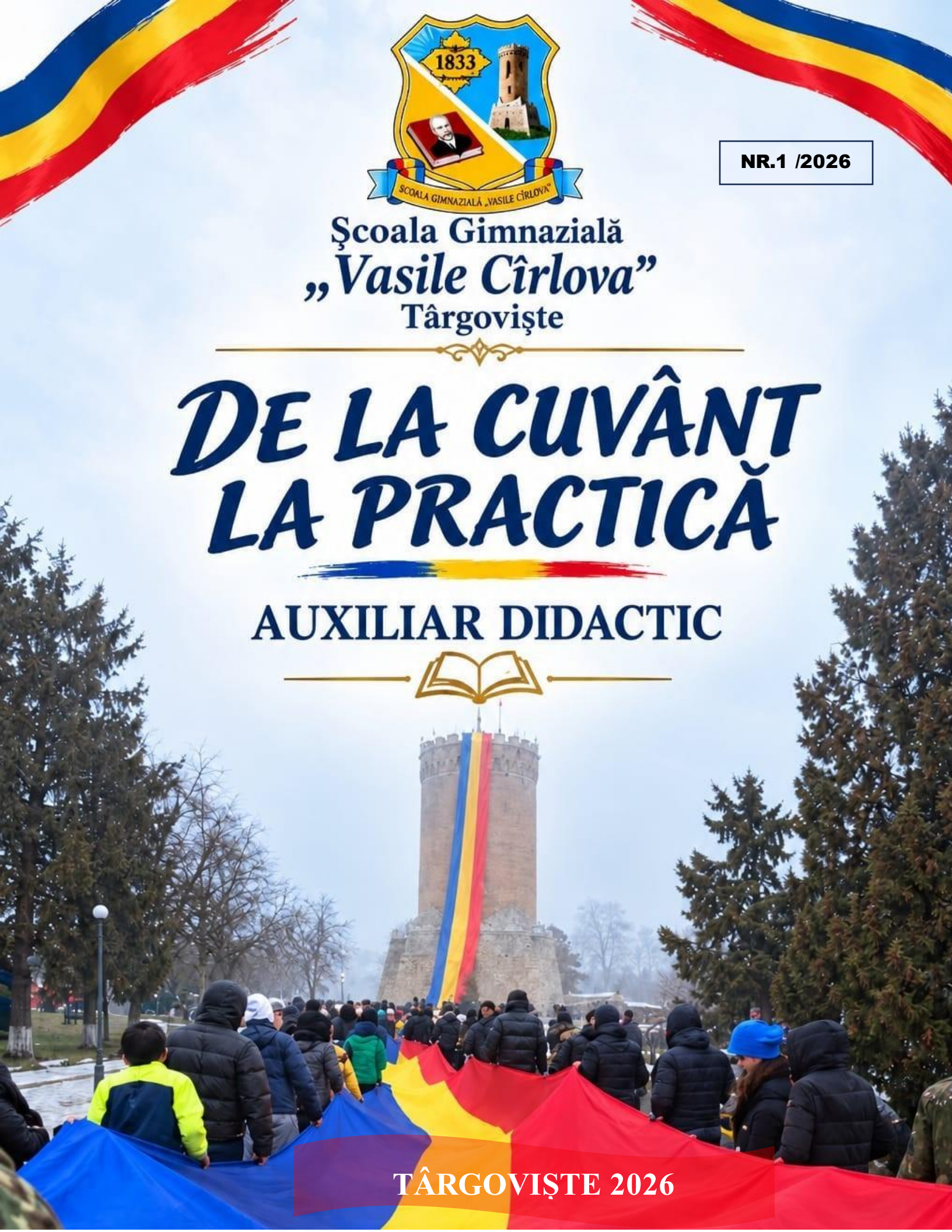
NR.1 /2026

Şcoala Gimnazială
„Vasile Cîrlova”
Târgovişte

DE LA CUVÂNT LA PRACTICĂ

AUXILIAR DIDACTIC

TÂRGOVIȘTE 2026

Volumul reunește lucrările științifice prezentate de cadrele didactice la simpozioanele organizate de Școala Gimnazială „Vasile Cîrlova” Târgoviște.

COLECTIVUL EDITORIAL

Coordonatori volum:

- **Prof. Dr. Costache Tatiana**
- **Prof. Sîrbu Daniela Constanța**
- **Prof. Anghelescu Camelia**
- **Prof. Vlăsceanu Nicoleta**
- **Pietrăreanu Andreea**
- **Popa Magdalena**

Tehnoredactare și design copertă:

- **Pietrăreanu Andreea**
- **Popa Magdalena**

- **ISSN…….**
- **Târgoviște**
- **An apariție:** 2026

CUPRINS

- Lucrări Simpozion "Suntem independenți, suntem națiune de sine stătătoare" .....pag. 4- 58
- Lucrări Simpozion "Unirea națiunea a făcut-o".....pag. 59-110
- Lucrări Simpozion "Eminescu-legenda sufletului românesc".....pag. 111-270
- Lucrări Simpozion "Necuvintele -biblioteca școlară și provocările ei".....pag.271-348

"Fără cultul trecutului nu există iubire de țară."

Mihai Eminescu

CUVÂNTUL AUTORILOR

Educația înseamnă cunoaștere și respect pentru valorile, oamenii și evenimentele care ne-au construit ca societate. Pornind de la această convingere, am reunit în paginile acestui auxiliar didactic lucrările prezentate în cadrul simpozioanelor organizate în școala noastră, cu prilejul unor momente importante ale istoriei și culturii românești: **9 Mai -Ziua Europei, 24 Ianuarie – Ziua Unirii Principatelor Române, 15 Ianuarie – ziua nașterii poetului Mihai Eminescu.**

Momentele istorice ne-au apropiat de valorile unității, libertății, independenței și identității naționale, în timp ce universul eminescian ne-a oferit posibilitatea de a redescoperi frumusețea limbii române, profunzimea gândului și sensibilitatea expresiei poetice. Simpozionul dedicat lecturii, **„Necuvintele-biblioteca școlară și provocările ei”**, completează în mod firesc această perspectivă. Lectura este mai mult decât un exercițiu intelectual, este o întâlnire cu noi înșine, cu ceilalți și cu lumi pe care uneori nu le putem descoperi decât prin intermediul cărții, iar „necuvintele” sunt, poate, tocmai acele emoții, stări și înțelesuri pe care lectura le trezește în suflet, chiar și atunci când nu pot fi rostite.

Articolele de specialitate cuprinse în acest volum poartă amprenta autorilor lor și reflectă preocuparea acestora pentru educație, pentru valorificarea patrimoniului istoric și cultural și pentru găsirea unor modalități prin care școala să rămână un spațiu al cunoașterii, al creativității și al dialogului. Ne dorim ca aceste pagini să fie mai mult decât o simplă colecție de lucrări. Să fie o mărturie a implicării, a pasiunii pentru profesie și a dorinței de a împărtăși idei și experiențe. Să fie, totodată, o invitație la lectură, la reflecție și la redescoperirea valorilor care ne definesc, **pentru că memoria ne leagă de trecut, cultura ne definește în prezent, iar lectura ne deschide drumuri către lumi pe care cuvintele le rostesc, dar pe care uneori doar sufletul le poate înțelege.**

Autorii

1833
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE CÎRLOVA"
Școala Gimnazială
„Vasile Cîrlova"
Târgoviște
„Suntem independenți,
suntem națiune
de sine stătătoare"

CUPRINS

- ***FIȘĂ DE LUCRU–UNIUNEA EUROPEANĂ***

-prof.MIHALACHI Anca Ionela.....pag.4

- ***METODE INTERACTIVE, INOVATIVE PENTRU LECȚIA DE ISTORIE „RĂZBOIUL DE INDEPENDENȚĂ”***- prof. ȚINTEA Aurelia.....pag.6
- ***FIȘĂ DE LUCRU:9 MAI 1877–PROCLAMAREA INDEPENDENȚEI ROMÂNIEI***

-prof. MATEI Dragoș.....pag.10

- ***PROIECT DIDACTIC-ACTIVITATE DEDICATĂ ZILEI EUROPEI***

-prof. STROIE Elena-Mihaela.....pag.13

- ***MATEMATICA–LIMBAJ UNIVERSAL AL UNITĂȚII EUROPENE-ACTIVITATE DIDACTICĂ INTERDISCIPLINARĂ DEDICATĂ ZILEI DE 9 MAI***

-prof. IORDACHE Ana Maria Carmen.....pag.17

- ***PROIECT DIDACTIC-„9 mai–O zi cu trei semnificații***”

-prof. Gornea Mihaela-Daniela.....pag.20

- ***PROIECT DIDACTIC-„9 mai–Ziua Europei, a Independenței și a păcii***”

-prof.CALOIAN Felicia.....pag.23

- ***PROIECT DIDACTIC- „Tripla semnificație a zilei de 9 mai***”

- prof. RĂDULESCU Liliana.....pag.26

- „***9 MAI–TRIPLA SEMNIFICAȚIE A LIBERTĂȚII: O ABORDARE INVESTIGATIVĂ ÎN ORA DE ISTORIE***”- prof. BALLA Nicoleta-Corina.....pag.30
- ***PROIECT EDUCAȚIONAL INTERDISCIPLINAR „9 mai–trei culori, trei destine***”
- -prof. FLOREA Violeta.....pag.33
- ***PROIECT DIDACTIC-„ 9 Mai-Ziua Europei- colaborare, prietenie, unitate”***

-prof. FULINA Carmen……...pag.38

- ***PROIECT DIDACTIC-„9 mai- zi cu triplă semnificație istorică***”

-prof. GORDUZA-BURDUJA Roxana……pag.42

- ***FORMAREA SENTIMENTULUI PATRIOTIC LA ELEVII DIN CICLUL PRIMAR***

-prof. HAGIU Marinela-Lenuța……pag.47

- ***PĂSTRAREA SPECIFICULUI NAȚIONAL ÎN CONTEXTUL ADERĂRII LA UE***

-prof. ROTĂRAȘ-DONEA Ludmila……pag.51

- ***STUDIU BIOGRAFIC ȘI ISTORIC-9 MAI ÎN ISTORIA ROMÂNIEI ȘI A EUROPEI***

-prof. LEȚA Georgiana Alina……..……pag.53

- ***„ SUNTEM INDEPENDENȚI, SUNTEM NAȚIUNE DE SINE STĂTĂTOARE!” 9 MAI 1877, 9 MAI 1945, 9 MAI 1950***”-prof. BENCHEA Valeria Maria……pag.55
- ***SEMNIFICAȚIA ZILEI DE 9 MAI PENTRU ROMÂNI***

-prof. FĂNICĂ Daniel……..pag.57

FIȘĂ DE LUCRU – UNIUNEA EUROPEANĂ

Profesor MIHALACHI Anca Ionela
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri” Roman
jud. Neamț
mihalachei2000@yahoo.com

I. „EUROPA – jocul țărilor”

Pornește de la cuvântul **EUROPA**. Pentru fiecare literă, scrie numele unei țări din Uniunea Europeană care începe cu acea literă și adaugă o informație interesantă despre ea (tradiții, simboluri, cultură, poziție geografică etc.).

Litera	Țară din U. E.	Simbol
E		
U		
R		
O		
P		
A		

II. Pentru imaginile de mai jos , precizați : numele obiectivului turistic, orașul și țara în care se află.

_____ _____ _____ _____

_____ _____ _____ _____

_____ _____ _____ _____

III. Completează spațiile libere cu răspunsurile corecte:

1. Uniunea Europeană este formată din _____ de state.
2. Imnul Uniunii Europene este _____ pe muzica lui _____.

3. Pe drapelul Uniunii Europene sunt ____ stele pe un fond _____.
4. Deviza Uniunii Europene este _____.
5. Fondatorul Uniunii Europene este ministrul de externe francez_____.
6. Cel mai populat stat din Uniunea Europeană este _____.
7. Corinda, lupta tradițională cu taurii, organizată ca spectacol este specifică statului numit _____.
8. Ratatouille este o mâncare tradițională din statul numit _____.
9. Țara lalelelor și a morilor de vânt este statul numit_____.
10. Țara cu cea mai mare producție de stejar de plută se numește_____.

IV. Scrie sub drapel , numele țării căruia îi aparține.

_____

V. Asociază statele din coloana A cu numele dansurilor specifice acestora din coloana B.

A	**B**
Spania	Fado
Italia	Hora
Austria	Flamenco
Portugalia	Sirtaki
Grecia	Vals
România	Tarantella

VI. Urmărește imaginile de mai jos și precizează numele preparatelor tradiționale ale unor state din Uniunea Europeană.

_____ _____ _____ _____

METODE INTERACTIVE, INOVATIVE PENTRU LECȚIA DE ISTORIE „RĂZBOIUL DE INDEPENDENȚĂ”

Profesor ȚINTEA Aurelia
Școala Gimnazială Nr.1 Adunații Copăceni
jud. Giurgiu

În lucrarea de față ne propunem să prezentăm o modalitate de abordare a lecției de istorie ”Războiul de independență,, pentru clasa a VIII-a. Am gândit lecția pe baza surselor istorice, căci este o realitate ca elevi din actuala generație au dificultăți în lecturarea surselor Istorice. Lectura este percepută ca o activitate care necesită timp, elevii sunt dornici de a utiliza resursele vizuale care sunt mult mai atractive. Am optat pentru utilizarea surselor istorice, căci acestea permit elevului să pătrundă în laboratorul științific al istoriei. Elevul capătă deprinderi de muncă intelectuală, învață activ, autentic și pe termen lung. Am utilizat metoda lucrului cu textul istoric, metoda Cubului, jocul de rol, explozia stelară și un organizator grafic. Am gândit activitățile ținând cont de particularitățile de vârstă și de nivelul intelectual al elevilor. Vom prezenta fișele de lucru.

Războiul de independență

A. În 1876 se ivesc în Peninsula Balcanică mișcării ale populațiilor creștine împotriva dominației turcești, în Muntenegru, în Bulgaria, în Serbia, iar toate mișcările sunt reprimate în mod sălbatic de turci. Europa este indignată de aceste masacre, dar nu reacționează decât o singură țară, care avea întotdeauna interesul să intervină în Balcani luând ca pretext aceste revolte, și anume Rusia. În primăvara lui 1877, Rusia ne dă un adevărat ultimatum: „Vom trece prin țara voastră ca să atacăm Turcia. Principele Carol, primul său ministru Ion Brătianu și ministrul de externe Mihaiul Kogălniceanu se găseau într-o dilemă. S-au sfătuit și și-au dat seama că nu pot decât accepta această trecere a rușilor, cerându-le în schimb, dacă ne luau ca aliați, ca noi să căpătăm independența față de Imperiul Otoman. La început, rușii au fost disprețuitori „n-am nevoie de armata voastră, noi vă promitem că nu ne atingem de granițele voastre când trecem prin România„. (…) Rușii au trecut Dunărea, însă după câteva săptămâni s-au izbit de o rezistență turcă atât de dârză, mai cu seamă la cetatea Plevna. „

(Neagu Djuvara „ *O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri*”,
Editura Humanitas, București, 1999, p. 168)

B. Războiul ruso-turc a început în aprilie 1877, când otomanii au bombardat localitățile și porturile românești de la Dunăre. Atunci, parlamentul de la București a votat recuperarea oricăror legături de dependență ale României cu Poarta și a decis starea de război cu acest stat. La 9 mai 1877, independența României a fost proclamată oficial în Camera Deputaților în urma unui memorabil discurs al lui Mihail Kogălniceanu, ministru de Externe al țării. (…) Operațiunile militare se desfășurau greu la sud de Dunăre, unde turcii aveau sisteme de

fortificații bine puse la punct. În vara anului 1877, armata rusă era pe punctul de a fi învinsă la Plevna, de aceea, la 19 iulie, comandantul frontului rus din Balcani a cerut principelui Carol intervenția rapidă a armatei române. Aceasta a intervenit și a reușit să încline balanța în defavoarea Turciei. În august 1877 s-au încheiat convenții între principele Carol I și țarul Rusiei, în urma cărora România a devenit practic parte cobeligerantă. România avea atunci cam 100 000 de soldați din care vreo 60 000 făceau parte din armata de operațiuni. aproximativ 10 000 de români au murit în bătălii sau au fost răniți. În ianuarie 187, victoria era clar de partea armelor româno-ruse, la care se adăugaseră și voluntari bulgare,”

(Ioan Aurel Pop,,*Istoria românilor pentru elevi*”,
Editura Litera, București, 2016, p,170)

Utilizând sursele istorice de mai sus realizați sarcinile de lucru:

1.Prezentați contextul internațional care permis obținerea independenței.

2. Transcrieți din sursa istorică data la care a fost proclamată independența de stat.

3. Explicați modul în care România a participat la războiul de independență.

Tratatele de pace

„Rusia a voit să tragă singură foloase victoriei și a încheiat o pace separată cu otomanii, la San Stefano, în februarie 1878. Prin acest tratat, influența și forța Rusiei în Balcani erau mai importante ca niciodată, marile puteri, mai ales Anglia și Austro-Ungaria, au protestat și s-a încheiat, ca urmare, o nouă pace, la Berlin, de pe urma căreia echilibrul era în parte restabilit, iar profitul mai multor puteri era asigurat : Anglia primea insula Cipru, Austro–Ungaria primea spre administrare Bosnia și Herțegovina , Bulgaria de la nord de Balcani devenea provincie autonomă sub suzeranitatea Porții , Rusia își asigura teritorii în Caucaz și la Marea Neagră . În același timp, a fost recunoscută independența deplină a României, Serbiei și Muntenegru. România nu avea însă numai motive de mulțumire. După sacrificiile militare și economice, după victoriile obținute și lăudate de comunitatea internațională, țara nu a fost recunoscută drept cobeligerantă, iar Rusia, care se angaja să apere întreg teritoriul României, ocupa din nou cele trei județe din sudul Basarabiei, (Cahul, Ismail, Bolgrad), importante pentru accesul la Dunăre. De asemenea, în vederea recunoașterii depline a independenței sale de către marile puteri, România trebuia să acorde cetățenie și locuitorilor necreștini de pe teritoriul său și să rezolve, în favoarea bancherilor germani, urmările unei afaceri feroviare sau de cale ferată din care românii ieșeau cu mare pierdere.”

(Ioan Aurel Pop „*Istoria românilor pentru elevi*”,
Editura Litera, București, 2016, p,170-171)

Utilizând informațiile din sursa istorică de mai sus rezolvați sarcinile de lucru:

1.Prezentați prevederile Tratatului de pace de la Berlin, referitor la România.

2. Explicați de ce avea România motive să nu fie mulțumită de prevederile tratatului.

Utilizând informațiile din sursele istorice și metoda cubului, realizați sarcinile de lucru.

Grupa I: Descrieți

Descrieți contextul care a permis obținerea independenței de stat a României.

.Grupa II: Comparați

Comparați perioadele din războiul ruso-turc din aprilie 1877–iulie 1877 cu cea din august–noiembrie 1877.

Grupa III: Asociați

Asociați fiecărui an indicat pe friza cronologică, evenimentul corespunzător.

……...../……/……/……

9 mai 1877 10 mai 1877 1 iulie 1878

Grupa IV: Analizează

Analizați importanța Convenției din 4 aprilie 1877.

Grupa V: Aplică

Indicați factorii care au contribuit la obținerea independenței de stat.

Grupa VI: Argumentează

Argumentați pro sau contra afirmația că domnia lui Carol I a avut un rol decisiv în obținerea independenței de stat.

Joc de rol

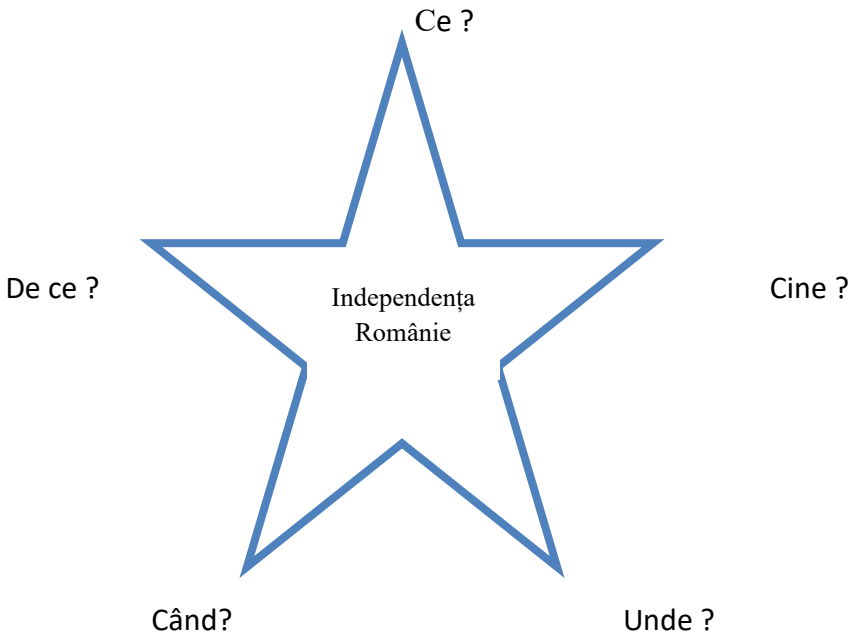
Ești …. Carol I

Imaginează-ți că regele Carol I prezintă un raport al domniei, insistând asupra obținerii independenței.

Ești un soldat din arma lui Carol I.

Descrie modul în care Carol I a condus armata română pentru a obține independența.

Explozia stelară

Cine a proclamat independența României ?

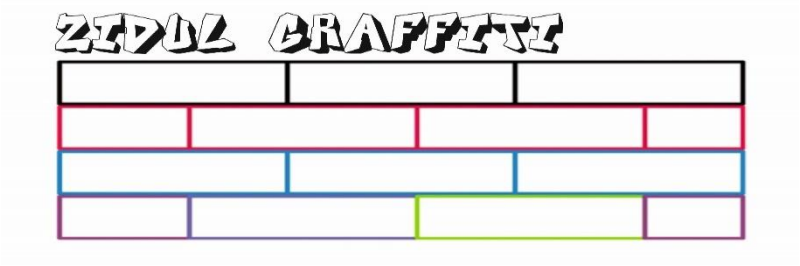
Unde a fost proclamată independența României ?

Ce prevedea Convenția din 4 aprilie 1866 ?

Când a fost proclamată independența României ?

De ce este importantă confirmarea pe câmpul de luptă a independenței ?

Completează în organizatorul grafic de mai jos informații despre Războiul de Independență .

BIBLIOGRAFIE

- Cerghit, Ioan - “*Metode de învăţământ*”, Editura Poliorom, Iaşi, 2006
- Constantiniu, Florin -„*O istorie sinceră a poporului român*” Editura Univers Enciclopedic , București, 1997,
- Pânişoară, Ion-Ovidiu - „*Comunicarea eficientă*”, Editura Polirom, Iaşi 2006
- Manea, Mihai, Palade, Eugen, Sasu, Nicoleta – „*Predarea istoriei şi educaţiei pentru cetăţenie democratică: demersuri didactice inovative”*, Editura Educaţia 2000+, Bucureşti, 2006
- Pop, Ioan, Aurel - „*Istoria românilor pentru elevi*”, Editura Litera , București, 2016,
- Țintea, Aurelia - „*Istorie pentru clasa a VIIIa . Auxiliar didactic*”, Editura Revers, Craiova, 2023
- *** Programa Şcolară pentru disciplina Istorie clasele a V-a – a VIII-a, Bucureşti, 2017

FIȘĂ DE LUCRU:

9 MAI 1877 – PROCLAMAREA INDEPENDENȚEI ROMÂNIEI

Profesor MATEI Dragoș

I. TERMENI ȘI CONTEXT – 20p

1. Definiți următorii termeni istorici: 10p

a) suzeranitate – 2p
b) tribut – 2p
c) independență de stat – 3p
d) casus belli – 3p

2**. Precizați statul sub a cărui suzeranitate se afla România înainte de 1877 -** 5p

3. **Menționați un eveniment internațional din 1875-1877 care a favorizat proclamarea independenței României** - 5p

II. CRONOLOGIE ȘI FAPTE – 25p

1. **Ordonează cronologic evenimentele, notând cifra corespunzătoare**: **10p**

_ a) România semnează Convenția cu Rusia și permite trecerea armatei țariste
_ b) Mihail Kogălniceanu declară în Parlament: „Suntem independenți, suntem națiune de sine stătătoare”
_ c) Începe Războiul ruso-turc. Rusia declară război Imperiului Otoman
_ d) Turcii bombardează orașele românești de la Dunăre: Calafat, Bechet, Islaz
_ e) Domnitorul Carol I ordonă armatei române să treacă Dunărea

2. Citește fragmentul și răspunde la cerințe: 15p

„Ce suntem noi? Suntem independenți sau suntem dependenți? Suntem în stare de război cu Turcia; ce suntem noi, domnilor? Suntem o națiune liberă și independentă…Suntem o națiune de sine stătătoare…Ce-am fost înainte de a declara război? Am fost dependenți de Turcia… Suntem independenți, suntem națiune de sine stătătoare.”

Mihail Kogălniceanu, 9 mai 1877, în Adunarea Deputaților

a) Cine rostește discursul și în ce zi? **4p**
b) Care este motivul invocat de Kogălniceanu pentru proclamarea independenței? **5p**
c) Ce act al turcilor a fost considerat casus belli de către România? **6p**

III. CONSECINȚE ȘI SEMNIFICAȚIE – 25p

1. Menționați două consecințe imediate ale proclamării independenței pe plan militar. **10p**
2. Precizați tratatul internațional prin care a fost recunoscută independența României și anul semnării lui. **5p**
3. Argumentați, într-un text de 5-7 rânduri, afirmația: „*Proclamarea independenței din 9 mai 1877 a fost un act de voință al elitei politice românești”*. **10p**

În redactare trebuie să folosești: *Parlament, Mihail Kogălniceanu, Carol I, război*.

IV. ANALIZĂ DE HARTĂ – 20p

Pe baza hărții Războiului de Independență, răspunde: **20p**

a) Numește două localități de pe teritoriul Bulgariei unde a luptat Armata Română. **6p**

b) Explică de ce a fost important pentru România să participe cu armata proprie la război. **7p**
c) Precizează o consecință teritorială pentru România în urma războiului, conform Tratatului de la Berlin. **7p**
10 p din oficiu

Total: 90 puncte + 10 puncte din oficiu = 100 puncte

BIBLIOGRAFIE

1. *Manuale școlare aprobate M.E.C.*
- Bălușoiu, Valentin, Grecu, Maria. *Istorie. Manual pentru clasa a VII*-a, Ed. Didactică și Pedagogică, 2020, p. 78-81
- Oane, Sorin, Ochescu, Maria. *Istorie. Manual pentru clasa a VIII-a*, Ed. Humanitas Educațional, 2021, p. 44-48

2. *Lucrări generale și sinteze*
- Berindei, Dan. *Epoca Unirii și a Independenței, în Istoria Românilor,* vol. VII, tom I, Ed. Enciclopedică, București, 2003, p. 689-712
- Ciachir, Nicolae. *Războiul pentru Independența României în contextul european, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1977*
- Dragoș Matei, *Lucrare de gradul I*, 2010, Iasi, pag. 88-103
- Platon, Gheorghe. *Istoria modernă a României*, Ed. Didactică și Pedagogică, 1985, p. 345-358

3. *Surse primare și documente*
***Dezbaterile Adunării Deputaților, ședința din 9 mai 1877. Discursul lui Mihail Kogălniceanu
***Memoriile Regelui Carol I al României, vol. III, Ed. Machiavelli, 1994, p. 112-130
***Documente privind Istoria României. Războiul de Independență, vol. I-II, Ed. Academiei, 1952-1953

4. *Resurse digitale*
- http://www.anrp.gov.ro– Arhivele Naționale, fond Parlament, dosar 1877
- http://www.mnir.ro– Muzeul Național de Istorie a României, colecția Războiul de Independență
- http://www.manuscriptorium.com – Manuscrise și hărți din Războiul de Independență

BAREM - FIȘĂ DE LUCRU REZOLVATĂ: 9 MAI 1877 – PROCLAMAREA INDEPENDENȚEI ROMÂNIEI

Total: 90 puncte + 10 puncte din oficiu = 100 puncte

I. TERMENI ȘI CONTEXT – 20p

1. Definiți următorii termeni istorici: 10p

a) **suzeranitate**– **2p**: Formă de dependență a unui stat față de altul, prin care statul vasal păstrează autonomie internă, dar politica externă și apărarea sunt controlate de suzeran.

b) **tribut**– **2p**: Sumă de bani plătită anual de statul vasal statului suzeran, ca semn al recunoașterii dependenței.

c) **independență de stat**– 3p: Starea juridică și politică a unui stat de a nu se afla sub dominația sau tutela altui stat, având suveranitate deplină.

d) **casus belli**– **3p**: Expresie latină care înseamnă „motiv de război”. Act sau eveniment care justifică declararea războiului.

2. Imperiul Otoman **5p**

3. Răscoala antiotomană din Bosnia și Herțegovina 1875 / Răscoala din Bulgaria 1876 / Serbia și Muntenegru declară război Imperiului Otoman 1876. Se acceptă orice variant corectă**. 5p**

II. CRONOLOGIE ȘI FAPTE – 25p

1**. 5x2p=10p**

a) România semnează Convenția cu Rusia și permite trecerea armatei țariste–4/16 aprilie 1877

b) Mihail Kogălniceanu declară în Parlament: „Suntem independenți...”–9 mai 1877

c) Începe Războiul ruso-turc. Rusia declară război Imperiului Otoman–12/24 aprilie 1877

d) Turcii bombardează orașele românești de la Dunăre: Calafat, Bechet, Islaz–21-26 aprilie 1877

e) Domnitorul Carol I ordonă armatei române să treacă Dunărea–august 1877

2**. Citește fragmentul și răspunde: 15p**

a) Mihail Kogălniceanu, ministru de externe, în data de 9 mai 1877. **4p**

b) Starea de război cu Imperiul Otoman. Prin bombardarea teritoriului românesc, Turcia a rupt singură legăturile de dependență. **5p**

c) Bombardarea de către artileria otomană a orașelor românești de pe malul Dunării: Calafat, Bechet, Corabia, Islaz. **6p**

III. CONSECINȚE ȘI SEMNIFICAȚIE – 25p

1. -mobilizarea generală a Armatei Române.; -trecerea Dunării de către trupele române în august 1877 și participarea la luptele de la Plevna, Grivița, Rahova, Smârdan. **10p**

2. Tratatul de la Berlin, semnat la 1/13 iulie 1878. **5p**

3. Proclamarea independenței a fost un act asumat de elita politică românească. În Parlament, Mihail Kogălniceanu a rostit celebra declarație de independență la 9 mai 1877, după ce starea de război cu Turcia era deja fapt împlinit. Decizia a avut susținerea domnitorului Carol I, comandantul suprem al armatei. Deși contextul internațional era favorabil, Parlamentul și Guvernul și-au asumat riscul politic și militar de a rupe legăturile cu Imperiul Otoman, trecând apoi la fapte prin participarea la război.**10p**

IV. ANALIZĂ DE HARTĂ–20p

a) Plevna, Grivița, Rahova, Smârdan, Vidin. Se acceptă oricare două localități. **6p**

b) Pentru a-și demonstra independența prin sacrificiu de sânge și a putea negocia la masa păcii ca stat beligerant, nu ca simplu teritoriu de tranzit. Fără armată pe front, Marile Puteri nu ar fi recunoscut independența. **7p**

c) România primește Dobrogea, Delta Dunării și Insula Șerpilor. În schimb, cedează Rusiei cele trei județe din sudul Basarabiei: Cahul, Bolgrad, Ismail. **7p**

10 p din oficiu

PROIECT DIDACTIC

-ACTIVITATE DEDICATĂ ZILEI EUROPEI

prof. înv. primar, STROIE Elena-Mihaela
Școala Gimnazială Lunca Priporului, Nehoiu,
jud. Buzău

Clasa : a IV-a

Aria curriculară: Om și societate

Disciplina: Educație civică

Unitatea de învățare: Locuri de apartenență

Subiectul lecției: România-membră a Uniunii Europene

Tipul lecției: Lecție de transmitere de noi cunoștințe

Forma de realizare: tradițional-integrare de RED

Scopul lecției: cunoașterea însemnelor Uniunii Europene și a scopului pentru care aceasta a fost creată și sensibilizarea elevilor cu privire la acceptarea diversității culturale a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene.

Competențe specifice vizate

1.1. Recunoașterea locurilor de apartenență (locală, națională, europeană) în care se integrează persoana

1.2. Identificarea unor elemente relevante pentru apartenența la diferite comunități (locală, națională, europeană)

Obiective operaționale

Pe parcursul orei și la sfârșitul acesteia, elevii de clasa a IV-a, vor fi capabili:

O1-să cunoască însemnele Uniunii Europene: steag, imn, deviză, monedă, data în care este sărbătorită Ziua Europei;

O2-să identifice drepturi și îndatoriri ale cetățenilor europeni;

O3-să explice, cu cuvinte proprii, termenul de diversitate culturală;

O4-să participe cu interes la activitățile propuse;

Strategia didactică:

Resurse procedurale: conversația, explicația, exercițiul, cubul;

Resurse materiale: laptop, Tv smart, RED-uri, acces la Google Classroom și implicit la internet, foi de hârtie, instrumente de scris.

Resurse temporale: 50 de minute

Resurse spațiale: sala de clasă

Resurse umane: 14 elevi

Forme de organizare: frontal, individual, în grupuri mici.

Forme de evaluare: observarea sistematică a comportamentelor copiilor și a modului în care s-au implicat în activitățile propuse, evaluarea fișei de portofoliu.

BIBLIOGRAFIE:

- Bărbulescu, B., Beşliu, D., Ioniță, D. Educație civică Manual pentru clasa a IV-a. Editura LITERA. 2021
- *** Programa școlară pentru disciplina Educație Civică clasele a III-a și a IV-a, București, 2014

https://www.youtube.com/watch?v=25mwHypXRic -Oda bucuriei-Imnul Uniunii Europene
https://www.youtube.com/watch?v=21HTfWSms4g -lecție interactivă

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

NR. CRT.	ETAPELE LECŢIEI/ RESURSE TIMP	ELEMENTE DE CONŢINUT ALE LECŢIEI	STRATEGII DIDACTICE			
			Metode și procedee	*Mijloace de învățământ*	*Forme de organizare*	*Evaluare*
1.	**Moment organizatoric**	Se asigură condițiile necesare desfășurării în condiţii optime a orei de Educație Civică: se aerisește clasa, se pregătește materialul didactic necesar.				
2.	**Reactualizarea cunoștințelor**	Se va face o paralelă cu informațiile descoperite la disciplina Istorie, despre faptul că omul este o ființă socială care încă din cele mai vechi timpuri a format comunități, la început alcătuite din familia extinsă, apoi și din alte familii, având ca scop căutarea hranei, a adăpostului și apărarea de animalele sălbatice. Am descoperit împreună că există comunități locale, comunități naționale, comunități internaționale.	Conversaţia reproductivă		Frontal Individual	Observarea gradului de reactualizare a cunoștințelor
3.	**Captarea atenţiei**	Captarea atenției se va face prin intermediul cântecului Oda bucuriei-Imnul UE. Elevii sunt rugați să audieze melodia și să-și amintească dacă au mai auzit-o cu altă ocazie. https://www.youtube.com/watch?v=25mwHypXRic	Conversatia	Material audio-video	Frontal	Observarea sistematică
4.	**Anunţarea temei şi a obiectivelor**	Anunţ elevii că azi , în cadrul orei de Educație Civică, vom	Conversația		Frontal	Observarea gradului de

		discuta despre România, membră a UE. Vom descoperi cum a luat ființă UE, care sunt însemnele UE, cum a devenit România stat membru al UE, care sunt drepturile și obligațiile cetățenilor statelor membre UE.				atenție al elevilor
5.	**Dirijarea învăţării**	Pornind de la materialul https://www.youtube.com/watch?v=21HTfWSms4g (vizionare până la minutul 8:15) vom descoperi: -statele care au pus bazele UE; -scopul constituirii UE; -anul în care a aderat România la UE; -numărul actual de state membre; -semnificația drapelului UE; -Imnul UE-Oda bucuriei; -Moneda UE-euro; -Deviza UE-Uniți în diversitate; -Ziua Europei-9 mai. Discutăm despre diversitatea culturală a cetățenilor statelor membre a UE și despre importanța respectării culturii, obiceiurilor și a tradițiilor tuturor, pentru o bună colaborare și pentru cultivarea păcii și a ajutorului reciproc-scopul pentru care a fost creată UE.	Conversația problemati-zantă	Laptop Tv Smart	Frontal	Observarea sistematică a gradului de atenție al elevilor
6.	**Obţinerea performanţei**	Utilizând metoda Cubul, elevii împărțiți în trei grupuri mici, vor rezolva pe foi de hârtie câte două dintre cele 6 sarcini de lucru. Răspunsurile vor fi completate și de desene potrivite/sugestive. (Anexa 1) La finalul timpului acordat, un reprezentant din fiecare grupă, va veni în fața clasei și va prezenta rezolvarea cerințelor. Se vor analiza răspunsurile fiecărei grupe, se vor face observații și aprecieri verbale.	Explicația Exercițiul	Foi de hârtie Instrumente de scris	Frontal În grupuri mici	Observarea sistematică a modului în care copiii oferă răspunsurile potrivite Aprecieri verbale

7	**Asigurarea retenţiei şi realizarea transferului**	Se stabilește tema pentru acasă - realizarea unei fișe de portofoliu, care va fi anexată portofoliului digital de pe platforma Google Calssroom, ce presupune documentarea și prezentarea a cel puțin patru elemente ale uneia dintre următoarele teme, la alegere : 1. Mâncăruri și băuturi tradiționale din țările UE. 2. Costume și dansuri tradiționale din țările UE. 3.Descoperiri celebre ale unor cetățeni europeni. 4. Povești/Cărți pentru copii scrise de autori din țările UE.	Explicația	Accesarea resurselor digitale Platforma Google Classroom	Individual	Observarea modului în care elevii rezolvă sarcina propusă
8	**Încheierea activității**	Se poartă o conversație despre ceea ce s-a realizat/discutat pe parcursul orei de Educație Civică, se fac aprecieri globale cu privire la implicarea elevilor în rezolvarea sarcinilor de lucru propuse.	Conversația reproductivă		Frontal	Aprecierea verbală

Anexa 1

Utilizând un cub pe fețele căruia sunt scrise cuvintele Descrieți, Comparați, Analizați, Asociați, Aplicați, Argumentați, elevii împărțiți în trei grupe, vor rezolva câte două dintre cele 6 sarcini de lucru, prin tragere la sorți (aruncarea zarului).

Răspunsurile pot fi completate cu desene sugestive.

Sarcini de lucru:

Descrieți însemnele Uniunii Europene.

Comparați, notând trei asemănări și trei deosebiri, două dintre țările UE, la alegere.(Elevii au proiectată pe TV harta cu țările membre UE)

Analizați ce drepturi și ce îndatoriri are un cetățean European.

Asociați România cu alte state din UE, ținând cont de:

a) suprafața țării;
b) poziția geografică;
c) număr aproximativ de locuitori;

Aplicați-scrieți o listă de reguli de comportament despre care credeți că sunt valabile în toate statele europene.

Argumentați afirmația: Mihai Eminescu a fost foarte universal tocmai pentru că a fost foarte român. (Tudor Arghezi, scriitor român)

MATEMATICA– LIMBAJ UNIVERSAL AL UNITĂȚII EUROPENE-ACTIVITATE DIDACTICĂ INTERDISCIPLINARĂ DEDICATĂ ZILEI DE 9 MAI

prof. IORDACHE Ana Maria Carmen,
Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu” Roşiori de Vede,
jud.Teleorman,
anamariayord@yahoo.com

Argument

Ziua de 9 Mai are o triplă semnificație istorică și simbolică: proclamarea independenței României (1877), victoria împotriva fascismului (1945) și Ziua Europei. Această convergență de evenimente reflectă valori fundamentale precum libertatea, democrația, solidaritatea și unitatea în diversitate. În acest context, matematica poate fi valorificată ca un instrument educațional inovator. Deși percepută ca o disciplină abstractă, matematica reprezintă un limbaj universal, accesibil tuturor, indiferent de cultură sau limbă. La fel ca valorile europene, ea creează punți între oameni și favorizează cooperarea.

Tipul activității

Activitate didactică interdisciplinară (matematică – educație civică – cultură europeană)

Grup țintă-elevi de clasa a X-a

Competențe generale

- Utilizarea limbajului matematic în contexte variate
- Modelarea matematică a unor situații reale
- Dezvoltarea gândirii logice și critice

Competențe specifice

- Identificarea relațiilor matematice în situații concrete
- Interpretarea datelor și reprezentărilor grafice
- Argumentarea soluțiilor

Obiective operaționale

Elevii vor fi capabili:

- să explice caracterul universal al matematicii
- să identifice valori europene fundamentale
- să realizeze conexiuni între concepte matematice și viața socială
- să lucreze eficient în echipă

Desfășurarea activității

1. Moment organizatoric (5 min)

Asigurarea climatului educațional.

Verificarea prezenței

Pregătirea materialelor

2. Captarea atenției (10 min)

Profesorul adresează întrebarea:

„Dacă doi elevi din țări diferite rezolvă aceeași problemă matematică, vor ajunge la același rezultat?”

Se introduce ideea: matematica = limbaj universal, similar valorilor europene.

3. Reactualizarea cunoștințelor (10 min)

Ce este proporționalitatea?

Se cer exemple din viața reală,se urmărește astfel legătura cu ideea de echilibru și egalitate

Se dirijează discuția despre semnificația zilei de 9 Mai.

4. Activitatea propriu-zisă (30 min)

Se notează titlul lecției pe tablă:

„Matematica – limbaj universal al unității europene”

Activitatea 1 – „Europa în cifre” (lucru pe grupe)

Elevii primesc fișe:

Exercițiul 1:

Distanța București – Viena = 1100 km

Viteza trenului = 100 km/h

Calculați timpul de deplasare se face o interpretare despre: mobilitate europeană

Exercițiul 2:

Populația a două țări este în raport 2:3

Dacă prima are 10 milioane locuitori, aflați populația celei de-a doua

Interpretare: proporționalitate = echilibru

Exercițiul 3:

Reprezentați grafic distribuția elevilor din 3 țări într-un program Erasmus

Interpretare: cooperare europeană

Activitatea 2 – „Matematica și simbolurile europene”

Profesorul explică:

cercul = unitate

punctele = diversitate

simetria = echilibru

Elevii realizează un desen geometric inspirat din aceste idei.

*5. **Activitate interdisciplinară** (5 min)*

Se face paralela între:

matematica → limbaj universal

muzica → limbaj universal

Elevii reflectează asupra ideii că oamenii pot înțelege:o formula,o melodie fără a vorbi aceeași limbă

*6. **Evaluare** (5 min)*

Elevii răspundla întrebări de genul:

De ce matematica este universală?

Ce legătură există între proporționalitate și echitate?

Cum reflectă matematica valorile europene?

Metode didactice

1. învățare prin descoperire
2. problematizare
3. brainstorming
4. lucru în echipă
5. analogie interdisciplinară

Metode de evaluare

1. evaluare orală
2. fișă de lucru
3. observația sistematică

Activitatea propune o abordare interdisciplinară, integrând matematica în context cultural și civic. Se realizează o asociere originală între concepte matematice (simetrie, proporție, cerc) și valori europene (echilibru, unitate, diversitate).

Matematica, asemenea valorilor europene, este un limbaj al unității. Prin caracterul său universal, contribuie la formarea unor cetățeni responsabili, capabili să gândească logic și să coopereze într-o societate diversă.

BIBLIOGRAFIE

- Tratatul privind Uniunea Europeană
- Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene
- Programa școlară pentru matematică – liceu, Ministerul Educației
- www europa.eu

PROIECT DIDACTIC

DATA: 9.05.2025

UNITATEA DE ÎNVĂŢĂMÂNT: Şcoala Gimnazială ,,Aurel Vlaicu”, Fetești

PROPUNĂTOR: Profesor învăţământ primar Gornea Mihaela-Daniela

CLASA: a IV-a

ARIA CURRICULARĂ: Om și societate

DISCIPLINA: Educație civică

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: ,,Noi și Europa”

SUBIECTUL: „9 MAI–O ZI CU TREI SEMNIFICAȚII”

TIPUL LECȚIEI: însușire de noi cunoștințe

FORMA DE REALIZARE: activitate integrată

DISCIPLINE INTEGRATE: Limba română, Arte vizuale şi abilităţi practice, Muzică și mișcare

SCOPUL LECȚIEI: Lecția contribuie la formarea identității naționale și europene, într-un mod atractiv și adaptat vârstei elevilor.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

La finalul lecției, elevii vor fi capabili:

- O1 – să precizeze ce reprezintă ziua de 9 Mai
- O2 – să enumere cele trei semnificații ale acestei zile
- O3 – să explice, în cuvinte proprii, noțiunile de independență, pace, Europa
- O4 – să colaboreze pentru realizarea unui produs de grup
- O5 – să manifeste atitudini civice pozitive

STRATEGIA DIDACTICĂ:

-**Metode şi procedee**: conversaţia, exerciţiul, lectura explicativă, explozia stelară.

-**Mijloace de învăţământ**: tablă, laptop, videoproiector, creioane colorate.

-**Forme de organizare**: frontal, individual, în perechi.

-**Resurse temporale**: 45 de minute

-**Resurse umane**: 24 elevi

BIBLIOGRAFIE:

- Molan, V., Bizdună, Maria, *Didactica limbii şi literaturii române*, Ministerul Educaţiei şi Cercetării- Proiectul pentru Învăţământul Rural, Bucureşti, 2006

- -MECTS- *Programa pentru disciplina Educaţie civică*, aprobată prin ordin al ministrului nr. 3418/19.03.2013, Bucureşti, 2013;
- https://invbc.files.wordpress.com/2013/02/metode-u015fi-mijloace-moderne-cartea-final-do-cx.pdf

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Nr. crt.	Momentele lecţiei	Ob. op.	Conținutul activității	Strategii didactice			Evaluare
				Metode/ tehnici/ procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare a activității	
1.	**Moment organizatoric**		Pregătirea pentru desfăşurarea în bune condiţii a activității: -asigurarea liniştii; -aşezarea elevilor în bănci; -asigurarea materialelor didactice necesare.	Conversaţia		Frontal	Observarea sistematică a elevilor
3.	**Captarea atenției**		Învățătorul afișează pe tablă data **9 MAI** și întreabă: „Credeți că o zi poate avea mai multe povești?” Se prezintă simbolic **trei cartonașe** (steag România, porumbel, steag UE).		Videoproiector	Frontal Individual	Observarea sistematică a elevilor
4.	**Anunţarea temei şi a obiectivelor operaționale**		Astăzi vom descoperi de ce ziua de 9 Mai este foarte importantă pentru România și Europa Precizez subiectul lecţiei şi obiectivele operaţionale urmărite, în termeni accesibili elevilor.	Conversaţia	Videoproiector	Frontal	Observarea sistematică
5.	**Dirijarea învățării**	O1 O2 O1 O3	**Semnificația 1 – Independența României (1877)** • povestire adaptată vârstei • conversație: *Ce înseamnă să poți decide singur?* • activitate: completare fișă (asocieri) **Semnificația 2 – Pacea (1945)** • explicație simplificată: sfârșitul războiului • discuție: *De ce este pacea importantă?*	Conversaţia povestirea Exercițiul Explicația Lectura explicativă Exercițiul	Fișe Tabla Fișă	Individual Pe grupe Individual	Observarea sistematică Observarea sistematică

			• activitate: „Cuvinte ale păcii” (lucru pe grupe) **Semnificația 3 – Ziua Europei** • prezentare: Europa = prietenie între țări • activitate: identificarea steagului UE • discuție: *Cum putem fi buni cetățeni europeni?*				
6.	**Obținerea performanței**	O4	• **Joc didactic: „Alege cheia potrivită”** • Elevii asociază: • independența – România • pacea – porumbel • Europa – steagul UE-	Conversaţia Exercițiul Jocul didactic	Fișă Videoproiector	Frontal	Auto-evaluare
7	**Retenție și transfer**	O4	• evaluare orală: întrebări scurte • evaluare scrisă: mini-fișă • autoevaluare: „Ce mi-a plăcut cel mai mult?”	Conversația		Frontal	Observarea sistematică
8.	**Încheierea activității şi aprecieri**		Concluzie: „9 Mai ne învață să iubim libertatea, pacea și prietenia.” Aprecierea elevilor.	Explicația	Fișă	Frontal	Aprecieri verbale

PROIECT DIDACTIC

prof. ed. timpurie CALOIAN Felicia
Școala Gimnazială ,,Ștefan Luchian’’ Moinești,
jud.Bacău
feliciacaloian@yahoo.com

Unitatea de învățământ*:* Școala Gimnazială ,,Ștefan Luchian’’ Moinești

Profesor pentru educație timpurie*:* Caloian Felicia

Grupa*:* mare (5–6 ani)

Data*:* 9 mai

Tema anuală*: Cine suntem / Cum a fost, este și va fi aici pe pământ*

Tema săptămânii*: Suntem copii ai lumii*

Tema activității*: „9 Mai – Ziua Europei, a Independenței și a Păcii”*

Tipul activității*:* activitate integrată

Forma de organizare: frontal, pe grupe, individual

Durata*:* 35–40 minute

Domenii experiențiale

DLC – Domeniul Limbă și Comunicare

DOS – Domeniul Om și Societate

DEC – Domeniul Estetic și Creativ

Scopul activității

Formarea unor reprezentări simple despre *pace, libertate, independență și apartenența României la Europa,* prin activități integrate adaptate nivelului de vârstă al copiilor.

Obiective operaționale

Copiii vor fi capabili:

O1 – să asculte și să înțeleagă explicații simple despre semnificația zilei de 9 Mai;

O2 – să recunoască simboluri ale României și ale Uniunii Europene;

O3 – să exprime verbal idei și emoții legate de pace, prietenie și libertate;

O4 – să realizeze o lucrare plastică respectând sarcina de lucru;

O5 – să coopereze în cadrul grupului.

Metode și procedee

-conversația

-povestirea

-explicația

-jocul didactic

-exercițiul

-observația

Mijloace didactice

-imagini: steagul României, steagul Uniunii Europene

-glob / hartă simplificată a Europei

-cartonașe cu simboluri ale păcii

-coli colorate, creioane, carioci, lipici

-panou pentru lucrări

Desfășurarea activității

1. Moment organizatoric

Asigurarea condițiilor optime de desfășurare a activității.

Salutul de dimineață.

2. Captarea atenției

Educatoarea prezintă o imagine simbolică și lansează întrebarea:

„Știți ce zi specială este astăzi?”

Se anunță tema activității.

3. Anunțarea temei și a obiectivelor

Se explică pe scurt că *9 Mai este o zi cu trei semnificații importante,* pe înțelesul copiilor.

4. Dirijarea învățării

a) Povestire – conversație

Ziua Europei – „România face parte dintr-o mare familie de țări prietene.”

Ziua Independenței României – „România a devenit liberă și a putut decide singură.”

Ziua Păcii – „Oamenii au învățat că pacea este mai bună decât războiul.”

Se folosesc întrebări stimulative:

-„Ce înseamnă să fii liber?”

-„Cum putem păstra pacea?”

b) Activitate practică (DEC)

Copiii sunt împărțiți pe centre:

România – realizarea steagului României;

Europa – colorarea steagului UE;

Pacea – desenarea simbolurilor păcii.

Lucrările sunt reunite într-un panou comun.

c) Joc didactic

„Unde se potrivește?”

Copiii asociază simbolurile cu cele trei semnificații ale zilei de 9 Mai.

5. Asigurarea feed-back-ului

Se analizează lucrările, se apreciază verbal efortul copiilor.

6. Încheierea activității

„Suntem copii ai României, ai Europei și ai păcii.”

Cântecel / poezie scurtă despre prietenie.

Evaluare

-observarea comportamentului copiilor

-apreciere verbală

-analiza produselor activității

BIBLIOGRAFIE

- Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G. – *Metode interactive de grup*, Editura Arves
- Dumitru, I. Al. – *Dezvoltarea gândirii critice*, Editura Didactică și Pedagogică
- Curriculum pentru educația timpurie, M.E.N., București
- Programa pentru învățământul preșcolar, M.E.N.
- Suporturi metodice pentru activități integrate în grădiniță

TRIPLA SEMNIFICAȚIE A ZILEI DE 9 MAI

PROIECT DIDACTIC

profesor RĂDULESCU Liliana
Colegiul Național Nicu Gane Fălticeni,
jud. Suceava
liliradulescu12@yahoo.fr

Disciplina: Consiliere și orientare

Clasa: a XII-a F

Durata: 50 minute

Tipul lecției: lecție de formare a competențelor civice și culturale

1. Obiective

Obiectiv general:

Formarea unei atitudini civice responsabile și a unei culturi istorice și europene solide, prin analiza critică a triplei semnificații a zilei de 9 Mai.

2. Obiective specifice:

La finalul activității, elevii vor fi capabili:

O1 – să analizeze contextul istoric al proclamării Independenței României (9 Mai 1877);

O2 – să explice semnificația zilei de 9 Mai 1945 în contextul celui de-al Doilea Război Mondial;

O3 – să argumenteze importanța Zilei Europei pentru identitatea europeană contemporană;

O4 – să formuleze opinii personale argumentate privind valorile europene;

O5 – să colaboreze eficient în activități de grup și să realizeze produse educaționale.

3. Strategii didactice

Strategii de predare–învățare: conversația euristică, explicația, problematizarea, studiul de caz, învățarea prin cooperare

Strategii de evaluare: evaluare formativă, evaluare prin produse, autoevaluare

Forme de organizare: frontal, pe grupe, individual

4. Desfășurarea lecției

Momentul lecției	Durata	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategii didactice	Mijloace
1. Moment organizatoric	2min	creează climat educațional	se pregătesc pentru activitate	conversația observația	panoul interactiv
2. Captarea atenției	5 min	lansează întrebarea: „De ce o singură dată poate avea mai multe semnificații?”	răspund formulează ipoteze	brainstorming conversația euristică	panoul interactiv
3. Anunțarea temei și obiectivelor	3 min	prezintă tema și relevanța ei	notează tema	explicația conversația dirijată	panoul interactiv caiete foi markere
4. Dirijarea învățării	25 min	prezintă și explică cele trei repere istorice; distribuie fișe de lucru	analizează documente lucrează pe grupe	explicația studiul de caz analiza documentelor învățarea prin cooperare	panoul interactiv Anexa 1 Anexa 2 Anexa 3 Anexa 4
5. Fixarea și sistematizarea	10 min	coordonează discuția finală	prezintă concluzii	dezbaterea problematizarea	panoul interactiv Anexa 5
6. Evaluare și feedback	5 min	oferă feedback și concluzii civice	răspund la întrebări	evaluare formativă autoevaluare conversația de feedback	Anexa 6

5. Anexe

Anexa 1

9 Mai 1877 – Proclamarea Independenței României

„La 9 mai 1877, România face un pas decisiv spre afirmarea sa ca stat modern și suveran. În contextul războiului ruso-turc, ministrul de externe Mihail Kogălniceanu declară în Parlament că România este un stat

independent față de Imperiul Otoman. Această declarație marchează ruptura politică oficială față de dominația otomană, chiar dacă independența va fi recunoscută internațional abia în 1878, prin Tratatul de la Berlin.

Independența înseamnă dreptul unui stat de a-și decide singur politica internă și externă. Pentru România, acest moment a însemnat afirmarea identității naționale, consolidarea statului modern și intrarea pe scena relațiilor internaționale ca actor autonom.”

- **Idee-cheie transmisă elevilor**: *Independența nu este doar un fapt istoric, ci o condiție esențială a existenței statului român.*

Anexa 2

9 Mai 1945 – Victoria împotriva fascismului în Europa

„Al doilea reper istoric al zilei de 9 Mai este legat de încheierea celui de-Al Doilea Război Mondial în Europa. La 9 mai 1945 este anunțată capitularea Germaniei naziste, eveniment care marchează victoria Aliaților asupra fascismului.

Acest moment simbolizează sfârșitul unui război devastator, care a provocat zeci de milioane de victime și distrugeri fără precedent. Pentru Europa, 9 mai 1945 devine o zi a memoriei colective, a comemorării victimelor și a reflecției asupra pericolelor extremismului, totalitarismului și urii rasiale.”

- **Idee-cheie transmisă elevilor**: *Pacea și democrația nu sunt date, ci trebuie apărate permanent.*

Anexa 3

9 Mai – Ziua Europei (Declarația Schuman, 1950)

„Al treilea reper este Ziua Europei, sărbătorită tot pe 9 Mai. Aceasta are legătură cu Declarația Schuman, rostită la 9 mai 1950 de ministrul francez de externe Robert Schuman. El propune ca statele europene să își unească resursele economice pentru a preveni izbucnirea unui nou război.

Această inițiativă stă la baza construcției europene și a Uniunii Europene de astăzi. Ziua Europei simbolizează cooperarea, solidaritatea și valorile comune: pacea, democrația, respectarea drepturilor omului.”

- **Idee-cheie transmisă elevilor**: *Uniunea Europeană este un proiect al păcii, născut din lecțiile dure ale istoriei.*

Anexa 4 – Studiu de caz

Text suport: Declarația Schuman (fragment adaptat)

„Pacea mondială nu poate fi salvgardată fără eforturi creatoare proporționale cu pericolele care o amenință. Contribuția pe care o Europă organizată și vie o poate aduce civilizației este indispensabilă pentru menținerea relațiilor pașnice.

Guvernul francez propune ca producția de cărbune și oțel a Franței și a Germaniei să fie plasată sub o autoritate comună, într-o organizație deschisă participării și altor state europene. Această realizare concretă va crea solidarități de fapt și va face imposibil un nou război între națiunile europene.

Europa nu se va construi dintr-odată, nici într-o singură operă, ci prin realizări concrete care să creeze mai întâi o solidaritate de fapt.”

(Declarația Schuman, 9 mai 1950 – text adaptat)

1. Identificați **ideea principală** a textului.
2. Explicați de ce **cooperarea economică** este prezentată ca soluție pentru menținerea păcii.
3. Precizați **două valori europene** care reies din text.
4. Argumentați legătura dintre acest document și **Ziua Europei**.

Anexa 5

9 Mai o zi a trecutului sau o zi a viitorului?

Răspundeți la această întrebare și argumentați prin raportare la cele trei semnificații studiate.

Anexa 6

Explicați importanța proclamării Independenței României din 1877 pentru statul român modern.

Precizați două consecințe politice și două consecințe internaționale ale acestui eveniment.

BIBLIOGRAFIE

- Boia, Lucian, *Istorie și mit în conștiința românească*, 2011, Editura Humanitas, București.
- Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, 2008, Editura Univers Enciclopedic, București
- Hitchins, Keith, *România 1866–1947*, 2013, Editura Humanitas, București.
- Murgescu, Bogdan, *România și Europa. Acumularea decalajelor economice*, 2010, Editura Polirom, Iași.
- Neagu, Djuvara, *O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri*, 2015, Editura Humanitas.
- Manual de Istorie – clasa a X-a, 2020, Editura Didactică și Pedagogică, București.
- Portalul oficial al Uniunii Europene – materiale educaționale (ediții în limba română).
- *Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene* – selecții comentate, 2007, Editura All Beck.

„9 MAI – TRIPLA SEMNIFICAȚIE A LIBERTĂȚII: O ABORDARE INVESTIGATIVĂ ÎN ORA DE ISTORIE”

prof. BALLA Nicoleta-Corina
Colegiul Național „Emil Botta” Adjud, jud. Vrancea
ciochinacorina@yahoo.com

1. Argument

Lucrarea de față propune o metodă activă de abordare a triplei semnificații a zilei de 9 Mai (1877, 1945, 1950), depășind simpla memorare a datelor cronologice. Într-o societate marcată de fluxuri informaționale masive, elevul trebuie să înțeleagă *cauzalitatea* și *continuitatea* valorilor europene în spațiul românesc.

2. Obiective didactice

- **O1:** Compararea conceptului de „independență națională” din secolul al XIX-lea cu ideea de cooperare europeană din secolul XXI.
- **O2:** Utilizarea surselor istorice (discursuri, hărți, fotografii) pentru a identifica valorile democratice.
- **O3:** Formarea spiritului critic prin analiza Declarației Schuman în raport cu contextul postbelic.

3. Metoda inovatoare: „Galeria valorilor europene” (metodă de lucru)

În loc de o prelegere clasică, propun organizarea clasei în trei grupuri de „experți”:

Grupul 1 – Armatele independenței (1877): Analizează proclamația lui Kogălniceanu și impactul militar.

„Însă, domnilor, acum începe greul, căci până acum n-am avut de luptat decât cu niște dificultăți diplomatice; de acum înainte însă avem de luptat cu arme, cu piepturile noastre, cu sângele nostru. [...] Trebuie să dovedim că suntem în stare să facem și noi sacrificii pentru ca să păstrăm această țară și drepturile ei pentru copiii noștri. Armata noastră, pe care am chemat-o sub steaguri, este gata să moară pentru pământul strămoșesc!” (Alexandru D. Xenopol, Istoria războiului pentru independență, Ed. Tipografia Cultura Națională, București, 1903, p. 45).

(Xenopol Alexandru D., *„Istoria războiului pentru independență”*)

Elevii analizează proclamația lui Kogălniceanu, identifică valorile patriotice exprimate și discută rolul armatei în consolidarea identității naționale.

Grupul 2–Martorii păcii (1945): Analizează sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial și necesitatea unei noi ordini mondiale.

„Români, războiul s-a sfârșit. Victoria este deplină. [...] Germania hitleristă a fost zdrobită. Încercările de hegemonie asupra lumii au fost sfărâmate. [...] În aceste clipe de mare bucurie, gândul nostru se îndreaptă cu recunoștință către toți aceia care au făcut posibilă victoria: către ostașii noștri, care au luptat cu abnegație pe frontul de Vest, și către glorioasele armate aliate. [...] Să începem de azi munca de reconstrucție a țării, pentru a asigura un viitor de pace și prosperitate poporului român” (Proclamația Regelui Mihai I, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 103, 1945, p. 2).

(Proclamația Regelui Mihai I din 9 mai 1945,

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 103 din 9 mai 1945)

Elevii analizează discursul postbelic al regelui Mihai, identifică speranțele naționale și rolul monarhiei în reconstrucția statului, și discută despre impactul victoriei asupra viitorului României.

Grupul 3 – Arhitecții Europei (1950): Analizează Declarația Schuman și nașterea proiectului comunitar.

„Europa nu se va face dintr-odată, nici printr-o construcție de ansamblu: ea se va face prin realizări concrete, creând mai întâi o solidaritate de fapt. [...] Guvernul francez propune ca producția franco-germană de cărbune și oțel să fie plasată sub o Înaltă Autoritate comună, într-o organizație deschisă participării celorlalte țări ale Europei. [...] Punerea în comun a producțiilor de cărbune și oțel va schimba destinul acestor regiuni care s-au dedicat mult timp fabricării armelor de război, ale căror victime au fost în mod constant” (Proclamația Regelui Mihai I, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 103, 1945, p. 2.)

(*Declarația de la 9 mai 1950*-Declarația Schuman)

Elevii analizează Declarația Schuman, identifică principiile cooperării economice și argumentează cum această inițiativă a pus bazele păcii și unității europene.

Repere de evaluare / Răspunsuri scontate

Grupul 1: Se urmărește ca elevii să identifice în discursul lui Kogălniceanu termenii-cheie „independenți” și „națiune de sine stătătoare”. Analiza trebuie să evidențieze trecerea de la statutul de vasalitate la cel de suveranitate.

Grupul 2: Elevii vor corela actul capitulării cu necesitatea reconstrucției, identificând în mesajul Regelui Mihai I datoria de a asigura un viitor de pace.

Grupul 3: Se urmărește ca elevii să identifice în textul Declarației Schuman logica pragmatică a păcii: punerea în comun a resurselor de cărbune și oțel (materiile prime ale războiului) pentru a face orice nou conflict între Franța și Germania „nu doar de neconceput, ci și imposibil din punct de vedere material”.

4. Moment de reflecție istorică

Sarcina de lucru:

„Imaginați-vă că sunteți un jurnalist în anul 1877, 1945, respectiv 1950. Scrieți un titlu de ziar care să rezume importanța zilei de 9 Mai pentru viitorul României.”

După ce elevii și-au imaginat că sunt jurnaliști ai epocii, ei vor investiga surse istorice autentice (documente, articole de epocă) și, pe baza acestei cercetări, vor crea un material final: un articol de ziar, un eseu sau un colaj de imagini și texte, care să reflecte semnificația zilei de 9 mai.

„România în pragul păcii: 9 mai, ziua noii speranțe”

Ca elev și tânăr jurnalist istoric, am pătruns în paginile trecutului pentru a înțelege ce înseamnă cu adevărat 9 mai 1945. În acea zi, România ieșea din umbra devastatoare a celui de-al Doilea Război Mondial. În orașele

noastre, pe străzi, se simțea o speranță nouă. După atâția ani de suferință, departe de front, oamenii sperau la reconstrucție, la o viață în siguranță. Am descoperit fotografii din acele zile, în care mame își strângeau copiii pe trotuar, iar în priviri se citea un amestec de teamă și speranță.

În ziarele vremii, se vorbea despre un nou început: nu doar pentru noi, ci pentru întreaga Europă. Declarația de pace, împreună cu promisiunea unei noi ordini mondiale, ne-a arătat că libertatea nu este un punct final, ci un drum continuu. Astăzi, analizând aceste documente istorice, putem înțelege că 9 mai nu este doar o dată, ci o lecție despre curaj, reconstrucție și despre puterea de a visa la un viitor mai bun.

„România își redescoperă viitorul: 9 mai 1950 – speranța unei națiuni”

După investigarea documentelor istorice și a contextului politic de după cel de-al Doilea Război Mondial, ziua de **9 mai 1950** apare ca un moment decisiv pentru viitorul Europei. În acea zi, ministrul francez de externe **Robert Schuman** a prezentat un plan care propunea colaborarea economică între statele europene, în special în domeniul producției de cărbune și oțel. Scopul acestei inițiative era prevenirea unui nou conflict între marile puteri europene și construirea unei baze solide pentru pace.

Europa ieșise dintr-un război devastator, iar multe orașe erau încă în ruină. Oamenii simțeau nevoia unei schimbări profunde. Ideea cooperării economice între state, considerată la început îndrăzneață, a reprezentat un pas important spre stabilitate și dezvoltare. Planul Schuman a stat la baza creării Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, una dintre primele forme instituționale de cooperare europeană care avea să evolueze, în timp, într-un proiect politic și economic mai amplu.

Pentru România și pentru celelalte state ale continentului, semnificația acestui moment istoric este legată de ideea că pacea și prosperitatea pot fi construite prin dialog și colaborare. Ziua de 9 mai a devenit, astfel, un simbol al unității europene și al dorinței de a transforma lecțiile dure ale trecutului într-un viitor bazat pe solidaritate și responsabilitate comună.

Privită din perspectiva prezentului, această inițiativă demonstrează că istoria nu este doar o succesiune de evenimente, ci și rezultatul unor decizii care pot schimba destinul unui continent.

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ

Lucian Boia, *Istorie și mit în conștiința românească*, Editura Humanitas, București, 1997.
George Călinescu, *Istoria literaturii române*, Editura Minerva, București, 1974.
Florin Constantiniu , *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2001.
Dennis Deletant, *România interbelică: o istorie politică*, Editura Polirom, Iași, 2010.
Eric Hobsbawm , *The Age of Extremes*, Michael Joseph, Londra, 1994.
Peter Mazur, *Metodologia în educație*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999.
Monitorul Oficial al României – Partea I, Nr. 103, 9 mai 1945.
Revue du Marché Commun, *Declarația Schuman*, mai 1950, Paris.
Radu Rosetti, *Războiul de independență*, Editura Academiei, București, 1964.
Alexandru D. Xenopol, *Istoria războiului pentru independență*, Tipografia „Cultura Națională”, București, 1903.

PROIECT EDUCAȚIONAL INTERDISCIPLINAR
„9 MAI – TREI CULORI, TREI DESTINE”

prof. înv. primar, FLOREA Violeta
Școala Gimnazială Lungești, jud. Vâlcea
floreavioleta2@yahoo.com

Obiectivele Proiectului

Istoric: Să identifice cele trei semnificații: Independența de Stat a României (1877), Victoria Coaliției Națiunilor Unite în Al Doilea Război Mondial (1945) și Ziua Europei (Declarația Schuman, 1950).

Civic: Să înțeleagă valorile europene (unitate, pace, diversitate).

Digital: Să utilizeze instrumente digitale pentru a crea un produs final comun**.**

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Lungești

DATA: 9 Mai 2026

Durata: 4 ORE (activitate integrată: Istorie, Geografie, Educație Civică, Limba Română, Arte)

CLASA: a IV-a

PROPUNĂTOR: prof. înv. primar, Florea Violeta

1. COMPETENȚE SPECIFICE

- **Istorie (1.2):** utilizarea termenilor istorici în cadrul unor mesaje simple (ex: independență, victorie, tratat)
- **Istorie (3.1**): recunoașterea unor cauze și consecințe ale evenimentelor istorice.
- **Educație Civică (1.1):** identificarea elementelor relevante pentru apartenența la comunitatea europeană.
- **Limba Română (2.1):** formularea de răspunsuri la întrebări despre conținuturi vizuale.

2. OBIECTIVE OPERAȚIONALE

- **O1:** să asocieze anii (1877, 1945, 1950) cu evenimentele istorice corecte;
- **O2**: să recunoască simbolurile UE folosind tabla interactivă;
- **O3**: să utilizeze aplicații digitale pentru rezolvarea sarcinilor;
- **O4:** să explice importanța păcii în context european**.**

Metode

- **Storymapping Digital:** reconstituirea hărții Europei prin elemente interactive.
- **Gamification:** descifrarea unor coduri istorice pentru a „elibera” pacea**.**
- **Tehnica „Oglinzii Timpului”: c**ompararea prezentului european cu momentele de criză din trecut prin realitate augmentată.

- **Metoda cubului (Digitalizat):** elevii vor roti un cub virtual pe tablă, fiecare față lansând o provocare diferită.

3. SCENARIUL ACTIVITĂȚII

1. **Călătorul în Timp (Interactiv):** elevii folosesc axa timpului pe tablă **.**
2. **Harta Unității:** se marchează pe tabla interactivă statele UE și curiozități despre ele**.**
3. **Cifrul Păcii:** elevii rezolvă ghicitori logice pentru a "debloca" Imnul Europei**.**
4. **Resursă cheie:** tabla Interactivă
5. **EVALUARE: TEST KAHOOT (Descriptorii de Performanță)**

Desfășurarea Activităților

I. Momentul „Călătorul în Timp” (Istorie -AVAP)

- **Activitate:** Pe tabla interactivă este afișată o „Linie a Timpului” sub formă de puzzle. Elevii trebuie să tragă (drag-and-drop) evenimentele corecte în dreptul anilor **1877, 1945 și 1950**.
- **Inovație:** interacțiunea directă cu fragmente video scurte (arhiva TVR/Europa.eu) care pornesc doar la atingerea anului respectiv.

II. „Harta Unității” (Geografie - Educație Civică)

- **Activitate:** o hartă mută a Uniunii Europene pe tabla interactivă. Elevii sunt împărțiți în „Ambasadori”. Fiecare grup alege un stat membru, îi găsește locul pe hartă și atașează un „post-it” digital cu o curiozitate despre acea țară.
- **Metoda: Pânza de păianjen digital** -se trag linii între țări pentru a vedea cum suntem conectați (resurse, turism, cultură).

III. „Cifrul Păcii” (Gândire Logică)

- **Provocare:** pentru a celebra Ziua Europei, elevii trebuie să deschidă un seif virtual.
- **Indicii:**

1. Câte stele sunt pe steagul UE? (Cifra 1)
2. În ce an a avut loc Declarația Schuma (Cifra 2)
3. Câte semnificații are ziua de 9 Mai? (Cifra 3)

- **Final:** Seiful se deschide și pornește **Oda Bucuriei** (Imnul UE) cu versuri adaptate pentru copii, pe care aceștia le cântă în stil Karaoke la tablă.

Produsul Final: „Ziarul Digital al Viitorului”

Folosind aplicația **Padlet** sau un șablon de ziar pe tabla interactivă, elevii scriu câte o știre scurtă:

- *Grupa 1:* O intrebare pentru un soldat de la 1877.
- *Grupa 2:* Un mesaj de pace pentru copiii lumii.
- *Grupa 3:* Cum va arăta Europa peste 50 de ani?

Evaluarea (Feedback Imediat)

Se folosește **Kahoot** proiectat pe tabla interactivă. Elevii votează:

- Care dintre evenimente a fost mai interesant ?
- Ce „super-putere” europeană ar alege pentru România? (Ex: educație, ecologie, solidaritate).

CONCURSUL „EXPLORATORII ZILEI DE 9 MAI”

Nr.	Întrebare	Răspuns corect (Adevărat/Fals)	Explicația pe care o poți da la clasă
1	La 9 Mai 1877, România a declarat că vrea să fie o țară liberă și independentă.	**ADEVĂRAT**	Atunci am „spus” lumii că nu mai vrem să ascultăm de nimeni altcineva.
2	Steagul Uniunii Europene are un număr de stele egal cu numărul de țări membre.	**FALS**	Sunt mereu **12 stele**, simbolizând perfecțiunea și unitatea, nu numărul de țări (care sunt 27).
3	Al Doilea Război Mondial s-a încheiat în Europa prin semnarea păcii la data de 9 Mai 1945.	**ADEVĂRAT**	Este ziua în care armele au tăcut și oamenii au început să reconstruiască lumea.
4	„Odă Bucuriei”, imnul Europei, a fost compus de un matematician celebru.	**FALS**	A fost compus de muzicianul **Ludwig van Beethoven**.
5	Declarația lui Robert Schuman (9 Mai 1950) a propus ca țările să colaboreze pentru ca războiul să fie imposibil.	**ADEVĂRAT**	El a crezut că dacă țările muncesc împreună, nu se vor mai certa niciodată.

4. EVALUARE: TEST KAHOOT (Descriptorii de Performanță)

Indicator	FB (Foarte Bine)	B (Bine)	S (Suficient)
Istorie (9 Mai)	Identifică corect toate cele 3 semnificații (1877, 1945, 1950).	Identifică corect 2 din cele 3 semnificații istorice.	Identifică cel puțin o semnificație istorică.
Simboluri UE	Recunoaște și explică corect toate simbolurile (steag, imn, deviză).	Recunoaște simbolurile, dar necesită sprijin în explicare.	Identifică parțial simbolurile (ex: doar steagul).

VII. DESCRIPTORII DE PERFORMANȚĂ (Evaluare)

Competența Vizată	FB (Foarte Bine)	B (Bine)	S (Suficient)
Recunoașterea evenimentelor istorice (9 Mai)	Identifică corect toate cele 3 semnificații (1877, 1945, 1950) și plasează corect evenimentele pe axa timpului.	Identifică corect 2 din cele 3 semnificații istorice, cu mici ezitări privind anii exacți.	Identifică cel puțin o semnificație istorică a zilei de 9 Mai (de regulă, Ziua Europei).
Utilizarea simbolurilor europene	Recunoaște și explică corect semnificația tuturor simbolurilor UE (steag, imn, deviză) în cadrul testului.	Recunoaște simbolurile UE, dar necesită sprijin în explicarea semnificației acestora (ex: de ce sunt 12 stele).	Identifică parțial simbolurile (ex: doar steagul) dintr-un set de imagini date.

Competența Vizată	FB (Foarte Bine)	B (Bine)	S (Suficient)
Gândire Critică - Valori (Pace/Unitate)	Propune idei originale pentru „Ziarul Viitorului” și explică clar de ce colaborarea este mai bună decât conflictul.	Formulează mesaje simple despre pace, folosind exemplele oferite în timpul lecției.	Reproduce fragmente scurte din discuțiile purtate la clasă, fără o contribuție personală evidentă.

BIBLIOGRAFIE

- Ministerul Educației (2025). *Ghid de bune practici pentru digitalizarea învățământului primar*. București.
- Ionescu, M. (2025). *Metodica predării istoriei prin tehnologii moderne*. Iași: Ed. Polirom.
- Popescu, A. (2024). *Gamificarea în educație: Lecții interactive de istorie*. Cluj-Napoca: Ed. Casa Cărții de Știință.
- ***European Union (2026). *Learning Corner–Resurse didactice digitale*. learning-corner.europa.eu. (https://audiovisual.ec.europa.eu/en/media/video/I-164730?lg=EN&sublg=da)

PROIECT DIDACTIC

prof. înv. primar FULINA Carmen
Școala Gimnazială nr.43 ”Ferdinand” Constanța
jud. Constanța,
fulinacarmen@gmail.com

***Clasa*: I**

Aria curriculară: Consiliere și orientare

Disciplina: Dezvoltare personală

Unitatea de învăţare: Explorarea meseriilor

Subiectul lecţiei: 9 Mai-Ziua Europei- colaborare, prietenie, unitate

Tipul lecţiei: însușire de noi cunoștințe

Competențe generale:

- manifestarea interesului pentru sine și pentru ceilalți
- dezvoltarea comportamentelor sociale pozitive

Competenţe specifice:

- recunoașterea apartenenței la un grup (familie, clasă, țară, Europa)
- exprimarea emoțiilor și a ideilor în contexte simple
- cooperarea în activități de grup

Obiective operaţionale:

a. *Obiective cognitive*

- să explice, în cuvinte simple, ce este Europa
- să realizeze harta conceptuală a Europei
- să recunoască simbolul steagului european

b. *Obiectiv psihomotor*

- să participe activ la o activitate practică

c. *Obiectiv afectiv*

- manifestarea unor comportamente de prietenie și cooperare

Discipline integrate: Comunicare în limba română, Arte vizuale și abilități practice

Strategii didactice:

Metode și procedee:

-conversația euristică,

-învățarea prin descoperire,

-joc didactic („Adevărat sau Fals”),

-metoda Turul galeriei,

-activitate digitală de tip hartă conceptuală (Coggle)

-învățare prin poveste (storytelling cu AI)

Mijloace de învățământ (inclusiv mijloace digitale):

- planșă cu harta Europei ,

-imagine cu steagul Uniunii Europene ,

-lipici, foarfecă, hârtie colorată, markere,

-fișe de lucru, fișa de evaluare ,

generator AI pentru poveste și imagine (DALLE)

-tablă interactivă, hartă conceptuală realizată în Coggle ,laptop

Forme de organizare: frontală, perechi

Forme și tehnici de evaluare: observarea sistematică, proba practică

Resurse umane: elevii, învățătorul

Resurse temporale și spațiale: 45 minute, sala de clasă

BIBLIOGRAFIE:

- Cucoș, Constantin, Pedagogie, ediția a III-a, Ed. Polirom, Iași, 2014.
- Dragu, Anca, Cristea, Sorin, Psihologie și pedagogie școlară, Ovidius University Press, Constanța, 2002.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

1. **Moment organizatoric** (2 min)

- salutul
- pregătirea materialelor

2. Captarea atenției (5 min)

- învățătorul folosește un instrument AI pentru a prezenta povestea:

„Copiii Europei devin prieteni”

„Într-o zi însorită de mai, copii din mai multe țări ale Europei s-au întâlnit într-un parc mare. Ana din România, Luca din Italia, Sophie din Franța și Erik din Suedia nu vorbeau aceeași limbă, dar au început să se joace împreună.

La început au fost timizi, dar Ana a zâmbit și le-a oferit tuturor câte o minge. Luca a propus un joc, Sophie a desenat cu cretă pe asfalt, iar Erik i-a ajutat pe toți să construiască un mic castel din nisip.

Curând au descoperit că, deși sunt diferiți, pot fi prieteni dacă se ajută, se respectă și împart lucrurile. La finalul zilei, au făcut un cerc și au spus: «Suntem prieteni în Europa!»”

- Discuție:

„Ce au făcut copiii?”

„Cum au devenit prieteni?”

„Ce putem învăța de la ei?”

3. Anunțarea temei (1 min)

- „astăzi vom învăța despre ziua de 9 Mai – Ziua Europei, o zi a prieteniei între țări.”

4. Dirijarea învățării (20 min)

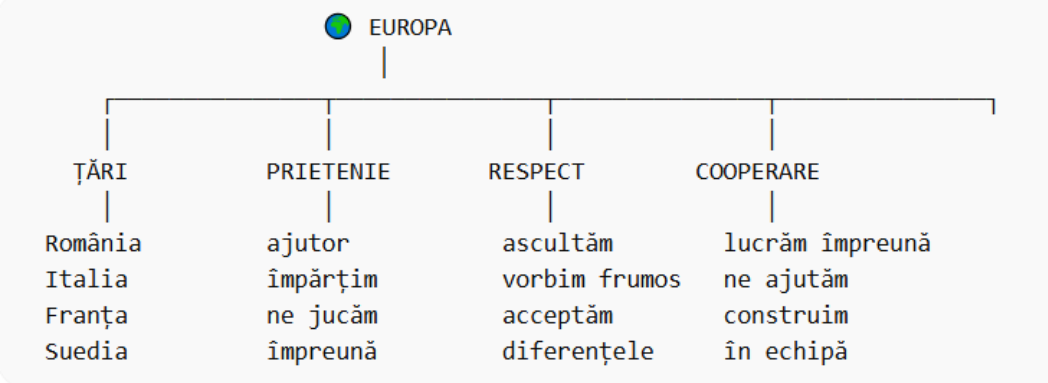
- explicații simple: Europa = multe țări care colaborează
- prezentarea steagului (fundal albastru + stele galbene)
- discuție: „Ce înseamnă să fim prieteni?”-Elevii dau exemple de comportamente: ajutor, respect , împărțirea lucrurilor
- activitate digitală–HARTĂ CONCEPTUALĂ

Profesorul construiește împreună cu elevii o hartă conceptuală simplă în Coggle:

Concept central: „Europa”

Ramuri*: Țări , Prietenie , Cooperare , Respect*

Elevii contribuie verbal cu idei, iar profesorul le adaugă pe hartă. Scopul este de a organiza ideile, de a participa activ , de a dezvolta gândirea vizuală.

5. Fixarea cunoștințelor (10 min)

- Activitate practică în pereche -„STEAGUL PRIETENIEI”

Fiecare pereche primește un cerc albastru .Elevii lipesc stele galbene .Pot scrie sau desena un gest de prietenie

- *TURUL GALERIEI*

Lucrările perechilor sunt expuse în clasă. Elevii se deplasează și observă creațiile colegilor. Fiecare spune un lucru pozitiv despre o lucrare. Scopul este de a dezvolta comunicarea, respectful, spiritul de grup .

6. Obținerea performanței (5 min)

- Joc: *„Adevărat sau fals”*- completarea fișei de lucru:

- „Europa este o țară” ____
- „România este în Europa” _____
- „Prietenii se ajută” _____

7. Asigurarea retenției și a transferului (2 min)

- Mesaj final: „Europa înseamnă prietenie și colaborare”
- Aprecieri finale

PROIECT DIDACTIC ”9 MAI- ZI CU TRIPLĂ SEMNIFICAȚIE ISTORICĂ”

prof. GORDUZA-BURDUJA Roxana
Colegiul Tehnic ”Gheorghe Cartianu”- Piatra-Neamț
jud. Neamț
burdujaroxana2006@yahoo.com

Proiectarea activității didactice dedicată sărbătoririi zilei de 9 Mai.

I. SCURTĂ PREZENTARE

II. FIȘE DE LUCRU

I. Scurtă prezentare

9 MAI 1877-9 MAI 2026 - Nimic măreţ şi durabil nu se poate face fără sacrificii

La 9 Mai 1877, în Parlamentul României, în numele guvernului, ministrul de externe Mihail Kogălniceanu a proclamat independenţa: ”*Aşadar, domnilor deputaţi, nu am nici cea mai mică îndoială şi frică de a declara în faţa Reprezentanţei Naţionale că noi suntem independenţi, suntem o naţiune de sine stătătoare...Ce am fost noi înainte de declararea rezbelului? Fost-am noi dependenţi de turci? Fost-am noi provincie turcească?....Avut-am noi pe sultan ca suzeran? Străinii au zis aceasta, noi nu am zis-o niciodată!”.* La 10 mai 1877, hotărârea din Parlament a fost sancţionată de către prinţul domnitor Carol. Independenţa României a fost recunoscută de marile puteri prin tratatele de la San Stefano şi Berlin, drept consecinţa faptelor eroice, a sacrificiului poporului român şi a oştirii sale.

9 MAI 1945-9 MAI 2026 - Merită să ne aducem aminte

Între anii 1939-1945 lîntreaga lume a fost zguduită de al doilea război mondial, în care au fost mobilizaţi 110 milioane de oameni, au murit 60 de milioane, dintre care 40 de milioane proveneau din Europa. Sfârşitul conflagraţiei s-a întrezărit după ce aliaţii occidentali au debarcat în Normandia, dar şi după sinuciderea lui Adolf Hitler în buncărul său din Berlin, la 30 aprilie 1945. Comandanţi naziști au înaintat aliaţilor cereri de capitulare necondiţionată, urmate de semnarea, la 9 Mai 1945, a capitulării Germaniei, prin care războiul s-a încheiat.

Ziua de 9 Mai 1945 este considerată ziua victoriei raţiunii împotriva barbariei, ziua speranţei, ziua păcii pe care lumea o aştepta după aproape şase ani de război.

9 MAI 1950 - 9 MAI 2026 - Solidaritate europeană

Ziua de 9 Mai 1950 a reprezentat primul pas către crearea a ceea ce este astăzi Uniunea Europeană. În acea zi, ministrul de externe al Franţei, Robert Schuman, a propus Germaniei să contribuie la realizarea unei solidarităţi ”de facto” şi să pună „bazele unei federaţii europene indispensabile pentru menţinerea păcii”. Cancelarul Germaniei, Konrad Adenauer, a acceptat propunerea lui Schuman.

Se inaugura atunci o nouă etapă în evoluţia Europei, bazată nu pe forţă şi violenţă, ci pe cooperare economică şi armonizare legislativă. Dând curs apelului lui Robert Schuman, şase ţări din Europa (Franţa, Germania, Belgia, Italia, Luxemburg şi Olanda) au semnat, la 18 aprilie 1951, Tratatul de la Paris privind înfiinţarea Comunităţii Economice a Cărbunelui şi Oţelului (CECO). Ulterior, la 23 martie 1957, prin Tratatul de la Roma, cele şase state europene au înfiinţat Comunitatea Economică Europeană sau Piaţa Comună. Prin Tratatul de la Maastricht (7 februarie 1992) s-a consfinţit realizarea Uniunii Europene, care la acea dată cuprindea 12 state. România a devenit membră a Uniunii Europene la 1 ianuarie 2007, alături de Bulgaria.

Astăzi, după ultima extindere de la 1 iulie 2013, prin aderarea Croației și după realizarea Brexit-ului finalizat în 2020, prin care Marea Britanie a hotărât în să părăsească construcția europeană, Uniunea Europeană are 27 de state membre. În 1985, când proiectul construcţiei europene era deja clar conturat, la Consiliul European de la Milano, cele zece state membre care formau la acea dată Comunitatea Europeană, au hotărât ca ziua de 9 Mai să devină ziua Europei.

II. **Fișe de lucru**

Grupa 1

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos și răspundeți cerințelor:

A.” În timpul operațiunilor militare împotriva armatelor otomane de la sud de Dunăre, relațiile dintre cei doi aliați au fost încordate. Prințul Carol dorea ca armata română să angajeze pe deplin lupta și, prin aceasta, să câștige pentru țară statutul de cobeligeranță și să asigure recunoașterea independenței de către marile puteri. Dar țarul și comandanții militari ruși afirmau că nu aveau nevoie de ajutorul militar al românilor. Atitudinea lor s-a schimbat în august 1877, când forțele otomane au oprit ofensiva rusă la Plevna, în nordul Bulgariei. Pentru a-și menține pozițiile și a împiedica armata otomană să lanseze o contraofensivă generală, țarul și comandanții ruși au făcut apel la trupele române și au acceptat condițiile lui Carol ca armata română să aibă propria bază de operații și comandă separată. Totodată i-au oferit lui Carol comanda supremă a forțelor aliate de la Plevna. În luptele și asediul care au urmat, din septembrie până în decembrie, armata română a contribuit în mod decisiv la înfrângerea forțelor otomane, ceea ce a deschis calea pentru înaintarea rapidă a armatelor ruse spre Constantinopol.”

*(*Bărbulescu M., Deletant D., Hitchins K., Papacostea Ș., Teodor P.*, Istoria României)*

B. ”Dar maniera Rusiei de a încheia pacea a adus relațiile cu România în pragul rupturii. Guvernul otoman a acceptat condițiile Rusiei pentru încheierea armistițiului la 9/31 ianuarie 1878, dar reprezentanții României nu au fost invitați la negocieri, nici măcar nu li s-a cerut să întocmească o listă cu cererile lor. Oficialii ruși au urmat aceeași conduită și în întocmirea tratatului de la San Stefano de la 19 februarie/ 3 martie, care confirma condițiile armistițiului. Aceasta nu a făcut decât să sporească descurajarea și amărăciunea resimțite la București.

Desigur, pacea recunoștea independența României, dar totodată impunea retrocedarea sudului Basarabiei către Rusia. Chiar dacă Rusia oferea Dobrogea și Delta Dunării în compensație, prințul Carol și Cabinetul său i-au acuzat pe oficialii ruși că își încălcaseră angajamentul de a respecta integritatea teritorială a țării. Rușii au replicat pur și simplu că garanția fusese îndreptată împotriva Turciei și au susținut, fără ingeniozitate, că, în orice caz, districtele sudice ale Basarabiei fuseseră cedate Moldovei și nu României în 1856. Nu este deci surprinzător că România s-a alăturat celorlalte puteri europene și a cerut revizuirea tratatului de pace”

(Bărbulescu M., Deletant D., Hitchins K., Papacostea Ș., Teodor P.*, Istoria României)*

C.”La Congresul de la Berlin, care s-a deschis la 1/13 iunie 1878, puterile occidentale au revizuit tratatul de la San Stefano pentru a micșora influența Rusiei în Europa de Sud-Est. Dar ele au lăsat în mare măsură intacte prevederile referitoare la România, pe care nu o acceptaseră membră a Congresului. Tartatul final, semnat la 1/13 iulie, recunoștea independența României, dar punea două condiții: eliminarea tuturor restricțiilor religioase în exercitarea drepturilor politice și civile cuprinse în articolul 7 al Constituției din 1866 și acceptarea retrocedării sudului Basarabiei către Rusia. În compensație, România urma să primească Delta Dunării, Insula Șerpilor și Dobrogea până la linia trasată de la est la Silistra, pe Dunăre, până la Mangalia, pe Coasta Mării Negre.”

*(*Bărbulescu M., Deletant D., Hitchins K., Papacostea Ș., Teodor P.*, Istoria României)*

Cerințe:

1. Menționați secolul în care se desfășoară evenimentele descrise în sursele A, B și C.
2. Precizați, pe baza sursei A, motivul pentru care Rusia a cerut ajutorul României în război.
3. Arătați condițiile recunoașterii independenței României desprinse din sursa B, respectiv din sursa C.

Grupa 2

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos și răspundeți cerințelor:

A.” În 1943, Hitler ia decizia de a-l numi pe feld mareşalul Erwin Rommel la comanda Grupului de Armate B responsabil şi de apărarea coastelor Normandiei. În urma inspectării sistemelor de apărare de pe plaje, Rommel a ajuns la concluzia că sunt complet ineficiente în faţa unei potenţiale invazii. Feld mareşalul german a ordonat, imediat după inspecţie, realizarea unor îmbunătăţiri la sistemul de apărare. Plajele şi apele Canalului Mânecii din apropierea coastei franceze au fost minate, fortificaţiile au fost îmbunătăţite, iar pe plaje şi în apă au fost puse diferite obstacole care să facă dificilă o eventuală debarcare.”

https://historia.ro/sectiune/general/debarcarea-din-normandia-si-rolul-sau-in-cel-de-al-578629.html,

B.” Operaţiunile navale în vederea debarcării în Normandia au fost conduse de amiralul britanic Betram Ramsay…Flota expediţionară a Aliaţilor a fost formată din 1213 nave de război, 4126 de ambarcaţiuni de desant, 736 nave auxiliare şi 864 de nave comerciale, iar efectivul trupelor navale ajungea la 195.700 de soldaţi.

Flota de invazie era împărţită în două grupe navale: Grupul naval de luptă din Vest, care avea ca responsabilitate sprijinirea sectorului american, și Grupul naval de luptă din Est, însărcinat cu sprijinirea sectorului britanic şi canadian. Flota Aliaţilor avea în componenţă 5 cuirasate, 20 de crucişătoare, 65 de distrugătoare şi două monitoare, în timp ce Kriegsmarine avea la dispoziţie 3 vedete torpiloare, 29 de ambarcaţiuni rapide de atac, 36 Räumboote (nave de război de mici dimensiuni utilizate în diferite scopuri) şi 36 de dragoare. Submarinele germane erau şi ele puse în stare de alertă. Eisenhower, comandantul suprem al Forţelor Aliate din Europa, a programat organizarea debarcării în Normandia pentru data de 5 iunie 1944, dar datorită condiţiilor meteo nefavorabile ea a fost amânată pentru ziua următoare….După ce dragoarele au curăţat apele Canalului Mânecii de mine, bombardamentul naval a fost lansat la ora 5:45 a zilei de 6 iunie 1945[….] Până în zorii zilei de 6 iunie 1944, mii de paraşutişti se aflau deja în spatele liniilor inamice, având sub control poduri şi drumuri de acces. Aceste trupe vor juca un rol cheie în reuşita invaziei din Normandia[…] Până la sfârşitul zilei de 6 iunie 1944, Aliaţii vor reuşi să debarce în Normandia aproximativ 150.000 de soldaţi[…] Până la sfârşitul lunii iunie 1944, Aliaţii vor reuşi să ocupe portul Cherbourg, reuşind să debarce aproximativ 850.000 de soldaţi şi 150.000 de vehicule în Normandia.”

https://historia.ro/sectiune/general/debarcarea-din-normandia-si-rolul-sau-in-cel-de-al-578629.html,

1. Enumerați, pe baza sursei A, măsurile luate de Germania pentru a preîntâmpina invazia Aliaților.
2. Precizați, pe baza sursei B, armele de război folosite de Aliați pentru debarcarea în Normandia.

Grupa 3

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos și răspundeți cerințelor:

A.” Europa nu se va construi dintr-o dată sau ca urmare a unui plan unic, ci prin realizări concrete care vor genera în primul rând o solidaritate de fapt. Alăturarea naţiunilor europene implică eliminarea opoziţiei seculare dintre Franţa şi Germania. Guvernul francez propune ca producţia franco-germană de cărbune şi oţel să fie plasată sub o Înaltă Autoritate comună, în cadrul unei organizaţii deschise şi altor state europene. Punerea în comun a producţiilor de cărbune şi oţel va asigura imediat stabilirea unor baze comune de dezvoltare economică, un prim pas către realizarea unei federaţii europene şi va schimba destinele acelor regiuni care s-au dedicat în trecut fabricării muniţiei de război, dar care au fost, în acelaşi timp, cele mai constante victime ale conflictelor. Solidaritatea de producţie astfel stabilită va demonstra că orice război între Franţa şi Germania devine nu numai inimaginabil, ci şi imposibil din punct de vedere material. Înfiinţarea acestei unităţi de producţie puternice, deschisă tuturor ţărilor care doresc să colaboreze, va pune bazele reale ale unificării economice, angajându-se să le furnizeze tuturor ţărilor membre elementele principale ale producţiei industriale, în condiţii egale. În acest mod se va realiza, simplu şi rapid, acea fuziune a intereselor care este indispensabilă pentru crearea unui sistem

economic comun; aceasta ar putea fi piatra de temelie a unei comunităţi mai largi şi mai complexe reunind ţări aflate multă vreme în conflicte sângeroase.”

https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/europe-day_ro

B. ” La 18 aprilie 1951, șase state din Europa, Franța, Germania, Belgia, Olanda, Luxemburg și Italia, au semnat Tratatul de la Paris, document de înființare a CECO. Ele au stabilit reguli comune de colaborare economică. Cărbunele și oțelul trebuiau să fie accesibile la prețuri convenabileși în cantități suficiente pentru industria europeană. În Luxemburg s-a înființat ”Înalta Autoritate” care lua decizii valabile pentru toate statele membre ale Comunității. În capitolul introductiv la Tratatul CECO se sublinia rolul colaborării economice care va contribui astfel decisiv și la menținerea păcii. Politicieni precum cancelarul german Konrad Adenauer, ministrul de externe Italian Alcide de Gasperi sau ministrul de externe al Belgiei, Paul Henri Spaak, au acționat astfel încât această viziune a devenit o realitate.”

*(*Wolfgang Bohm, Otmar Lahodynsky,
EU for You! Așa funcționează Uniunea Europeană)

1. Identificați, pe baza sursei A, scopurile producției comune franco- germane de cărbune și oțel.
2. Argumentați necesitatea egalității statelor membre ale Uniunii Europene.

BIBLIOGRAFIE

- Bărbulescu Mihai, Deletant Dennis, Hitchins Keith, Papacostea Șerban, Teodor Pompiliu, *Istoria României*, Ed. Corint, București, 2006
- Hitchins Keith, *România 1866-1947*, Ed. Humanitas, 1997
- Wolfgang Bohm, Otmar Lahodynsky, *EU for You! Așa funcționează Uniunea Europeană*, București, Ed. Corint, 2013

Webografie

https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/europe-day_ro, accesat la 13.04.2026

https://historia.ro/sectiune/general/debarcarea-din-normandia-si-rolul-sau-in-cel-de-al-578629.html, accesat la 13.04.2026

FORMAREA SENTIMENTULUI PATRIOTIC LA ELEVII DIN CICLUL PRIMAR

prof. înv. primar HAGIU Marinela-Lenuța
Școala Gimnazială Nr.17 ”Ion Minulescu” Constanța
hagiu_mara_72@yahoo.com

În peisajul social al României de astăzi, asistăm la o degradare a conştiinţei patriotice, a convingerilor şi atitudinilor faţă de tot ce este românesc. Argumentele ce vizează acest aspect şunt multiple.

Mulţi români au uitat limba strămoşească, alţii folosesc puţine cuvinte româneşti corecte, schilodind exprimarea “dulce şi frumoasă” a neamului cu înlocuitori de tipul “Ok!”, “Super!”, “Naşpa!”, iar în alte medii aglomeraţia de neologisme face neînţeleasă limba chiar şi de către vorbitorii ei.

Mulţi dintre tinerii români ignoră formarea unei culturi generale despre spaţiul geografic în care trăim, despre istoria milenară a poporului român, despre tradiţiile şi obiceiurile strămoşeşti, despre valorile materiale şi culturale ale României. Școlii îi revine sarcina de a promova în rândul copiilor întreaga moștenire cultural și tradițională lăsată de înaintași.

În luna decembrie, în toate şcolile răsună colindele româneşti. Copiii se bucură de această atmosferă deosebită, dar câţi dintre ei mai sunt practicanți-colindători?! Şcoala are menirea de a promova valorile moral-patriotice prin cele mai potrivite strategii, astfel încât acestea să se menţină nealterate şi să-şi păstreze perenitatea, ba chiar etrnitatea acestora.

Cercetările psihologice şi practica didactică a fiecărui dascăl arată că şcolarii de vârstă şcolară mica înţeleg în mod diferit noţiunile moral-patriotice, iar judecăţile lor morale prezintă particularităţi specifice în funcţie de nivelul şcolar la care se face referinţă. Progresul are loc treptat, urmând a se consolida ulterior.

Formarea şi dezvoltarea conştiinţei patriotice se realizează pornind de la reprezentările formate prin contactul cu mediul înconjurator. Pentru micul şcolar noţiunea de “patrie” are un conţinut concret, referindu-se la satul sau oraşul natal, la natura cu care vine în contact, la familie, la limba pe care o vorbeşte, la realităţile sociale care îl inconjoară. La intrarea în şcoală, cei mai mulţi copii definesc noţiunile morale: cinste, curaj, adevăr prin aspecte concrete. În primele clase, noţiunile moral-patriotice continuă sa fie însuşite “ ca noţiuni empirice”. Adesea, elevii confundă trasăturile morale: perseverenţa cu încăpăţânarea, curajul cu îndrăzneala nesăbuită, modestia cu timiditatea. Dar sunt bine cunoscute cazurile când elevii ştiu cu precizie ce este “permis” şi ce nu, ce este “bine” şi ce este “rău” şi, cu toate acestea, în faptele şi acţiunile lor nu se conformeaza cerinţelor aferente.

De aceea se impune ca învăţătorul să conducă procesul educaţiei moral-patriotice în aşa fel încât adeziunea afectivă a elevilor să se îndrepte spre situaţii şi atribute pozitive fără a refuza sau ocoli pe cele negative, ci dimpotrivă acestea trebuie prezentate prin opoziţie, astfel încât elevul să aleagă cu discernământ. Este cunoscut faptul că educarea conştiinţei şi conduitei morale, pe parcursul şcolarităţii tinde să asigure deplasarea influenţelor din exterior spre interiorul personalităţii.

Activităţile educative ce vizează educaţia patriotică a elevilor pot avea caracter de lecţie propriu-zisă sau pot fi activităţi extraşcolare (spectacole, vizite, excursii, întâlniri cu personalităţi culturale, concursuri tematice, etc.)

Anexa prezentului referat este un proiect cultural-artistic-patriotic ce se va derula în Școala Gimnazială Nr.17”Ion Minulescu” din Constanța. Titulatura proiectului ”Suntem români-suntem europeni!” sugerează o viziune nouă, progresistă, de integrare a României în Uniunea Europeană.

BIBLIOGRAFIE

- Cucoş, C. *„Pedagogie*” Editura Polirom, Iaşi 2000
- Paun, Emil,- "*Şcoala o abordare socio-pedagogică*"-Editura Polirom–Iaşi–1999

Școala Gimnazială Nr.17 ”Ion Minulescu” Constanța
Str.Meşterul Manole, Nr.18, Tel.-Fax : 0341427408
E-mail: sc17ionminulescu@yahoo.com
http://sc17ionminulescu.ro

...../.....

PROIECT EDUCAŢIONAL
CULTURAL-ARTISTIC-PATRIOTIC
“SUNTEM ROMÂNI- SUNTEM EUROPENI”

COORDONATOR DE PROIECT : Prof. HAGIU Marinela-Lenuța

GRUP ŢINTĂ: elevi din ciclul primar
ARIA DE CUPRINDERE: literatura ,arte plastice, muzică;
ARIA DE PREZENTARE: ŞcoalaGimnazială Nr.17 ”Ion Minulescu” Constanța
Săli de clasă, biblioteca-CRI, sala de festivități.
OBIECTIVE:
-cunoaşterea semnificațiilor zilei de 9 mai în istoria poporului român;
-dezvoltarea sentimentelor de prețuire a valorilor culturale autentice româneşti;
-dezvoltarea unei conduite patriotice prin diverse forme de exprimare;

PERIOADA DE DESFĂȘURARE: 8-9 mai 2026

NUMĂR DE PARTICIPANȚI: aprox. 120 elevi
RESURSE UMANE: cadre didactice, elevi din ciclul primar, părinţi ai elevilor; bibliotecarul şcolii.

RESURSE MATERIALE: volume de poezii din fondul de carte al bibliotecii şcolii; hărți și atlase istorice, materiale folosite în compunerea unor spații plastice de mici dimensiuni; Internet.

FORME DE ACTIVITATE: lectură,creații literare și plastice, filme,montaje folclorice-patriotice, concursuri tematice, expoziţii de artă, elaborare de portofolii, fotomontaje etc.

FINALIZARE: expoziţii , buletine de informare, diseminare, albume foto cu secvenţe din activităţi şi portofolii tematice.

DIRECTOR,
Prof. GHILEA Ion-Laurențiu

COORDONATOR,
Prof. HAGIU Marinela –Lenuța

Școala Gimnazială Nr.17 ”Ion Minulescu” Constanța
Str.Meșterul Manole, Nr.18, Tel.-Fax : 0341427408
E-mail: sc17ionminulescu@yahoo.com
http://sc17ionminulescu.ro

PROGRAM CULTURAL-ARTISTIC
„ SUNTEM ROMÂNI, SUNTEM EUROPENI”
MANIFESTĂRI CULTURAL-EDUCATIVE DEDICATE ZILEI DE 9 MAI

Nr. crt.	ACTIVITATEA	DATA LOCUL	CLS.	RESPONSABIL Cadru didactic
1.	**„Noi venim din istorie”** Vizionare de filme documentare tematice	8.05.2026 CRI	IIIA IIIB	
2.	**„Culorile patriei”** Expoziţie de desene **”Clubart -Mirajul culorilor”**	8.05.2026 școală	ciclul pri-mar	Hagiu Marinela-Lenuța
3.	**„File din istoria românilor”-** dezbateri tematice, portofolii, postere	8.05.2026 Săli de clasă; CRI	IV A IV B	
4.	**„ Suntem români, suntem europeni”** Montaj literar-muzical	9.05.2026 Sala de clasă/ festivități	CP-B CP-C IV-A	
5.	**„Cântec, joc şi voie bună”** Cântece şi dansuri populare	9.05.2026 Sala de clasă festivități	CP- II A II B	
6.	**„Călătorie prin istoria neamului”** Proiecții video,discuții, confecționare steguleț	9.05.2026 Săli de clasă CRI	I A I B II,III	

Director,
Prof.GHILEA Ion Laurențiu

Coordonator:
Prof. HAGIU Marinela-Lenuța

PĂSTRAREA SPECIFICULUI NAȚIONAL ÎN CONTEXTUL ADERĂRII LA UE

prof. ROTĂRAȘ-DONEA Ludmila
Liceul Tehnologic „Carol I„ Iași, jud. Iași
rudiludmila@yahoo.fr

Perioada modernă, o etapă semnificativă în istoria umanității, reprezintă un moment crucial în dezvoltarea tehnologiilor, dar cuprinde și o avalanșă de transformări majore în toate laturile existențiale. România nu a fost o țară care să se afle în afara acestor metamorfoze. Intrarea țării noastre în „marea familie europeană„ vine cu avantaje legate de o dezvoltare economică, extindere culturală, îmbunătățirea condițiilor de trai etc, dar și cu posibile riscuri privind păstrarea continuității noastre naționale.

Marea globalizare cuprinde tot mai mult țările europene, tinerii se dezrădăcinează, plecând în afară pentru studii, schimb de experiență prin intermediul unor proiecte europene sau la muncă, unii stabilindu-se definitiv în alte țări, alții petrecând un interval mare de timp în comunități străine cu alte limbi și civilizații. În acest context, nevoia noastră de a ne menține identitatea culturală este tot mai intensă și mai realistă, specificul nostru național putând fi păstrat și prezentat altor etnii prin diferite activități educative.

Astfel, în cadrul Proiectelor Erasmus+, echipele plecate de la noi în țările europene au seri culturale când prezintă în fața celorlalți secvențe din cultura noastră, produse alimentare autohtone, muzică românească etc. În acest fel, valorile noastre culturale pot fi împărtășite și celorlalte comunități europene.

De asemenea, festivalurile cu tematică specifică (degustare a vinurilor, bucate tradiționale, haine confecționate din lână, olărit sau alte meșteșuguri) reprezintă o oportunitate care nu trebuie neglijată pentru a ne transmite cultura mai departe. Străinii apreciază savoarea mâncărurilor noastre și a băuturilor, precum și covoarele țesute în casă, la război de țesut, cu motive autohtone, transmise din generație în generație. Muzica noastră populară, dar și cea simfonică sunt foarte apreciate de străini, un exemplu fiind celebrele concerte dirijate de Andre Rieu la care au participat și formații sau instrumentiști romani.

Instituțiile de învățământ preuniversitar constituie, de asemenea, surse bune de valorificare și transmitere a tradițiilor noastre prin diferite activități extrașcolare/extracurriculare. Profesorii pot realiza împreună cu discipolii activități care marchează ziua unor scriitori celebri români precum Mihai Eminescu, Ion Creangă, I. L. Caragiale, Lucian Blaga, Mircea Eliade etc, elevii dobândind astfel cunoștințe solide care le îmbogățesc cultura națională. Totodată, sărbătorile de Dragobete, de 1 Decembrie, 24 Ianuarie, ș.a. pot reprezenta modalități de cunoaștere a istoriei și culturii noastre. Elevii participă la ateliere de creație, ducând tradițiile mai departe, învață poezii și cântece specifice activităților, menținând legătura cu strămunii. Nu trebuie neglijate nici sărbători

precum Paștele, Înălțarea Domnului sau Crăciunul care conțin datini foarte frumoase ale poporului român. Colindele, legendele, urăturile noastre sunt adevărate comori culturale.

Transmiterea valorilor naționale este extrem de importantă pentru continuitatea neamului, dar și pentru dezvoltarea armonioasă și potrivită a tinerei generații. Marii scriitori, pictori, sculptori, arhitecți, muzicieni ș.a. au realizat sacrificii pentru a lăsa o pagină în istoria neamului nostru, iar cunoașterea culturii noastre constituie și o formă de omagiu pentru aceștia.

Marea familie europeană are de câștigat din punct de vedere cultural prin prezența poporului nostru, deoarece avem o istorie și o cultură extraordinare care trebuie cunoscute, păstrate și transmise generațiilor următoare cu multă responsabilitate.

BIBLIOGRAFIE

https://ziarulnatiunea.ro/2012/01/30/specificul-national-in-cultura/#:~:text=Specificul%20na%C5%A3ional%20este%20ceea%20ce%20define%C5%9Fte%20sau%20caracterizeaz%C4%83,afirm%C4%83%20romanitatea%20poporului%20rom%C3%A2n%20%C5%9Fi%20latinitatea%20limbii%20rom%C3%A2ne.
https://ziarulnatiunea.ro/2012/01/30/specificul-national-in-cultura/
https://regielive.net/referate/filologie/specificul-national-135059.html

STUDIU BIOGRAFIC ȘI ISTORIC
9 MAI ÎN ISTORIA ROMÂNIEI ȘI A EUROPEI

prof. înv. primar, LEȚA Georgiana Alina,
Școala Gimnazială „Aurel Vlaicu”,
Fetești, jud. Ialomița,
leta.georgiana89@gmail.com

Istoria popoarelor este definită de momente simbolice, care marchează transformări politice și sociale profunde. Pentru România și pentru Europa, data de **9 Mai** reprezintă una dintre cele mai încărcate de semnificație zile istorice, reunind evenimente care au schimbat destinul continentului: proclamarea independenței României în 1877, victoria asupra Germaniei naziste în 1945 și începutul construcției europene în 1950. Analiza acestei zile prin prisma biografiilor personalităților implicate oferă o perspectivă complexă asupra modului în care liderii politici și militari pot influența cursul istoriei. Studiul biografic permite înțelegerea relației dintre individ și societate, dintre deciziile personale și evoluțiile istorice majore.

Contextul istoric al secolului al XIX-lea

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, Europa era dominată de mișcări naționale și de dorința popoarelor de emancipare politică. Principatele Române se aflau încă sub suzeranitatea Imperiului Otoman, iar independența reprezenta obiectivul principal al elitei politice românești. Unirea Principatelor din 1859 a creat premisele formării statului modern, însă recunoașterea internațională deplină necesita ruperea legăturilor politice cu Imperiul Otoman. Războiul ruso-turc din 1877 a oferit contextul favorabil pentru realizarea acestui obiectiv.

Mihail Kogălniceanu–biografia unui arhitect al independenței

Personalitatea centrală a momentului de la 9 Mai 1877 este **Mihail Kogălniceanu**, om politic, istoric și diplomat remarcabil. Născut la Iași în 1817, Kogălniceanu a studiat în marile centre universitare europene, unde a intrat în contact cu ideile liberalismului modern. Întors în țară, el a devenit promotor al modernizării societății românești. Activitatea sa s-a remarcat prin: susținerea reformelor sociale; dezvoltarea culturii naționale; modernizarea instituțiilor statului. La 9 mai 1877, în Parlament, el a declarat: „Suntem independenți, suntem națiune de sine stătătoare.” Acest discurs a consfințit voința politică a României de a deveni stat suveran. Ulterior, Kogălniceanu a avut un rol esențial în negocierile diplomatice care au dus la recunoașterea independenței la Congresul de la Berlin (1878).

Carol I–liderul militar și constructorul statului modern

Un rol decisiv în obținerea independenței l-a avut domnitorul **Carol I al României**, una dintre cele mai importante figuri ale istoriei românești. Născut în 1839 în Germania, Carol provenea din familia Hohenzollern-Sigmaringen. Alegerea sa ca domnitor în 1866 a adus stabilitate politică și orientare occidentală. Realizările

sale includ: reorganizarea armatei; construirea căilor ferate; consolidarea instituțiilor statului. În timpul Războiului de Independență, Carol I a condus armata română în luptele decisive, contribuind la victoria de la Plevna. Independența obținută a permis proclamarea Regatului României în 1881.

9 Mai 1945 – sfârșitul războiului și schimbarea Europei

Ziua de 9 Mai marchează și capitularea Germaniei naziste, eveniment care a pus capăt celui de-al Doilea Război Mondial în Europa. Regimul totalitar condus de **Adolf Hitler** a provocat distrugeri masive și pierderi umane fără precedent. Victoria Aliaților a deschis o nouă etapă istorică, orientată spre reconstrucție și cooperare internațională. Experiența războiului a demonstrat necesitatea creării unor mecanisme politice capabile să prevină conflictele viitoare.

Robert Schuman și nașterea ideii europene

După război, omul politic francez **Robert Schuman** a propus o soluție revoluționară pentru menținerea păcii: cooperarea economică între statele europene. Declarația Schuman din 9 mai 1950 a pus bazele integrării europene, ducând în timp la formarea **Uniunea Europeană**. Principiile fundamentale ale proiectului european sunt: pacea; solidaritatea; democrația; cooperarea economică.

Semnificația contemporană a zilei de 9 Mai

Astăzi, 9 Mai este o zi cu triplă simbolistică: Ziua Independenței României; Ziua Victoriei în Europa; Ziua Europei. Această suprapunere istorică evidențiază evoluția continentului de la conflicte militare la cooperare politică și economică. România, devenită membră a Uniunii Europene în 2007, participă activ la acest proiect de unitate continentală. Pentru elevi și tineri, această zi reprezintă o lecție despre importanța libertății, responsabilității civice și păcii.

Concluzii

Ziua de 9 Mai sintetizează transformările majore ale istoriei moderne: afirmarea independenței naționale, depășirea tragediilor războiului și construirea unei Europe unite. Biografiile lui Mihail Kogălniceanu, Carol I și Robert Schuman demonstrează că progresul istoric este rezultatul viziunii și acțiunii unor lideri capabili să depășească interesele momentului în favoarea binelui comun. Prin urmare, 9 Mai rămâne un simbol al libertății, al sacrificiului și al cooperării între națiuni, valori esențiale pentru viitorul Europei.

BIBLIOGRAFIE

- Boia, Lucian. *Istorie și mit în conștiința românească*. București: Editura Humanitas,.
- Constantiniu, F. (2011). *O istorie sinceră a poporului român*. București: Editura Univers Enciclopedic.
- Dinan, D. (2010). *Europa Reformată. Istoria Uniunii Europene*. Iași: Editura Polirom.
- Giurescu. Constantin C. (2003). *Istoria Românilor*. București: Editura All Educational.
- Hitchins. Keith. (2013). *România 1866–1947*. București: Editura Humanitas.
- McCormick, J. (2011). *Uniunea Europeană: politică și politici publice*. București: Editura Institutul European.
- Platon, Ghe. (1985). *Istoria modernă a României*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Schuman, R. (1998) *Pentru Europa*. București: Editura Fundației Culturale Române.
- Scurtu, I. Bulei, I. (1990). *Democrația la români (1866–1938)*. București: Editura Enciclopedică.

„ SUNTEM INDEPENDENȚI, SUNTEM NAȚIUNE DE SINE STĂTĂTOARE!„ 9 MAI 1877, 9 MAI 1945, 9 MAI 1950

prof. BENCHEA Valeria Maria
Școala Gimnazială Nr.25 Sibiu
lazar.valeria@yahoo.com

Tripla semnificație a zilei de 9 mai, pentru națiunea română, ne determină, ca popor și țară din Sud-Estul Europei, să fim mândri și totodată să cinstim eroismul și sacrificiul înaintașilor noștri. Lupta eroică, patriotismul și devotamentul lor au făcut posibilă la 9 mai 1877–dobândirea Independența de Stat a României, la 9 mai 1945-Ziua Victoriei Coaliției Națiunilor Unite în Al Doilea Război Mondial, iar 9 mai 1950–Ziua Europei, începuturile Uniunii Europene, Uniune din care, începând cu 2007, facem parte, ca stat independent și suveran.

Suntem independenți și o națiune de sine stătătoare datorită marilor oameni de stat din perioada Războiului de Independență 1877 și din perioada Primului Război Mondial 1914-1918, la finalul cărora, mari români au contribuit la întemeierea României Mari și independente, pe fondul eroismului dovedit de românii care au luptat pe front pentru apărarea gliei strămoșești.

Regele Ferdinand I al României, de origine germană, devenit rege al României Mari, ocupă un loc aparte în istoria țării noastre, fiind supranumit și ,,Întregitorul,,, el fiind monarhul sub domnia căruia, România a trecut prin momente cruciale, precum Primul Război Mondial și înfăptuirea Marii Uniri din 1918. A împlinit visul de veacuri al românilor, acela de a trăi uniți, într-o țară independentă, suverană și care a cuprins toate teritoriile românești istorice: Moldova, Bucovina, Basarabia, Oltenia, Muntenia, Dobrogea, Banatul, Maramureșul, Crișana și Ardealul.

,,Povești despre Regele Ferdinand I,, este proiectul aflat la prima ediție anul acesta, având ca scop dezvoltarea spiritului civic, a conștiinței istorice în rândul elevilor prin activități educative și creative inspirate din viața și epoca Regelui Ferdinand.

Printre obiectivele urmărite, în cadrul proiectului, cel prin care elevii să cunoască elementele esențiale din viața și domnia Regelui Ferdinand sau să identifice valorile promovate de monarhie: curaj, responsabilitate, loialitate, unitate, s-a urmărit și participarea și implicare elevilor în activități artistice, literare și interactive în vederea dezvoltării abilităților de comunicare, cooperare și exprimare personală.

Școala Gimnazială Nr. 25 este parteneră în acest proiect organizat și coordonat de Școala Gimnazială ,,Regele Ferdinand,, Sibiu, înregistrat în Calendarul Proiectelor de Educație Extrașcolară Județene, an școlar 2025-2026, Nr.10284/07.11.2025, poziția 22 Domeniul Cultural-Artistic, Literatură, Ediția I.

În cadrul proiectului, elevii clasei 2 C, clasă la care predau, alături de alți elevi din clase de același nivel, au participat la evenimentul organizat în 27 martie 2026 denumit – ,,Povestea regelui,, , în care au fost depănate povești istorice despre familia regală, audiate înregistrări cu mari istorici contemporani vorbind despre evenimentele din Primul Război Mondial cât și despre Marea Unire și nu în ultimul rând despre dobândirea independenței proclamate de marele om de stat și istoric Mihail Kogălniceanu, eveniment care a stat la baza realizării celorlalte obiective, marcante pentru viața și destinele acestui popor și acestei țări, România.

Vizând tripla semnificație a zilei de 9 mai - 1877, 1945, 1950, am organizat la clasă Săptămâna dedicată Zilei de 9 Mai, Ziua independenței, Ziua Victoriei în cel de al Doilea Război Mondial și Ziua Europei , începuturile constituirii Uniunii Europene, în care elevii au vizionat filmulețe și înregistrări audio-video, au admirat lucrări de artă dedicate acestor evenimente, au ascultat recitări ale unor poezii ale autorilor români , în care au fost surprinse evenimente din Războiul de Independență, Primul și Al Doilea Război Mondial, Marea Unire și etape ale formării Uniunii Europene, pe înțelesul lor.

În ultima săptămână din aprilie, va avea loc o paradă a costumelor inspirate din perioada regelui Ferdinand, unde originalitatea costumului și respectarea temei istorice, vor constitui criterii de apreciere și evaluare în vederea premierii celor mai interesante și autentice costume de epocă.

De asemenea, vor fi marcate cele trei sărbători, ca în fiecare an, Ziua independenței, Ziua Victoriei și Ziua Uniunii Europene.

SURSE BIBLIOGRAFICE ȘI MATERIALE PREZENTATE:

- https://www.youtube.com/watch?v=V3FRzUJUyYI
- https://www.youtube.com/watch?v=1Kf3VNXdTqI
- https://www.youtube.com/watch?v=jFanQS29OZI
- https://www.youtube.com/watch?v=9CM8c--40E8

SEMNIFICAȚIA ZILEI DE 9 MAI PENTRU ROMÂNI

Profesor FĂNICĂ Daniel
Liceul Tehnologic Comuna Vernești
jud. Buzău

De-a lungul istoriei ziua de 9 mai a marcat de trei ori evoluția României. Astfel, 9 mai 1877 a fost ziua când a avut loc proclamarea independenței de stat a României, 9 mai 1945 a fost desemnată ca Ziua Victoriei aliaților în cel de-al Doilea Război Mondial împotriva Germaniei naziste şi respectiv 9 mai 1985, ziua când liderii Uniunii Europene aflați la Summit-ul de la Milano, au decis ca pe această dată să fie sărbătorită Ziua Europei, unul dintre simbolurile menite să promoveze unitatea de pe bătrânul continent.

Începând cu primul dintre aceste evenimente, proclamarea independenței statale la 9 mai 1877, putem spune că fost încununarea strădaniilor de veacuri a românilor, aceea de obținere a independenței față de Imperiul Otoman. Iar în acea zi memorabilă când Mihail Kogălniceanu declara în Parlamentul ţării că „suntem independenţi, suntem naţiune de sine stătătoare”, rămâne ziua care prin hotărârea ţării întregi și vocea marelui om politic, s-a putut realiza dorința românilor.

Cel de-al doilea eveniment care marchează această zi este data de 9 mai 1945, când milioane și milioane de oameni au trăit bucuria capitulării celui de-al treilea Reich. Iar prin semnarea actului de capitulare necondiţionată a Germaniei, care a avut loc la cartierul general sovietic din Berlin, a luat sfârşit cel de-al Doilea Război Mondial pe continentul european, război ce a costat viaţa a peste 40 de milioane de oameni și imense distrugeri materiale.

Tot la 9 mai, în fiecare an, se serbează Ziua Uniunii Europene, pentru a marca istorica declaraţie de la 9 mai 1950 a ministrului francez de externe Robert Schuman, prin care propunea un plan de colaborare a țărilor de pe bătrânul continent, care să ducă la crearea Europei Unite. Acesta moment este considerat ca fiind hotărâtor pentru constituirea Uniunii Europene, iar liderii din țările europene aflați la Summit-ul Consiliului European de la Milano din anul 1985 au decis ca ziua de 9 mai să devină Ziua Europei Unite.

Proclamarea independentei statale la 9 mai 1877 nu a fost un act spontan ci o încununare a strădaniilor tot mai numeroase din acei ani, o aruncare peste bord a ultimei verigi a suzeranității otomane. În acea zi memorabilă, Mihail Kogâlniceanu, declara în Parlamentul țării: ‘suntem independenţi, suntem naţiune de sine stătătoare’. Independența astfel proclamată trebuia consfințită și apărată pe câmpul de luptă spre a putea fi impusă forţelor militare turceşti și recunoscută apoi de puterile europene.

Al doilea eveniment se referă la ziua de 9 mai 1945, zi în care **Aliaţii din cel de-al doilea război mondial au obținut victoria împotriva Germaniei naziste**, punând astfel capăt celei mai pustiitoare conflagrații din istoria continentului european.

Cel de al treilea eveniment este **ZIUA EUROPEI**–Pacea mondială nu poate fi asigurată fără a face eforturi creatoare proporţionale cu pericolele care o ameninţă. Contribuţia pe care o poate aduce civilizaţiei o Europă organizată şi activă este indispensabilă pentru menţinerea unor relaţii paşnice…. Nu am reuşit să realizăm o Europă unită şi ne-am confruntat cu războaie’.

1833
ŞCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE CÎRLOVA”
TÂRGOVIŞTE
UNIREA
NAŢIUNEA
A FĂCUT-O
Unirea Principatelor Române
– 24 ianuarie 1859 –
Doi oameni, o idee,
un singur ideal: România!
Mihail Kogălniceanu
24 IANUARIE
2026
„Unirea este temelia României!”

CUPRINS

- **ALEXANDRU IOAN CUZA ȘI REFORMELE - FIȘE DE LUCRU**
  -prof. Țintea Aurelia.....pag.61
- **FIȘĂ DE LUCRU INTERDISCIPLINARĂ ISTORIE-LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**
  -prof. GRIGORE Anda-Andreea.....pag.65
- **STATUL MODERN ROMÂN - FIȘĂ DE LUCRU**
  - prof. SĂVOIU Elena.....pag.68
- **PROIECTULUI EDUCAȚIONAL-„UNIRE-N CUGET ȘI-N SIMȚIRI”**
  -prof. înv. primar BERESCA Mihaela Elena.....pag.70
- **PROIECT EDUCAȚIONAL SUNT MÂNDRU DE ȚARA MEA, ROMÂNIA!**
  -prof. CORNEA Adriana.....pag.73
- **PROIECT EDUCAȚIONAL:„ROMÂNAȘI ÎN HORA UNIRII”**
  -prof. CUREA Mirela, prof. LUȚĂ Cornelia.....pag.77
- **PROIECT EDUCAȚIONAL: 24 IANUARIE–MICA UNIRE**
  -prof. MIHALACHI Anca Ionela.....pag.79
- **PROIECT EDUCAȚIONAL „PAȘI PRIN ISTORIA, CULTURA ȘI SPIRITUALITATEA VÂLCEANĂ”**
  - prof. NEGREA Tamara Roxana.....pag.81
- **PROIECT DIDACTIC pentru ACTIVITATE DE DEZVOLTARE PERSONALĂ**
  -prof. BURDUJOC Roxana.....pag.83
- **METODA INOVATOARE: „MUZEUL VIU AL UNIRII: CAPSULELE TIMPULUI INTERCONECTATE”**-prof. IONICĂ-CREȚU Elena-Emilia.....pag.86
- **STUDIU DE CAZ: METODA CREIOANELOR LA MIJLOC FOLOSITĂ LA ISTORIE**
  - prof. NEFERU Oana Loredana.....pag.88
- **UNIREA PRINCPATELOR ROMÂNE SI DOMNIA LUI CUZA -TEST**
  - prof. JECU Nicoleta.....pag.92
- **„UNIREA-NAȚIUNEA A FĂCUT-O!”-STUDIU CRITIC**
  - prof. PETCU Ion-Mădălin.....pag.96
- **HORA UNIRII PE PĂMÂNTUL ROMÂNIEI**
  -prof. NISTOR Cristina.....pag.98
- **UNIREA, NAȚIUNEA A REALIZAT-O !**
  -prof. PĂTRU Gabriela.....pag.100
- **UNIREA DE LA 24 IANUARIE 1859–ÎNTRE IDEAL NAȚIONAL, COMPROMIS DIPLOMATIC ȘI CONSTRUCȚIE POLITICĂ**
  - prof. DUMITRU Cristina-Lidia.....pag.103
- **REFORMELE LUI CUZA –SCHIMBAREA LA FAȚĂ A ROMÂNIEI**
  - prof. FĂNICĂ Daniel.....pag.106
- **ALEXANDRU IOAN CUZA–CALEA SPRE EDUCAȚIE-~REFORMA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI~**
  prof. Ciortan Cristina-Mihaela.....pag.110

ALEXANDRU IOAN CUZA ȘI REFORMELE

– fișe de lucru-

Profesor ȚINTEA Aurelia

I. ,, Conferința de la Paris (1858) a hotărât ca principatele să rămână entități politice separate , având-și fiecare domnul și adunarea sa , dar să se numească Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești , singurele instituții comune fiind Curtea de Casație și o Comisie Centrală , cu sediul la Focșani , pentru elaborarea legilor de interes comun.

Opoziția marilor puteri europene , românii din principate le-au răspuns cu un act de mare abilitate politică. Întrucât Convenția de la Paris nu interzicea explicit alegerea aceleiași persoane ca domn în ambele principate , unioniștii l-au ales pe colonelul Alexandru Ioan Cuza domn al Moldavei (5 ianuarie 1859 (, apoi și al Țării Românești (24 ianuarie 1859). Dubla alegere a lui Cuza a avut o îndoită semnificație ; mai întâi , ea a fost manifestarea a ceea ce N. Iorga a numit ,, Sistemul faptului împlinit ,, , acest element de originalitate , creat de români, în al doilea rând , ea a pus temeliile statului român modern .,, (Florin Constantiniu,, *O istorie sinceră a poporului român*”, Editura Univers Enciclopedic , București, 1997, p.230-231).

Utilizând informațiile din sursa istorică răspunde următoarelor cerințe .

1.Precizează prevederile Convenției de la Paris din 1858 .

2. Explică modul în care s-a permis realizarea dublei unirii a lui Al. I. Cuza .

3. Transcrie din sursa istorică data la care Alexandru Ioan Cuza a fost ales domn în Moldova ,respectiv în Țara Românească .

4. Menționați importanța dublei alegerii a lui Alexandru Ioan Cuza .

II.,, În prima parte a domniei , Cuza a căutat și a izbutit să întărească și să desăvârșească unirea. Într-adevăr, cârmuirea, cu două guverne, cu două adunări, cu două capitale, era greu de dus mai departe. Mijloacele de comunicație erau rudimentare – nu existau căi ferate, multe șosele lăsau de dorit – apoi sistemul de coordonare al legilor și măsurilor prin Comisia Centrală era greoi, iar domnul trebuia să-și împartă veșnic timpul între București și Iași . De aceea Cuza, care fusese bine primit de către sultan , cu prilejul vizitei de curtoazie pe care i-o făcuse , în septembrie 1860, stărui pe lângă acesta să se aprobe unirea completă și, în cele din urmă , izbuti s-o obțină (noiembrie1861). Se formă acum un singur guvern , sub președinția lui Barbu Catargiu , rămase o singură capitală, la București; parlamentul, iarăși unul singur, își deschise ședințele, în ziua de 24 ianuarie 1862 ; pe actele interne începu să se scrie ,, România ,, în loc de ,, Principatele Unite. ,, Unirea era acum completă și rămânea definitivă .,, (Constantin C. Giurescu *,, Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până la moartea regelui Ferdinand*”, Editura Humanitas , București, 2000, p.266-267).

Utilizând informațiile din sursa istorică răspunde următoarelor cerințe .

1. Explicați de ce domnitorul a căutat să desăvârșească unirea .
2. Transcrieți din text data la care unirea este recunoscută de către sultan .
3. Menționați primele reforme pe care le-a înfăptuit Alexandru Ioan Cuza .
4. Argumentați afirmația ,, unirea era completă și rămânea definitivă .

III.,, Drumul spre reforma agrară era liber . Ea a fost promulgată la 14/26 august 1864 . Țăranii , împărțiți în cele trei categorii , după numărul vitelor de muncă , au primit : fruntași -5 ½ fălci, mijlocașii -4 fălci, pălmași 2 ½ fălci. În total , prin prevederile legii 511 896 familii (țărani și ,, însurăței ,,) au primit 2 038 640 ,2 ha. Reforma , cu toate carențele ei, a însemnat o cotitură în viața țărănimii. A fost un adevărat șoc psihologic primirea de la stat a unui pământ – chiar neîndestulător – râvnit cu atâta sete. În memoria colectivă a satelor , Cuza a rămas ca marele binefăcător .

Reforma agrară aducea doar temporar rezolvarea problemei țărănești . Era limpide că, pe măsura sporului de populație și a diviziunilor prin moștenire ale parcelor primite, lipsa de pământ își va face reapariția în lumea țărănească . Soluția adevărată stătea în muncă de la sate. Dincolo de limitele ei, reforma agrară a contribuit la progresul societății românești, angajând-o mai stabil pe făgașul capitalismului,, (Florin Constantiniu-,,*O istorie sinceră a poporului român*” Editura Univers Enciclopedic , București, 1997, p.234-235).

Utilizând informațiile din sursa istorică ,răspunde cerințelor de mai jos .

1. Explicați modalitatea prin care s-a înfăptuit împroprietărirea .
2. Menționați importanța reformei agrare .

Joc de rol

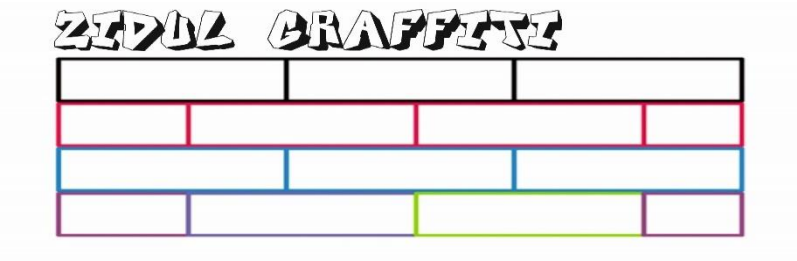
IV. Imaginează-ți că ești un țăran din vremea domniei lui Alexandru Cuza. Prezintă modul în care s-a înfăptuit reforma agrară .

,, Reforma agrară , deși a avut multe lipsuri , a dat pentru prima oară pământ celor care îl lucrau de secole, a deschis drum modernizării agriculturii, dar și unor transformări contradictorii care, în deceniile viitoare, aveau să zguduie puternic lumea rurală și societatea românească în ansamblu. În timpul lui Cuza au mai fost reformate justiția, finanțele, armata, învățământul. Legea învățământului, numită *a instrucțiunii publice*, stabilea organizarea temeinică a școlii , pe trei cicluri (primar, secundar și superior) . Învățământul primar de patru ani era obligatoriu și gratuit (în sensul că elevii nu plăteau taxe școlare). România fiind printre primele țări din lume

cu o astfel de prevedere legală; creșterea numărului de licee și se înființau universitățile moderne de la Iași (1860) și București (1864). Se introducea codurile civil, penal și comercial, după model francez și italian. S-a adoptat sistemul metric modern (măsurătorile cu metrul, kilogramul, cu multiplii și submultiplii lor), s-a dat o nouă împărțire administrativă a țării și s-a adoptat o lege a contabilității. Cuza a avut și proiecte pe care nu a putut sau nu a apucat să le înfăptuiască ; crearea băncii naționale, a monedei naționale numite romanat (leul avea doar valoare de calcul) , a distincțiilor și decorațiilor naționale .(Ioan Aurel Pop „*Istoria românilor pentru elevi”*, Editura Litera , București, 2016, p,165)

Utilizând informațiile din sursa istorică ,realizați următoarele sarcini de lucru :

1. Prezentași reforma învățământului .
2. Identificați alte reforme înfăptuite de Alexandru Ioan Cuza în organizatorul grafic de mai jos .

3. Menționați reforme care nu au putut fi aplicate .

V. Utilizând informațiile din sursele istorice și metoda cubului, realizați sarcinile de lucru .

Grupa I: Descrieți

Descrieți contextul care a permis dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza.

Grupa II: Comparați

Comparați perioadele de domnie 1859-1862 cu 1863-1866.

Grupa III : Asociați

Asociați fiecărui an indicat pe friza cronologică, reforma corespunzătoare .

……...../……/……/……

1863 1864 mai 1864 august

Grupa IV: Analizează

Analizați importanța reformelor lui Cuza.

Grupa V: Aplică

Indicați factorii care au contribuit la înlăturarea lui Cuza .

Grupa VI: Argumentează

Argumentați pro sau contra afirmația că domnia lui Alexandru Ioan Cuza a permis modernizarea statului.

VI. Joc de rol

Ești …. Alexandru Ioan Cuza

Imaginează-ți că ești Alexandru Ioan Cuza . Prezintă un raport al domniei ,insistând asupra modernizării

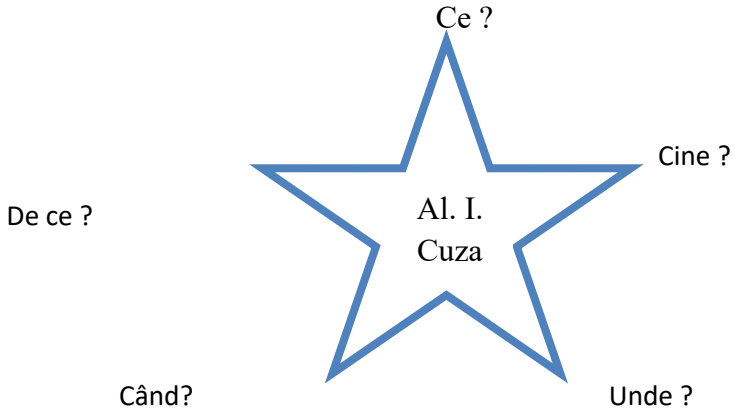
Ești un copil din vremea lui Cuza .

Descrie reforma educației și consecințele acesteia din perspectiva unui copil care beneficiază de învățământul primar .

Ești un ziarist lui Cuza .

Prezintă din această perspectivă impactul reformelor asupra societății și modul în care a reacționat populația./Marile Puterii europene.

Explozia stelară

Cine a fost Alexandru Ioan Cuza ?
Unde a domnit ?
Ce reforme a înfăptuit ?
Când a abdicat ?
De ce este importantă domnia lui Alexandru Ioan Cuza ?

BIBLIOGRAFIE:

- Cerghit, I. - “*Metode de învăţământ*”, Editura Poliorom, Iaşi, 2006
- Constantiniu, F.-„*O istorie sinceră a poporului român*”, Editura Univers Enciclopedic , București, 1997,
- Pânişoară, I.-O. - „*Comunicarea eficientă*”, Editura Polirom, Iaşi 2006
- Manea, M., Palade, E., Sasu, Nicoleta – „*Predarea istoriei şi educaţiei pentru cetăţenie democratică: demersuri didactice inovative*”, Editura Educaţia 2000+, Bucureşti, 2006
- Pop , Ioan , Aurel , „*Istoria românilor pentru elevi”*, Editura Litera , București, 2016,
- Țintea, Aurelia, „*Istorie pentru clasa a VIIIa . Auxiliar didactic*”, Editura Revers , Craiova , 2023
- Țintea, Aurelia, „*Istorie pentru clasa a Va . Auxiliar didactic*”, Editura Revers , Craiova , 2020
- ***Programa Şcolară pentru disciplina Istorie clasele a V-a – a VIII-a, Bucureşti, 2017

FIȘĂ DE LUCRU INTERDISCIPLINARĂ

ISTORIE–LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Profesor GRIGORE Anda-Andreea,
Colegiul ,,Vasile Lovinescu” Fălticeni, jud. Suceava,
anda.avram1990@gmail.com

A. Urcarea pe tronul de la București, la 24 ianuarie 1859, a lui Alexandru Ioan Cuza încheia un proces complex, care se întinsese pe durata a trei ani, între încheierea Războiului Crimeii (1853-1856), ce marca înfrângerea Rusiei și diminuarea considerabilă a rolului jucat de Imperiul Țarist în destinul Principatelor și actul de voință al românilor, la 5 și 24 ianuarie 1859. Actul de unire a eludat cu dibăcie și în deplin consens opoziția Marilor Puteri, a consfințit, în pofida prevederilor restrictive ale Convenției de la Paris, Unirea de facto a Principatelor prin alegerea unui singur domnitor la Iași și la București.

În iulie 1856, în locul domnitorilor celor două Principate (Barbu Știrbei și Grigore Alexandru Ghica), cărora li se încheia perioada de șapte ani de domnie hotărâtă prin convenția de la Balta-Liman (1849), sunt numiți caimacami (locțiitori domnești): în Tara Românească – Alexandru Dimitrie Ghica, fost domn regulamentar, iar în Moldova – boierul Teodor Balș. Turcofil, conservator și separatist, sprijinit de Viena și Istanbul, Balș reintroduce cenzura, interzice presa unionistă și persecută pe membrii Partidei Naționale. Îi succede, în urma decesului, ultraconservatorul Nicolae Conachi-Vogoride. Începând cu luna octombrie 1856, reprezentanții puterilor garante au început să dezbată cu dregătorii otomani conținutul firmanului electoral în temeiul căruia urmau să fie aleși deputații în Adunările ad-hoc. Discuțiile nu s-au încheiat decât la 26 decembrie/7 ianuarie 1857, când proiectul a întrunit consensul, după ce găsiseră soluții atât în ceea ce privea delimitarea noii frontiere din sudul Basarabiei dintre Rusia și Moldova, cât și în problema retragerii trupelor de ocupație austriece din Principate și a flotei britanice din Marea Neagră.

Firmanul, aprobat de sultan la 14/26 ianuarie 1857, a fost comunicat într-un cadru solemn la București și la Iași. După ce documentul electoral a fost cunoscut și a luat sfârșit ocupația străină în ambele Principate, mișcarea națională și-a intensificat activitatea, și-a diversificat formele de organizare și a conturat un program. În capitalele ambelor țări s-au alcătuit comitete electorale centrale ale Unirii, care au supravegheat și îndrumat mișcarea în județe și ținuturi și, în același timp, au acționat în conlucrare cu fruntașii unioniști din cealaltă țară, ca și cu fruntașii revoluționari din exil. Unioniștii moldoveni își propuneau să realizeze Unirea Principatelor, obținerea neutralității noului stat – după exemplul Belgiei – și a confirmării autonomiei sale, un prinț ereditar dintr-o dinastie străină, dar aparținând unui stat limitrof și o Adunare care să reprezinte interesele întregii națiuni.

Manuel Stănescu, *Unirea de la 1859 și Marile Puteri: congrese, convenții, decizii*

B. După alegerea colonelului Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei (5 ianuarie 1859) și al Valahiei (24 ianuarie 1859), Principatele Române, noul stat creat atunci, a militat pentru recunoașterea granițelor și statalității sale, lucru ce se întâmpla în 1861, când capătă numele de România. Acest nou stat a fost recunoscut de Marile Puteri, prin protecția directă a lui Napoleon al III-lea al Franței.

Imperiul Otoman și Austria înaintaseră proteste vehemente sub pretextul încălcării Convenției de la Paris, Austria aflându-se în război cu Franța. Evident, protestul a rămas fără urmări negative pentru Principate. Cuza a fost ales ca domn datorită faptului că nu poseda ambiții personale și era de partea unioniștilor. Turcii ofereau și ei o oarecare recunoaștere, printr-un «firman» pe care Cuza îl numi «act» și care prevedea o unire pe o perioadă viageră a domniei lui domnitorului.

Capitala se afla la București și avea un singur guvern și o singură adunare. Orașul era numit «Inima României» la acea perioadă, adoptând din 1869 în heraldica sa, vulturul și zimbrul. Arhivele statului s-au centralizat în București. Poșta Română și-a deschis sedii în întreaga țară, fiind înființată și o direcție centrală a poștelor. În domeniul sanitar au fost de asemenea reforme de centralizare a instituțiilor sanitare de pe cuprinsul României. Tot atunci au apărut și primele comisii moderne de statistică și evidență a populației, centralizându-se într-o bază comună de date toate informațiile cetățenești.

Prin motivația culturală și lingvistică dintre Moldova și Valahia a fost posibilă această unire, fapt ce a reprezentat un proces complex din punct de vedere instituțional. Acest lucru a silit pe noul domnitor să inițieze o serie de reforme interne. Bineînțeles că au existat și anumite forțe ce se opuneau noului plan al lui Cuza, în principal guvernul din acea perioadă fiind în contradicție cu această serie de reforme interne. O altă instituție ce se opunea reformelor a fost Adunarea Legiuitoare, ce avea reprezentanți din rândul boierilor, bisericii, burghezimii și bancherilor. și liberalii Rosetti și Brătianu se opuneau reformelor lui Cuza, considerându-l pe domnitor un despot ce se împotrivea proclamării republicii.

Mihai Dragnea, *Reformele lui Cuza: schimbarea la față a României*

1. Numiți un lider politic român, precizat în sursa B.
2. Precizați, din sursa A, o informație referitoare la convenția de la Balta-Liman (1849).
3. Menționați două spații istorice la care se referă atât sursa A, cât și sursa B.
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că Cuza a fost ales ca domn datorită faptului că nu poseda ambiții personale.
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa B, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informați (cauză, respectiv efect).
6. Prezentați două practici politice din statul român, utilizate în perioada imediat următoare Unirii.
7. Numiți domnul Moldovei precizat în sursa B.

8. Precizați secolul în care se desfășoară evenimentele din ambele surse.
9. Menționați un eveniment istoric din 1856 și o cauză a schimbărilor politice, la care se referă sursa A.
10. Menționați, din sursa A, două informații referitoare la conținutul firmanului electoral.
11. Formulați, pe baza sursei B, un punct de vedere la protestele înaintate de Imperiul Otoman și Austria, susținându-l cu două informații selectate din sursă.
12. Indică sensul din text A al secvenței *după exemplul* și al cuvântului *supravegheat*.
13. Menționează data când a fost aprobat firmanul de către sultan, utilizând informațiile din textul A.
14. Precizează denumirea primită de orașul București, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul B.
15. Explică motivul pentru care domnitorul a fost nevoit să inițieze o serie de reforme interne (textul B).

STATUL MODERN ROMÂN - FIŞĂ DE LUCRU

Prof. SĂVOIU Elena
Liceul de Arte ,,Ionel Perlea” Slobozia
jud. Ialomiţa
elenamartie@yahoo.com

Tema: Statul modern român- Fişă de de lucru

Clasa: X–XII a

Competenţe vizate:

- folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale/ scrise
- localizarea în timp şi spaţiu a faptelor istorice/ proceselor istorice
- ordonarea pe criterii cronologice a faptelor/ proceselor istorice
- evidenţierea relaţiei de cauzalitate într-o succesiune de evenimente/ procese istorice
- analiza critică a acţiunii personalităţilor şi grupurilor umane în diverse contexte
- formularea de opinii şi argumente referitoare la un subiect istoric

BIBLIOGRAFIE

Nicolae Isar, Istoria modernă a românilor, 1774/ 1786- 1918, Editura Universitară, Bucureşti, 2006

FIŞĂ DE LUCRU

I.**Asociaţi numărul din faţa anilor din coloana A cu litera corespunzătoare evenimentului istoric din coloana B**:

A	B
1)1863	a. recunoaşterea internaţională a dublei alegeri
2)1857	b.legea instrucţiuniii publice
3)1859	c. legea secularizării averilor mănăstireşti
4)1859	d. formarea adunărilor ad- hoc

II. **Ordonaţi cronologic următoarele evenimente istorice:**

a. Abdicarea forţată a lui Alexandru Ioan Cuza

b. Realizarea unirii depline, politico- administrative

c. Congresul de pace de la Paris

d. Efectuarea reformei agrare

III. **Citiţi cu atenţie, sursa de mai jos:**

„Conferinţa de la Paris (mai- august 1858) […] s-a încheiat cu adoptarea Convenţiei din 7/19 august 1858, care se constituie în cea de-a doua constituţie „românească”, înlocuind Regulamentele Organice şi în ceea ce priveşte organizarea instituţiilor din Principate.

Fără să se ţină seama de dorinţele exprimate de Adunările ad-hoc, Convenţia a prevăzut o unire parţială a Principatelor sub denumirea de Principatele Unite ale Moldovei şi Munteniei, cu doi domni, două guverne şi două Adunări legislative, dar şi cu o serie de instituţii comune în plan legislativ şi judecătoresc (Comisia Centrală de la Focşani şi Înalta Curte Judecătorească şi de Casaţie).

Sub raportul statutului internaţional, se stipulează pentru Principate cadrul politic hotărât prin Tratatul de la Paris: continuarea suzeranităţii Porţii, cu asigurarea deplinei autonomii interne, şi sub garanţia colectivă a Marilor Puteri.

(Nicolae Isar, *Istoria modernă a românilor*, 1774/ 1786- 1918)

Pornind de la această sursă, răspundeţi următoarelor cerinţe:

1.Precizaţi, pe baza sursei, un secol şi un spaţiu istoric.

2.Menţionaţi,din sursă, o informaţie referitoare la Convenţia de la Paris.

3.Precizaţi, conform sursei, statutul juridic internaţional al Principatelor.

4.Prezentaţi un fapt istoric referitor la constituirea statului român modern.

5.Formulaţi un punct de vedere cu privire la importanţa domniei lui Cuza, susţinându-l cu un argument istoric.

PROIECTULUI EDUCAȚIONAL „UNIRE-N CUGET ȘI-N SIMȚIRI”

prof.înv. primar BERESCA Mihaela Elena,
Școala Gimnazială „Aurelian Stanciu” Salcea, Suceava,
mihadavi@yahoo.com

1. ARGUMENT

Unirea Principatelor Române de la 24 ianuarie 1859 reprezintă un moment fundamental în istoria poporului român. Alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor al Moldovei și Țării Românești a marcat începutul formării statului român modern. Prin acest proiect, elevii vor descoperi importanța Unirii, valorile solidarității și ale identității naționale, într-o manieră accesibilă, creativă și interactivă.

Punerea în valoare a patrimoniului muzeal în scopul cunoașterii, educării şi recreerii prin organizarea de activități educative, proiecte educaționale, ateliere, ore de muzeu, în vederea familiarizării cu noțiuni din sfera din istorică, a îmbogățirii ariei de cunoaștere prin crearea unei legături mai strânse a acestora cu muzeul, acesta devenind o alternativă de învățare.

2. DENUMIREA PROIECTULUI EDUCAȚIONAL–- „Unire-n cuget și-n simțiri”

3. SCOP: dezvoltarea sentimentului de apartenență națională și înțelegerea importanței unirii prin activități educative, artistice și practice.Îmbogăţirea cunoştinţelor şi noţiunilor despre muzeu, trezirea interesului pentru patrimoniul cultural pe care acesta îl deţine, stimularea interacțiunii pe linie educațională între muzee şi şcoli;

4.OBIECTIVE:

- să identifice evenimentul istoric „Mica Unire”;
- să recunoască rolul lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor al celor două țări române;
- să înțeleagă semnificația cuvântului *unire*;
- să manifeste respect față de valorile naționale;
- să-și creeze o atitudine pozitivă faţă de Muzeul de Istorie prin familiarizarea cu activităţile, produsele şi serviciile culturale pe care le oferă această instituție și care fac referire la perioada Unirii Principatelor Române;
- să se asigurarea unui context specializat pentru activităţile extracurriculare desfăşurate de şcoli;
- să-și dezvolte spiritul de cooperare în relaționarea cu parteneri educaționali noi;

5. GRUPURI ŢINTĂ:

- Elevii clasei a III-a A
- Elevii clasei a II-a B
- Cadre didactice
- Instituţiile partenere din proiect-Muzeul de Istorie Suceava

6 .PERIOADA DE DESFĂŞURARE: 19- 24 ianuarie 2026

7. RESURSELE PROIECTULUI

Resurse umane: echipa de proiect-cadre didactice, elevi, specialiști muzeu, reprezentanţi, instituţii colaboratoare în proiect;

Resurse materiale: PPt-uri despre Unirea Principatelor Române, videoproiector, CD player, fișe de lucru, instrumente de scris, colorat, pictat, cartoane colorate, foarfece, lipici, diplome, ecusoane; desfășurare a activităţilor

8. REZULTATELE PROIECTULUI:

- Îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre evenimentele istorice importante ale poporului nostru respectiv „Mica Unire” și rolul domnitorului Alexandru Ioan Cuza pentru înfăptuirea acestui eveniment;

9. EVALUAREA PROIECTULUI:

- Fotografii, expoziție cu lucrările elevilor, diplome;
- Reportaje în mediul on-line, în presa și televiziunea locală.

10. OBLIGAŢIILE PARTENERILOR:

- **Instituţia organizatoare**:

- se obligă să participe nemijlocit şi să respecte calendarul desfăşurării activităţilor;
- să colaboreaze cu partenerii pentru popularizarea proiectului;
- să comunice în timp util orice modificare apărută în derularea activităţilor;
- să asigure cadrul desfăşurării activităţilor şi asistența de specialitate conform tematicilor;

- **Instituţile partenere:**

- se obligă să participe nemijlocit şi să respecte calendarul desfăşurării activităţilor;
- să contribuie la realizarea obiectivelor prezentului protocol;
- să comunice în timp util orice modificare apărută în derularea activităţilor;

- Instituţiile implicate se obligă să acorde atenţia cuvenită şi să întreprindă acțiunile propuse în calendarul proiectului pentru care se încheie parteneriatul;

11. COORDONATORII PROIECTULUI: prof. înv. primar B. M., Școala Salcea, prof. înv. primar S. M., Colegiul de Artă„Ciprian Porumbescu” Suceava

CONȚINUTUL PROIECTULUI

Nr. crt.	ACTIVITATEA	LOCUL DESFĂȘURĂRII	DATA	RESPONSABIL
1	***Prezentarea proiectului***; • Stabilirea activităţilor şi sarcinilor ; • Prezentarea importantei zilei de 24 Ianuarie • 1859.,167 ani de la Mica Unire. 	Sala de clasă	19 ian 2026	Prof.înv.primar, B.M. Prof.înv.primar, S. M.
2	***„Unirea şi literatura”*** • citirea unor lecturi care prezintă aspecte inspirate de marele eveniment: -„**Moş Ion Roată şi Vodă Cuza”** de Ion Creangă; -„**Moş Ion Roată şi Unirea**” de Ion Creangă	Sala de clasă	20 ian 2026	Prof.înv.primar, B.M. Prof.înv.primar, S. M.
3	***„Hai să dăm mână cu mână!”*** • învățarea cântecului şi a paşilor de horă	Sala de clasă	21 ian 2026	Prof.înv.primar, B. M. Prof.înv.primar, S. M.
4	***„Unirea văzută prin ochi de copil”*** • realizarea unor creaţii plastice inspirate de evenimentele şi imaginile prezentate; • confecţionarea insignelor omagiale.	Sala de clasă	22 ian 2026	Prof.înv.primar, B. M. Prof.înv.primar, S. M.
5	***„Unirea, naţiunea a făcut-o!”*** • Moment literar – artistic -expoziţie cu lucrările realizate. -acordarea de diplome şi premii	Muzeul de Istorie Suceava	23 ian 2026	Prof.înv.primar, B. M. Prof.înv.primar, S. M. Muzeograf

Prezentul parteneri at s-a încheiat în trei exemplare, câte unul pentru fiecare parte implicată în proiect

Școala Gimnazială,,A. Stanciu”	Muzeul Național al Bucovinei	Colegiul de Artă,,Ciprian Porumbescu”
Director,	Director general,	Director,
Prof. Dr. G. I. S	*Constantin-Emil Ursu*	*Prof. B. A. V.*

SURSE ONLINE EDUCAȚIONALE:

-Enciclopedia României – articole despre Alexandru Ioan Cuza și Unirea Principatelor
-Muzeul Național de Istorie a României – materiale educaționale
-Biblioteca Digitală a Bucureștilor – documente și imagini istorice
-Portalul edu.ro – resurse didactice pentru profesori

PROIECT EDUCAȚIONAL
SUNT MÂNDRU DE ȚARA MEA, ROMÂNIA!

Prof. CORNEA Adriana
Școala Gimnazială Nr. 27 „Anatol Ghermanschi” Brașov
cornea.adriana.cv@gmail.com

TIPUL PROIECTULUI: PROIECT LA NIVELUL UNITĂȚII ȘCOLARE

ORGANIZATOR: Școala Gimnazială Nr. 27 „Anatol Ghermanschi” Brașov

Argument

Ziua de 24 Ianuarie are o puternică semnificaţie pentru toţi românii, fiind primul pas important pe calea înfăptuirii statului naţional unitar român. În fiecare an, la 24 Ianuarie, românii sărbătoresc Unirea Principatelor Române din anul 1859, numită şi „Mica Unire”, realizată sub conducerea domnitorului Alexandru Ioan Cuza, un act de voinţă politică a celor două principate româneşti, Moldova şi Ţara Românească, prima etapă în crearea statului unitar român modern.

Înfăptuirea „Micii Uniri” reprezintă un pas important, este piatra de temelie care a stat la baza construcției statului național unitar român modern. Pornind de la acest moment, eforturile susținute ale națiunii române de a se menține pe calea europeană au avut ca finalitate România de azi, un partener de încredere, apreciat în cadrul Uniunii Europene și al NATO.

La ceas aniversar se cuvine să amintim contribuția deosebită a generației de intelectuali români patrioți care, promovând ideile de unitate, libertate și fraternitate, a reușit să valorifice contextul politic internațional pentru înfăptuirea celui mai vechi deziderat al românilor, UNIREA.

Este o pagină de istorie românească, de care trebuie să fim mândri, care demonstrează importanța de a rămâne uniți în jurul valorilor și intereselor naționale. Noi, românii, am reușit în data de 24 Ianuarie 1859 să îndeplinim un obiectiv esențial al neamului românesc, arătând lumii într-un mod inteligent și pașnic, că dorința de unitate a fost mai puternică decât jocurile și interesele politice internaționale.

Versurile poetului Vasile Alecsandri, considerate imnul Unirii Principatelor Române, răsună cu putere și în zilele noastre, la 164 de ani de la acel moment istoric.

SCOPUL PROIECTULUI:

- cunoașterea semnificației zilei de 24 Ianuarie 1859;
- pregătirea elevilor ca buni cetățeni într-o lume mai bună;
- permanentizarea legăturilor dintre partenerii actului educațional (cadre didactice–elevi).

OBIECTIVE:

- să cunoască importanța istorică a zilei de 24 Ianuarie;
- să citească texte literare dedicate Unirii;
- să învețe cântecul și dansul popular „Hora Unirii”;
- să-și stimuleze creativitatea prin transpunerea în desen, pictură, colaje a Unirii;
- să participe cu dragoste și interes la activitățile propuse.

PERIOADA DE DESFĂȘURARE: noiembrie 2022 – ianuarie 2023

ECHIPA DE IMPLEMENTARE A PROIECTULUI:

- prof. Cornea Adriana
- profesor de istorie
- bibliotecar

GRUPURI ŢINTĂ, BENEFICIARI:

Grupuri țintă:

- elevii claselor a VI-a C și a VI-a E de la Școala Gimnazială Nr. 27 „Anatol Ghermanschi”
- cadrele didactice implicate în proiect

Beneficiarii direcți: elevii

Beneficiarii indirecți: cadrele didactice și părinții elevilor, personal didactic auxiliar, membrii comunității locale

LOCUL DESFĂȘURĂRII: Școala Gimnazială Nr. 27 „Anatol Ghermanschi”

METODE ȘI PROCEDEE:

- convorbirea
- dialogul
- lectura explicativă

- învățarea prin descoperire

FORME DE ORGANIZARE:

- frontal
- individual

RESURSE:

Umane:

- membrii echipei de implementare la nivelul unităţii de învăţământ;
- elevii din clasele implicate;
- cadre didactice, părinţi;

Materiale:

- materiale de lucru specifice creaţiilor plastice şi literare (foi desen, acuarele, creioane colorate, carioci, carton);
- cărți;
- calculator, imprimantă, aparat foto, pliante, diplome;
- spaţii amenajate pentru expoziţii;
- mape pentru portofolii.

Financiare: autofinanțare

ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE

NR. CRT.	ACTIVITATEA	LOCUL	RESPONSABILI	PERIOADA/DATA
1	***Unirea în textele literare*** • lectura unor texte literare în care se prezintă Unirea de la 24 Ianuarie 1859	Biblioteca școlii	Echipa de proiect	noiembrie 2022- ianuarie 2023
2	***Unirea văzută prin ochi de copil*** • realizarea unor creații plastice inspirate de evenimentele de la 24 Ianuarie 1859	Sala de clasă	Echipa de proiect	noiembrie 2022- ianuarie 2023
3	***Mica Unire, Unirea Principatelor Române*** • prezentarea evenimentelor istorice care au dus la Unirea	Biblioteca școlii	Echipa de proiect	ianuarie 2023

	de la 24 Ianuarie 1859			
4	***Așa a fost la Unire!*** • expoziție a creațiilor plastice care ilustrează acest eveniment	Holul școlii	Echipa de proiect	ianuarie 2023
5	***Hai să dăm mână cu mână!*** • Hora Unirii	Sala de sport	Echipa de proiect	ianuarie 2023

MODALITĂȚI DE EVALUARE:

- expoziția cu lucrările plastice realizate de elevi
- diplome pentru cadrele didactice și elevii participanți
- aprecieri verbale
- realizarea raportului activității

MEDIATIZARE:

- revista Școlii Gimnaziale Nr. 27 „Anatol Ghermanschi” Brașov

PROIECT EDUCAȚIONAL
„ROMÂNAȘI ÎN HORA UNIRII”

Prof. înv. primar CUREA Mirela
Prof. înv. primar LUȚĂ Cornelia
Liceul Tehnologic ,,Clisura Dunării,,
loc. Moldova Veche , jud. Caraș- Severin
curea_florina@yahoo.com

Argument

„Alegerea temei Unirii Principatelor pentru clasa I a pornit de la curiozitatea firească a copiilor față de simbolurile naționale, pe care le observă adesea în mediul lor. Într-o lume tot mai tehnologizată, considerăm că este datoria noastră, ca dascăli, să le oferim repere identitare solide prin metode pe care ei le înțeleg: povestea și jocul. Pentru elevii noștri, conceptul de ,,Unire,, nu este doar o lecție de istorie, ci o lecție despre cum putem reuși împreună. Am observat în activitățile de zi cu zi că cei mici colaborează mai bine atunci când au un scop comun, iar ,,Hora Unirii,, devine astfel simbolul perfect pentru unitatea clasei noastre. Prin acest proiect, ne-am propus să transformăm o dată istorică într-o experiență trăită, care să le rămână în suflet. Argumentul principal rezidă în valorificarea dimensiunii sociale: „Unirea” nu este prezentată doar ca un eveniment politic de la 1859, ci ca o valoare morală – puterea grupului de a fi unit prin prietenie și cooperare. Prin activitățile transdisciplinare (CLR, AVAP, DP), elevii își dezvoltă nu doar cunoștințele istorice, ci și competențele de comunicare și relaționare, învățând că o comunitate (clasa) funcționează optim atunci când membrii săi sunt „prinși în aceeași horă”.

Grup țintă: Elevii din clasa I Step by Step.

Durata: 1 zi (activitate integrată)

Discipline implicate: CLR (Comunicare în limba română), AVAP (Arte vizuale și abilități practice), DP (Dezvoltare personală), Muzică și mișcare.

Obiectivele proiectului

- să cunoască semnificația istorică a zilei de 24 Ianuarie (Unirea Principatelor Române sau „Mica Unire”);
- să identifice personalitatea domnitorului Alexandru Ioan Cuza;
- să exerseze lucrul în echipă prin realizarea unei lucrări colective;
- să înțeleagă valorile de unitate, prietenie și cooperare.

2. Activități propuse

A. Moment narativ: „Povestea Unirii pe înțelesul copiilor”

Se prezintă legenda „Moș Ion Roată și Unirea” într-un mod atractiv folosindu-se imagini ajutătoare și sugestive.Unirea înseamnă putere. Așa cum o singură ramură se rupe ușor, dar un mănunchi de ramuri nu, la fel și oamenii sunt mai puternici împreună.

B. Activitate practică (AVAP): „Hora Prieteniei”

Fiecare copil primește o siluetă de carton în formă de omuleț. Copiii decorează omulețul cu elemente populare (tricolorul, puncte, linii) și își scriu numele pe el. La sfârșit, toți omuleții sunt lipiți pe un poster mare, prinși de mâini într-un cerc, formând o horă mare sub titlul: „Și noi suntem uniți!”

C. Se prezină personalitatea domnitorului Alexandru Ioan Cuza

D. „Hora Unirii în curtea școlii”

Elevii învață pașii de bază ai Horei Unirii și fredonează versurile simple ale poeziei lui Vasile Alecsandri. Activitatea se încheie cu o horă reală, simbolizând unitatea clasei.

3. Resurse necesare

-carton, culori, foarfece, lipici.

-videoproiector pentru imagini.

-fond muzical: „Hora Unirii”.

E. Evaluare

La finalul zilei, se folosește „Inimioara Unirii”: Fiecare elev spune un cuvânt despre ce a simțit azi (ex: „bucurie”, „prietenie”, „împreună”).

Dacă elevul a simțit că a lucrat bine cu colegii, pune o inimioară roșie pe harta creată împreună.

BIBLIOGRAFIE

- Creangă, I., *Povestea lui Moș Ion Roată și a Unirii* – material didactic auxiliar pentru înțelegerea contextului istoric pe înțelesul copiilor.
- Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014 (pentru fundamentele educației patriotice și civice în învățământul primar).
- Pârâială, D., Pârâială, V., & Pârâială, C., *Ghidul învățătorului pentru clasa I*, Editura Euristica, Iași (pentru strategii de predare integrată).
- ***Programa școlară pentru disciplina Comunicare în limba română (clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a), aprobată prin ordinul ministrului nr. 3418/19.03.2013, București.
- www.didactic.ro - Resurse educaționale pentru învățământul primar.

PROIECT EDUCAȚIONAL
24 IANUARIE – MICA UNIRE

Prof. MIHALACHI Anca Ionela
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri” Roman

Tipul proiectului: educativ–cultural–istoric

1. Argument

Ziua de 24 ianuarie 1859 marchează un moment fundamental în istoria românilor: Unirea Principatelor Române sub conducerea lui Alexandru Ioan Cuza. Pentru elevii clasei a V-a, acest eveniment reprezintă un prim contact structurat cu ideea de unitate națională și cu procesul de formare a statului român modern.

Proiectul urmărește valorificarea acestui moment istoric prin activități adaptate vârstei elevilor, menite să stimuleze interesul pentru istorie, să dezvolte spiritul de apartenență și să încurajeze cooperarea și respectul față de valorile naționale.

2. Scop

Dezvoltarea cunoștințelor elevilor despre semnificația Micii Uniri și formarea unor atitudini pozitive față de istoria și valorile naționale.

3. Obiective

- formarea interesului pentru studierea istoriei naționale
- dezvoltarea spiritului de unitate și colaborare
- să precizeze anul și semnificația Micii Uniri
- să identifice rolul lui Alexandru Ioan Cuza în realizarea Unirii
- să recunoască simboluri legate de evenimentul de la 24 ianuarie
- să colaboreze în cadrul activităților de grup

4. Grup țintă : Elevii clasei a V-a C

5. Locul de desfășurare : Sala de clasă

6. Activități desfășurate

Activitatea 1: „Ce s-a întâmplat pe 24 ianuarie 1859?”

Elevii participă la o conversație dirijată pornind de la o hartă a Principatelor Române. Profesorul explică, pe înțelesul elevilor, contextul istoric al Micii Uniri.

Activitatea 2: „Alexandru Ioan Cuza – domnitorul Unirii”

Elevii sunt organizați pe grupe și primesc fișe cu informații despre Alexandru Ioan Cuza. Fiecare grup realizează un desen sau un mini-afiș care evidențiază rolul acestuia în realizarea Unirii. Lucrările sunt prezentate în fața clasei.

Activitatea 3: „Hora Unirii – simbol al unității”

Se ascultă un fragment audio din „Hora Unirii”. Elevii sunt invitați să scrie pe un „fulg de zăpadă” din hârtie un cuvânt care reprezintă pentru ei unirea (ex: *prietenie, putere, acasă*). Fulgii se lipesc pe tablă, iar la finalul orei elevii se prind în Hora Unirii.”

7. Metode și tehnici utilizate

- conversația dirijată, explicația, lucrul pe grupe, exercițiul, observația

8. Resurse materiale

- hartă istorică, fișe de lucru, imagini, textul poeziei „Hora Unirii”, coli de desen, creioane colorate

9. Modalități de evaluare

- observarea comportamentului și implicării elevilor
- analiza fișelor de lucru și a produselor realizate
- feedback oral

10. Rezultate așteptate

Elevii vor înțelege semnificația Micii Uniri, vor recunoaște rolul personalităților istorice implicate și vor manifesta interes și respect față de istoria națională.

PROIECT EDUCAȚIONAL
„PAȘI PRIN ISTORIA, CULTURA ȘI SPIRITUALITATEA VÂLCEANĂ”

Prof. NEGREA Tamara Roxana
Liceul Tehnologic „General Magheru” Rm. Vâlcea
jud. Vâlcea
cata_elena17@yahoo.com

Coordonatori / inițiatori proiect: cadre didactice din unitatea școlară

Durata proiectului: octombrie 2025 - mai 2026

Obiectivele proiectului:

- promovarea culturii, istoriei și spiritualității romînești în rândul elevilor;
- cultivarea sentimentelor patriotice.

Grupul țintă: elevii claselor IX – XII de la Liceul Tehnologic „General Magheru” Rm. Vâlcea.

Resurse umane: Cadrele didactice implicate în proiect, elevii de la Liceul Tehnologic „General Magheru” Rm. Vâlcea, muzeografi de la Muzeul Judeţean Vâlcea.

Resurse spațiale:

- Liceul Tehnologic „General Magheru”
- Rm. Vâlcea, Casa Memorială „Anton Pann” Rm. Vâlcea,
- Muzeul de Artă „Casa Simian” Rm. Vâlcea,
- Muzeul de Istorie a Judeţului Vâlcea.

Resurse materiale: albume, pliante, calculator, videoproiector, flipchart.

Rezultate:

-consolidarea cunoştinţelor elevilor;

- realizarea unor activități extracurriculare și extrașcolare.

Activitățile proiectului:

- stabilirea calendarului de activități, organizarea de întâlniri între părțile implicate în parteneriat :

-dezbateri,

-vizite la muzeu,

- întocmirea fişelor de activitate

-realizarea unor fotografii rezultate în urma activităților desfășurate.

Activităţi:

	Denumirea activităţii	**Locul desfăşurării**	**Responsabili**
Octombrie 2025	Lansarea proiectului	Liceul Tehnologic „General Magheru” Rm. Vâlcea	Echipa de proiect Muzeografi
	Vizită la muzeu	Muzeul de Istorie Rm. Vâlcea	
Decembrie 2025	1 decembrie 1918 – Ziua naţională a României	Liceul Tehnologic „General Magheru” Rm. Vâlcea	Echipa de proiect
Ianuarie 2026	Mihai Eminescu – geniul poeziei românești 24 Ianuarie – Unirea Principatelor Române	Liceul Tehnologic „General Magheru” Rm. Vâlcea Muzeul de Istorie Rm Vâlcea	Echipa de proiect
Mai 2026	Vizită la muzeu	Muzeul de Artă Rm. Vâlcea sau Casa Memorială „Anton Pann” Rm. Vâlcea	Muzeografi Echipa de proiect

PROIECT DIDACTIC

pentru

ACTIVITATE DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

Prof. educație timpurie BURDUJOC Roxana
GPP „Prichindel” Suceava, Suceava
roxana.bdj@gmail.com

Nivelul de vârstă/grupa: Nivelul II, grupa mare C

Temă anuală de studiu: „Cum este, a fost și va fi aici pe pământ?”

Tema proiectului tematic: „Mândru că sunt român”

Tema săptămânii: „România în sărbătoare ”

Categoria de activităţi de învăţare: Activitate de dezvoltare personală

Denumirea activității: Intâlnirea de dimineață

Tema activităţii: „Sunt mândru că sunt român pentru că....”

Mijloc de realizare: exerciții de comunicare orală

Elementele activității de dezvoltare personală: salutul, prezenţa, completarea calendarului naturii, tabloului emoţiilor şi responsabilităţilor, noutatea zilei, regulile grupei, activitatea de grup, momentul de mișcare, mesajul zilei.

Scopul: Crearea unui climat stimulativ în vederea dezvoltării comunicării orale, interrelaționării și a comportamentului empatic, valorificând cunoștințe referitoare la țara noastră, România, și manifestând liber atitudini comportamentale de empatie, toleranță și colaborare.

Obiective operaţionale:

- să utilizeze formule de salut cunoscute, specifice momentului zilei, folosind limbajul verbal şi nonverbal;
- să precizeze absența unui coleg, cunoscându-i chipul și în același timp numele;
- să comunice cunoștințe, impresii şi opinii, apelând la propriile experienţe;
- să stabilească, desprinzând din context, cu ajutorul educatoarei „mesajul zilei”;
- să execute exerciţii motrice însuşite anterior în contexte variate, într-un ritm corespunzător;
- să identifice caracteristicele vremii selectând simbolurile corespunzătoare calendarului naturii;
- să participe activ la activitatea de grup, realizând sarcina comună cerută.

Strategii didactice:

a) Metode şi procedee: conversaţia, explicația, problematizarea, observaţia, exerciţiul fizic, jocul, metoda interactivă de grup - Cerc închis, Cerc deschis;

b) Resurse materiale: pernuțe, ecusoane cu responsabilități, calendarul naturii, harta României, simboluri pentru caracteristici/ fenomene ale naturii, patafix;

c) Forme de organizare: frontal, individual.

Elemente de joc: mânuirea materialului, elemente surpriză, recompensa, stimularea, aplauze;

Durată: 30 minute

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

Copiii intră în sala de grupă pe versurile cântecului „Sunt român” și se așează pe pernuțe în semicerc. Educatoarea îi întâmpină cu salutul specific: „Bună dimineața, românași frumoși! Mă bucur că astăzi sunteți îmbrăcați de sărbătoare!”, fapt ce constituie prilejul de a-i introduce pe copii în atmosfera plăcută a zilei. Totodată, aceștia sunt invitaţi să se salute între ei, prin tehnica comunicării rotative, pornind de la educatoare şi fiind continuat de către toţi copiii, de la stânga la dreapta, ei dându-şi mâna, privindu-se în ochi şi rostind „Bună dimineaţa, românaș/românculo!”, alături de harta României. **(Salutul)**

Copiii sunt încântați să descopere în sala de grupă multe surprise (harta României, obiecte tradiționale, costume naționale), aflând că toți locuitorii României vor sărbători Mica Unire a Românilor **(Noutatea zilei).**

Apelând la materialele puse la dispoziție**,** copiii își vor alege câte o siluietă de costum național, se vor prezenta **(Prezența)** și vor împărtăși colegilor propriile urări despre țara noastră, ghidați de bagheta tricoloră: **„ Sunt mândru că sunt român pentru că....” (Întâlnirea de grup)**

Copiii vor transmite cunoștințe, impresii, opinii, experienţe şi păreri proprii, despre frumusețile patriei noastre. Acest moment va solicita întreaga grupă şi va contribui la realizarea unei intercunoaşteri, la exprimarea liberă în faţa celorlalţi, învăţând să asculte şi să-şi exprime trăirile.

Răspunsurile copiilor vor constitui momentul prielnic ca educatoarea să stabilească împreună cu ei ***mesajul zilei***: ***„Avem o țară frumoasă și bogată*”.**

Pentru exprimarea emoțiilor, se va folosi Roata emoțiilor, astfel copiii își vor alege o culoare pentru a descrie starea lor afectivă: vesel (galben, roșu etc.), trist, plângăcios(albastru). (**Exprimarea emoțiilor)**

Copiii sunt invitaţi într-o călătorie imaginară prin România. Drumul este lung şi anevoios, drept pentru care trebuie să ne pregătim, să ne antrenăm***(momentul de mişcare)***.

Înainte de a începe călătoria imaginară, se stabilesc reguli și **responsabilități** fără de care călătoria nu poate avea succes. O primă responsabilitate o are Meteorologul de serviciu care va face referire la ziua săptămânii, lună și an și va stabili starea vremii, aspecte ale anotimpului curent, îmbrăcămintea adecvată vremii

de afară, completându-se astfel ***calendarul naturii****, apoi* sunt reamintite cu ajutorul copiilor ***regulile grupei*** stabilite la începutul anului școlar.

Activitatea se va încheia cu aprecierea răspunsurilor și a comportamentului copiilor și împărțirea de stimulente (buline vesele) copiilor.

BIBLIOGRAFIE

- Dumitrana, Maria, „*Educarea limbajului în învăţământul preşcolar, Comunicarea orală*”, Ed. Compania Bucureşti, 2001;
- Gavora, Rodica „*Totul....pentru copil–ghid pentru educatoare şi directori*”, Editura Diana, Piteşti, 2008;
- Oprea Crenguța Lăcrămioara, „*Strategii didactice interactive”*, Editura Didactică și .Pedagogică Bucureşti, 2007;
- Paisi-Lăzărescu Mihaela, Ezechil Liliana „*Laboratorul preșcolar”-ghid metodic*”, Editura: V & I Integral (2015) București.
- Răileanu Dorina, Vieriu Dorina, Alecsa Iuliana-„*Proiectarea pas cu pas*”- Editura Diamant, Argeş, 2010.
- Smaranda Maria, Lazăr Camelia, Ilie Elena, „*Ziua bună începe de la întâlnirea de dimineaţă”* Editura Tehno-Art, 2010;
- *Curriculum pentru educație timpurie*, Bucureşti, 2019;

METODA INOVATOARE:
„MUZEUL VIU AL UNIRII: CAPSULELE TIMPULUI INTERCONECTATE”

Prof. înv. primar IONICĂ-CREȚU Elena-Emilia
Școala Gimnazială Nr. 1 Telești, jud. Gorj
ema_ionica@yahoo.com

1. Conceptul inovator

Spre deosebire de serbările clasice, această metodă folosește **„învățarea bazată pe artefacte create”**. Elevii nu doar recită, ci devin „arhiviști ai viitorului” care trebuie să explice Unirea unor generații care au uitat conceptul de unitate.

2. Etapele implementării

A. Etapa de investigație *(Detectivii istoriei*):

- Clasa este împărțită în două grupuri:**„Tabăra de la Iași”** și **„Tabăra de la București”**.
- Fiecare grup primește „scrisori pierdute” (create de cadru didactic pe hârtie ceruită) care conțin fragmente din dorințele românilor de la 1859 (ex: eliminarea vămilor, armată comună, dorința de modernizare).

B. Etapa de Creație (*Capsulele identitare*):

- Fiecare elev trebuie să creeze un obiect simbolic care să reprezinte unirea a două elemente diferite.
- *Exemplu:* O „eșarfă a unității” împletită din două culori diferite, sau un „dicționar de buzunar” cu regionalisme din Moldova și Muntenia care înseamnă același lucru.

C. Activitatea Centrală: „Podul Uman de Mesaje” (*Tehnica nodului*):

- În loc de Hora Unirii clasică, elevii formează un cerc, dar sunt legați între ei prin fire de lână colorată (roșu, galben și albastru).
- Fiecare „nod” în sfoară reprezintă un compromis făcut de cele două țări pentru a deveni una singură. Elevii trebuie să numească un beneficiu al unirii (ex: „Vom avea o singură universitate mai mare”) înainte de a strânge nodul.

D. Integrarea Digitală (Opțional, pentru 2026):

- Folosind o aplicație simplă de tip AR (Realitate Augmentată) sau un cod QR aplicat pe „capsulele timpului”, părinții pot scana obiectele create de copii pentru a asculta un mesaj audio înregistrat de aceștia în rolul lui Cuza sau al unui cetățean de rând de la 1859.

3. Materiale necesare

- Hârtie de pergament, sfoară colorată, cutii de carton („capsulele”).
- Acces la Biblioteca Digitală a Bucureștilor pentru imagini de arhivă.
- Dispozitive pentru înregistrare audio.

4. Indicatori de Succes

- Capacitatea elevului de a explica de ce a fost nevoie de unirea a două entități pentru a forma una mai puternică.
- Dezvoltarea abilităților de colaborare prin „Tehnica Nodului”.

BIBLIOGRAFIE

Adăniloaie, N.(1971).*Unirea Principatelor Române*. Editura Politică, București. (Pentru acuratețea faptelor istorice transmise elevilor).
Cucoș, C.(2014).*Pedagogie*. Editura Polirom, Iași. (Pentru fundamentarea metodelor de învățare activă).
Pânișoară, I.O. (2015).*Comunicarea eficientă*. Editura Polirom. (Pentru structurarea dialogului între „taberele” de elevi).
Resurse Online:
Materialele educaționale despre Alexandru Ioan Cuza disponibile pe site-ul Muzeului Național Cotroceni.
Ghid de bune practici: Platforma Edu.ro– secțiunea pentru învățământ primar (pentru alinierea cu competențele specifice din programa școlară 2026).

STUDIU DE CAZ:
METODA CREIOANELOR LA MIJLOC FOLOSITĂ LA ISTORIE

Prof. NEFERU Oana Loredana,
Liceul Tehnologic Auto, Câmpulung, jud. Argeş,
oananeferu89@gmail.com

În acest articol, o să arăt cum am folosit metoda creioanelor la mijloc pentru disciplina istorie, la clasa a XII-a pentru lecţia: Reformele lui Cuza. Metoda creioanelor la mijloc este o metodă de învăţare prin colaborare, care asigură, o dată în plus, implicarea fiecărui elev în activitatea de grup.

Aplicarea acestei metode necesită respectarea următoarele etape şi reguli:

- *Constituirea grupurilor de învăţare prin colaborare*. Se formează 7 grupuri compuse din 3 membri fiecare având câte o sarcină de lucru.
- *Enunţarea sarcinilor de învăţăre pentru fiecare grupă*. După prezentarea ideilor elevul pune creionul la mijloc, ceea ce înseamnă că a terminat: Time Out!. Elevii nu au voie să revină după ce au pus creionul jos. Astfel, grupa 1 tratează reforma secularizării averilor mânăstirești, grupa 2 se ocupă despre reforma agrară, a treia grupă cercetează reforma învățământului, grupa 4 reforma electorală, grupa 5 Codul civil , grupa 6 Codul penal, grupa 7 Codul comercial. Fiecare grupă realizează o prezentare orală de 5 minute despre reforma avută dar şi o prezentare scrisă
- *Învăţarea prin cooperare*. Toţi elevii dintr-un grup colaborează pentru rezolvarea cerinţelor îşi aduc aportul la produsul final şi devin piese importante în rezolvarea cerinţei.
- *Prezentarea şi evaluarea rezultatelor învăţării.* Fiecare grupă îşi prezintă produsul atât oral cât şi scris. Astfel, apare schiţa lecţiei pe tablă.

Reformele lui Alexandru Ioan Cuza

Reforma secularizării averilor mânăstirești a fost adoptată în decembrie 1863 sub conducerea lui Alexandru Ioan Cuza. În acea perioadă, aproximativ 25% din suprafața arabilă a țării aparținea mănăstirilor "închinate" (locuri sfinte din afara țării, precum Muntele Athos sau Patriarhia din Ierusalim). Veniturile uriașe din aceste pământuri părăseau țara, fără ca statul român să poată percepe taxe. Prin această lege, statul român și-a afirmat autoritatea deplină asupra resurselor de pe teritoriul său, eliminând influențele externe exercitate prin intermediul bisericii. Guvernul român nu a confiscat pur și simplu pământurile fără compensație:

S-a oferit o sumă de 82 de milioane de lei ca despăgubire mănăstirilor străine. Călugării greci, sperând că Marile Puteri vor forța România să anuleze legea, au refuzat banii. În final, după mai mulți ani, statul român a retras oferta, iar banii au fost folosiți pentru înființarea unor instituții de învățământ și cultură.

Reforma agrară a fost promulgată de Alexandru Ioan Cuza la data de 14/26 august 1864. Țăranii au primit pământ în funcție de numărul de vite pe care le dețineau, fiind împărțiți în trei categorii: *fruntașii*: cei cu 4 boi (au primit cele mai mari loturi, aprox. 6 hectare). *mijlocașii*: cei cu 2 boi (aprox. 4,5 hectare), *pălmașii*: cei care lucrau doar cu brațele (aprox. 2,5 hectare).

Existau și țărani care au primit doar loc de casă și grădină (aprox. 60.000 de familii). Statul a plătit boierilor despăgubiri, iar țăranii trebuiau să returneze acești bani statului într-o perioadă de 15 ani. Pentru a preveni pierderea rapidă a pământului, legea interzicea vânzarea sau ipotecarea loturilor primite timp de 30 de ani.

Reforma învățământului, sau **legea Instrucțiunii Publice din noiembrie 1864**, a fost a treia mare reformă a lui Alexandru Ioan Cuza. Această lege a pus bazele sistemului educațional modern din România și a fost una dintre cele mai avansate din Europa la acea vreme. Toți copiii (băieți și fete), cu vârste între 8 și 12 ani, erau obligați să urmeze școala primară. Statul suporta cheltuielile de instruire, astfel încât și copiii din familiile sărace să poată învăța. Părinții care nu își trimiteau copiii la școală riscau amenzi (plătite în „parale”), o măsură drastică pentru a combate analfabetismul masiv de atunci.

- *învățământul primar*: de 4 ani (obligatoriu în mediul rural și urban).
- *învățământul secundar*: de 7 ani, desfășurat în gimnazii (primii 4 ani) și licee (ultimii 3 ani).
- *învățământul superior* (universitar): cu o durată de 3 ani, organizat pe facultăți (Litere, Drept, Științe, Medicină).

Tot în această perioadă au fost fondate primele mari universități ale țării.

- Universitatea din Iași (1860): Prima universitate modernă din România.
- Universitatea din București (1864)

Reforma electorală din 1864 a fost strâns legată de „lovitura de stat” de la 2 mai, fiind instrumentul prin care Alexandru Ioan Cuza a reușit să treacă peste opoziția boierilor și să dea glas unei părți mai mari din populație.

Aceasta a fost oficializată prin Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris, care a devenit practic prima Constituție a României.

Reforma electorală a lui Cuza a scăzut pragul de avere necesar pentru a vota, permițând intrarea în arena politică a burgheziei și a unei părți din țărănime. Votul era censitar după avere. Alegătorii erau împărțiți în două categorii:

- **alegători primari:** cei care plăteau o taxă către stat (de exemplu, 48 de lei la sate) și votau indirect, prin delegați.
- **alegători direcți:** Cei cu un venit mai mare (peste 100 de galbeni) sau cu studii superioare (doctori, profesori, avocați), care votau direct deputații.

Până la această reformă, Parlamentul avea o singură cameră. Cuza a introdus sistemul cu două camere pentru a echilibra puterea:

- **Adunarea Deputaților:** Camera „de jos”, aleasă prin noul sistem electoral.
- **Corpul Ponderator (Senatul):** Camera „de sus”, formată din membri de drept (precum Mitropolitul) și membri numiți direct de Domnitor. Acesta avea rolul de a modera deciziile Adunării

S-a înființat o instituție nouă, **Consiliul de Stat**, care avea sarcina de a pregăti proiectele de legi. Doar Domnitorul avea inițiativa legislativă, ceea ce îi conferea lui Cuza un control executiv foarte puternic (regim autoritar).

Codul Civil din 1864 (intrat în vigoare la 1 decembrie 1865) a reprezentat „busola juridică” a României moderne. A fost una dintre cele mai durabile realizări ale regimului lui Alexandru Ioan Cuza, rămânând în vigoare, cu modificări, timp de aproape **150 de ani** (până în 2011). Codul Civil român a fost adaptat după **Codul Civil Francez de la 1804** (Codul lui Napoleon). Franța era simbolul modernității, iar dreptul francez era considerat cel mai avansat și clar din lume la acea vreme. Adaptarea nu a fost o simplă traducere; au fost păstrate anumite tradiții locale și s-au făcut ajustări pentru realitățile societății românești de atunci. Codul Civil a scos aspectele importante ale vieții sociale de sub jurisdicția exclusivă a Bisericii și le-a trecut în sarcina Statului:

Căsătoria civilă: A devenit singura recunoscută legal. Cuplurile se puteau căsători religios doar după ce treceau pe la primărie.

Divorțul: A fost reglementat prin lege civilă, nu doar prin canoane bisericești.

Laicizarea actelor de stare civilă: Nașterile, căsătoriile și decesele au început să fie înregistrate de instituțiile statului (primării), nu doar în registrele parohiale.

Codul Penal de la 1864 a creat un sistem unic de justiție pentru întreg statul român.

La fel ca în cazul Codului Civil, modelul principal a fost Codul Penal Francez (1810), dar au fost luate elemente și din Codul Penal al Prusiei. Reforma a trecut de la o justiție bazată pe răzbunare, la una bazată pe reeducare și protecția ordinii sociale.

România a devenit unul dintre primele state din lume care a abolit pedeapsa cu moartea pe timp de pace. Această decizie reflecta spiritul liberal și umanist al domnitorului și al sfetnicilor săi (precum Mihail Kogălniceanu). Pedeapsa cu moartea a fost înlocuită cu munca silnică pe viață.

Codul a organizat faptele ilicite în trei categorii, în funcție de gravitate, sistem care se regăsește parțial și astăzi în logica juridică:

- **crime:** cele mai grave fapte (omor, trădare), judecate de curțile cu jurați.
- **delicte:** fapte cu gravitate medie (furt, vătămare corporală).
- **contravenții:** încălcări ușoare ale ordinii publice, sancționate de obicei cu amenzi.

Codul nu se limita doar la pedepse, ci a încercat să reformeze și modul în care erau tratați deținuții:

- s-au introdus reguli privind igiena și hrana în închisori.
- s-a pus accent pe separarea deținuților în funcție de vârstă și gravitatea faptei, pentru a evita „contaminarea” morală a celor tineri de către infractorii recidiviști.

Codul Comercial a creat regulile de joc pentru afaceri, negustori și bănci. Unirea Principatelor a creat o piață unică. Era nevoie de o lege modernă care să ofere siguranță juridică investitorilor străini și negustorilor locali.

Codul Comercial a introdus concepte juridice care stau la baza economiei și astăzi: Definea clar cine este considerat „comerciant” și ce obligații are (de exemplu, ținerea registrelor contabile).

A reglementat formele de asociere în afaceri, punând bazele viitoarelor societăți pe acțiuni. Definea clar ce operațiuni sunt considerate comerciale (vânzare-cumpărare, operațiuni de bancă, transport, etc.), separându-le de tranzacțiile civile simple. Pentru prima dată, s-au stabilit reguli clare pentru situația în care o afacere dădea faliment, protejând creditorii și încercând să prevină fraudele.

Metoda creioanele la mijloc poate dobândi şi valenţe evaluative, caz în care profesorul poate alege un creion şi poate întreba în ce a constat contribuţia posesorului acelui creion la rezolvarea sarcinii de lucru.

Principalele avantaje ale utilizării acestei tehnici sunt următoarele:

- dezvoltarea competenţelor de relaţionare
- dezvoltarea competenţelor de comunicare
- participarea activă, implicarea tuturor elevilor în realizarea sarcinilor propuse
- formarea şi dezvoltarea capacităţii de cooperare, a spiritului de echipă
- dezvoltarea gândirii critice şi creative
- consolidarea încrederii în propriile forţe

În absenţa monitorizării atente a lucrului în grup, este posibil să se manifeste şi anumite limite în utilizarea acestei metode .

- abordarea superficială a sarcinii de învăţare
- apariţia a unor conflicte între membrii grupurilor
- marginalizarea celor care au alte opinii

BIBLIOGRAFIE

- Dogaru-Ulieru, Valentin, Drăghicescu, Luminița, *Educaţie şi dezvoltare profesională,* Scrisul Românesc, Editura-Fundaţia, Craiova, 2011.
- Oprea, C.L*., Strategii didactice interactive,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2006.

UNIREA PRINCPATELOR ROMÂNE SI DOMNIA LUI CUZA

TEST

Prof. JECU Nicoleta
Liceul Economic “Virgil Madgearu”,Constanţa
j.nicoleta3@gmail.com

I. Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect,pentru fiecare din afirmaţiile de mai jos:

(5*5p=25p)

1. În ce an s-a desfășurat revoluția în urma căreia românii aflați în exil au continuat să susțină unirea și independența Principatelor Române?

a. 1821 b. 1848 c. 1907

2. În ce oraș a avut loc Congresul de Pace care a pus capăt Războiului Crimeii?

a. Londra b. Moscova c. Paris

3. La inițiativa contelui Alexandru Walewski, Marile Puteri au discutat problema românească și au decis desființarea protectoratului:

a. rusesc b. englez c. otoman

4. Pentru a afla opinia românilor cu privire la unire, Congresul a decis organizarea, în anul 1857, a unor Adunări:

a. Generale b. Ad-hoc c. Libere

5. Deși românii au solicitat unirea Moldovei și a Țării Românești într-un stat unic, numit România, Marile Puteri au acceptat în 1858 doar o unire parțială printr-o:

a. Constituţie b. Contract c. Convenție

II**.Notează A (adevărat) sau F (fals) după următoarele afirmaţii: (3*3p=9p)**

1.Dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza a reprezentat o soluție politică prin care românii au profitat de faptul că unirea deplină nu era interzisă explicit.

2. Alegerea aceluiași domnitor în Moldova și Țara Românească a fost recunoscută imediat de toate puterile europene, fără rezerve.

3. Dubla alegere din ianuarie 1859 este considerată actul de naștere al României moderne.

III. **Recunoaşte autorul următoarelor opere de artă: (2*5p=10p)**

1.-

2.-

A. Theodor Aman

B. Nicolae Grigorescu

IV**. Completează spaţiile libere din propoziţiile de mai jos cu termenul corespunzător din lista dată:**

(3*3p=9p)

1. În perioada 1859-_____ domnitorul Alexandru Ioan Cuza a contribuit la consolidarea unirii prin unificarea armatei, administraţiei, a sistemului vamal și de telegraf și a cursului monetar.

2. Recunoașterea oficială a unirii Principatelor Române s-a realizat în anul 1861, în cadrul Conferinței de la _____

3. Stabilirea capitalei statului român modern la _____ a reprezentat un pas important în realizarea unirii politice depline.

Listă de termeni: *Paris, Bucureşti, 1864, Constantinopol, 1862, Iaşi*.

V. **Corelează corect legea cu domeniul corespunzător:** **(3*4p=12p)**

Lege/Domeniu	Educaţie	Economic	Juridic	Politic
Legea secularizării	⬭	⬭	⬭	⬭
Legea electorală	⬭	⬭	⬭	⬭
Legea instrucțiunii	⬭	⬭	⬭	⬭
Codul Civil	⬭	⬭	⬭	⬭

VI. **Citeşte textul de mai jos şi rezolvă cerinţele:**

“În noaptea de 10/11 februarie a anului 1866, Alexandru Ioan Cuza a fost forţat să abdice şi să părăsească imediat ţara, de către membrii „Coaliţiei potrivnice” (creată la sfârşitul anului 1862 special pentru răsturnarea

domnitorului şi aducerea la tron a unui principe străin). Ca să îndepărteze orice bănuială asupra evenimentelor ce urmau a avea loc, în casa lui C. A. Rosetti a fost organizată o recepţie la care a fost chemat şi prefectul poliţiei capitalei, Alexandru Beldiman, acesta fiind antrenat într-un joc de cărţi şi lăsat să câştige, pentru a nu părăsi astfel petrecerea.

După miezul nopţii, trupe din Regimentul 7 de linie şi două baterii de artilerie s-au îndreptat spre Palatul Cotroceni. Aici, garda comandată de maiorul Lecca, i-a întâmpinat. Un grup de civili şi ofiţeri au pătruns în clădire şi au mers în camera unde dormea Alexandru Cuza. Acesta a fost ameninţat cu pistoalele şi pus să semneze actul de abdicare, pe spatele unui complotist, căpitanul Pilat. Cât despre următoarele griji ale organizatorilor loviturii de stat, ele au fost în ordine: punerea sub pază strictă a lui Alexandru I. Cuza şi ridicarea arhivei personale a acestuia.

După semnarea renunţării la tron, Cuza a fost îmbrăcat în haine civile şi scos din palat către ora 5 dimineaţa. El a trecut printre două rânduri de soldaţi, întorşi cu spatele, pentru a nu-l vedea pe fostul domnitor. A fost o măsură de precauţie luată de complotişti, stopând astfel o eventuală reacţiune a ostaşilor. Suit într-o trăsură, Alexandru I. Cuza a fost condus la casa unui apropiat a lui C. A. Rosetti, Constantin Ciocârlan. Doamnei Elena Cuza i s-a permis să rămână în palat, însă aceasta a preferat ca până la plecarea din ţară să stea în casa soţilor Davila.”

(https://www.radioromaniacultural.ro/sectiuni-articole/istorie-filozofie-psihologie/abdicarea-lui-alexandru-ioan-cuza-id10621.html)

1. Unde a fost dus Alexandru Ioan Cuza după ce a părăsit Palatul Cotroceni? 5 puncte

2. Transcrie din text două informaţii aflate în relaţie de cauzalitate. 10puncte

3. Explică, în 3–4 enunțuri, două motive pentru care organizatorii loviturii de stat au considerat esențial controlul armatei și al poliției. (2*5p=10p)

Din oficiu: 10 puncte

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

- ***Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.***
- ***Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.***
- ***Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.***

I. 5*4p=20p

* câte 4 puncte pentru fiecare dintre cele 5 răspunsuri corecte, astfel:

1. b. 1848
2. c. Paris
3. a. rusesc
4. b. Ad-hoc
5. c. Convenție

II. 3*3p-=9p

* câte 3 puncte pentru fiecare dintre cele 3 răspunsuri corecte, astfel:

1. Adevărat
2. Fals
3. Adevărat

III. 2*5p=10p

* câte 5 puncte pentru fiecare dintre cele 2 răspunsuri corecte, astfel:

1-B
2-A

IV. 3*3p-=9p

* câte 3 puncte pentru fiecare dintre cele 3 răspunsuri corecte, astfel:

1. 1862
2. Constantinopol
3. Bucureşti

V. 3*4p-=12p

* câte 3 puncte pentru fiecare dintre cele 4 răspunsuri corecte, astfel:

Legea secularizării - Economic
Legea electorală - Politic
Legea instrucțiunii - Educaţie
Codul Civil – Juridic

VI.

* 5 puncte pentru răspunsul: “la casa unui apropiat a lui C. A. Rosetti, Constantin Ciocârlan.”
* 10 puncte pentru transcrierea din text a două informaţii aflate în relaţie de cauzalitate;
spre exemplu:

“Ca să îndepărteze orice bănuială asupra evenimentelor ce urmau a avea loc, în casa lui C. A. Rosetti a fost organizată o recepţie la care a fost chemat şi prefectul poliţiei capitalei, Alexandru Beldiman, acesta fiind antrenat într-un joc de cărţi şi lăsat să câştige, pentru a nu părăsi astfel petrecerea.”

* câte 5 puncte pentru men;

spre exemplu: Comportamentul complotiștilor față de fostul domnitor exprimă o lipsă de respect față de instituția domniei. Alexandru Ioan Cuza a fost amenințat cu pistoalele și obligat să semneze actul de abdicare, într-un cadru lipsit de demnitate pentru un șef de stat. Modul în care a fost scos din palat: în haine civile, sub pază strictă demonstrează că a fost tratat ca un pericol, nu ca un reprezentant al autorității supreme.

„*UNIREA-NAȚIUNEA A FĂCUT-O!*”

STUDIU CRITIC

Prof. PETCU Ion-Mădălin,
Liceul Teoretic Mihail Kogălniceanu Snagov,
jud. Ilfov,
ionmadalinpetcu@yahoo.com

Unirea Principatelor Române din 24 ianuarie 1859 reprezintă un moment fondator al modernității politice românești. Dincolo de discursul festiv și de mitologiile istoriografice construite ulterior, actul unirii a fost rezultatul unei strategii politice complexe, desfășurate într-un context internațional favorabil, dar incert. Studiul de față analizează critic procesul unirii, evidențiind rolul elitelor politice românești, cadrul juridico-diplomatic internațional și limitele interpretărilor tradiționale centrate pe personalizarea excesivă a evenimentului. Se susține ideea că Unirea din 1859 a constituit o construcție politică deliberată, nu un act conjunctural sau providențial, fiind esențială pentru edificarea statului național român.

1. Contextul internațional și problema românească după Războiul Crimeii

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, Europa traversa o perioadă de reconfigurare politică profundă, marcată de afirmarea principiului naționalităților și de contestarea ordinii stabilite prin Congresul de la Viena (1815). Războiul Crimeii (1853–1856) a slăbit decisiv poziția Imperiului Rus în Europa de Sud-Est și a deschis calea pentru internaționalizarea „problemei românești”.

Tratatul de la Paris (1856) a plasat Principatele Române sub garanția colectivă a Marilor Puteri, reducând influența exclusivă a Rusiei și limitând suzeranitatea otomană. Această situație juridică ambivalentă a creat un cadru favorabil afirmării revendicărilor naționale românești, dar fără a oferi o soluție explicită privind unirea Moldovei și a Țării Românești.

Adunările ad-hoc din 1857 au exprimat clar voința politică a majorității elitelor românești pentru unirea celor două Principate sub un domn străin sau autohton, însă hotărârile lor nu aveau caracter obligatoriu. Convenția de la Paris (1858) a recunoscut doar o unire parțială, formală, lăsând fiecărui principat instituții proprii, cu excepția câtorva structuri comune.

2. Unirea ca strategie politică: elitele românești și exploatarea cadrului juridic

Unirea din 1859 nu a fost rezultatul unui elan spontan al maselor, ci expresia maturizării politice a elitelor românești, formate în mare parte în mediile occidentale și influențate de liberalismul european. Personalități precum Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Costache Negri sau Ion C. Brătianu au înțeles limitele impuse de Convenția de la Paris și au construit o strategie politică bazată pe exploatarea lacunelor acesteia.

Alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor al Moldovei (5 ianuarie 1859) și ulterior al Țării Românești (24 ianuarie 1859) a reprezentat un act de inteligență politică colectivă. Convenția nu interzicea explicit alegerea aceleiași persoane în ambele Principate, iar această ambiguitate a fost utilizată pentru a crea un fapt împlinit, dificil de contestat ulterior de către Marile Puteri.

Această perspectivă critică contrazice interpretările tradiționale care îl prezintă pe Cuza drept autorul principal al unirii. Mai degrabă, el a fost figura de consens a unei coaliții unioniste, produsul unei construcții politice deliberate. Unirea nu a fost opera unui individ excepțional, ci rezultatul unei voințe politice colective coerente.

3. Dimensiunea diplomatică a unirii și recunoașterea internațională

Recunoașterea unirii a fost un proces gradual, nu un act imediat. Franța lui Napoleon al III-lea a susținut cauza românească, în timp ce Imperiul Habsburgic și Imperiul Otoman au privit cu suspiciune consolidarea unui stat român unitar. Diplomația românească a fost nevoită să opereze într-un spațiu al compromisului, acceptând inițial menținerea aparențelor unei autonomii separate.

Abia în 1861–1862 unirea administrativă și instituțională devine deplină, iar Bucureștiul este recunoscut drept capitală a statului unificat. Acest parcurs confirmă caracterul procesual al unirii, care trebuie înțeleasă ca o succesiune de decizii politice și diplomatice, nu ca un eveniment punctual.

4. Unirea de la 1859 și problema terminologiei: o critică a sintagmei „Mica Unire”

Sintagma „Mica Unire”, consacrată în discursul public și manualele școlare, ridică probleme conceptuale. Din perspectivă istoriografică, termenul riscă să minimizeze importanța reală a evenimentului. Unirea din 1859 a fost actul fondator al statului român modern, fără de care Marea Unire din 1918 ar fi fost imposibilă.

Prin urmare, se impune o reconsiderare terminologică, care să reflecte amploarea transformărilor politice, instituționale și identitare generate de acest eveniment. Unirea Principatelor Române trebuie analizată ca un moment de ruptură istorică, nu ca o etapă secundară sau preliminară.

5. Concluzii

Unirea Principatelor Române de la 24 ianuarie 1859 a fost rezultatul unei strategii politice bine articulate, desfășurate într-un context internațional favorabil, dar complex. Evenimentul marchează trecerea de la structuri politice premoderne la construcția unui stat național modern, bazat pe instituții, legislație și identitate comună. Analiza critică a unirii impune depășirea interpretărilor mitologizante și recunoașterea rolului decisiv al elitelor politice, al diplomației și al conjuncturii europene. În acest sens, Unirea din 1859 trebuie înțeleasă ca un act de voință politică rațională, fundament al României moderne.

BIBLIOGRAFIE

- Boia, Lucian, *Istorie și mit în conștiința românească*, București, Humanitas, 1997.
- Giurescu, Constantin C., *Istoria românilor*, vol. III, București, Editura Științifică, 1971.
- Hitchins, Keith, *A Concise History of Romania*, Cambridge University Press, 2014.
- Hitchins, Keith, *Românii. 1774–1866, București*, Editura Humanitas, 1998.
- Kogălniceanu, Mihail, *Opere, vol. II*, București, Editura Academiei, 1967.
- Stanomir, Ioan, *Spiritul conservator*, București, Curtea Veche, 2013.

HORA UNIRII PE PĂMÂNTUL ROMÂNIEI

Profesor NISTOR Cristina
Liceul Teoretic „Constantin Brâncoveanu” Dăbuleni, jud. Dolj
nistorcristina1980@yahoo

Introducere

Unirea reprezintă unul dintre idealurile fundamentale ale poporului român, un ideal care a traversat secolele și a fost susținut prin jertfă, cultură și voință națională. Tema „Hora Unirii pe Pământul României” valorifică simbolic ideea de unitate, inspirată de celebra „Horă a Unirii”, ca expresie a solidarității și identității naționale.

Context istoric

Procesul de unificare a românilor a cunoscut etape esențiale, dintre care Unirea Principatelor Române din 1859 și Marea Unire de la 1 Decembrie 1918 reprezintă momente definitorii. Aceste evenimente au fost rezultatul conștiinței naționale, al luptei politice și al implicării maselor populare.

Semnificația simbolică a horei: Hora este un dans tradițional românesc, practicat în cerc, simbolizând egalitatea, comuniunea și solidaritatea. „Hora Unirii”, compusă de Vasile Alecsandri, a devenit un adevărat imn al unității naționale, fiind cântată și dansată în momente istorice cheie.

Dimensiunea educațională

Abordarea acestei teme în cadrul activităților educaționale contribuie la dezvoltarea spiritului civic, a respectului față de valorile naționale și a conștiinței istorice a elevilor. Proiectele interdisciplinare pot integra istoria, literatura, muzica și educația civică.

Concluzii

„Hora Unirii pe Pământul României” reprezintă o metaforă educațională a unității și continuității poporului român. Prin valorificarea tradițiilor și a momentelor istorice, educația poate contribui la formarea unor cetățeni responsabili, conștienți de identitatea și valorile lor.

Perspective metodologice și didactice

Din punct de vedere metodologic, tema „*Hora Unirii pe Pământul României*” poate fi abordată prin strategii didactice activ-participative, care să stimuleze gândirea critică și reflecția istorică. Utilizarea metodelor precum studiul de caz, dezbaterea, problematizarea și învățarea prin proiect permite elevilor să analizeze în profunzime semnificația conceptului de unitate națională.

Integrarea curriculară

Tema se pretează unei abordări interdisciplinare, fiind integrabilă în curriculumul disciplinelor Istorie, Limba și literatura română, Educație muzicală și Educație civică. Prin corelarea conținuturilor, elevii pot înțelege mai bine contextul istoric, valoarea literară a operei lui Vasile Alecsandri și rolul simbolurilor culturale în consolidarea identității naționale.

Impactul formativ asupra elevilor

Studierea simbolisticii horei și a idealului unirii contribuie la formarea competențelor sociale și civice, precum cooperarea, respectul reciproc și asumarea valorilor democratice. De asemenea, elevii își dezvoltă sentimentul de apartenență la comunitatea națională și capacitatea de a valoriza patrimoniul cultural românesc.

Valențe culturale și identitare

Hora Unirii transcende dimensiunea artistică, devenind un simbol identitar al poporului român. Prin perpetuarea acestui simbol în activitățile educaționale și culturale, se asigură continuitatea memoriei colective și transmiterea valorilor fundamentale către generațiile tinere.

BIBLIOGRAFIE

- Alecsandri, V. (1972). *Poezii.* București: Editura Minerva.
- Boia, L. (2017). *Istorie și mit în conștiința românească*. București: Humanitas.
- Hitchins, K. (2014). *România 1866–1947*. București: Editura Humanitas.

UNIREA, NAȚIUNEA A REALIZAT-O !

Prof. PĂTRU Gabriela
Colegiul Național ”Vlaicu Vodă” Curtea de Argeș

Afirmația lui Mihail Kogălniceanu, „Unirea, națiunea a realizat-o!”, nu este doar o recunoaștere a meritelor electoratului de la 1859, ci și un manifest de independență politică față de tutela Marilor Puteri. Într-o Europă dominată de interese imperiale, românii au reușit să impună o soluție națională, demonstrând că un popor unit poate transforma un impas diplomatic într-un triumf istoric. România independentă și modernă, confirmând că marile schimbări istorice nu sunt simple accidente, ci rezultatul unei voințe naționale conștiente și asumate.

Unirea Principatelor a fost un proces lung și complicat, posibil datorită Războiului Crimeei (1853- 1856). Rusia a intrat atunci în conflict cu Imperiul Otoman și alianța formată din marile puteri ale Europei, în special Franța și Marea Britanie, pe fondul tentativei de a se apropia de Strâmtorile spre Mediterana și Orientul Apropiat.Înfrângerea Rusiei în război și Tratatul de Pace de la Paris au pus capăt protectoratului Imperiului Țarist și au garantat independența administrativă a celor două Principate. Ţara Românească şi Moldova au intrat sub garanţia celor şapte Mari Puteri Europene. „*Alegându-te pe tine domn... am voit să arătăm lumei aceea ce toată ţara doreşte: la legi noi, om nou... Fii dar omul epocii; fă ca legea să înlocuiască arbitrarul! Fă ca legea să fie tare, iar tu, Maria Ta, ca domn, fii bun, fii blând; fii bun mai ales cu aceia pentru care mai toţi domnii trecuţi au fost nepasători sau răi*!".

Convenția de la Paris din 1858-o primă formă a constituției moderne - accepta parțial unirea celor două țări, cu armată, Curte de Justiție comune și cu o Comisiei Centrală la Focșani care urma să facă legile. Era prevăzut modul de organizare al Principatelor, dar Țara Românească și Moldova aveau în continuare, guverne și domnitori separați. Sau, exact în acest punct a avut loc mutarea inteligentă și curajoasă a deputaților din Muntenia. După ce adunarea din Moldova l-a ales domn pe Alexandru Ioan Cuza la 5 ianuarie 1859 în Moldova, ei l-au votat domn și al Țării Românești, la 24 ianuarie la București. Marile Puteri au fost puse în fața unui așa-numit *fait accompli*, potrivit limbajului diplomatic, un fapt împlinit. „Unirea Principatelor și dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza deschide o nouă epocă, iar această epocă s-a remarcat prin organizarea tânărului stat modern pe principii noi, pe baza ideologiei liberale, dublată de cea referitoare la națiune a stat la baza construirii tuturor statelor moderne din Europa.

Un stat modern, construit din temelie, acesta era demersul asumat de Alexandru Ioan Cuza și generația pașoptistă. Legislația, mare parte de inspirație belgiană și franceză, era în spiritul epocii, dar nici ea și nici unele

măsuri nu au scăpat de tentația verticalizării puterii și autoritarismului. Și ele tot ale epocii. Cuza, secondat de Kogălniceanu (ministru și apoi prim-ministru), inițiază importante reforme: secularizarea averilor mănăstirești, reforma agrară, legea electorală, cea a educației și Codul Civil. Totul s-a petrecut pe parcursul a doar câțiva ani. După eșecul din primii ani de domnie în a impune reformele, în mandatele prim-miniștrilor Barbu Catargiu și Crețulescu, în 1863, Cuza îl face premier pe Mihail Kogălniceanu. „Sintagma pe care o întâlnim foarte des, inclusiv în literatura de specialitate, referitoare la reformele lui Cuza este, după părerea mea, o sintagmă falsă pentru că nu poți reforma ceea ce nu ai. La 1859 societatea românească se află în fața unui început legat de organizarea statului și a instituțiilor publice pe principii moderne, o organizare pe care Cuza a urmărit-o în mod constant de-a lungul domniei lui”, explică istoricul Alin Ciupală.

După înfrângerea Rusiei în Războiul Crimeei, românii au fost întrebați în două adunări separate cum vor să se organizeze. Aici, o litografie reprezentând Divanul Ad Hoc al Țării Românești, 1857. În Muntenia nu a existat o încercare de falsificare a alegerilor ca în Moldova așa că lucrările au început mai repede. Pentru adunarea de la Iași, după frauda lui Nicolae Vogoride, denunțată vehement inclusiv de Al. Ioan Cuza, alegerile au fost reluate. Prima și cea mai puțin cunoscută dintre legi este cea care a pus bazele administrației locale - legea comunală și legea consiliilor județene (adoptate în martie 1864), care mai fuseseră însă dezbătute și anterior. Nu exista alternativă în epocă, era prima lege de acest fel. Prin legea comunală, satele şi cătunele se grupau în comune rurale, mai multe comune formau o plasă, iar mai multe plăși formau un judeţ. Administraţia judeţelor şi a comunelor se făcea de consilii alese pe baza votului cenzitar, adică în funcție de avere, iar în fruntea administraţiei judeţului se afla un prefect, plasa era condusă de un subprefect (mai târziu pretor), iar comuna era condusă de un primar.„Legea a fost criticată chiar de atunci și a fost considerată punctul zero al centralismului, al iacobinismul românesc. Chiar dacă modelul nu a fost cel al lui Napoleon al III-lea, ci mai curând legislația belgiană, care se inspirase și ea din cea franceză, legea este destul de autoritară. Era și o tradiție autohtonă, iar Kogălniceanu și Cuza nu au putut să scape de tentația verticalizării puterii, *prefectul este stăpânul județului și e pus de noi*. Totul trece prin penița Domnului. Dar așa erau timpurile, nu știu dacă în momentul acela se putea imagina alt tip de legislație. În fond voiau să creeze un stat”, spune pentru Europa Liberă istoricul ieșean Florea Ioncioaia, profesor la Universitatea Alexandru Ioan Cuza. 23% din totalul proprietăților funciare era deținut de mânăstiri închinate celor de la Muntele Athos, Asia Mică sau celor de la Sfântul Mormânt. Făceau parte din deschisă de domnitorii Moldovei, mai ales, de a finanța, Bisericile Ortodoxe, aflate sub directă stăpânire turcească și chiar de a patrona Patriarhia Ecumenică de la Constantinopol.

Pe parcursul câtorva secole însă, această finanțate și exploatare a moșiilor românești din ce în ce mai multe de către mănăstiri grecești mai ales, devenise o problemă socială. Exista și vechiul obiceiul elitelor de a lăsa averi și de a finanța „bolnițe” și așezăminte umanitare, dar aceste venituri plecau în afară, nu mai rezolvau problemele localnicilor.

Prin secularizare, o mare parte din acest sfert al teritoriului Principatelor a fost trecut în proprietatea statului, în ciuda protestelor mitropolitului Moldovei, Sofronie Miclescu. În plus, Alexandru Ioan Cuza a introdus o taxă de 10% asupra veniturilor bisericii, a interzis tăierea abuzivă a pădurilor mânăstirești, a interzis slujbele în limba greacă, iar egumenii greci au fost obligați să restituie toate bunurile și obiectele de cult bisericilor românești.

„Secularizarea averilor mânăstirești a fost oarecum brutală, dar era în logica, spiritul timpului. Proprietatea mânăstirească era controlată de greci, care se aflau sub o puternică influență rusească, plus ca a fost o ofertă de nerefuzat să împarți un sfert din totalul proprietății arabile”. Acesta în contextul reformei agrare. Paginile de semnături din 1857 pe un document al Divanului/Adunării Ad Hoc a Moldovei, strânse într-un volum inestimabil la Arhivele Naționale. Ad Hoc înseamnă în latină „aici și acum”, iar din perspectiva legitimității, expresia dă măsura unui moment fondator, este echivalentul juridic al unei revoluții. După discuțiile dintre Napoleon al III-lea și Regina Victoria despre soarta Principatelor, Anglia și Franța au cerut ca Moldova și Țara Românească să fie întrebate AD HOC cum vor să trăiască. Au răspuns că vor Unire și Principe Străin. Le vor obține pe rând. Ambele prin politica faptului împlinit. Lovitura de stat de la 2 mai 1864 care practic suspendă aplicarea principiilor modernizatoare legate de ideologia liberală, le înlocuiește cu un regim de autoritate personală, ceea ce îl duce pe Cuza în cele din urmă într-o fundătură, iar înlăturarea lui devine sinonimă cu accelerarea și continuarea procesului de modernizare. Prin lovitura de stat de la 2 mai Cuza a dizolvat, pur și simplu, Adunarea Legiuitoare. Mai mult, parlamentarii au fost evacuați din sală de un detașament militar și arestați. „Omul cu ajutorul căruia Alexandru Ioan Cuza a organizat lovitura de stat de la 2 mai este Mihail Kogălniceanu, care într-un fel își părăsește vechii tovarăși. Kogălniceanu fusese în momentul izbucnirii Revoluției de la 1848, un personaj politic de primă mărime, avusese un rol politic mai important decât Alexandru Ioan Cuza.

În noaptea de 10 spre 11 februarie 1866, liderii din această coaliția care îi cuprindea și pe liberali, și pe conservatori l-au forțat pe Cuza să abdice, iar la finalul zilei a fost obligat să părăsească țara. Avea să moară în Germania, la 15 mai 1873, la 53 de ani.

BIBLIOGRAFIE ȘI RESURSE SUPLIMENTARE:

- https://www.radioromaniacultural.ro/sectiuni-articole/istorie-filozofie-psihologie/documentar-unirea-principatelor-romane-24-ianuarie-1859-id3496.html
- https://historia.ro/sectiune/general/dubla-alegere-a-lui-alexandru-ioan-cuza-568297.html
- Arhiva digitală a Academiei Române privind elitele secolului al XIX-lea

UNIREA DE LA 24 IANUARIE 1859–ÎNTRE IDEAL NAȚIONAL, COMPROMIS DIPLOMATIC ȘI CONSTRUCȚIE POLITICĂ

Prof. DUMITRU Cristina-Lidia,
Școala Gimnazială Dragomirești
cristina76ionyahoo.com

Rezumat

Unirea Principatelor Române din 1859 reprezintă un moment fundamental în procesul de constituire a statului român modern. Studiul de față își propune o analiză critică a acestui eveniment, depășind perspectiva tradițională idealizantă și evidențiind condiționările externe, rolul elitelor politice, limitele democratice ale procesului unirii și caracterul său provizoriu. Lucrarea urmărește să demonstreze că Unirea a fost rezultatul unei construcții politice complexe, bazate pe compromis diplomatic și strategie instituțională.

Cuvinte-cheie: Unirea Principatelor, 1859, Alexandru Ioan Cuza, stat modern, istorie critică

Introducere

Unirea Principatelor Române de la 24 ianuarie 1859 este considerată, în istoriografia tradițională, actul de naștere al României moderne. O abordare critică impune însă reevaluarea acestui eveniment în contextul său real: un context marcat de constrângeri internaționale, de interese divergente ale marilor puteri și de un grad limitat de participare populară[1]

I. Contextul internațional și cadrul juridic al Unirii

Unirea Principatelor nu poate fi înțeleasă în afară contextului geopolitic european de după Războiul Crimeii (1853–1856). Tratatul de la Paris (1856) a scos Principatele de sub protectoratul exclusiv al Rusiei, plasându-le sub garanția colectivă a Marilor Puteri[2]. Această schimbare a creat oportunitatea discutării reorganizării lor politice, dar a limitat totodată libertatea de acțiune a elitei românești.

Convenția de la Paris (1858), document cu valoare constituțională, prevedea existența a două principate distincte, cu instituții proprii, admițând doar o uniune parțială[3]. Din această perspectivă, Unirea din 1859 nu a fost rezultatul unui drept recunoscut la autodeterminare, ci o soluție tolerată temporar de Marile Puteri, în special de Franța, și acceptată cu rezerve de Imperiul Otoman și de Austria[4].

II. Contextul intern și rolul elitelor politice

În plan intern, ideea unirii a fost susținută în principal de elită politică și intelectuală formată în spiritul liberalismului occidental. Această elită, cunoscută sub numele de generația pașoptistă, a utilizat presa, societățile culturale și instituțiile politice pentru a promova proiectul unionist[5].

Participarea populară directă la procesul decizional a fost însă limitată. Adunările Elective erau alese pe baza unui vot censitar, excluzând majoritatea populației, în special țărănimea[6]. Prin urmare, Unirea apare mai degrabă că un proiect politic de sus în jos, realizat prin mecanisme instituționale restrânse, decât ca expresia unei voințe populare explicite.

III. Dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza – strategie și legitimitate

Alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor al Moldovei (5 ianuarie 1859) și al Țării Românești (24 ianuarie 1859) a exploatat o ambiguitate juridică a Convenției de la Paris, care nu interzicea explicit dubla alegere[7]. Această soluție a reprezentat un act de mare abilitate politică, creând un fapt împlinit pe care Marile Puteri au fost nevoite să îl accepte ulterior.

Din perspectivă critică, dubla alegere ridică problema legitimității democratice. Deși legal acceptabilă, aceasta nu a fost rezultatul unui consens larg, ci al unei decizii politice strategice luate de elite[8]. Legitimitatea Unirii a fost consolidată post-factum, prin recunoașterea internațională și prin reformele ulterioare ale lui Cuza.

IV. Caracterul provizoriu și incomplet al Unirii

Unirea din 1859 nu a condus imediat la un stat unitar. Până în 1862, cele două principate au funcționat cu administrații și guverne separate, iar recunoașterea unirii a fost acordată inițial doar pe durata domniei lui Cuza[9]. Această realitate evidențiază caracterul provizoriu al Unirii și dependența sa de contextul politic intern și extern.

De asemenea, Unirea nu a rezolvat problemele structurale ale societății românești: problema agrară, analfabetismul și inegalitățile sociale au persistat, necesitând reforme profunde, uneori controversate[10].

V. Mitizarea Unirii și interpretările istoriografice

În discursul public și educațional, Unirea de la 1859 a fost transformată într-un mit fondator, accentuându-se unitatea și solidaritatea națională[11]. Această mitizare a avut un rol important în consolidarea identității naționale, dar a contribuit și la estomparea tensiunilor, opozițiilor și compromisurilor care au însoțit procesul unirii.

Istoria critică nu urmărește negarea valorii simbolice a Unirii, ci integrarea acesteia într-o analiză echilibrată, care să reflecte complexitatea reală a procesului istoric[12].

Concluzii

Unirea Principatelor Române de la 24 ianuarie 1859 a fost un moment esențial, dar nu lipsit de limite și ambiguități. Ea trebuie înțeleasă ca un proces politic și diplomatic complex, rezultat al unei conjuncturi

favorabile și al unei strategii abil concepute de elitele românești. Privită critic, Unirea nu apare ca un punct final, ci ca o etapă indispensabilă în construcția statului român modern.

Note de subsol

1. K. Hitchins, *Românii 1774–1866*, Humanitas, București.
2. Ibidem.
3. Convenția de la Paris, 1858.
4. C.C. Giurescu, *Istoria românilor*, vol. III.
5. G. Platon, *Unirea Principatelor Române*.
6. L. Boia, *Istorie și mit în conștiința românească*.
7. K. Hitchins, op. cît.
8. G. Platon, op. cît.
9. C.C. Giurescu, op. cît.
10. I. Livezeanu, *Cultură și naționalism în România Mare*.
11. L. Boia, op. cît.
12. Ibidem.

BIBLIOGRAFIE

- Boia, Lucian, *Istorie și mit în conștiința românească*, Humanitas, București,2010
- Giurescu, Constantin C., *Istoria românilor*, vol. III, All, București,2015
- Hitchins, Keith, *Românii 1774–1866*, Humanitas, București,1996
- Livezeanu, Irina, *Cultură și naționalism în România Mare*, Humanitas, București,1998
- Platon, Gheorghe, *Unirea Principatelor Române*, Editura Enciclopedică, București,1984

REFORMELE LUI CUZA
–SCHIMBAREA LA FAȚĂ A ROMÂNIEI

Prof. FĂNICĂ Daniel
Liceul Tehnologic Comuna Vernești
jud. Buzău

Alexandru Ioan Cuza, după realizarea Unirii Principatelor, a inițiat o serie de reforme fundamentale (agrară, educație, justiție, secularizare), transformând România într-un stat modern, dar a întâmpinat rezistență, culminând cu lovitura de stat din 1864 (abrogarea „Convenției de la Paris”) pentru a impune modernizarea, în special secularizarea averilor mănăstirești (1863) și reforma agrară (1864), punând bazele unei noi societăți, deși domnia sa s-a încheiat cu înlăturarea sa în 1866.

Introducere

Domnia lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866) a marcat o epocă de transformări profunde, esențiale pentru modernizarea României, după Unirea Principatelor Române. Sub îndemnul și cu sprijinul unor personalități ca Mihail Kogălniceanu, Cuza a promovat o serie de legi care au vizat refacerea structurilor statale și sociale, de la secularizarea averilor mănăstirești la reforma agrară.

Reforme majore

- **Secularizarea averilor mănăstirești (1863):** O lege revoluționară care a transferat proprietățile Bisericii și mănăstirilor către stat, o sursă importantă de venituri pentru țară și o lovitură dată influenței ecleziastice.
- **Reforma agrară (1864):** A urmărit distribuirea unor pământuri țăranilor, deși implementarea a fost complexă, punând bazele unei proprietăți rurale mai echitabile.
- **Reforma învățământului (1864):** A unificat și modernizat sistemul educațional, introducând învățământul primar obligatoriu și gratuit, un pas crucial spre alfabetizare și modernizare culturală.
- **Reforma justiției (1864):** A reorganizat sistemul judiciar, unificând legile și principiile juridice, pentru a asigura egalitatea în fața legii.
- **Unificarea administrativă și legislativă:** Cuza a unificat instituțiile centrale (Parlament, Guvern) în 1862, realizând unirea politică a Moldovei și Țării Românești.
- **Provocări și sfârșitul domniei:** Implementarea acestor reforme a stârnit rezistența puternică a conservatorilor (boieri, mari proprietari, înalți clerici). Pentru a depăși opoziția, Cuza a recurs la dizolvarea Adunării Legiuitoare și la un plebiscit (lovitura de stat de la 2 mai 1864), impunând o nouă Constituție, dar acest gest autoritar a dus la radicalizarea opoziției.

Ani plini de reforme

După mandatele de prim-miniștrii ale lui Barbu Catargiu și Crețulescu și eșuarea lui Cuza în a-și începe programul politic, se va forma un nou guvern, condus de Mihail Kogălniceanu, ce va iniția ca primă reformă: secularizarea averilor mănăstirești (decembrie 1863). Astfel, Biserică va deveni o instituție de stat ca și celelalte, fără vreun drept aparte. Asta însemna că o mare parte din proprietățile funciare ce aparțineau Bisericii au fost trecute în proprietatea țăranilor, mai exact a cincea parte din pământul țării. Faptul că Biserica poseda o oarecare autonomie față de vechiul regim, a contribuit la acest lucru.

În ciuda protestelor venite de la mitropolitul Moldovei, Sofronie Miclescu, și din partea călugărilor greci, Cuza a stabilit și un venit de 10% asupra reprezentanților bisericii și tot ce ține de aceasta. Protestele călugărilor greci erau de așteptat, știindu-se faptul că mănăstirile din Muntele Athos primeau fonduri de la mitropoliții români încă din secolul al XVI-lea.

După reformele lui Cuza, slujbele în greacă au fost interzise, cu excepția a trei biserici în tot statul. Cuza a mai interzis de asemenea și tăierea pădurilor mănăstirești, în mod abuziv, de către călugării cei lacomi de avere. Egumenii greci erau de altfel obligați prin decret să restituie toate bunurile și obiectele de cult Bisericii Române ce ținea de stat. De exemplu, episcopul cel nebun, pe nume Filotei, de la Buzău, ce stăpânea o avere considerabilă, rămase fără bunurile sale urmând a fi demis și înlocuit din funcție. Un lucru asemănător a pățit și mitropolitul Moldovei Sofronie Miclescu, pentru că a avut curajul să protesteze împotriva lui Cuza, urmând a fi demis și el din funcție și trimis în surghiun la Slatina, la un alt exilat, pe nume Veniamin.

La 2 mai 1864, Cuza va dizolva Adunarea Legiuitoare, și va iniția o nouă constituție și o nouă lege electorală, în urma Convenției de la Paris; schimbările au fost susținute de popor printr-un referendum. Alexandru Ioan Cuza va da decretul oficial de executare a legii averilor mănăstirești, impuse de Kogălniceanu. Lucrurile acestea lărgeau autoritatea lui Cuza și reducea din puterea corpului legislative, compus din Cameră și Senat. Se va crea Consiliul de Stat pentru pregătirea legilor interne, legile fiind reprezentate de “decretele domnești”. Puterea legislative era deținută de cele două camere: Adunarea Electivă și Corpul Ponderator (Senatul), fapt ce asigură trecerea de la sistemul parlamentar unicameral la cel bicameral. Senatul se compunea din 64 de membri, ce erau aleși în majoritate de către domnitor.

În materie legislativă, domnitorul putea să aibă inițiativa actelor normative, elaborate de Consiliul de Stat. În aceste condiții, Corpurile legiuitoare aveau rolul de a le aproba, întărind puterea domnitorului.

Legea electorală împărțea alegătorii în două categorii: alegători direcți și alegători primari. Alegătorii direcți erau toți cei care știau carte, plăteau o contribuție de cel puțin patru galbeni și împliniseră vârsta de 25 de ani. Alegătorii primari erau neștiutori de carte, dar care plăteau o contribuție stabilită pe categorii, de la 48 la 110 lei. Cei care nu aduceau nici o contribuție bănească erau excluși de la vot. Tot în timpul lui Alexandru Ioan Cuza se concepe un cod penal și unul civil, după modelul napoleonian francez.

Prin “legea instrucțiunii publice” de la 1864, se proclama obligativitatea și gratuitatea învățământului primar. Atunci s-au stabilit trei grade de învățământ: primar, secundar și superior. Învățământul primar era de patru ani, cel secundar de șapte ani, iar cel superior său universitar de trei ani.

În planul justiției, au luat ființă următoarele instanțe judecătorești: judecătoriile de plasă, tribunalele județene, curțile de apel, curțile de jurați sau Curtea de Casație, care era totodată și instanță de recurs. Elena Cuza, soția domnitorului, va înființa “Azilul de fete” ce-i va purta numele.

Crearea Universităților și a Armatei

Prima universitate din țară ia naștere în 1860, la Iași și va purta numele domnitorului. A doua va fi cea din București, din 1864. Tot la București va fi înființată și școala Națională de Arte Frumoase, sub conducerea lui Theodor Aman. De asemenea, o școală de medicină veterinară va fi inaugurată. Se va înființa și școala Superioară de științe și școala Superioară de Litere, punând bazele Universității de Stat din București. Prin ajutorul acestor noi instituții de învățământ, se va trece de la ortografia chirilică la cea latină.

În timpul lui Cuza va luă ființă, în mod oficial, Armata Națională Română. Aceasta avea ordinul și menirea să apere integritatea statului de orice atac străin. Concentrarea unităților militare avea loc în tabăra de la Florești. Tot atunci s-a înființat și Ministerul de Război și Arsenalul Armatei și s-au pus bazele învățământului militar. Cuza a înființat Garda Națională, aflată sub comanda sa, măsură în care corpul legislativ a văzut o scăpare spre un despotism absolutist, fapt ce contravenea Convenției de la Paris.

Un alt tip de reformă, a fost reprezentată de ordinul fiscalității, unde au fost instituite o serie de impozite personale cetățenești, în special cele funciare. Astfel, statul adopta o reformă modernă în ceea ce privește fiscalitatea. Tot atunci se organiza și serviciul vamal, la fel și cursul monetar, precum și înființarea unei linii de telegraf ce asigură legătura directă cu Rusia.

Reforma agrară a fost practic propusă de conservatori, dar inițiată de Cuza. Prin legea rurală din august 1864, peste 400.000 de familii de țărani au primit pământ, iar aproximativ 60.000 de alți țărani au primit teren pentru casă și grădină. Prin această reformă agrară ce lua sfârșit în anul următor, s-a desființat orice urmă de feudalism, fapt ce a dat naștere unei perioade de început a dezvoltării capitaliste românești. Conștiința țărănimii evolua, urmând ca producția agricolă a țării să crească într-un ritm semnificativ.

Cum țăranii nu aveau banii necesari pentru a cumpăra terenurile de pământ, statul intervenea în această problemă și astfel țărănimea se angaja să plătească datoria către stat într-o perioadă de 30 de ani. Vechii proprietari urmau să fie despăgubiți într-un termen de 10-15 ani. țăranii primeau pământ în funcție de bunurile lor în natură, cum ar fi vite, cai etc. Această împărțire a terenului în scop agricol se făcea și după criterii geografice, de exemplu în Moldova dintre Carpați și Prut și Câmpia Română, suprafețele erau mai mari, astfel că țăranii din acele zone puteau primi o suprafață de teren mult mai întinsă, față de cei din zonele de munte. De

exemplu, se putea oferi o suprafață de 1600 mp în zona de câmpie și 1200 mp în zona de munte. țăranilor li s-a permis și dreptul la pădure, pentru a aduna lemne de foc, necesare încălzirii pe timp de iarnă în mod special.

Se desființau și taxele plătite de țărani boierilor sub diverse forme precum dijme (claca sau zilele de meremet), urmând a fi introdus un tarif de impozitare la nivel național, către stat. țăranii care aveau pământ mai mult puteau să vândă o parte din el altor țărani care aveau o suprafață mai puțin întinsă, în special celor ce primiseră teren doar pentru casă și grădină. Lipsa unor măsurători profesioniști de teren a dus la diferite dispute. Această reformă agrară practic a împiedicat o posibilă răscoală țărănească și a asigurat domnitorului sprijinul loial al țărănimii. Tot atunci a început și construcția de căi ferate, începând cu ruta București-Giurgiu. Prin această serie de reforme naționale, s-au pus bazele înființării statului național român modern.

În 1864, se promulgau legi ce priveau organizarea administrației, iar județele și comunele erau administrate de consilii alese pe baza votului cenzitar. Astfel, mai multe comune formau o plasă, iar mai multe plăși un județ. În fruntea administrației județene era numit un prefect, în timp ce în fruntea unei plase un subprefect. Primarii conduceau comunele.

În 1866, Cuza va fi silit să abdice de la tron, în urma coalizării la putere a unor indivizi ce aveau alte interese de ordin internațional și aserveau statul centrelor de conducere externe. După alcătuirea locotenenței domnești, formată din Lascar Catargiu ce reprezenta Moldova și conservatorii, Nicolae Golescu al țării Românești și liberalilor precum și colonelul Nicolae Haralambie, ce reprezenta armata, principele german Carol I de Hohenzollern-Sigmaringen venea pe tronul României, urmând a fi uns rege al acesteia la 10 mai 1881.

Concluzie

Reformele lui Alexandru Ioan Cuza au pus temeliile statului român modern, vizând emanciparea socială, dezvoltarea economică și modernizarea administrativă, chiar dacă domnia sa, marcată de aceste inovații, s-a încheiat prin detronarea sa în 1866, lăsând însă o moștenire reformatoare incontestabilă.

ALEXANDRU IOAN CUZA–CALEA SPRE EDUCAȚIE
~REFORMA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI~

Prof. CIORTAN Cristina-Mihaela
Școala Gimnazială ,,Avram Iancu" Baia de Criș
jud. Hunedoara
cristinaciortan366@yahoo.com

Alexandru Ioan Cuza–domnitor al Moldovei și al Țării Românești în 1859–a marcat începutul unui nou stat unitar român, împlinind astfel un vis istoric și anume Unirea Principatelor Române, fapt ce a stat la baza dezvoltării moderne a României.

Una dintre principalele reforme ale lui Cuza a fost cea a învățământului, înființând primele universități românești: în 1860 la Iași, iar la patru ani distanță, la București, oferind tuturor cetățenilor accesul la educație, o educație modernă care a deschis mințile multor români.

De amintit faptul că au existat și numeroase piedici, însă Cuza -spirit hotărât- nu a dat înapoi, chiar dacă s-a ales cu pecetea de despot care avea un dinte împotriva proclamării republicii.

Revenind la sfera educațională, dovadă a spiritului său hotărât stă astăzi Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași care e lesne de observat că îi poartă numele (fondată la data de 26 octombrie 1860) și care, fără niciun dubiu, este o tradiție a excelenței și inovației în educație și cercetare.

Această instituție a determinat consolidarea identității naționale prin programul de studii livrate în domenii precum istorie, administrație, dar și limbă și cultură română.

Astfel, statul român a avut acces la un spațiu cultural și educațional de talie europeană.

Predarea în limba română în cadrul acestei universități, prin metode moderne, susține visul lui Cuza de a crea un învățământ adaptat nevoilor României.

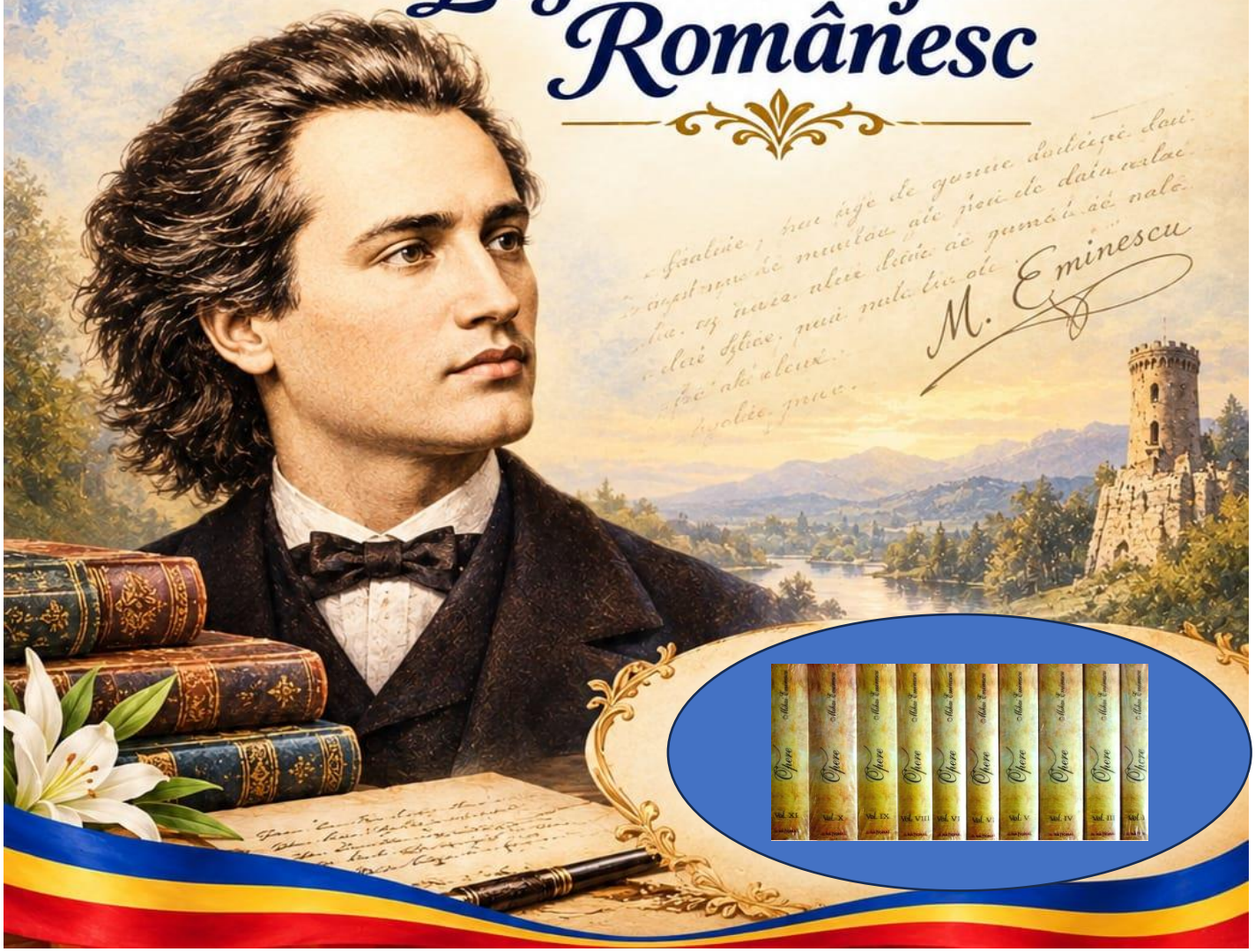
De asemenea, un principiu imperios necesar al lui Alexandru Ioan Cuza a fost egalitatea de șanse în educație, aspect ce a dat tinerilor talentați, dar cu posibilități materiale precare, accesul la studii superioare.

Viziunea lui Cuza asupra educației a generat un învățământ de calitate, modern și care a pus în practică traseul spre o Românie modernă.

ŞCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE CÎRLOVA”

Şcoala Gimnazială „Vasile Cîrlova” Târgovişte

Eminescu – Legenda sufletului Românesc

CUPRINS

- **PROPUNERE DE SUBIECT LA PROBA E. a), LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ DIN CADRUL EXAMENULUI NAȚIONAL DE BACALAUREAT,**
prof. GRIGORE Anda Andreea……..……....pag.114
- **MIHAI EMINESCU – POET NAȚIONAL,** prof. ALBU Liliana.....pag.117
- **DE-CONSTRUCȚIA HERMENEUTICĂ ȘI RE-CONSTRUCȚIA SINELUI: O ABORDARE INOVATOARE A TEXTULUI EMINESCIAN,** prof. ANTOHI Mihaela Alina ……pag.119
- **FIȘĂ DE ACTIVITATE:EMINESCU – REPER DE EDUCAȚIE ȘI INSPIRAȚIE 15.01.2026,** prof. ARION Bianca Anamaria.....pag.122
- **PLAN TERAPEUTIC INTERDISCIPLINAR *SOMNOROASE PĂSĂRELE*, DE MIHAI EMINESCU,** prof. BERNARD Carmen…….……pag.125
- **MIHAI EMINESCU – DIALOG PESTE SECOLE-PROIECT EDUCAȚIONAL,**
prof. BOIȚA Ramona Georgiana……..……pag.127
- **FIȘĂ DE ACTIVITATE MATEMATICĂ DȘ GRUPA MICĂ ”SOMNOROASE PĂSĂRELE”,** educatoare BONDAR Loredana…….……..pag.132
PROIECT DIDACTIC MIHAI EMINESCU - POETUL IDENTITĂȚII ROMÂNEȘTI,
prof. BRATU Laura-Ionela.....pag.133
- **MELANCOLIA - STARE POETICĂ EMINESCIANĂ,**
prof. BULGARU Liliana……...……pag.136
- **PROIECT EDUCAȚIONAL „MIHAI EMINESCU - REPER DE EDUCAȚIE ȘI INSPIRAȚIE”,** prof. CALOIAN Felicia.....pag.138
- **FIȘĂ DE LUCRU - LIRICA EMINESCIANĂ,** prof. CLUCERESCU Carmen.....pag.141
- **CURENTE LITERARE – ROMANTISMUL- FIȘE DE LUCRU,**
prof. CERNICA Elena Corina.....pag.143
- **MIHAI EMINESCU: VIAȚA ȘI POEZIILE SALE- O CĂLĂTORIE PE URMELE POETULUI NEPERECHE,** prof.Cherție Lucia.....pag.146
- **PROIECT DIDACTIC„SOMNOROASE PĂSĂRELE” – MIHAI EMINESCU**
prof. CHIOSILĂ Bianca.....pag.151
- **PE URMELE LUI EMINESCU**, prof. CIOBANU Gabriela.....pag.157
- **PLAN DE LECȚIE PENTRU CLASELE a VI-a; VII-a– LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ TEXTUL LIRIC, POEZIA LACUL DE MIHAI EMINESCU**
prof.CIUBOTARU Adriana……..……..pag.160
- **NATURA ÎN POEZIILE LUI MIHAI EMINESCU- FIȘĂ DE LUCRU - CLASA a VI-a - ELEVI CU CES,** prof. DIMITRIU Lăcrămioara.....pag.162
- **LECTURA IMAGINII, METODĂ MODERNĂ ȘI ACTIVĂ ÎN MEMORAREA POEZIILOR,** prof. DINCĂ Elena-Simona……..……pag.164
SOMNOROASE PĂSĂRELE – FIȘĂ DE EVALUARE,
prof.DRAGOMIR Georgiana……...….pag.166
- **MIHAI EMINESCU – LUCEAFĂRUL LITERATURII ROMÂNE,**
prof. FĂNICĂ Daniel……..…..…pag.168
- **Mihai Eminescu- Poet, Gânditor şi Prieten al Naturii,**
prof. FANTU Ionica-Mădălina.....pag.171
- **MIHAI EMINESCU – IZVOR DE EDUCAȚIE ȘI INSPIRAȚIE ÎN UNIVERSUL COPILĂRIEI,** prof. GLODEAN Iulia.....pag.174
- **PROIECT EDUCAȚIONAL ”DOR DE EMINESCU - 15 IANUARIE 2026”**

prof. ENACHE Mihaela……..……..pag.177
• **MIHAI EMINESCU- ALBUM,** prof. JECU Nicoleta……..pag.180
• **TEST DE ANTRENAMENT PENTRU EXAMENUL DE BACALAUREAT**
prof.KISS Csilla.....pag.181
• **Pe urmele lui Eminescu – atelier de emoții și imagini,** prof. MACOVEI Monica……..pag.187
• **Metoda „Banca de cuvinte”**, prof. MARIAN Anamaria-Elena.....pag.191
• **MIHAI EMINESCU - PERSONALITATE FUNDAMENTALĂ A CULTURII ROMÂNE-**
prof. MARTESCU Elena……..…….pag.194
• **FIŞA DE LUCRU, CLASA A V-A, LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ**
prof. MIŞU Denisa-Cătălina.....pag.197
• **PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ,** prof. NEGRILA Ionela Maria…….….pag.199
• **MOTIVUL OCHILOR ÎN LIRICA EMINESCIANĂ,** prof. PIŢIGOIU Nicoleta…….pag.203
• **SERBAREA ȘCOLARĂ- MIJLOC DE SENSIBILIZARE A ELEVILOR FAȚĂ DE OPERA EMINESCIANĂ**, prof. POP Elena……..……pag.205
• **COMPARAREA UNOR VIZIUNI DESPRE CONDIȚIA UMANĂ**,
prof. PREDA Florentina.....pag.208
• **CE TE LEGENI?...de Mihai Eminescu- Fișă de lucru, clasa a III-a**
prof. RICIU Daniela……..……pag.211
• **„ATELIERUL STELEI INTERIOARE” – METODĂ DIDACTICĂ INOVATOARE,**
prof. ROCHIAN Adriana……..……pag.212
• **MIHAI EMINESCU- ASPECTE INEDITE DIN VIAȚA POETULUI**,
prof. RUSIE Daniela……..pag.215
• **Probă de evaluare - Limba și Literatura Română**, prof. SACALIU Angelica……..pag.217
• **TEST DE ANTRENAMENT- EXAMENUL NAȚIONAL DE BACALAUREAT-LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**, prof. STAICU Eugenia Viorica……..……..pag.221
• **FIȘA DE LUCRU „LACUL” de MIHAI EMINESCU**, prof. STAN Mihaela……..….pag.225
• **METODA INTELIGENȚELOR MULTIPLE – APLICAȚII DIDACTICE ÎN RECEPTAREA TEXTELOR POETICE EMINESCIENE *SARA PE DEAL* ȘI *DORINȚA*,**
prof. TĂNASE Loredana……..……pag.228
• **„NU SUNT PREA MIC” DE MIHAI EMINESCU - ACTIVITATE DIDACTICĂ PENTRU ELEVII CU DMS**, prof. ȚOGHE Cosmina Andreea.....pag.231
• **IMAGINE ȘI SIMBOL: LUCRĂRI PLASTICE INSPIRATE DE POEZIA „DINTRE SUTE DE CATARGE” DE MIHAI EMINESCU,** prof. TOMȘA Loredana.....pag.234
• **CUFĂRUL CU VISURI ȘI FLORI DE TEI,** prof. TUFIȘ Corina Mihaela……pag.239
• **MIHAI EMINESCU. TEORIA INTELIGENȚELOR MULTIPLE**,
prof. UNGUREANU Maria.....pag.241
• **TEST DE ANTRENAMENT PENTRU EXAMENUL DE BACALAUREAT,**
prof. VLAICU-NICULA Claudia……..……pag.245
• **PROBĂ DE EVALUARE CLASA A VIII-A,** prof. VOINESC Georgiana…….……..pag.247
• **PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ ETERNUL EMINESCU,**
prof. GRAMA Steluța……..……..pag.249
• **MIHAI EMINESCU - MINI GHID,** prof. ENACHE Carolina Ileana……..….pag.252
• **EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a,** prof. BURCESCU Florentina Nicoleta.....pag.258
• **ÎN AMINITIREA LUI MIHAI EMINESCU-FIȘĂ DE ACTIVITATE DLC-GRUPA MARE,**
prof. FEHER Larisa Alexandra……..……..pag. 268
• **FIȘĂ DE MUNCĂ INDEPENDENTĂ,** prof. FLORINCUȚA Aida……..….pag. 269

PROPUNERE DE SUBIECT LA PROBA E. a),
LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ DIN CADRUL EXAMENULUI NAȚIONAL DE BACALAUREAT

Profesor GRIGORE Anda Andreea,
Colegiul „Vasile Lovinescu”,
Fălticeni, jud. Suceava,
anda.avram1990@gmail.com

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
• Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Sunt zece ani de când am fost pentru întâia oară la Eminescu acasă. El sta pe atunci în Podu Mogoşoaii, deasupra unei tapiţerii, într-o odaie largă în care avea un pat simplu, trei scaune de lemn, o masă mare de brad, cărți multe ticsite pe nouă poliță lungi ca de vreo patru metri, o mașină de cafea pe sobă, un lighean de pământ într-un colț, și-un cufăr vechiu; pe pereți nici o cadră. Poetul era singur, într-un surtuc lung peste cămașa de noapte. Prietenul care m-a condus îl cunoștea din copilărie, își ziceau tu. Am stat aproape o oră, în care eu n-am vorbit nimic. I-am ascultat pe ei discutând asupra unui nou mod de a se măsura iuțeala apelor. Sfiicios, mă uitam la Eminescu, și mi se părea un zeu tânăr, frumos și blând, cu părul lui negru, ondulat, de sub care se dezvăluia o frunte mare, palid la față, cu ochii adormiți, osteniți de gânduri, mustața tunsă puțin, gura mică și-n toate ale lui o expresie de o nespusă bunătate și melancolie. Avea un glas profund, muzical, umbrit într-o surdină dulce misterioasă, care dădea cuvintelor o vibrare particulară, un fluid de viață și de emoțiune, care uneori te înfioară ca niște acorduri curioase, neașteptate.

Din ziua aceea am căutat să mă împrietenesc cu el. Mâncam adesea la același birt, și multe seri ni le petreceam împreună „vorbind rău de lume” și fumându-ne dejunul și prânzul de a doua zi. El era pe atunci redactor la ziarul „Timpul”. Conștiincios și muncitor peste măsură, de multe ori Eminescu ducea singur greutățile gazetei. Câte nopți petrecute cu condeiul în mână! Și-a doua zi, palid, nepieptănat, plin de cerneală pe degete, c-un teanc mare de manuscris intra în tipografie, unde rânduia materia, redacta informații, făcea corecturi, și numai sara, când gazeta începea să se vânture la roată, atunci își aducea și el aminte că e trudit și n-a mâncat nimic în ziua aceea.

Îmi pun mâinile la ochi și trec repede peste acest șir de ani, în care Eminescu și-a dat cea mai scumpă și mai nobilă parte din viața și inteligența lui pentru... o mizerabilă bucățică de pâine. Când veneau căldurile nesuferite ale verii, patronii de la „Timpul” plecau toți pe la băi. Eminescu stătea neclintit în București, mistuindu-se și luptând până la jertfă pentru onoarea și triumful altora, soldat credincios și nefericit.

Într-o zi m-am dus la tipografie să-l iau ca să mâncăm împreună. L-am găsit făcând corecturi. Era palid și foarte obosit la față.

– Uf, nu mai pot, nu mai pot, aș vrea să mă duc undeva la țară, să mă odihnesc vreo două săptămâni...

– De ce nu te duci?

– Dar unde să mă duc? Cu ce să mă duc? Pe cine să las în locul meu?...

Al. Vlahuță, *Amintiri despre Eminescu*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *peste măsură* și al cuvântului *simplu*. 6 puncte
2. Menționează două trăsături ale chipului lui Mihai Eminescu, utilizând informațiile din textul dat. 6 puncte
3. Precizează o caracteristică a încăperii unde locuia poetul Mihai Eminescu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. 6 puncte
4. Explică motivul pentru care Mihai Eminescu era obosit. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o atitudine a autorului față de poetul Mihai Eminescu, așa cum reiese din primul paragraf. 6 puncte

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă admirația față de o persoană poate favoriza apropierea de aceasta, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Amintiri despre Eminescu* de Al. Vlahuță, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Gândind la tine fruntea-acum mă doare.
Nu știu ce rost mai are-a mea viață
Când n-am avut o clipă de dulceață:
Amar etern și visuri pieritoare!

De ce în noapte glasul tău îngheață!
Vedea-vor ochii-mi înc-o dată oare
Frumosul trup, - femeie zâmbitoare! –
Ce mi-a fost dat să-l strâng o clipă-n brață?

Tu, blond noroc al unui vis deșert,
Tu, visul blond unui noroc ce nu e,

De-i mai veni, să ştii că nu te iert.

Căci dorul meu mustrări o să-ți tot spuie
Și sărutându-te am să te cert
Cu dezmierdări cum n-am spus nimăruie.
(Mihai Eminescu, *Gândind la tine*)

Notă

Pentru conținut, vei primi 6 puncte, iar pentru redactare, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Mihai Eminescu sau lui Tudor Arghezi.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic ales într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic ales;
- analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru conținutul eseului, vei primi 18 puncte (câte 6 puncte pentru fiecare reper).

Pentru redactarea eseului, vei primi 12 puncte (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

MIHAI EMINESCU – POET NAȚIONAL

Profesor ALBU Liliana
Școala Gimnazială ,,Ion Creangă”,
Huși, jud. Vaslui

Mihai Eminescu este considerat poetul național al românilor, reprezentând una dintre cele mai importante și influente personalități ale culturii române.

Opera sa poetică, publicistică și filosofică a marcat profund literatura română, impunând un ideal de limbă, expresivitate și profunzime artistică. Prin temele abordate și prin originalitatea stilului, Eminescu a devenit un simbol al identității culturale românești. *Eminescu a fost uneori un poet cu filosofie, dar a fost mai cu seamă poetul sufletului în atitudinea filosofică*. Prin romantismul inspirației sale, Eminescu era îndreptat către atitudinile sentimentale.

Eminescu este cel mai mare poet al nostru, indiscutabil. A-l prețui înseamnă a-l cultiva ca poet, a-l citi, a-l comenta, a-l discuta, a-l folosi chiar pentru progresul literelor. Mihai Eminescu s-a născut la 15 ianuarie 1850, în ținutul Botoșanilor, copilăria petrecându-și-o la Botoșani și Ipotești și a fost considerat întâia stea într-adevăr falnică a poeziei noastre, care, urcându-se apoi pe fundamentul culturii atestă în veci prezența poporului român în sistemul valorilor universale.

Ca om a fost nefericit pentru că s-a ivit într-o vreme când în țara noastră creatorul era privit cu nepăsare ori cu un aer suficient de protecție și apoi, și de a fost admirat de unii avea o inimă cu bătaia prea tare față de tic- tacul mărunt al inimilor mărunților foarte numeroși din vremea lui (G. Călinescu, 1978, p. 173). De copil, Eminescu a cunoscut codrii și viața în aer slobod, a iubit natura cu ce cuprinde ea: lacul, pădurea, păsările, seara, ziua etc.

Opera eminesciană este variată și cuprinde poezie, proză și publicistică. Poezia sa reprezintă partea cea mai valoroasă și cunoscută a creației sale. Printre cele mai importante creații vom aminti*: Luceafărul, Scrisorile, Floare albastră, Dorința, Glossă, Odă (în metru antic)* și *Mai am un singur dor*.

Capodopera sa, *Luceafărul*, este un poem filozofic ce îmbină elemente romantice, mitologice și cosmice, ilustrând condiția geniului în raport cu lumea comună. Poezia eminesciană se remarcă prin muzicalitatea versului, bogăția limbajului și profunzimea ideilor.

Temele dominante ale operei lui Eminescu sunt iubirea, natura, timpul, condiția omului de geniu, istoria și destinul național. Natura este adesea prezentată într-o armonie ideală, fiind un refugiu spiritual pentru poet. Iubirea apare fie ca ideal pur, fie ca suferință provocată de imposibilitatea împlinirii.

G. Călinescu afirmă: *Eminescu cel pururi tânăr are oroare de ceea ce în orice clipă apare ca obosit și bătrân (Iară noi? Noi epigonii?...Simțiri reci, harfe zdrobite| Mici de zile, mari de patimi, inimi bătrâne, urîte….).*

Eminescu va rămâne veșnic în inimile românilor sentimentali, va fi poetul care te determină să iubești mediul înconjurător cu tot ce cuprinde el: păsări, ape, câmpii, codri. De aceea, în cadrul activităților desfășurate la clasă, încercăm să îl aducem pe acest mare poet în mijlocul elevilor. Vom da câteva exemple de activități pe care le putem desfășura cu elevii noștri:

1. Eminescu- omul, nu statuia

- Povestiri despre copilăria lui, prietenii, iubirile, greutățile. (Copiii îl percep ca pe un om real, nu ca pe o figură intangibilă).

2. Muzică și imagine

- Audierea unei poezii puse pe muzică;
- Realizarea unui desen/colaj care să reprezinte poezia. (Copiii asociază poezia cu arte care le plac deja).

3. Joc de rol

- Interviu imaginar cu Eminescu;
- Un elev este jurnalist, iar altul, Eminescu. (Activitatea dezvoltă empatia și înțelegerea contextului).

Concluzie pentru elevi:

Eminescu este important pentru că ne ajută să ne înțelegem mai bine pe noi, prin temele și valorile pe care opera sa le transmite.

BIBLIOGRAFIE:

1. *De vorbă cu domnul G. Călinescu*, în *România literară*, I, nr.8, 9 aprilie 1932, p.4;
2. G. Călinescu, *Eminesciana*-13, ed. *Junimea*, Iași, 1978

DE-CONSTRUCȚIA HERMENEUTICĂ ȘI RE-CONSTRUCȚIA SINELUI: O ABORDARE INOVATOARE A TEXTULUI EMINESCIAN

Profesor ANTOHI Mihaela Alina
Colegiul Economic „Virgil Madgearu" Iași
antohi.alina@economic2.ro

Într-un peisaj educațional dominat de pragmatism, de viteza amețitoare a digitalizării și de o criză acută a răbdării, a privi opera lui Mihai Eminescu strict prin lentila criticii literare tradiționale echivalează adesea cu a privi un exponat de muzeu: îl admirăm pentru perfecțiunea formei, îi recunoaștem valoarea istorică, dar rămânem separați de el printr-o vitrină de sticlă rece, impenetrabilă. Pentru generația „Z”, obișnuită cu gratificarea instantanee și cu limbajul fragmentat al rețelelor de socializare, marile texte clasice riscă să devină simple „materii de examen”, lipsite de rezonanță vitală. În acest context, provocarea fundamentală a profesorului de limba și literatura română nu mai este doar aceea de a transmite informații despre prozodia antică sau despre influențele schopenhaueriene, ci de a sparge această vitrină. Misiunea noastră devine una de recuperare a sensului: cum transformăm neliniștea ontologică a poetului din secolul al XIX-lea într-o oglindă relevantă pentru adolescentul secolului XXI?

Răspunsul nu poate veni din metodele expozitive, ci dintr-o schimbare radicală de paradigmă didactică. Prezentul demers propune trecerea de la simpla analiză filologică la o „de-construcție hermeneutică” interactivă, dublată de o curajoasă reconstrucție a sinelui prin creativitate. Atunci când abordăm un text de o densitate filozofică abisală, precum „Odă (în metru antic)”, obiectivul nu trebuie să fie memorarea comentariului critic, ci transformarea textului într-un instrument de educație emoțională și inspirație existențială.

Inovația acestui demers didactic rezidă în refuzul lecturii liniare, care adesea plictisește prin previzibilitate, în favoarea unei abordări de tip arheologic, care sapă în adâncimea versurilor pentru a descoperi structuri universale ale ființei. În loc să primească interpretarea „de-a gata”, elevii sunt ghidați să de-construiască poemul pe paliere de profunzime, identificând scheletul ontologic al textului. Procesul devine o călătorie inițiatică în trei timpi, o triadă dialectică ce oglindește nu doar destinul geniului romantic, ci etapele oricărei deveniri umane, făcând textul surprinzător de familiar tinerilor.

Prima etapă a deconstrucției vizează izolarea și analiza incipitului „Nu credeam să-nvăț a muri vreodată”. Această secvență este decriptată la clasă nu doar ca o referință biografică la tinerețea poetului, ci ca starea

universală de grație și de ignorare a morții. Este o ipostază cu care adolescenții rezonează profund, fiind vârsta la care sentimentul invincibilității și al timpului infinit este definitoriu.

A doua etapă a analizei marchează ruptura brutală a echilibrului, momentul „să-nvăț”. Aceasta este interpretată ca o cădere din iluzie, o întâlnire inevitabilă cu suferința mistuitoare și cu patima. Discutând simbolurile mitologice precum cămașa lui Nessus sau chinurile lui Hercule, profesorul nu face doar mitologie, ci psihologie: el vorbește despre „focul” primelor dezamăgiri, despre toxicitatea unor trăiri și despre criza pierderii sinelui, experiențe acute în viața oricărui licean. Aici, conceptul nietzschean de dionisiac – zbuciumul, haosul, extazul irațional – devine o cheie de lectură prin care elevii își pot numi propriile furtuni interioare.

În final, a treia ipostază, cea a rugăciunii pentru regăsire *(„Ca să pot muri liniștit, pe mine / Mie redă-mă!...”),* este înțeleasă nu ca un final tragic sau o dorință de extincție fizică, ci ca o aspirație către ataraxie sau nirvana. Într-o lume a zgomotului informațional, ideea de a „muri” față de zbuciumul lumii pentru a te „naște” în liniștea propriului sine devine o lecție de sănătate mintală. Elevul înțelege că a fi apolinic – echilibrat, senin, luminos – este o victorie a spiritului asupra haosului.

Totuși, pentru ca Eminescu să devină cu adevărat un reper de inspirație și educație, teoria trebuie să coboare în trăire concretă. Elementul de noutate al acestei strategii didactice, care transformă ora de română într-un atelier de autocunoaștere, este tehnica „textului calchiat”. După familiarizarea cu noțiunile filozofice, elevului i se propune un exercițiu de curaj și sinceritate maximă: rescrierea textului eminescian prin prisma propriei sensibilități. Provocarea de a completa spațiile lacunare ale versului „Nu credeam să-nvăț ..... vreodată” cu propriile experiențe de viață transformă hermeneutica dintr-un exercițiu abstract într-un instrument terapeutic.

În acel spațiu liber, adolescentul nu mai este un simplu exeget al operei altcuiva, ci devine co-autor. El își varsă acolo propriile crize identitare, propriile temeri legate de viitor, de eșec sau de singurătate. Astfel, se produce o revelație pedagogică majoră: elevul înțelege că aspirația spre eternitate și dureroasa căutare a Sinelui („Mie redă-mă!”) nu sunt doar apanajul unui geniu neînțeles din secolul al XIX-lea, ci sunt coordonatele omului comun, ale fiecăruia dintre noi. Prin acest exercițiu, Eminescu coboară de pe soclu și se așază în bancă, lângă elev, ca un confident care a trăit aceleași angoase cu un secol în urmă.

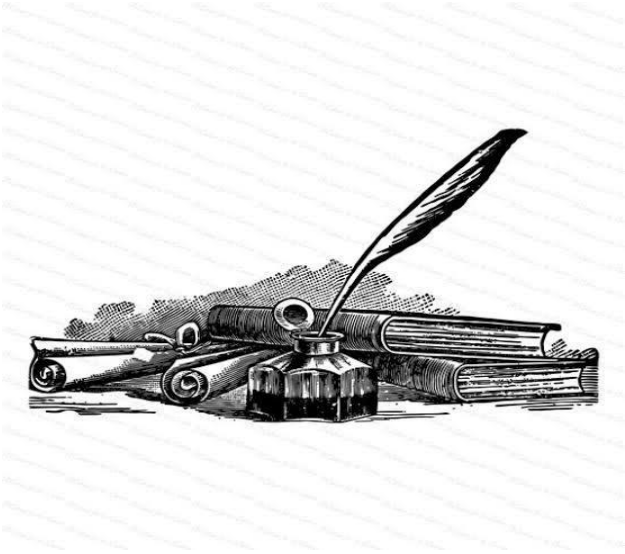
Mai mult, pentru a ancora această experiență în orizontul de așteptare al „generației digitale”, metoda propusă integrează organic limbajul multimedia, demonstrând că educația prin cultură este atemporală, dar mijloacele ei trebuie să fie moderne. Simbioza dintre versul eminescian și Balada lui Ciprian Porumbescu, utilizată în cadrul activității, nu este un simplu fundal sonor. Muzica funcționează aici ca un catalizator emoțional, facilitând exprimarea acelor stări inefabile pe care cuvinte singure nu le pot cuprinde. Într-o epocă a vizualului, provocarea elevilor de a transpune simbolurile textului – focul purificator, pasărea Phoenix, masca suferinței – prin crearea unor videoclipuri sau colaje digitale, transformă analiza literară într-un act de creație

artistică. Elevul devine un „prosumator” de cultură (producător și consumator), validându-și propriile abilități tehnice în slujba unui conținut valoros.

În concluzie, propunerea didactică a de-construcției hermeneutice și a reconstrucției prin text calchiat demonstrează că Eminescu rămâne un inepuizabil reper de educație, atâta timp cât avem curajul metodologic de a-l prezenta viu, actual și relevant. Trecerea de la memorarea pasivă la trăirea activă a textului, înțelegerea conceptelor de catharsis și voință de a trăi prin prisma propriei existențe, reprezintă cheia formării unor caractere profunde și autonome. Într-o lume a superficialității și a formelor fără fond, această metodă ne învață că lecția de literatură poate deveni o veritabilă lecție de viață. Doar integrând opera în structura sufletească a elevului putem spune că ne-am îndeplinit misiunea de educatori: aceea de a transforma cultura din informație inertă în destin asumat.

BIBLIOGRAFIE:

1. **Călinescu, George**, *Opera lui Mihai Eminescu*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2002.
2. **Cucoș, Constantin**, *Educația. Iubire, edificare, desăvârșire*, Editura Polirom, Iași, 2008.
3. **Goleman, Daniel**, *Inteligența emoțională*, Editura Curtea Veche, București, 2008.
4. **Negoițescu, Ion**, *Poezia lui Eminescu*, Editura Junimea, Iași, 1968.
5. **Nietzsche, Friedrich**, *Nașterea tragediei*, Editura Humanitas, București, 2018.
6. **Vianu, Tudor**, *Eminescu*, Editura Tineretului, București, 1961

Școala Gimnazială Vurpăr
Str. Oituz, nr. 367
Localitatea Vurpăr, județul Sibiu
Cod poștal: 557295
Telefon/Fax: 0269 544011
E-mail: scoala_vurpar@yahoo.com

FIŞĂ DE ACTIVITATE
EMINESCU – REPER DE EDUCAȚIE ȘI INSPIRAȚIE
15.01.2026

1. **Școala parteneră:** Școala Gimnazială Vurpăr
2. **Nume profesor coordonator:** ARION Bianca Anamaria
3. **Nr. elevi implicați și clasa/ clase: 70/clasa a V-a A, clasa a VII-a, clasa a VIII-a**
4. **Obiective urmărite**:

   -să-și dezvolte cunoștințele cu privire la poetul Mihai Eminescu;

   -să conștientizeze valoarea gândirii unui geniu;

   -să-și manifeste liber sentimentele de admirație pentru creația eminesciană.
5. **Resurse folosite:**

   -laptop, foi A4, foi colorate, scoci, culori.

6. **Scurtă descriere a activităţii desfăşurate:**

Profesorul de limba română le-a prezentat elevilor date despre Eminescu, urmând ca fiecare dintre elevi să recite câte o poezie a acestuia. După acest moment, elevii au realizat un desen reprezentativ pentru poezia recitată. De asemenea, poeziile preferate au fost scrise pe foi colorate, urmând a fi creat un afiș, destinat amenajării clasei. Totodată, caligramele din poeziile lui Eminescu nu au lipsit, iar elevii mai talentați și-au scris propriile poezii. Toate activitățile au urmărit stimularea interesului pentru valorile culturii naționale, dezvoltarea creativității, a expresivității artistice și a spiritului critic, precum și consolidarea competențelor de comunicare și colaborare într-un cadru educațional interdisciplinar.

7. **Rezultate obținute:**

- creșterea interesului elevilor pentru opera și personalitatea lui Mihai Eminescu;
- dezvoltarea competențelor de lectură, recitare expresivă, comunicare și interpretare artistică;

- stimularea creativității prin realizarea de creații literare și plastice inspirate din opera eminesciană;
- implicarea activă a elevilor și cadrului didactic în activități culturale și interdisciplinare;
- promovarea valorilor culturii naționale la nivelul comunității locale;
- consolidarea spiritului de colaborare, a respectului pentru patrimoniul cultural și a încrederii în sine a participanților.

8. Impact:

- formarea și consolidarea unei atitudini pozitive față de lectură și valorile literaturii române;
- dezvoltarea sensibilității artistice și a gustului estetic al elevilor;
- creșterea motivației pentru participarea la activități culturale și extracurriculare;
- întărirea legăturii dintre școală și comunitatea locală prin promovarea patrimoniului cultural național;
- valorizarea talentelor elevilor și creșterea stimei de sine;
- contribuția la păstrarea și transmiterea valorilor identitare și culturale românești către tinerele generații.

9. Impresii/Testimonial/testimoniale ale elevilor participanți și/sau ale profesorilor din echipa de implementare

Profesor coordonator:

Activitatea *«Eminescu – durată lirică eternă»* a contribuit semnificativ la dezvoltarea competențelor culturale și de comunicare ale elevilor participanți. Implicarea acestora a demonstrat interesul pentru valorile literaturii române și capacitatea de a interpreta creativ opera eminesciană atât prin intermediul desenelor, cât și prin creațiile proprii.

Elev participant:

Această activitate a fost deosebit de interesantă și captivantă. Prin recitare, analiză și discuții, am reușit să ne apropiem de opera lui Eminescu într-un mod creativ. M-a impresionat modul în care mesajele poetului rămân actuale și relevante. Caligramele noastre cred că îl fac pe poet să se mândrească cu noi.

Elev participant:

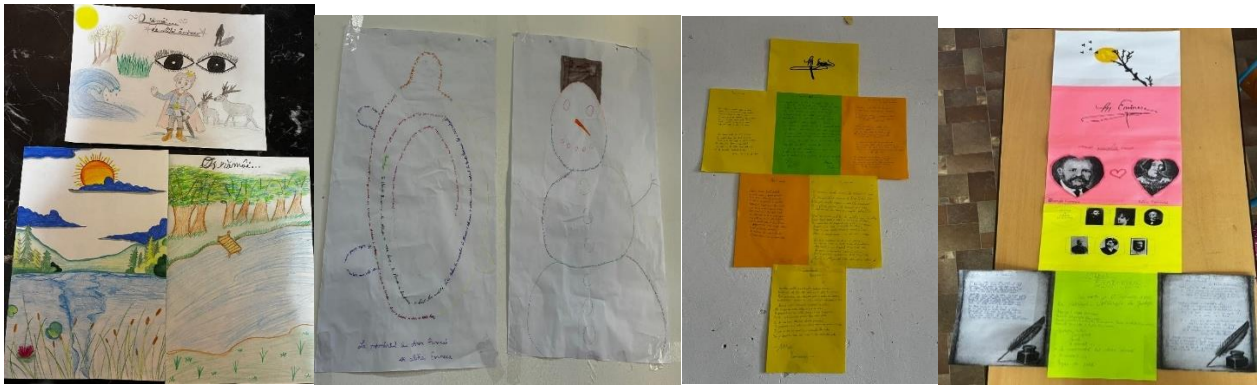
Am simțit emoție și mândrie participând la această activitate dedicată poetului național. Atmosfera creată, implicarea colegilor și diversitatea momentelor artistice au transformat această experiență într-una memorabilă. Poezia scrisă de mine cred că îl face pe poet să se simtă mândru.

10. Recomandări, sugestii, aprecieri pentru școala organizatoare

Școala organizatoare merită apreciată pentru profesionalismul, implicarea și responsabilitatea demonstrate în organizarea activității „EMINESCU – DURATĂ LIRICĂ ETERNĂ”. Activitatea s-a desfășurat într-un cadru bine structurat, cu respectarea obiectivelor educaționale și cu o atentă coordonare a tuturor participanților.

- Extinderea activității prin implicarea unui număr mai mare de elevi și cadre didactice;
- Diversificarea formelor de exprimare artistică (dramă, muzică, arte vizuale, creații digitale);
- Organizarea activității ca eveniment anual, cu participare interșcolară;
- Invitarea unor personalități culturale sau specialiști în domeniul literaturii;
- Promovarea rezultatelor activității prin mijloace media și platforme educaționale.

11. Dovezi fotografice:

Prof. Arion Bianca Anamaria

PLAN TERAPEUTIC INTERDISCIPLINAR
SOMNOROASE PĂSĂRELE, DE MIHAI EMINESCU

BERNARD Carmen
Profesor psihopedagog
carmen.bernard@spsamus.ro
Școala Profesională Specială „SAMUS”
Cluj-Napoca, Cluj

Grup țintă: elevi cu tulburări de învățare (dislexie-disgrafie)

Abordarea didactică propusă este construită pe următoarele axe teoretice fundamentale:

1. *Instruirea diferențiată și Teoria inteligențelor multiple (Howard Gardner):* stimularea inteligențelor multiple (lingvistică, muzicală, naturalistă, intrapersonală, vizuală).
2. *Abordarea interdisciplinară:* îmbinarea literaturii cu biologia, muzica și terapia prin artă.

Metoda pălăriilor gânditoare (Edward de Bono): oferă un cadru de învățare adaptat care amplifică performanțele cognitive și practice, transformând citirea textului într-o experiență holistică prin schimbarea perspectivelor de gândire (emoțională, critică, creativă etc.).

Desfășurarea activității:

Etapa	*Metoda*	*Descrierea activității*
Captarea atenției	Joc senzorial - „Sunetele serii” (nonformal)	Elevii audiază un fundal sonor cu sunete din natură (greieri, foșnet de frunze, bătăi de aripi). Trebuie să identifice și să numească sursele sunetelor, introducând tema liniștii și a somnului.
Dirijarea învățării	Lectură multisenzorială și Harta Textului (formal)	Vizionarea unui material video cu textul recitat și ilustrat. Elevii completează o „hartă a serii” identificând elementele naturii menționate: păsările, cuiburi, ramuri, izvoare, codrul, luna.
	Metoda pălăriilor gânditoare	Elevii primesc roluri succesive pentru a analiza poezia prin diferite perspective cognitive:

	(metodă interactivă/ interdisciplinară)	➢ Pălăria Albă (Informatorul): Enumeră elementele concrete din text. „*Ce obiecte și ființe apar în poezie?”* (Ex: cuibul, grădina, lebedele, luna). ➢ Pălăria Roșie (Sentimentalul): Exprimă sentimentele transmise de versuri. „*Ce simți când asculți poezia? Îți transmite pace, tristețe sau siguranță?”* ➢ Pălăria Neagră (Criticul): Identifică aspecte de „pericol” sau tristețe. „*De ce trebuie să se ascundă păsărelele? Ce s-ar întâmpla dacă nu ar fi liniște în codru?”* ➢ Pălăria Galbenă (Optimistul): Evidențiază frumusețea și beneficiile somnului. „*De ce este important ca natura să se odihnească? Ce este frumos la lumina lunii?”* ➢ Pălăria Verde (Creativul): Propune o continuare sau o schimbare. „*Dacă ai fi o pasăre în acest codru, unde ai alege să dormi? Desenează un cuib fantastic*.” ➢ Pălăria Albastră (Moderatorul): Sintetizează mesajul textului. „*Care este ideea principală? Cum ne pregătim noi de somn, la fel ca natura?”*
Retenție și transfer	Instruire diferențioată prin inteligențe multiple	Pentru a amplifica performanțele cognitive și practice, elevii pot alege una dintre următoarele sarcini diferențiate care activează inteligențe multiple: ✓ Lingvistică: Găsește rime noi pentru cuvintele „păsărele”, „crengi” și „noapte”. ✓ Muzicală: Creează o melodie simplă sau un ritm de leagăn folosind instrumente de percuție pentru prima strofă. ✓ Naturalistă: Realizează un mic „ghid al păsărilor” menționate în poezie (unde trăiesc, ce mănâncă). ✓ Vizual-Spațială: Modelează din plastilină o lebădă care „trece printre trestii”. ✓ Intrapersonală: Scrie o scurtă dorință pe care o ai înainte de a adormi (mesaj către lună).

Prin valorificarea teoriilor moderne și îmbinarea eficientă a metodelor formale și nonformale în studiul poeziei „Somnoroase păsărele”, planul propus oferă un cadru de învățare adaptat și incluziv. Utilizarea Metodei pălăriilor gânditoare alături de Teoria inteligențelor multiple transformă simpla lectură a unui text clasic într-o experiență multisenzorială și interactivă, esențială pentru elevii cu cerințe educaționale speciale.

BIBLIOGRAFIE:

1. Pânișoară, I.-O. (2015). *Comunicarea eficientă*. Editura Polirom
2. Ionescu, M. (2003). *Instrucție și educație*. Editura Garamond
3. Eminescu, M. (2003). *Poezii*. Editura Humanitas

MIHAI EMINESCU – DIALOG PESTE SECOLE
-PROIECT EDUCAȚIONAL-

Profesor BOIȚA Ramona Georgiana
Colegiul Economic „Virgil Madgearu”, Iași

Acest proiect nu se rezumă la memorarea versurilor, ci la **recontextualizarea valorilor eminesciene** (natură, iubire, patriotism, integritate) în realitatea actuală.

1. Obiectivul general

Dezvoltarea competențelor de comunicare și a gândirii critice prin analizarea viziunii lui Eminescu asupra societății și transpunerea acesteia în limbaj contemporan.

2. Metodă inovatoare: „Capsula Timpului Digitală”

În loc de referate clasice, elevii vor lucra pe ateliere creative care folosesc **metoda transpoziției media**.

a. Atelierul de Visual Storytelling: „Luceafărul pe Instagram”

Sarcina: Elevii trebuie să creeze un „profil” de social media pentru Hyperion sau Cătălina.

Ce urmărim: Înțelegerea psihologiei personajelor. Ce citate ar posta Hyperion? Ce imagini (estetică) ar alege Cătălina?

Produs final: Un grid de imagini și descrieri care să reflecte antiteza dintre planul terestru și cel cosmic.

b. Atelierul de jurnalism: „Curierul de la 1880 vs. Podcast 2026”

Sarcina: Pornind de la activitatea publicistică a lui Eminescu (articolul de opinie), elevii identifică o problemă socială actuală (ex: ecologia, educația) și scriu un editorial în stilul incisiv, dar cult, al poetului.

Produs final: Înregistrarea unui scurt episod de podcast în care „Eminescu” intervievează un lider actual.

c. Atelierul de design: „Harta Sentimentelor Eminesciene”

Sarcina: Realizarea unei hărți vizuale a naturii eminesciene folosind elemente de realitate augmentată sau colaj digital.

Produs final: O hartă interactivă unde fiecare element (codrul, lacul, teiul) declanșează o strofă recitată sau o curiozitate despre viața poetului.

3. Structura Activității Didactice

Etapa	Conținut / Activitate
Evocarea	**„Brainstorming Muzical”**: Se ascultă o variantă modernă a unei poezii (ex: Subcarpați - „Până când” sau interpretări folk). Discuție: Mai sunt relevante aceste teme?
Realizarea sensului	**„Metoda Cubului”**: Se împarte clasa în 6 grupuri. Fiecare grup analizează o fațetă a lui Eminescu: *Descrie* (omul), *Compară* (cu un poet european), *Asociază* (sentimente), *Analizează* (limbajul), *Aplică* (lecția morală), *Argumentează* (actualitatea sa).

Etapa	Conținut / Activitate
Reflecția	**„O scrisoare către Mihai”**: Elevii scriu un mesaj de 2 minute în care îi spun poetului ce „reper” din opera lui i-a ajutat să înțeleagă mai bine lumea de azi.

4. Valori promovate

Autenticitatea: Încurajarea elevilor de a avea opinii proprii, nu doar de a reproduce critici literare.

Respectul pentru patrimoniu: Înțelegerea faptului că limba română modernă a fost „șlefuită” de geniul său.

Inovația: Folosirea uneltelor digitale pentru a onora tradiția.

Sfat pentru implementare: elevii vor putea să critice sau să chestioneze anumite aspecte, Eminescu devine un reper educațional atunci când dialogul cu el este real, nu idolatrizat și rigid.

„Luceafărul – Între Click și Eternitate”
Proiect de Lecție

1. Obiectivul Inovator

Elevii nu numai că vor „explica” simbolurile, ci vor **reconstitui structura poemului** prin negociere și creație multimedia, înțelegând dualitatea condiției umane (geniu vs. om comun).

2. Metoda: „Luceafărul pe Secvențe” (Mozaic Digital)

Clasa este împărțită în 4 grupuri de „experți”, fiecare primind un tablou al poemului.

Grupul 1: Experții în Vis (Tabloul I)

Sarcina: Analizarea invocațiilor Cătălinei și a celor două întrupări ale Luceafărului (înger și demon).

Activitate: Crearea unui **Moodboard** (pe Canva sau fizic) care să cuprindă paleta de culori a acestui tablou (albastru cosmic, argintiu, rece).

Întrebare cheie: De ce prima chemare este refuzată și a doua acceptată?

Grupul 2: Experții în Terestru (Tabloul II)

Sarcina: Idila dintre Cătălin și Cătălina. Limbajul popular, „vicleanul copil de casă”.

Activitate: Rescrierea dialogului dintre cei doi sub forma unui **chat de WhatsApp** sau scenariu scurt de film de dragoste contemporan.

Întrebare cheie: Este dragostea lor „superioară” sau doar „accesibilă”?

Grupul 3: Experții în Absolut (Tabloul III)

Sarcina: Călătoria cosmică și dialogul cu Demiurgul.

Activitate: Identificarea termenilor care definesc infinitul și crearea unei **Cloud of Words** (Nor de cuvinte) cu conceptele filosofice (timpul, nemurirea).

Întrebare cheie: Ce îi oferă Demiurgul în schimbul renunțării la iubire?

Grupul 4: Experții în Final (Tabloul IV)

Sarcina: Ultima chemare a Cătălinei și răspunsul final al Luceafărului.

Activitate: Analizarea antitezei finale și crearea unui **Podcast de 1 minut** în care Hyperion își justifică decizia de a rămâne „în cercul său strâmt”.

Întrebare cheie: Este finalul o victorie sau o înfrângere pentru Hyperion?

3. Integrare și Finalitate: „Galeria de Simboluri”

După ce experții revin în grupurile inițiale și predau colegilor ceea ce au învățat, clasa colaborează la un produs final:

Produsul: O **Hartă Conceptuală Gigantă** (sau un Padlet digital) unde sunt unite cele 4 tablouri prin „punți” tematice: *dorul, oglinda, marea, timpul*.

Metoda „Scaunului Fierbinte”: Un elev îl joacă pe Hyperion, iar restul clasei îi pune întrebări despre alegerile sale. (Ex: „Nu crezi că ai fost prea mândru la final?”).

4. Valori și Competențe vizate

Empatia: Înțelegerea faptului că fiecare personaj acționează conform propriei naturi.

Gândirea Critică: Capacitatea de a vedea dincolo de povestea de dragoste, spre conflictul filosofic.

Limbaj și Estetică: Elevii învață că matematica versului eminescian se traduce perfect în armonia vizuală modernă.

5. Resurse Necesare

Textul poemului (printat sau digital). Acces la platforme precum Canva, Padlet sau Mentimeter (opțional). Căști pentru audiția poemului în lectura unui actor (ex: Gheorghe Cozorici pentru un impact emoțional maxim).

Idee Bonus: se poate organiza un scurt concurs de „Haiku-uri inspirate din Luceafărul” – elevii trebuie să rezume esența celor 98 de strofe în doar 3 rânduri.

FIȘĂ DE LUCRU:
„LUCEAFĂRUL – MOZAIC LITERAR”

GRUPUL 1: EXPERȚII ÎN VIS (Tabloul I – Începutul poveștii)

Focus: Planul cosmic și cel terestru, chemările magice.

Identificarea cadrului: Extrageți 3 motive literare care creează atmosfera de basm (ex: fereastra, oglinda, steaua).

Analiza metamorfozelor: Completați tabelul de mai jos:

Prima întrupare (Îngerul): Din ce elemente se naște? Cum este descris portretul său?

A doua întrupare (Demonul): Din ce elemente se naște? Ce nuanță cromatică domină?

Refuzul Cătălinei: De ce credeți că fata îl refuză pe Luceafăr, deși îl iubește? (Indiciu: *„Căci eu sunt vie, tu eşti mort”*).

Sarcina Creativă: Realizați un desen rapid sau o listă de 5 cuvinte-cheie care să reprezinte „estetica visului” în acest tablou.

GRUPUL 2: EXPERȚII ÎN TERESTRU (Tabloul II – Idila)

Focus: Lumea comună, jocul seducției, condiția umană.

Portretul lui Cătălin: Găsiți 3 epitete care definesc natura lui Cătălin. Prin ce se deosebește el radical de Luceafăr?

Limbajul seducției: Identificați metaforele folosite de Cătălin pentru a o cuceri pe Cătălina. Cum definește el dragostea?

Asemănarea numelor: De ce credeți că poetul a ales nume aproape identice (Cătălin/Cătălina)? Ce sugerează acest lucru despre compatibilitatea lor?

Sarcina Creativă: Scrieți un dialog de 4 replici moderne (stil chat) între Cătălin și Cătălina, păstrând esența intențiilor lor.

GRUPUL 3: EXPERȚII IN ABSOLUT (Tabloul III – Călătoria)

Focus: Filosofia, spațiul cosmic, dialogul cu Demiurgul.

Călătoria spre Origini: Identificați 2 versuri care descriu viteza luminii sau infinitul spațiului. Cum este perceput timpul aici?

Cererea lui Hyperion: Ce îi cere Luceafărul creatorului său și ce este dispus să dea la schimb?

Argumentele Demiurgului: Demiurgul refuză cererea. Menționați două condiții ale omului rânduit („ei au doar stele cu noroc”) față de condiția geniului („noi nu avem nici timp, nici loc”).

Sarcina Creativă: Formulați o „definiție a fericirii” așa cum reiese din perspectiva Demiurgului.

GRUPUL 4: EXPERȚII ÎN FINAL (Tabloul IV – Revederea)

Focus: Sinteza, detaşarea, tabloul naturii.

Peisajul terestru: Cum se modifică natura în acest ultim tablou față de primul? (Indiciu: apariția Lunii, a teiului, a miresmei).

Rugămintea Cătălinei: De ce credeți că fata i se adresează tot Luceafărului, deși este în brațele lui Cătălin?

Detașarea geniului: Explicați semnificația ultimelor două versuri: *„Trăind în cercul vostru strâmt/ Norocul vă petrece, / Ci eu în lumea mea mă simt / Nemuritor şi rece.”*

Sarcina Creativă: Dacă Luceafărul ar lăsa un „mesaj de adio” pentru omenire, care ar fi acela? Scrieți-l sub formă de citat (max. 15 cuvinte).

SARCINĂ FINALĂ PENTRU TOATĂ CLASA (Sinteză):

După ce ascultați prezentările fiecărui grup, completați pe spatele foii:

Dacă ar fi să alegeți între viața lui Cătălin (fericită, dar trecătoare) și cea a lui Hyperion (eternă, dar singură), ce ați alege și de ce?

BIBLIOGRAFIE:

1. Surse Primare (Opera)

- **Eminescu, Mihai**, *Poezii* (orice ediție critică, de preferat ediția îngrijită de Perpessicius sau ediția editată de Eugen Simion în colecția „Pleiade”).
- **Eminescu, Mihai**, *Opera politică* (pentru contextul valorilor și al epocii, utilă în atelierul de jurnalism).

2. Critică și Istorie Literară (Resurse pentru profesori)

- **Călinescu, George**, *Viața lui Mihai Eminescu*, Editura Litera (o lectură fundamentală pentru a înțelege „omul” Eminescu dincolo de mit).
- **Călinescu, George**, *Opera lui Mihai Eminescu*, Editura Minerva.
- **Manolescu, Nicolae**, *Istoria critică a literaturii române*, Editura Paralela 45 (pentru încadrarea în curentul romantic).
- **Noica, Constantin**, *Introducere la miracolul eminescian*, Editura Humanitas (pentru dimensiunea filosofică a poemului *Luceafărul*).
- **Vianu, Tudor**, *Poezia lui Eminescu*, Editura Cartea Românească (excelentă pentru analiza limbajului și a figurilor de stil).

3. Metodică și Inovație Didactică (Justificarea activității)

- **Cucoș, Constantin**, *Pedagogie*, Editura Polirom (pentru structura proiectului educațional).
- **Pânișoară, Ion-Ovidiu**, *Comunicarea eficientă*, Editura Polirom (pentru metodele de lucru în grup și interactivitate).
- **Parfene, Constantin**, *Metodica predării limbii și literaturii române*, Editura Polirom.
- **Sâmihăian, Florentina**, *O didactică a limbii și literaturii române*, Editura Art (oferă perspective moderne pe învățarea centrată pe elev).

4. Resurse Digitale și Multimedia

- **Dicționarul Tezaur al Limbii Române (online)** – pentru explicarea arhaismelor din *Luceafărul*.
- **Arhiva TVR / Radio România Cultural** – pentru înregistrări audio cu mari actori recitând Eminescu (Gheorghe Cozorici, Ludovic Antal).
- **Platforma „Eminescu, întreaga operă”** (aplicație dezvoltată sub egida Academiei Române).

Fișă de activitate matematică DȘ grupa mică
„Somnoroase păsărele” – grupe și perechi

Educatoare: BONDAR Loredana

Grădinița cu Program Prelungit Nr.53 Oradea

1. **Formarea grupurilor de lebede mari și mici**

Încercuiește cu un creion **albastru** grupa **lebedelor mari** care plutesc pe lac, apoi, cu **roșu** formează grupa **lebedelor mici**.

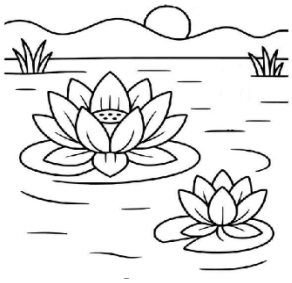

2. **Realizarea perechilor de lebede mari și mici**

Trasează o linie („un pod peste apă”) între o lebădă mare și cealaltă lebădă mare. Repetă procesul pentru lebedele mici (formarea de **perechi de același fel**).

3. Colorează lacul cu nuferi, **nufărul mare cu roșu** și **nufărul mic cu galben**.

PROIECT DIDACTIC

MIHAI EMINESCU - POETUL IDENTITĂȚII ROMÂNEȘTI

Profesor de limba şi literatura română
BRATU Laura-Ionela
Liceul Tehnologic ,,Tiu Dumitrescu”
Mihăileşti, Giurgiu
mony_laura86@yahoo.com

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a XII-a

Tipul lecției: consolidare și evaluare formativă

Durata: 2 ore

Forma de organizare: activitate frontală, pe grupe și individuală

Metodologie: abordare constructivistă, învățare colaborativă

I. Argument pedagogic

Studierea operei eminesciene reprezintă un reper fundamental în formarea competenței culturale și literare a elevilor. Activitatea propusă valorifică metode activ-participative și instrumente digitale, facilitând receptarea critică a textului și dezvoltarea creativității.

II. Competențe specifice (conform programei)

– Receptarea mesajului literar în contexte variate

– Interpretarea textului poetic

– Argumentarea unui punct de vedere

– Valorificarea reperelor culturale naționale

III. Obiective operaționale

O1 – identificarea temei și a motivelor romantice

O2 – analiza figurilor de stil

O3 – redactarea unui text argumentativ

O4 – realizarea unui produs creativ inspirat din lirica eminesciană

IV. Resurse

Manual, fișe de lucru, fragment din poemul „Luceafărul”, texte critice, laptop, videoproiector, Padlet/ Canva.

V. Desfășurarea activității

Moment organizatoric – captarea atenției prin citat eminescian.

Anunțarea temei și obiectivelor.

Activitate principală – Escape Room literar cu 4 stații:

1. Tema și mesajul

2. Limbaj artistic

3. Eminescu și cultura română

4. Creație poetică

Fixarea și sistematizarea cunoștințelor.

Evaluare formativă și feedback.

VI. Text- suport

Mihai Eminescu – „Luceafărul” (fragment)

„*Cobori în jos, luceafăr blând,*

Alunecând pe-o rază…”

VII. Fișă de lucru (sinteză)

1. Precizează tema fragmentului.

2. Identifică două figuri de stil.

3. Redactează un text de 80–100 de cuvinte despre condiția geniului.

VIII. Evaluare – model BAC

SUBIECTUL I

A. Itemi obiectivi (20p)

B. Text argumentativ de 120–150 cuvinte: Este Eminescu simbol al identității culturale românești? (30p)

SUBIECTUL II

Caracterizarea personajului Hyperion (20p)

BAREM:

Conținut – 40p

Coerență – 15p

Exprimare – 10p

Ortografie – 5p

Respectarea cerinței – 10p

Din oficiu – 10p

IX. Element inovator

Portofoliu digital interdisciplinar realizat pe Padlet/Canva, cu interpretări personale, colaje vizuale, citate și mini-eseuri

X. Concluzii metodice

Demersul didactic facilitează integrarea competențelor-cheie europene și promovează o abordare modernă a patrimoniului literar românesc.

XI. BIBLIOGRAFIE

Eminescu, Mihai – *Poezii*
Călinescu, G. – *Viața lui Mihai Eminescu*
Programa școlară LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

MELANCOLIA - STARE POETICĂ EMINESCIANĂ

Prof. BULGARU Liliana
Prof. ENEA Lenuța
Liceul Tehnologic
„Ion Ionescu de la Brad”
Horia, Neamț

Melancolia constituie una dintre coordonatele fundamentale ale liricii eminesciene, reprezentând o stare sufletească profundă, cu implicații estetice, filozofice și existențiale. În poezia lui Mihai Eminescu, melancolia nu este o simplă dispoziție afectivă, ci o modalitate de raportare a eului liric la lume, timp și absolut. Aceasta devine expresia unei conștiințe lucide, care percepe dramatismul existenței umane într-un univers guvernat de legi implacabile.

Poet romantic prin excelență, Eminescu valorifică melancolia ca rezultat al conflictului dintre ideal și real, dintre aspirația către infinit și condiția limitată a omului. Spiritul eminescian tinde către absolut, către cunoaștere totală și perfecțiune, însă este constrâns de efemeritate și de incapacitatea lumii de a răspunde acestor aspirații. Din această ruptură interioară se naște melancolia, trăită ca o stare de neliniște, resemnare și meditație gravă asupra destinului uman.

Un rol esențial în configurarea melancoliei îl are **timpul,** perceput ca forță distructivă și ireversibilă. În viziunea eminesciană, timpul macină idealurile, degradează materia și condamnă omul la suferință. Poezia *„Melancolie”* este emblematică în acest sens, prin imaginile sale de ruină, toamnă și noapte, care sugerează declinul universal. Timpul nu este doar un cadru exterior, ci o realitate interioară, resimțită dureros de eul liric, care conștientizează caracterul trecător al existenței. Melancolia desemnează starea poetică a unui eu liric marcat de efemeritatea și degradarea morală și fizică a unei lumi străine „*Dar de-ale vieții valuri, de al furtunii pas/ Abia conture triste și umbre-au mai rămas.”*

Iubirea, temă centrală a liricii eminesciene, este o altă sursă majoră a melancoliei. De cele mai multe ori, aceasta apare sub semnul imposibilității sau al neîmplinirii. Femeia iubită este fie idealizată până la inaccesibilitate, fie incapabilă să răspundă intensității sentimentului poetic. În *„Pe lângă plopii fără soț”*, iubirea nerostită se transformă într-o experiență a singurătății și a alienării, în timp ce în *„Floare albastră”* contrastul dintre vis și realitate accentuează starea melancolică. Astfel, iubirea devine un prilej de reflecție asupra fragilității fericirii umane „*Și te-ai dus, dulce minune/ Și-a murit iubirea noastră*”.

Natura ocupă un loc privilegiat în exprimarea melancoliei eminesciene, fiind profund subiectivizată. Peisajele nocturne, autumnale sau crepusculare nu au doar rol decorativ, ci funcționează ca **proiecții ale stărilor interioare** ale eului liric. Luna, lacul, codrul sau stelele participă simbolic la drama existențială a poetului,

amplificând sentimentul de singurătate și nostalgie. Natura devine astfel un spațiu al reveriei și al meditației, în care eul liric își contemplă propria condiție. Este gestul firesc prin care poetul se eliberează de cadrele sumbre și se refugiază într-un spațiu cuprins de mister, de parcă ar fi evocat de lumina lunii, matricea celei mai profunde emoții lirice „*Părea că printre nouri s-a fost deschis o poartă/ Prin care trece albă, regina nopții moartă*.”

Melancolia eminesciană capătă și o profundă **dimensiune filozofică,** fiind strâns legată de problematica geniului și a raportului dintre om și univers. În *„Luceafărul”*, Hyperion întruchipează spiritul superior, care, deși posedă nemurirea și cunoașterea absolută, este condamnat la singurătate. Drama sa reflectă imposibilitatea concilierii dintre absolut și contingent, dintre eternitate și viața umană. Melancolia devine, în acest context, expresia tragică a conștiinței superioare, incapabile să se integreze într-o lume mediocră.

Din punct de vedere estetic, melancolia este susținută de un limbaj poetic rafinat, de o muzicalitate gravă și de un ritm lent, meditativ. Figurile de stil – metafora, simbolul, repetiția – contribuie la crearea unei atmosfere elegiace, specifice liricii eminesciene. Tonul poeziilor este adesea confesiv, marcat de o tristețe lucidă, care transformă suferința într-o formă de cunoaștere.

În concluzie, melancolia reprezintă o stare poetică definitorie pentru creația lui Mihai Eminescu, sintetizând aspirația către absolut, drama condiției umane și reflecția filozofică asupra existenței. Aceasta nu se reduce la o simplă tristețe, ci devine o formă superioară de sensibilitate și conștiință artistică. Prin melancolie, poezia eminesciană își afirmă profunzimea, universalitatea și valoarea perenă, confirmându-l pe Eminescu drept una dintre cele mai complexe personalități ale literaturii române.

BIBLIOGRAFIE

Del Conte, Rosa - *Eminescu sau despre Absolut*, Ed. Dacia, Cluj,1990
Eminescu, Mihai - *Poezii,* Editura Litera, București, 2016

PROIECT EDUCAȚIONAL
„MIHAI EMINESCU - REPER DE EDUCAȚIE ȘI INSPIRAȚIE”

PROF. CALOIAN Felicia
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN LUCHIAN”
MOINEȘTI / BACĂU
feliciacaloian@yahoo.com

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială „Ștefan Luchian” Moinești

*Grupa***:** Mare (5–6 ani)

Profesor pentru educație timpurie: Caloian Felicia

*Perioada de desfășurare:*12.01-16.01.2026

Tipul proiectului: Proiect tematic/cultural-artistic

Parteneri educaționali: părinți, bibliotecă, comunitatea locală

Justificarea proiectului

Mihai Eminescu reprezintă o personalitate marcantă a culturii române, iar introducerea copiilor de vârstă preșcolară în universul său poetic contribuie la dezvoltarea limbajului, sensibilității artistice și a dragostei pentru frumos și natură. Prin intermediul poeziilor simple, muzicalității versurilor și activităților creative, copiii din grupa mare pot lua primul contact cu valorile culturale naționale. Proiectul urmărește familiarizarea copiilor cu figura lui Mihai Eminescu într-o manieră accesibilă, atractivă și adaptată nivelului lor de înțelegere.

Scopul proiectului

Dezvoltarea interesului copiilor pentru literatură, limbaj artistic și valori culturale românești, prin activități integrate inspirate din opera lui Mihai Eminescu.

Obiective generale

-Formarea unei atitudini pozitive față de cultură și literatură

-Stimularea exprimării verbale și creative

-Dezvoltarea sensibilității față de natură și frumos

Obiective specifice

Copiii vor fi capabili :

-să recunoască numele poetului Mihai Eminescu;

-să asculte și să recite fragmente scurte din poezii;

-să exprime emoții și impresii legate de poeziile ascultate;

-să realizeze desene și colaje inspirate din poezii;

-să participe activ la activități artistice și literare.

Conținuturi abordate

Mihai Eminescu - poet român

Poezii potrivite vârstei:

-„Somnoroase păsărele”

-„Revedere” (fragmente)

-„O, rămâi...”

Natura în poezie

Limbaj artistic și expresiv

Tipuri de activități

Activități pe domenii experiențiale:

DLC (Domeniul Limbă și Comunicare):

- audierea poeziilor
- conversații pe baza textului
- memorare de versuri scurte

DEC (Domeniul Estetic și Creativ):

- desen, pictură, colaj
- ilustrarea poeziilor
- activități muzicale inspirate din versuri

DOS (Domeniul Om și Societate):

- cunoașterea poetului
- respect pentru valori culturale

DȘ (Domeniul Științe):

- observarea naturii (zi/noapte, păsări, copaci)

Metode și procedee didactice

-conversația

-explicația

-lectura expresivă

-demonstrația

-jocul didactic

-învățarea prin descoperire

Mijloace didactice

-cărți cu poezii pentru copii

-imagini cu Mihai Eminescu

-materiale audio

-fișe de lucru

-creioane, acuarele, hârtie colorată

Forme de organizare

-activități frontale

-activități pe grupe

-activități individuale

Evaluarea

Evaluarea se va realiza prin:

-observarea comportamentului copiilor;

-participarea activă la activități;

-analiza produselor realizate (desene, colaje);

-feedback verbal pozitiv.

Rezultate așteptate

-copiii recunosc numele lui Mihai Eminescu;

-manifestă interes pentru poezie;

-își îmbunătățesc exprimarea verbală;

-dezvoltă creativitatea și imaginația;

-își formează o atitudine pozitivă față de cultură.

Concluzie

Proiectul educațional „Mihai Eminescu - reper de educație și inspirație” contribuie la formarea armonioasă a copiilor din grupa mare, punând bazele educației culturale și estetice. Prin activități atractive și adaptate vârstei, copiii descoperă frumusețea limbajului poetic și valorile culturii românești.

BIBLIOGRAFIE

1.Eminescu, Mihai - *Poezii pentru copii;*
2.Curriculum pentru educație timpurie – Ministerul Educației;
3.Ghid metodic pentru învățământul preșcolar

FIŞĂ DE LUCRU - LIRICA EMINESCIANĂ

prof. Carmen CLUCERESCU
Liceul Tehnologic Toma Socolescu,
Ploieşti

I. Se dă textul:

O, mamă…
de Mihai Eminescu

O, mamă, dulce mamă, din negură de vremi
Pe freamătul de frunze la tine tu mă chemi;
Deasupra criptei negre a sfântului mormânt
Se scutură salcâmii de toamnă şi de vânt,
Se bat încet din ramuri, îngână glasul tău..
Mereu se vor tot bate, tu vei dormi mereu.

Când voi muri, iubito, la creştet să nu-mi plângi;
Din teiul sfânt şi dulce o ramură să frângi,
La capul meu cu grijă tu ramura s-o-ngropi,
Asupra ei să cadă a ochilor tăi stropi;
Simţi-o-voi odată umbrind mormântul meu..
Mereu va creşte umbra-i, eu voi dormi mereu.

Iar dacă împreună va fi ca să murim,
Să nu ne ducă-n triste zidiri de ţintirim,
Mormântul să ni-l sape la margine de râu,
Ne pună-n încăperea aceluiaşi sicriu;
De-a pururea aproape vei fi de sânul meu..
Mereu va plânge apa, noi vom dormi mereu.

Cerinţe:
1. Identifică tema şi două motive poetice.
2. Prezintă două trăsături ale romantismului, prezente în textul poetic dat.
3. Menţionează două figuri de stil diferite, din prima strofă şi comentează rolul lor artistic.
4. Prezintă semnificaţia titlului, în relaţie cu textul poeziei date.
5 .Comentează ultima strofă, în 10-15 rânduri, prin evidenţierea relaţiei dintre ideea poetică şi mijloacele artistice.

II. Se dă textul:

Criticilor mei
de Mihai Eminescu
Multe flori sunt, dar puţine
Rod în lume o să poarte,
Toate bat la poarta vieţii,

Dar se scutur multe moarte.

E uşor a scrie versuri
Când nimic nu ai a spune,
Înşirând cuvinte goale
Ce din coadă au să sune.

Dar când inima-ţi frământă
Doruri vii şi patimi multe,
Ş-a lor glasuri a ta minte
Stă pe toate să le-asculte,.

Ca şi flori în poarta vieţii
Bat la porţile gândirii,
Toate cer intrare-n lume,
Cer veştmintele vorbirii.

Pentru-a tale proprii patimi,
Pentru propria-ţi viaţă,
Unde ai judecătorii,
Ne'nduraţii ochi de gheaţă?.

Ah! atuncea ţi se pare
Că pe cap îţi cade cerul:
Unde vei găsi cuvântul
Ce exprimă adevărul?.

Critici voi, cu flori deşerte,
Care roade n-aţi adus -
E uşor a scrie versuri
Când nimic nu ai de spus.

Cerinţe:

1. Numeşte câte un sinonim pentru cuvintele *goale* şi *frământă***.**
2. Explică rolul cratimei din ultima strofă.
3. Construieşte un enunţ cu sensul conotativ al cuvântului *rod.*
4. Menţionează tema poeziei şi un motiv literar.
5. Identifică două marci lexico-gramaticale ale eului liric.
6. Prezintă valoarea stilistică a verbelor la prezent din textul dat.
7. Identifică două figuri de stil diferite şi comentează rolul lor artistic.
8. Comentează ultima strofă, în 10-15 rânduri, prin evideţierea relaţiei dintre ideea poetică şi mijloacele artistice.
9. Prezintă două trăsături ale romantismului, prezente în textul poetic dat.

CURENTE LITERARE - ROMANTISMUL

FIŞE DE LUCRU

Profesor CERNICA Elena Corina
Liceul Tehnologic „Constantin Istrati”
Câmpina, Prahova
corina.cernica66@gmail.com

1. Citiţi cu atenţie textul şi răspundeţi cerinţelor de mai jos:

Din valurile vremii, iubita mea, răsai
Cu braţele de marmur, cu părul lung, bălai -
Şi faţa străvezie ca faţa albei ceri
Slăbită e de umbra duioaselor dureri!
Cu zâmbetul tău dulce tu mângâi ochii mei,
Femeie între stele şi stea între femei
Şi întorcându-ţi faţa spre umărul tău stâng,
În ochii fericirii mă uit pierdut şi plâng.
Cum oare din noianul de neguri să te rump,
Să te ridic la pieptu-mi, iubite înger scump,
Şi faţa mea în lacrimi pe faţa ta s-o plec,
Cu sărutări aprinse suflarea să ţi-o-nec
Şi mâna friguroasă s-o încălzesc la sân,
Aproape, mai aproape pe inima-mi s-o ţin.

Dar vai, un chip aievea nu eşti, astfel de treci
Şi umbra ta se pierde în negurile reci,
De mă găsesc iar singur cu braţele în jos
În trista amintire a visului frumos...
Zadarnic după umbra ta dulce le întind:
Din valurile vremii nu pot să te cuprind.

(*Din valurile vremii...*, de Mihai Eminescu)

1. Menţionează câte un sinonim pentru sensul din text al fiecăruia dintre următoarele cuvinte: *stravezie*, *umbra*. 5 puncte
2. Scrie două expresii/locuţiuni ce conţin cuvântul *ochi*. 5 puncte
3. Precizează doua teme/motive literare prezente în text. 10 puncte
4. Motivează încadrarea poeziei în lirica romantică, prin evidenţierea a două trăsături prezente în text. 20 puncte
5. Explică semnificaţia unei figuri de stil din prima strofă. 10 puncte
6. Precizează două mărci lexico-gramaticale ale prezenţei eului liric în textul citat. 10 puncte
7. Prezintă semnificaţia titlului, în relaţie cu textul poeziei. 10 puncte
8. Comentează, în 6 -10 rânduri, prima strofă, prin evidenţierea relaţiei dintre ideea poetică şi mijloacele artistice. 20 puncte

Se acordă 10 puncte din oficiu.

BAREM DE CORECTARE

1. Menţionarea câte unui sinonim adecvat sensurilor din context ale cuvintelor date, de exemplu: străvezie = palidă, senină; umbră = fantomă, nălucă. – (2,5 p. + 2,5 p.) 5 puncte

2. Scrierea a două expresii/locuţiuni care să conţină cuvântul *ochi*, de exemplu: *a face ochi dulci*, *a fi cu ochii-n patru*. – (2,5 p. + 2,5 p.) 5 puncte

3. Precizarea a două teme sau motive literare prezente in text, de exemplu: *iubirea*, *timpul*, *visul*, *amintirea*. – (5 p. + 5 p.) 10 puncte

4. Evidenţierea a două trăsături romantice prezente în text, de exemplu: tema iubirii, a timpului; idealizarea fiinţei adorate etc. – (10 p. + 10 p.) 20 puncte

5. Identificarea şi explicarea unei figuri de stil. – (identificarea unei figuri de stil fără a o explica: 5 p.) 10 puncte

6. Precizarea a două mărci lexico-gramaticale ale prezenţei eului liric în textul citat, de exemplu: *mea*, *mei*, *mă*, *uit*, *ridic*. – identificarea completă şi corectă. 10 puncte

7. Prezentarea completă, adecvată şi nuanţată a titlului în relaţie cu textul poeziei – (prezentarea parţial adecvată: 5 p.) 10 puncte

8. Comentarea completă, adecvată şi încadrarea în limita spaţiului precizat. – (comentarea parţial adecvată fără respectarea limitei spaţiului: 10 p.) 20 puncte

Se acordă 10 puncte din oficiu.

2. Citiţi cu atenţie textul şi răspundeţi cerinţelor de mai jos:

De câte ori, iubito, de noi mi-aduc aminte,
Oceanul cel de gheaţă mi-apare înainte:
Pe bolta alburie o stea nu se arată,
Departe doară luna cea galbenă - o pată;
Iar peste mii de sloiuri de valuri repezite
O pasăre pluteşte cu aripi ostenite,
Pe când a ei pereche nainte tot s-a dus
C-un pâlc întreg de păsări, pierzându-se-n apus.
Aruncă pe-a ei urmă priviri suferitoare,
Nici rău nu-i pare-acuma, nici bine nu... ea moare,
Visându-se-ntr-o clipă cu anii înapoi.
. . . . . .
Suntem tot mai departe deolaltă amândoi,
Din ce în ce mai singur mă-ntunec şi îngheţ,
Când tu te pierzi în zarea eternei dimineţi.'
(*De câte ori, iubito...*, de Mihai Eminescu)

1. Menţionează câte un sinonim pentru sensul din text al fiecăruia dintre următoarele cuvinte: *pâlc*, *pierzându-se*. 5 puncte

2. Scrie câte un enunţ în care să evidenţiezi sensul denotativ, respectiv conotativ, al substantivului *stea*. 5 puncte

3. Precizează două teme/motive literare prezente în text. 10 puncte

4. Motivează încadrarea poeziei în lirica romantică, prin evidenţierea a două trăsături prezente în text. 20 puncte

5. Explică semnificaţia unei figuri de stil din prima strofă. 10 puncte

6. Precizează patru mărci lexico-gramaticale ale prezenţei eului liric în textul citat. 10 puncte

7. Precizaţi cele două planuri lirice pe baza cărora este structurat textul. 10 puncte

8. Comentează, în 6 -10 rânduri, primele patru versuri, prin evidenţierea relaţiei dintre ideea poetică şi mijloacele artistice. 20 puncte

Se acordă 10 puncte din oficiu.

BAREM DE CORECTARE

1. Menţionarea câte unui sinonim adecvat sensurilor din context ale cuvintelor date, de exemplu: *pâlc* = grămadă; *pierzându-se* = dispărând. – (2,5 p. + 2,5 p.) 5 puncte

2. Scrierea a două enunţuri în care cuvântul *stea* să fie folosit cu sens denotativ, de exemplu: *Am desenat o stea.*, respectiv conotativ, de exemplu: *Artistului i-a apus steaua*. – (2,5 p. + 2,5 p.) 5 puncte

3. Precizarea a douaăă teme sau motive literare prezente in text, de exemplu: *iubirea*, *timpul*, *amintirea*. – (5 p. + 5 p.) 10 puncte

4. Evidenţierea a două trăsături romantice prezente în text, de exemplu: meditaţia elegiacă pe tema iubirii; motive specifice: luna, steaua, bolta, clipa etc. – (10 p. + 10 p.) 20 puncte

5. Identificarea şi explicarea unei figuri de stil. – (identificarea unei figuri de stil fără a o explica: 5 p.) 10 puncte

6. Precizarea a două mărci lexico-gramaticale ale prezenţei eului liric în textul citat, de exemplu: *mei*, *mi*, *noi*, *suntem*. – identificarea completă şi corectă: 10 puncte

7. Prezintarea completă, adecvată şi nuanţată a titlului în relaţie cu textul poeziei – (prezentarea parţial adecvată: 5 p.) 10 puncte

8. Comentarea completă, adecvată şi încadrarea în limita spaţiului precizat. – (comentarea parţial adecvată fără respectarea limitei spaţiului: 10 p.) 20 puncte

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Mihai Eminescu: Viața și Poeziile Sale – O călătorie pe urmele poetului nepereche

profesor de limba și literatura română : Chertițe Lucia
Școala Gimnazială Cernești
Localitatea : Cernești, Jud. Maramureș
mail : rusluciana_15@yahoo.com

O explorare interactivă a vieții și operei celui mai mare poet român, prin activități creative, jocuri de rol și descoperiri emoționante.

Made with GAMMA

BIOGRAFIE

Cine a fost Mihai Eminescu?

Viața poetului național

Mihai Eminescu s-a născut la 15 ianuarie 1850 în Botoșani, într-o familie de români cu rădăcini moldovenești. A fost al șaptelea copil din cei unsprezece ai familiei Eminovici. Educația sa a început la Cernăuți, continuând la Viena și Berlin, unde a studiat filosofie și filologie.

Trăind în secolul al XIX-lea, Eminescu a fost martor al formării României moderne, al mișcărilor culturale și politice care au definit identitatea națională. Opera sa reflectă atât spiritul romantic european, cât și sufletul profund românesc.

Simbolul culturii române

Eminescu nu este doar un poet – el reprezintă geniul literar al națiunii române. Poeziile sale au pus bazele limbii literare moderne și au definit identitatea culturală românească pentru generațiile viitoare.

Made with GAMMA

♡ EMOȚIE ȘI SENSIBILITATE

Emoția în Poezia lui Eminescu

Inteligența emoțională

Poezia eminesciană solicită și dezvoltă inteligența emoțională a cititorului. Pentru a înțelege profunzimea versurilor sale, trebuie să ne conectăm cu propriile sentimente și experiențe interioare.

Trăirile interioare și natura

Eminescu exprimă stările sufletești prin imagini ale naturii: codrii devin refugii ale melancoliei, marea simbolizează nemărginirea, iar stelele reprezintă eternitatea și puritatea iubirii.

Fragment din „Luceafărul"

„Căci eu sunt al stelelor, sunt Hyperion ce-nfruntă / Venind din sus întunecimea iute..." – Ce sentimente evocă aceste versuri? Mândrie, singurătate, putere sau poate tristețe?

> Discuție interactivă: Cum vă fac să vă simțiți aceste versuri? Ce emoții descoperim în cuvintele poetului?

Made with GAMMA

JOC INTERACTIV

Activitate: Joc de rol „În pielea lui Eminescu"

01

Alegerea personajului

Fiecare elev alege un personaj dintr-o poezie eminesciană: Luceafărul, Cătălina, Tinerețea fără bătrânețe, sau însuși poetul.

02

Identificarea emoțiilor

Elevii analizează stările emoționale ale personajului ales: iubire, dor, nostalgie, singurătate, speranță sau deznădejde.

03

Interpretarea

Prin mimică, gesturi și cuvinte, elevii prezentă clasa aceste trăiri, aducând poezia la viață prin propriile expresii.

04

Reflecție și empatie

Discuții despre cum ne ajută această activitate să înțelegem mai bine mesajul poetic și sentimentele umane universale.

Beneficii: Această activitate dezvoltă empatia, creativitatea și înțelegerea profundă a textului literar prin experiență directă

ORGANIZARE VIZUALĂ

Harta mentală a operei lui Eminescu

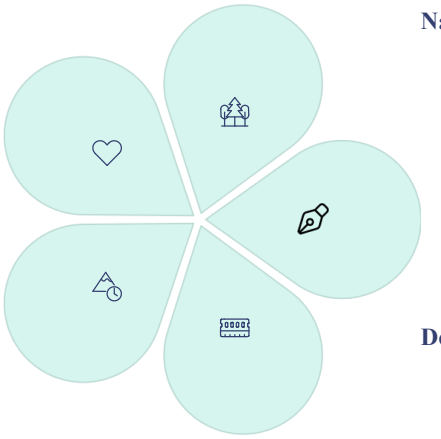
Opera eminesciană se structurează în jurul unor teme majore care formează un univers poetic coerent și profund.

Iubirea

Iubirea idealizată, imposibilă, cosmică – de la „Sara pe deal" la „Luceafărul"

Eternitatea

Timpul, veșnicia, transcendența în poezia filosofică

Natura

Codrii, marea, stelele – peisajul ca oglindă a sufletului omenesc

Condiția umană

Existența, moartea, sensul vieții în „Glossă" și „Scrisoarea III"

Dorul

Nostalgia, trecutul, sentimentul de pierdere în „Ce te legeni, codrule"

Made with GAMMA

FIȘĂ DE LUCRU

Fișe de lucru: Analiza poeziei „Floare albastră"

Figuri de stil identificate

- **Metafora:** „floare albastră" = iubirea pură, idealizată
- **Personificarea:** natura devine ființă vie care simte
- **Epitetul:** „codru-ncremenit", „floare dalbe"
- **Comparația:** iubirea ca o floare rară și fragilă

Simboluri principale

- **Floarea albastră:** idealul romantic, iubirea imposibilă
- **Codrul:** tărâmul magic, natura primordială
- **Culoarea albastră:** puritatea, visul, infinitul

1

Ce sentimente exprimă poezia?

Identifică emoțiile dominante și explică cum sunt transmise prin imagini poetice.

2

Care este mesajul principal?

Reflectează asupra semnificației profunde: despre ce ne vorbește cu adevărat poetul?

3

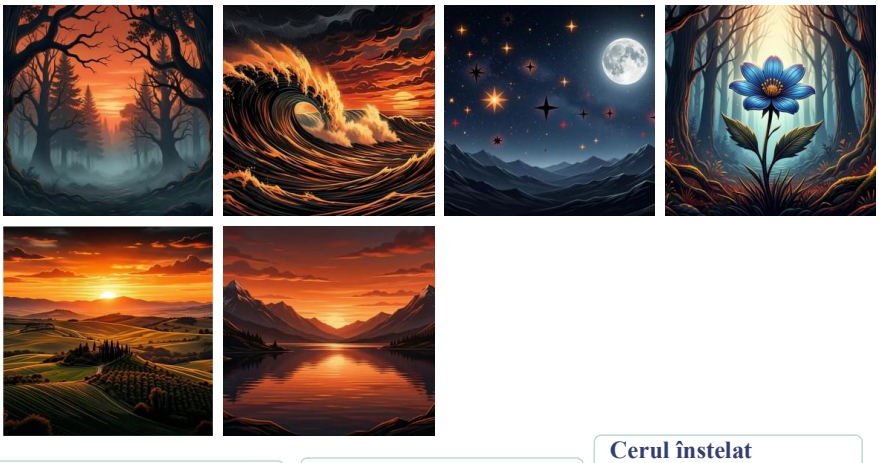
Conexiune personală

Ai trăit vreodată sentimente similare? Cum se leagă poezia de experiența ta personală?

Made with GAMMA

Imagini și ilustrații inspirate din poeziile lui Eminescu

Universul vizual al poeziei eminesciene: peisaje care devin stări sufletești și emoții transformate în imagini.

Codrii și pădurile
Simbolul naturii primare, refugiul gândurilor și al melancoliei poetului.

Marea și orizontul
Nemărginirea, libertatea, dar și singurătatea în fața infinitului

Cerul înstelat
Eternitatea, cosmosul, Luceafărul – iubirea imposibilă între cer și pământ

Made with GAMMA

ACTIVITATE CREATIVĂ

Åctivitate creativă: Crearea propriei hărți mentale

Alegerea poeziei

Fiecare elev sau grup selectează o poezie eminesciană care îi inspiră: „Lacul", „Sara pe deal", „Somnoroase păsărele" sau altele.

Identificarea ideilor centrale

Elevii extrag temele, simbolurile, emoțiile și mesajele principale ale poeziei alese, notându-le ca ramuri ale hărții mentale.

Crearea vizuală

Folosind culori, desene, simboluri și cuvinte-cheie, elevii construiesc o hartă mentală care vizualizează structura și esența poeziei.

Prezentare și dialog

Fiecare grup prezintă harta mentală creată, explicând alegerile vizuale și interpretările personale, urmate de discuții și schimb de idei.

Materiale necesare: coli mari de hârtie, markere colorate, creioane, imagini din reviste, post-it-uri și multă creativitate!

Made with GAMMA

INFLUENȚĂ CULTURALĂ

Impactul lui Eminescu în cultura română și universală

Eminescu nu a rămas închis în paginile cărților – opera sa a inspirat generații de artiști din toate domeniile creative. Muzicieni, regizori, pictori și actori au transformat versurile sale în experiențe artistice multidimensionale.

De la romanțe celebre până la spectacole de teatru și filme cinematografice, poezia eminesciană continuă să vibreze în cultura contemporană. Versurile sale sunt cântate, recitate, pictate și interpretate, dovedind universalitatea mesajului său.

Muzică

Romanțe celebre pe versurile lui Eminescu: „Luceafărul", „Sara pe deal", „Lacul" – interpretate de mari artiști români

Teatru

Adaptări scenice ale poemelor și spectacole dedicate vieții poetului în teatrele din țară

Cinema

Filme biografice și documentare care explorează universul eminescian și contextul istoric

Arte vizuale

Picturi, ilustrații și grafică inspirate din imageria poetică a lui Eminescu

De ce rămâne Eminescu actual?

Tinerele generații găsesc în poezia sa ecouri ale propriilor întrebări existențiale, ale căutării identității și sensului. Em inescu vorbește despre iubire, natură, timp și eternitate – teme universale care transcend epocile.

Made with GAMMA

Concluzie și invitație la explorare

Poezia ca punte

Opera lui Eminescu ne arată că poezia este punțea perfectă între rațiune și emoție, între gândire și simțire. Prin cuvintele sale, descoperim că intelectul și inima pot lucra împreună pentru a înțelege lumea.

Citește și simte

Te invităm să citești Eminescu nu doar cu mintea, ci și cu sufletul. Lasă versurile să rezoneze în tine, să te provoace la întrebări și să îți trezească emoții. Poezia devine vie atunci când o simțim.

Explorare continuă

Această călătorie didactică este doar un început. Opera eminesciană este un ocean de sensuri care așteaptă să fie explorat. Fiecare lectură aduce noi descoperiri și perspective.

Mulțumim pentru participare!

Acum este rândul vostru:
Ce poezie eminesciană v-a impresionat cel mai mult?
Ce întrebări aveți despre poet și opera sa?

Made with GAMMA

PROIECT DIDACTIC

Profesor de psihopedagogie specială CHIOSILĂ Bianca
Centrul Şcolar pentru Educaţie Incluzivă Băbeni, Vâlcea
bianca_pomaru@yahoo.com

Data:

Şcoala:

Clasa: a VII-a DMS

Profesor:

Aria curriculară: Limbă şi comunicare

Disciplina: Abilităţi de comunicare şi limbaj

Unitatea de învăţare: Frumuseţea naturii

Tema lecţiei: Poezia „Somnoroase păsărele” – Mihai Eminescu
Tipul lecţiei: : Predare – învățare

Competenţe generale:

- Receptarea mesajului literar simplu, adaptat nivelului de înțelegere.
- Exprimarea orală a unor idei și emoții simple, în contexte cunoscute.
- Manifestarea interesului pentru textul literar prin activități ghidate.

Competenţe specifice :

- Identificarea unor cuvinte şi imagini poetice, simple, din text.
- Recunoaşterea stării afective transmise de poezie.
- Răspunsul la întrebări simple, cu suport vizual sau verbal.

- Asocierea imaginilor cu versurile poeziei.

Obiective operaţionale

La finalul lecției, elevii vor fi capabili:

Cognitive:

O1 - să asculte activ poezia citită de profesor;
O2 - să recunoască tema poeziei (liniște, seară, somn);
O3 - să identifice personaje sau elemente din natură;

Afective si psihomotorii:

O4 - să exprime emoții simple (calm, liniște) prin cuvinte sau imagini.

O5 - să se implice activ şi afectiv în desfăşurarea exerciţiilor propuse;

O6 - să participe la dialoguri scurte, în situaţii de comunicare uzuale.

Strategii didactice (metode, mijloace, forme de organizare)

• **Metode și procedee:** Se vor utiliza metode expozitive și explicative adaptate nivelului de înțelegere (explicații scurte, clare, în limbaj adecvat nivelului elevilor), combinate cu metode activ-participative. Astfel, se aplică *metoda conversației ghidate* (întrebări şi răspunsuri), *explicația demonstrativă* (prin imagini şi obiecte), *învățarea prin joc* (exerciţii şi jocuri didactice cu antonime), *simulări/activități practice* (ex. identificare de obiecte opuse), şi *exercițiile de comunicare* (dialoguri, completare verbală). Metodele alese respectă recomandările pentru învățământul special: limbaj simplu, exemplificări vizuale, evitarea suprasolicitării verbale.

• *Metoda suportului pozitiv pentru comportament, laud şi compensez;*
Comenzi constructive, fără reproşuri şi critici;

Sarcini scurte:

Ofer răspuns la orice comportament al copilului - comportamentele pozitive (dorite) trebuie să fie consecvent întărite;

Folosesc iniţiativa lui;

Îi ofer model de comportament adecvat;

Îi cer să coopereze la o comandă simplă;

Folosesc mesaje pozitive;

Copilul autist realizează mai uşor contactul cu ajutorul unui obiect;

Acţiunea se opreşte atunci când spune adultul şi nu când vrea copilul;

O structurare riguroasă a mediului; modalităţi noi şi diferite în mod continuu şi flexibil;

O abordare absolut individualizată ce ia în calcul spectrul extrem de larg al simptomelor autiste, precum şi al diferenţelor legate de coeficientul de inteligenţă şi nivelul general al achiziţiilor;

Accentul este pus pe modalităţi de predare-învăţare de tip vizual.

Conținuturi

- Poezia „Somnoroase păsărele” – Mihai Eminescu
- Cuvinte cheie: seară, somn, liniște, natură
- Emoții transmise de text

• **Mijloace didactice:** mesajul zilei, tabla interactivă, poezii reprezentate prin desen, înregistrare audio-video, fişe de lucru.

Textele și suporturile vizuale sunt esenţiale. Se foloseşte *textul poeziei „Somnoroase păsărele” – Mihai Eminescu*. Vor fi pregătite *fişe de lucru* adaptate nivelului, suport audio (înregistrarea poeziei).

- **Forme de organizare:** Activităţile se vor desfăşura în principal *frontal*, lucrând împreună sub îndrumarea profesorului, dar şi *individual* (fiecare elev răspunde sau rezolvă sarcini proprii).
- **Evaluare:** orală și scrisă, aprecierea fişelor de lucru. Forme de evaluare informală includ *observaţia directă* a performanțelor elevilor la activități, precum și *evaluare prin joc* .

Timp: 45 minute

BIBLIOGRAFIE:

- Programa şcolară - cls. I-X. O.M. nr. 5235/2008
- Curs de „Organizare interdisciplinară a ofertelor de învăţare pentru formarea competenţelor cheie la şcolarii din clasele I-IV”, 2012
- Ioana Drugas şi Laura Hardalau - „Psihologia şi logopedia în practica şcolară”. Oradea, 2011
- Programa școlară – Abilități de comunicare și limbaj, Învățământ special (dizabilități intelectuale grave/severe), 2021. (Se folosesc și auxiliare adaptate – manuale, fișe de lucru – conform nivelului clasei speciale).
- Mihai Eminescu – *Poezii*.

DESFĂŞURAREA ACTIVITĂŢII

Momentele activităţii	**Timp**	**Obiective operaţi-onale**	**Activitatea profesorului**	**Activitatea elevului**	**Metode**	**Mijloace de învăţământ/ Forme de organizare**	**Evaluare**
1. Moment organizatoric	5’	O5 O6	Se asigură condiţiile necesare desfăşurării eficiente a orei de *Abilităţi de comunicare şi limbaj* - Aerisirea sălii de clasa; Pregătirea materialelor; - Se crează un climat favorabil desfăşurării lecţiei; “Salutul zilei – data, vremea, prezenţa elevilor”	Elevii se pregătesc pentru lecţie.	Conversa-ţia Observaţia; Comunica-rea orală	Frontal Individual	Observarea sistematică

2. Verificarea cunoştinţelor dobândite anterior	5’	O5 O6	Cu ajutorul materialelor intuitive se prezintă poezia învăţată anterior. Elevii sunt invitaţi să recite poezia învăţată.	Elevii recită poezia în grup şi individual.	Conversa-ţia Observaţia; Comunica-rea orală	Frontal Individual Poezia însoţită de imagini	Aprecieri verbale
3. Captarea atenţiei **Anunţarea temei şi a obiectivelor**	5’	O5 O1 O2	Se motivează lecţia printr-un mic joc de încălzire: - Prezentarea unor imagini cu seara și natură. - Discuție liberă ghidată: “Ce fac păsările seara?” - Prezentarea titlului lecției. - Explicarea pe înțelesul elevilor a activităților ce urmează. Această introducere facilitează conectarea la informațiile anterioare și atrage atenția elevilor (captare de atenție prin dialog).	Elevii ascultă cu atenţie și răspund la întrebările profeso-rului.	Observaţia Dialog	Filmuleţul înregistrat	Observarea sistematică
4. Dirijarea activităţii	25’	O1 O5 O1	**Prezentarea poeziei *“Somnoroase păsărele” – Mihai Eminescu*** – Profesorul citește sau redă audio-video strofele poeziei. - Citirea expresivă a poeziei de către profesor. - Ascultarea poeziei.	Elevii ascultă și privesc înregistrare a audio-video cu poezia ***„Somnoroase păsărele” – Mihai Eminescu***	Conversaţia Explicaţia, Demons-traţia, Exerciţiul,	Frontal Fişe de lucru individuale Caiete Instrumen-te de scris În această etapă se stimulează inițiativa elevilor, se	Observarea sistematică

		O2 O3 O4 O5 O6	- Explicarea cuvintelor necunoscute cu suport vizual. - Întrebări simple din text. - Asocierea imaginilor cu versurile. - Colorarea unei imagini inspirate din poezie. **Exercițiu vizual/concret de consolidare** – Activitatea se desfăşoară sub îndrumarea profesorului, care oferă exemple și corecturi imediate (intervenție imediată în caz de dificultăți). **Exerciţii practice (fişe adaptate)** – Elevii primesc fișe de lucru ilustrate, cu exerciții de tip asociază imaginea cu versurile. Pe parcurs, profesorul verifică răspunsurile verbal (evaluare continuă).	Elevii realizeaza sarcina primita, individuala sau cu ajutorul cadrului didactic. .	Explicaţia exerciţiilor	acordă sprijin individual şi feedback formativ pe răspunsuri.	Aprecieri verbale
5. Încheierea activităţii/ Evaluarea	5’	O5 O6	- Observarea comportamentului elevilor. - Răspunsuri orale. - Feedback pozitiv. - Recapitulare verbală. - Laude și încurajări.	Elevii sunt atenţi la explicaţiile profeso-rului şi participă activ, recitând împreună versurile	Conversa-ţia	Aprecieri verbale Recompense	Verificarea fişelor de lucru Elevii vor primi feed- back imediat.

			Se evaluează pe loc prestaţia elevilor şi se oferă feedback oral de final: apreciere şi corectură, ceea ce contribuie la consolidare și motivare. La încheierea activităţii se vor spune versurile: “Lucrul meu e terminat şi bun,/ Ce-am învăţat să se odihnească acum,/ Ca să crească şi să se-mplinească,/ În suflet să înflorească,/ În lumină, putere şi iubire/ Pentru oameni şi întreaga fire.”	pentru încheierea activităţii.			

PE URMELE LUI EMINESCU

Prof. dr. CIOBANU Gabriela
Școala Gimnazială „Dan Barbilian”, Galați
gabriela_ro2007@yahoo.com

Școala, prin orele de literatură, obișnuiește elevul de gimnaziu cu textul literar și-i înlesnește pătrunderea în universul lui ficțional ținând cont de inteligența și de registrul afectiv al copilului. Contactul cu biblioteca de la vârsta şcolară este esenţial. Copiii iau contact cu cărţile destinate lor, învaţă să se poarte într-un spaţiu destinat lecturii, învaţă să împrumute o carte şi nu în ultimul rând învaţă să fie responsabili pentru lucrurile împrumutate. De aici pornește, de fapt, contactul cu cartea, cu lectura în general. Lectura trebuie să facă parte integrantă din viața copiilor. Ea are funcţie ludică şi formativă, personajele constituind fie modele de urmat în viaţă, fie antimodele. De asemenea, sunt necesare cărţi pentru dezvoltarea şi îmbogăţirea vocabularului copiilor şi, nu în ultimul rând, pentru ocuparea timpului liber al acestora.

Proiectul educativ „Pe urmele lui Eminescu” se poziționează ca o inițiativă cultural-artistică de tip concurs, având ca scop principal valorificarea cunoștințelor și competențelor elevilor într-un context nou și atragerea tinerilor talentați și capabili de performanță. Proiectul educativ „Pe urmele lui Eminescu” oferă posibilitatea elevilor de a aplica o serie de cunoştinţe teoretice și practice dobândite prin studierea limbii și literaturii române. S-a constatat că elevii sunt mult mai tentați să se documenteze asupra unui subiect sau a unei personalități atunci când o fac pentru o activitate extrașcolară. De aceea se oferă prin acest concurs posibilitatea familiarizării cu o personalitate culturală reprezentativă pentru literatura română. Dezvoltarea creativității, familiarizarea cu poetica eminesciană (atât cât e posibil la nivel de gimnaziu), exprimarea sentimentelor, ideilor prin mijloace diferite este încurajată prin dimensiunea artistică a acestui proiect, sporindu-se astfel interesul pentru latura aplicativă a învățării, dar și pentru frumos.

Scopul proiectului este acela de a promova transpunerea cunoștințelor și competențelor elevilor într-un context nou și atragerea elevilor talentați și capabili de performanță într-o activitate competițională.

Obiectivele specifice ale proiectului includ: promovarea culturii în rândul elevilor, dezvoltarea gândirii critice, stimularea imaginației și a creativității prin realizarea de texte plecând de la un subiect dat. Aceste obiective sunt susținute de o dimensiune artistică ce încurajează dezvoltarea creativității, exprimarea sentimentelor și ideilor prin mijloace diverse, și familiarizarea cu poetica eminesciană (la nivelul de gimnaziu).

Ciclul de activități propuse, în ordine cronologică, include: constituirea echipei de implementare și redactarea regulamentului, promovarea concursului și anunțarea calendarului, desfășurarea concursului și

evaluarea creațiilor elevilor, anunțarea rezultatelor și premierea participanților, autoevaluarea și diseminarea activităților.

Descrierea activităţilor*:*

Activitatea 1

a. Titlul activităţii: *Pregătirea activităților proiectului educativ „Pe urmele lui Eminescu”*

b. Data/perioada de desfăşurare: decembrie

c. Locul desfăşurării: în școala organizatoare

d. Participanţi (elevi, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai comunității etc.): profesori ai școlii organizatoare

e. Descrierea pe scurt a activității: stabilirea calendarului activităților, căutarea și atragerea sponsorilor, stabilirea bibliografiei, a echipei de evaluare și a criteriilor de evaluare.

Activitatea 2

a. Titlul activităţii: *Desfășurarea activităților proiectului educativ „Pe urmele lui Eminescu” și a concursului*

b. Data/perioada de desfăşurare: 15 ianuarie

c. Locul desfăşurării: în școala organizatoare

d. Participanţi: elevi din județul Galați, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai comunității.

e. Descrierea pe scurt a activității: desfășurarea activităților, analiza produselor, organizarea festivității de premiere.

Activitatea 3

a. Titlul activităţii: *Diseminarea activităților din cadrul proiectului educativ „Pe urmele lui Eminescu”*

b. Data/perioada de desfăşurare: ianuarie-aprilie

c. Locul desfăşurării: în școala organizatoare

d. Participanţi: profesorii organizatori, cadre didactice partenere, părinți, elevi.

e. Descrierea pe scurt a activității: măsurarea nivelului de participare, realizarea unor materiale electronice cu rezultatele proiectului și afișarea lor online sau în revista proiectului.

Activitatea principală se adresează elevilor de gimnaziu. Aceștia vor primi o minibibliografie pentru a se familiariza cu viața și opera lui Mihai Eminescu. Activitățile practice includ prezentarea mesajului din texte

eminesciene, crearea de poezii plecând de la cuvinte/sintagme date, realizarea de poezii în stil eminescian, recitarea de poezii și realizarea grafică a unor scene din lirica eminesciană.

Implementarea proiectului urmărește o creștere a interesului elevilor pentru limba și literatura română, pentru lectură și pentru cunoașterea personalității poetului național. Se estimează sporirea interesului elevilor pentru limba și literatura română, motivarea acestora de a participa și la alte activități care implică punerea în practică a cunoștințelor acumulate, prin apelul la cultura generală, formarea capacității de a se documenta, de a se informa, de a aborda, în mod creativ, un subiect de concurs, de a transpune gânduri, idei, sentimente într-o formă artistică respectând rigorile genului ales, dar dând dovadă și de creativitate.

În urma derulării proiectului, se așteaptă o sporire a interesului pentru acest tip de activitate, dar și a interesului pentru învățătură în general. Se preconizează și sporirea interesului pentru lectură și pentru cunoașterea personalității poetului național, crearea unor modele de conduită și de dezvoltare a personalității tinerilor.

Beneficiarii direcți sunt elevii participanți, care vor avea ocazia să se adapteze la cerințe noi și să recurgă la un alt mijloc de evaluare decât cel curent. Beneficiarii indirecți includ părinții (prin promovarea unei educații de calitate), bibliotecile școlare, biblioteca județeană și comunitatea locală.

Pentru a asigura continuitatea, se dorește continuarea activităților și în anul școlar următor, având ca obiectiv pe termen lung crearea unui climat de lucru plăcut și promovarea unei educații de calitate.

„Pe urmele lui Eminescu” este mai mult decât un simplu concurs, este o platformă menită să sporească interesul pentru latura aplicativă a învățării, pentru frumos și să promoveze o educație de calitate. Prin implicarea activă în activități literar-artistice, elevii sunt încurajați să își dezvolte abilitățile de exprimare și creativitate, asigurând astfel o bază solidă pentru dezvoltarea lor personală și culturală.

PLAN DE LECȚIE PENTRU CLASELE A VI-A–A VII-A – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

TEXTUL LIRIC, POEZIA *LACUL* DE MIHAI EMINESCU

Prof.CIUBOTARU Adriana
Şcoala Gimnazială *Miron Costin*, Galaţi

https://padlet.com/lilisoradr/lesson-plan-textul-liric-lacul-de-mihai-eminescu-7nttyxgqaoasimjo

Obiectiv de învățare

Elevii vor putea analiza temele, imaginile și limbajul din poezia „Lacul” de Mihai Eminescu. La finalul lecției, vor putea identifica și analiza principalele trăsături ale textului liric, aplicând aceste cunoștințe în analiza poeziei „Lacul”.

Obiective specifice:

-recunoașterea textului liric și a trăsăturilor sale;

-analizarea limbajului poetic din poezia 'Lacul';

-interpretarea sentimentelor și mesajului transmis de poet.

ACTIVITĂŢI INSTRUCTIV-EDUCATIVE

Întrebarea esențială

Cum transmite un poet emoțiile și gândurile sale prin intermediul textului liric?

Predarea noțiunii de text liric

Profesorul explică definiția textului liric, elementele specifice acestuia (eul liric, figurile de stil, imagini artistice). Genul liric - Wikipedia

Analiza poeziei „Lacul” împreună

Profitați de momentul colaborativ! În grupe mici (online sau folosind Padlet), identificați figurile de stil și imaginile artistice din „Lacul”

https://limbasiliteratura… mihai-eminescu-analiza- literara/ limbasiliteraturaromanasite.wordpress.com

Exercițiu de creație

Compuneți un scurt text liric pe tema naturii, individual sau grupuri mici. Expuneți creațiile voastre într-o postare Padlet pentru feedback colegial!

Diferențiere,remediere şi aprofundare

Se recomandă elevilor, care au nevoie de sprijin, să citească o poezie similară**,** să răspundă la întrebări de înțelegere. Elevii avansați pot crea o scurtă prezentare comparând „Lacul” cu o altă poezie eminesciană. Poezii de Mihai Eminescu

https://www.povesti-pentru-copii.com/poezii-pentru-copii/mihai-eminescu.html

Test de tip quiz La finalul lecției, rezolvați un scurt quiz online despre trăsăturile textului liric și despre poezia „Lacul”.

Mihai Eminescu Quiz - afostodata.ro - quiz Români de poveste

Test - Textul liric, „Lacul” de M. Eminescu Quiz

TEMA -rezolvati cateva teste identificate in linkurile de mai sus si notati ceea ce reprezinta elemnete de noutate. Scrieți pe un post-it (sau pe Padlet un cuvânt sau o frază care descrie emoția transmisă de poezia „Lacul”.

NATURA ÎN POEZIILE LUI MIHAI EMINESCU
FIȘĂ DE LUCRU
CLASA A VI-A - ELEVI CU CES

Profesor psihopedagog DIMITRIU Lăcrămioara
Școala Profesională Specială „Samus” Cluj-Napoca, jud. Cluj
lacridimitriu@yahoo.es

1.Încercuiește doar titlurile poeziilor scrise de Mihai Eminescu:

- *Lacul*
- *Ce te legeni codrule?*
- *Somnoroase păsărele*
- *Floare albastră*
- *Amintiri din copilărie*
- *O, rămâi...*
- *Iarna pe uliță*

2.Trasează o linie între cuvânt și explicația potrivită, așa cum apar în poeziile lui Mihai Eminescu despre natură:

Cuvinte	Explicație
Codru	mișcarea aerului, care arată tristețea sau dorul
Vânt	puncte luminoase pe cer, simbol al visării
Lac	lumină pe cer, simbol al liniștii și al dorului
Lună	pădure mare, loc liniștit
Stele	apă liniștită, care arată iubirea și visarea

3.Citește enunțurile și scrie A **(adevărat) sau** F **(fals) în dreptul fiecăruia:**

☐ Natura apare des în poeziile lui Mihai Eminescu.

☐ Lacul este un loc zgomotos și agitat în poezii.

☐ Florile arată frumusețea naturii.

☐ Codrul este un spațiu liniștit și protector.

☐ Natura nu are legătură cu sentimentele poetului.

4.Potrivește versurile cu imaginea:

Lacul codrilor albastru
Nuferi galbeni îl încarcă;

La mijloc de codru des
Toate păsările ies,

- Codrule, codruțule
Ce mai faci, drăguțule,

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce

5. Mihai Eminescu folosește cuvinte magice pentru a descrie natura. Dintre elementele de mai jos, încercuiește-l pe cel care îți place cel mai mult să îl privești când ești afară:

Luna ... este **strălucitoare**.

Izvorul ... este **susurător** (se aude încet).

Codrul ... este **întunecat** și răcoros.

Florile ... sunt **parfumate** și colorate.

Mesajul zilei: Data viitoare când mergi în parc sau în pădure, închide ochii pentru un moment și ascultă vântul sau păsărelele, exact așa cum făcea Eminescu.

LECTURA IMAGINII, METODĂ MODERNĂ ŞI ACTIVĂ ÎN MEMORAREA POEZIILOR

Prof. înv. primar DINCĂ Elena-Simona
Şcoala Gimnazială, Comuna Sineşti, Judeţul Vâlcea
simonaelenadinca@yahoo.com

O componentă importantă a curriculumului şcolar o constituie metodologia didactică, adică sistemul de metode şi procedee didactice care asigură atingerea obiectivelor educaționale. Metoda didactică este drumul urmat de profesor şi elevi pentru a atinge obiectivele propuse.

Metodele de învățământ sunt mijloace de muncă orientate spre îndeplinirea obiectivelor instructiv-educative.

Una dintre metodele moderne și active pe care o folosesc foarte des în activitatea didactică, la clasă, este metoda *lecturii imaginii*.

La clasele mici, lectura imaginilor ajută la „traducerea” metaforelor și imaginilor artistice în reprezentări vizuale tangibile, făcând textul mai ușor de înțeles.

O activitate destul de dificilă pentru școlarii mici o reprezintă memorarea unei poezii.

Metoda lecturii imaginii, în memorarea poeziei, reprezintă o tehnică vizuală eficientă, transformând versurile abstracte în reprezentări concrete care stimulează imaginația și facilitează fixarea lor în memorie.

Aceasta implică asocierea fiecărei strofe sau idei poetice cu o imagine sugestivă, sprijinind dezvoltarea creativității, a limbajului și a capacității de concentrare la copii.

Asocierile vizuale transformă procesul de memorare dintr-unul mecanic într-unul activ și creativ. Imaginile acționează ca repere pentru reamintirea versurilor.

Am folosit cu succes, la clasa pregătitoare, această metodă la memorarea poeziei „Somnoroase păsărele” de Mihai Eminescu.

Am respectat toate etapele utilizării acestei metode.

Mai întâi le-am recitat poezia într-un mod expresiv pentru a capta interesul și atenția elevilor. Am explicat cuvintele și expresiile ce necesitau deslușiri: *izvoarele suspină, codru negru tace, feerie, totu-i vis și armonie.*

A urmat observarea atentă a ilustrațiilor asociate, punând întrebări pentru a stabili legătura dintre imagine și cuvinte/expresii, respectiv strofe.

S-a continuat cu recitarea poeziei în timp ce imaginile au fost vizibile, permițând elevilor să asocieze versul cu imaginea corespunzătoare.

Acestea au fost afișate pe tablă pentru a ghida recitarea, oferind un suport vizual care reduce anxietatea și ajută la menținerea ritmului. Imaginile sugestive folosite împreună cu explicaţiile necesare au contribuit la participarea activă și afectivă a copiilor la învăţarea poeziei.

În poezia *Somnoroase păsărele* de Mihai Eminescu, ultimul vers al fiecarei strofe fiind o urare, a fost recitat în cor, cu intensitatea vocii din ce in ce mai scăzută; un elev recita cu voce tare strofa, iar la ultimul vers interveneau ceilalați colegi cu vocea din ce în ce mai scăzută.

După recitarea de mai multe ori a poeziei individual și folosind ca suport intuitiv imaginile afișate, a urmat etapa de eliminare treptată a acestora pentru a verifica fixarea versurilor, utilizând doar indicii vizuale minime, dacă a fost necesar.

Metoda lecturii imaginii este deosebit de utilă la ciclul primar, facilitând memorarea poeziilor și înțelegerea succesiunii evenimentelor unei povestiri.

Copiii pot fi implicați în crearea propriilor imagini pentru poezie, ceea ce le dezvoltă imaginația și le sporește implicarea emoțională.

Plecând de la imagini, este util să îi îndrumăm pe elevi să învețe, să înțeleagă și să participe activ la activități. În orice demers pedagogic activ, comunicativ, centrat pe elev, este important să se reînnoiască și să se diversifice continuu actul educațional.

Folosirea lecturii imaginii la activitățile de la clasă este una dintre metodele care se îndepărtează de activitatea rigidă și tradițională, punând accent pe creativitate, comunicare și implicare activă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cornea, Paul, *Introducere în teoria lecturii*, Editura. Minerva, București, 1988.
2. Pintilie, Mariana, *Metode moderne de învățare-evaluare*, Editura Eurodidact, Cluj-Napoca, 2002
3. https://iteach.ro/experientedidactice/poetica-imaginii-si-a-cuvantului-o-abordare-integrata-a-limbajelor-artistice-in-demersul-didactic

SOMNOROASE PĂSĂRELE – FIȘĂ DE EVALUARE

Prof. ed. timpurie DRAGOMIR Georgiana
Grădinița cu program prelungit „Veseliei” Năvodari, jud. Constanța
georgiana_dragomir@yahoo.com

Mihai Eminescu

SOMNOROASE PĂSĂRELE

Selectează imaginea potrivită ca răspuns pentru întrebările de mai jos.
Colorează/bifează caseta potrivită.

1. Ce fac păsărelele când vine seara?

☐ Își hrănesc puișorii.

☐ Se adună la cuiburi.

☐ Caută hrană

2. Unde se ascund ele?

☐ Ele se ascund între flori.

☐ Se ascund în scorburi.

☐ Se ascund în rămurele.

BIBLIOGRAFIE:

- Eminescu, M. – *Poezii*, București, Editura Litera, 2020;
- Bersan, O.S. – *Tehnici, instrumente și metode de evaluare a rezultatelor preșcolarilor și școlarilor mici*, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2016;
- *** - *Curriculum pentru educație timpurie*, București, 2019.

Surse: Imaginile folosite au fost generate cu ajutorul inteligenței artificiale, iar fișa a fost redactată în platforma de design grafic *Canva*.

MIHAI EMINESCU – LUCEAFĂRUL LITERATURII ROMÂNE

Prof. FĂNICĂ Daniel
Liceul Tehnologic Comuna Vernești
Loc. Vernești, jud. Buzău

Studiul operei eminesciene în cadrul disciplinei Limba și literatura română depășește simpla transmitere de cunoștințe despre un autor canonic, constituind un demers formativ esențial pentru dezvoltarea competențelor de lectură critică și a gândirii analitice la elevi.

Abordarea sistematică a creației lui Mihai Eminescu oferă elevilor oportunitatea de a explora mecanismele prin care textul literar construiește semnificații complexe, de a dezvolta capacitatea de interpretare a simbolurilor și de a înțelege relația dialectică dintre tradiție și inovație în evoluția literaturii.

Opera eminesciană funcționează ca un instrument pedagogic privilegiat pentru formarea competenței de lectură estetică, permițând elevilor să experimenteze direct tensiunea dintre universalitatea temelor și specificitatea culturală a expresiei artistice. În acest context, analiza contribuției lui Eminescu la literatura română devine nu doar un exercițiu de istorie literară, ci un parcurs de formare a sensibilității culturale și a capacității de reflecție asupra condiției umane.

Mihai Eminescu, supranumit pe bună dreptate „poetul național al României”, reprezintă una dintre cele mai importante personalități din cultura și literatura română. Opera sa a schimbat direcția evoluției limbii literare și a introdus un model estetic ce a influențat profund generațiile următoare. Eminescu nu a fost doar un poet remarcabil, ci și un gânditor cu un univers intelectual vast, un jurnalist combativ și un vizionar care a analizat cu luciditate realitățile societății românești din timpul său. Prin complexitatea operei și prin impactul pe care l-a avut asupra culturii române, el rămâne o figură centrală, un simbol al spiritului românesc și al aspirației către absolut.

Într-o perioadă în care literatura română se afla în căutarea unei identități solide și încerca să se racordeze la marile curente literare europene, Mihai Eminescu reușește să impună o viziune originală. El asimilează influențe din romantismul german, din filosofia indiană, din mitologia universală, din folclorul românesc și din literatura clasică, creând o poezie de o profunzime rar întâlnită. Prin modul în care îmbină liricul cu meditația filozofică și tradiția cu modernitatea, Eminescu contribuie decisiv la maturizarea literaturii române și la afirmarea ei într-un context internațional.

Temele care traversează opera eminesciană reflectă preocupările unui spirit sensibil, dar în același timp puternic ancorat în marile întrebări ale existenței. Iubirea, natura, trecerea ireversibilă a timpului, suferința, condiția geniului, efemeritatea vieții, visul, dar și aspirația către infinit sunt doar câteva dintre dimensiunile

universului său poetic. Eminescu reușește să transforme emoțiile personale în simboluri universale, conferind poeziilor sale o valoare atemporală.

În creații precum „Luceafărul”, „Mai am un singur dor”, „Floare albastră” sau „Pe lângă plopii fără soț”, poetul explorează cu o delicatețe și o forță excepționale complexitatea sentimentelor umane. „Luceafărul”, considerat de critici drept capodopera literaturii române, este o sinteză extraordinară între mit, filozofie și artă poetică. Poemul reprezintă o meditație asupra iubirii, cunoașterii, sacrificiului și condiției omului de geniu, surprins într-o permanentă contradicție între aspirația către absolut și imposibilitatea de a se integra în lumea comună. Structura sa mitico-simbolică, limbajul poetic, imaginile cosmice și profunzimea temelor conferă acestei opere o valoare universală.

Pe lângă temele filosofice, Eminescu abordează și motive naturale, conferind elementelor din jur o dimensiune sufletească. Natura devine adesea un spațiu al armoniei, al iubirii și al purității, dar poate fi și un decor melancolic sau dramatic, în funcție de starea lirică. Lacul, codrul, izvorul, luna, stelele, toate sunt elemente recurente care exprimă atât frumusețea lumii, cât și trăirea interioară a poetului. Prin melodia versurilor și prin capacitatea de a crea imagini poetice memorabile, Eminescu reușește să transforme natura într-un univers poetic unic.

Un aspect fundamental în opera lui Eminescu este contribuția sa uriașă la evoluția limbii române literare. Bogăția vocabularului, armonia construcțiilor, echilibrul frazelor, alternanța dintre arhaisme, neologisme și expresii populare au demonstrat că limba română are un potențial expresiv deosebit. Criticul Titu Maiorescu remarca faptul că Eminescu a creat „limba poeziei române moderne”, fiind primul care a reușit să ridice limba română la nivelul de rafinament și profunzime al marilor literaturi europene. Influența lui asupra limbajului poetic a fost atât de puternică, încât mulți poeți ulteriori au preluat expresii, forme și tonalități din opera sa.

Dincolo de activitatea poetică, Mihai Eminescu a fost și un publicist de mare forță. Articolele sale publicate în Timpul reflectă preocuparea pentru situația politică, economică și socială a României. Eminescu analizează cu luciditate realitățile timpului său, criticând nedreptățile, corupția, dependența economică și lipsa de coerență politică. Deși uneori opiniile sale au fost controversate, ele reprezintă dovada unui intelectual implicat, preocupat de viitorul țării. Această latură a personalității sale completează imaginea poetului visător și îl transformă într-un gânditor complex, capabil să privească dincolo de lumea ideilor poetice.

De asemenea, activitatea sa jurnalistică scoate la iveală un puternic sentiment național, construit nu pe idealism romantic, ci pe o înțelegere profundă a istoriei și identității poporului român. În articolele sale, Eminescu susține valorile culturii române, educația, responsabilitatea politică și necesitatea dezvoltării societății pe baze solide. Prin aceste texte, el devine nu doar un poet al visării, ci și un luptător pentru progresul intelectual și moral al națiunii.

Moștenirea lăsată de Mihai Eminescu depășește cu mult sfera literaturii. Numele său este asociat cu ideea de cultură, profunzime, sensibilitate și genialitate. Opera lui continuă să fie studiată în școli și universități, recitată la evenimente culturale, analizată de critici și reinterpretată de artiști contemporani. Poeziile sale sunt traduse în numeroase limbi, iar interesul pentru creația lui nu a scăzut, ci s-a amplificat odată cu trecerea timpului. Eminescu a devenit un reper spiritual, un simbol identitar și o sursă de inspirație pentru generații întregi.

În concluzie, importanța lui Mihai Eminescu în literatura română este incontestabilă. Prin amploarea operei sale, prin limbajul poetic inegalabil, prin temele profunde abordate și prin angajamentul său civic, el a construit un model de genialitate care continuă să dăinuie. Eminescu nu este doar un poet, ci un fenomen cultural, un creator de valori universale și un spirit care a modelat definitiv literatura și identitatea românească. Moștenirea sa rămâne vie, vibrând în paginile poeziilor sale și în conștiința culturală a poporului român.

Integrarea studiului operei eminesciene în curriculumul școlar se justifică nu doar prin valoarea sa estetică intrinsecă, ci mai ales prin potențialul formativ pe care îl oferă în dezvoltarea competențelor-cheie ale elevilor. Analiza textelor eminesciene contribuie la formarea capacității de interpretare a discursului simbolic, la dezvoltarea gândirii critice prin compararea perspectivelor interpretative și la educarea sensibilității estetice prin contactul cu un limbaj poetic de înaltă rafinare. Totodată, explorarea raportului dintre dimensiunea lirică și cea civică a operei lui Eminescu sprijină formarea cetățeanului responsabil, capabil să înțeleagă rolul intelectualului în societate și să dezvolte o atitudine reflexivă față de valorile culturale și identitare. Astfel, studiul lui Eminescu la disciplina Limba și literatura română transcende obiectivele strict informative, transformându-se într-un demers formativ comprehensiv care pregătește elevii pentru o lectură matură, critică și angajată a textului literar și, prin extensie, a lumii înconjurătoare.

Mihai Eminescu- Poet, Gânditor şi Prieten al Naturii

Funcţia didactică: Profesor pentru educaţie timpurie
Nume şi prenume autor: FANTU Ionica-Mădălina
Instituţia de învăţământ: Şcoala Gimnazială ,,Profesor Doctor General Gheorghe V Zaharia” Grădiniţa cu P.N. Nr.2- Popeşti
Localitatea: Popeşti
Judeţul: Vrancea
Adresa de e-mail: fantumadalina97@gmail.com

Introducere

Mihai Eminescu, poetul naţional al românilor, rămâne una dintre cele mai mari personalităţi culturale ale Românăei. Opera sa lirică şi prozaică a influenţat profund literatura română şi continuă să fie o sursă de inspiraţie pentru generaţiile tinere. În învăţământul preşcolar, abordarea vieţii şi opera lui Eminescu reprezintă o oportunitate unică de a stimula imaginaţia, creativitatea şi sensibilitatea estetică a copiilor. Prin cunoaşterea poetului, a temelor sale principale şi a frumuseţii limbajului său, preşcolarii învaţă să observe natura, să exprime emoţiile şi să aprecieze valorile culturale ale comunităţii.

Această activitate didactică se concretizează pe prezentarea lui Mihai Eminescu ca reper cultural şi educaţional, pornind de la viaţa sa, până la creaţiile sale poetice, incluzând elemente de joc, artă şi mişcare, adaptate vârstei de 5-6 ani. Scopul este de a dezvolta competenţe multiple la copii, precum limbajul, creativitatea, cooperarea şi capacitatea de a recunoaşte emoţiile şi frumuseţea lumii înconjurătoare.

Justificare

Dezvoltarea armonioasă a copilului în grădiniţă presupune stimularea curiozităţii, a sensibilităţii artistice şi a capacităţii de exprimare. Mihai Eminescu, prin poeziile şi fragmentele sale, oferă preşcolarilor imagini pline de viaţă, metafore simple, muzicalitate şi emoţie. Poeziile precum ,,Somnoroase păsărele”, ,,Lacul”, ,,La steaua” oferă copiilor şansa de a descoperi natura, timpul şi emoţiile, într-un limbaj accesibil şi melodios. Prin explorarea acestor texte, copiii învaţă să observe lumea din jur, să-şi exprime sentimentele şi să aprecieze frumuseţea cuvântului.

În plus, viaţa lui Eminescu reflectă un model de perseverenţă, pasiune pentru cunoaştere şi respect pentru valorile culturale, ceea ce îl transformă într-un exemplu moral şi intelectual pentru cei mici. Adaptarea creaţiei eminesciene pentru grădiniţă permite construirea unui mediu educativ stimulant, în care poezia devine un instrument de învăţare, iar frumuseţea limbajului o cale de dezvoltare a limbajului şi a gândirii.

Obiective ale activităţii

Obiectivele generale ale acestei activităţi vizează dezvoltarea libajului, stimularea creativităţii şi cultivarea sensibilităţii estetice. Prin intermediul activităţilor didactice, copiii sunt încurajaţi să asculte, să înţeleagă şi să recite fragmente de poezii, să participe la jocuri dramatice, să realizeze lucrări artistice şi să observe elementele naturii. Obiectivele includ capacitatea copiilor de a recunoaşte imaginii poetice, de a identifica elemente din natura, de a exprima emoţii prin desen şi mişcare şi de a coopera în cadrul grupului. Astfel, activitatea nu se limitează doar la memorarea poeziilor, ci urmăreşte dezvoltarea unei gândiri creative, a unei sensibilităţi estetice şi a unei atitudini pozitive faţă de cultură şi natură.

Descrierea activităţilor

Activităţile sunt structurate astfel încât să combine componentele de cunoaştere, expresie artistică, mişcare şi joc liber. În prima etapă, copiii sunt familiarizaţi cu viaţa poetului prin povestiri adaptate şi planşe ilustrative. Povestirea despre copilăria lui Eminescu, studiile sale şi dragostea pentru natură le oferă copiilor un model de perseverenţă şi curiozitate intelectuală. Se discută despre locurile naturale, despre pasiunea poetului despre studiul limbilor, despre legătura sa profundă cu natura şi despre rolul poeziei în viaţa oamenilor.

În continuare, copiii sunt invitaţi să asculte şi să recite fragmente adaptate din poeziile eminesciene. Poezii precum: ,,Somnoroase păsărele” (,,Somnoroase păsărele/ Pe la cuiburi se adună,/ Se ascund în rămurele-/ Noapte bună) sau ,,Lacul” (,, Lacul codrilor albastru/ Îşi întinde braţul lin/ Şi oglindeşte cerul plin/ De stele şi de lumină.”) sunt prezentate în formă simplificată, astfel încât copiii să poată recita, acompania cu gesturi şi să înţeleagă imaginile poetice. Această activitate stimulează limbajul, memoria şi atenţia la sunete şi ritm.
Secţiunea artistică include realizarea de desene, colaje şi păpuşi inspirate din poezii. Copiii sunt încurajaţi să reproducă pe hârtie elementele naturii descrise în poezie: stele, păsări, lacuri şi flori. Prin aceste activităţi, ei învaţă să exprime emoţiile vizual şi să interpreteze imagini poetice, dezvoltându-şi creativitatea şi coordonarea manuală.

Activităţile dramatice implică jocuri de rol şi imitarea elementelor naturii descrise în poezii. De exemplu, copiii pot imita păsările din ,,Somnoroase păsărele” sau mişcările apei din ,,Lacul”. De asemenea, exerciţiile de mişcare pe versuri muzicalizate ajută la dezvoltarea coordonării şi a expresivităţii corpului, consolidând în acelaşi timp înţelegerea emoţiilor transmise de poezie.

Jocurile liber-alese pe centre de interes permit copiilor să exploreze individual sau în grup, folosind materiale plastice, cărţi sau imagini, consolidând cunoştinţele despre poezie şi natură şi dezvoltând autonomia.

Metode şi mijloace

Pentru realizarea acestei activităţi se folosesc metode diverse: povestirea, conversaţia ghidată, jocul didactic, dramatizarea, exerciţiile artistice şi muzicale. Mijloacele didactice includ cărţi cu poezii, planşe ilustrative, CD-uri cu muzică ambientală, materiale plastice şi hârtie colorată, păpuşi şi marionete. Aceste resurse permit adaptarea activităţilor la nivelul de dezvoltare al copiilor şi susţin stimularea creativităţii şi a imaginaţiei.

Evaluare

Evaluarea se realizează prin observarea implicării copiilor în activităţi, a atenţiei şi interesului faţă de poezii şi pobestiri, precum şi prin aprecierea produselor artistice şi dramatizărilor. Feedback-ul verbal pozitiv, încurajarea şi recunoaşterea eforturilor copiilor sunt esenţiale pentru consolidarea încrederii în sine şi a motivaţiei de a participa activ.

Rezultate aşteptate

Se estimează că, la finalul activităţii, copiii vor fi familiarizaţi cu viaţa şi opera lui Mihai Eminescu, vor putea recita fragmente adaptate din poezii, vor fi capabili să exprime emoţii prin desen, joc de mişcare şi vor dezvolta o atitudine pozitivă faţă de cultură, natură şi valori estetice. Această activitate contribuie la formarea unei baze solide pentru educaţia literară şi culturală viitoare.

Rezultatele activităţii pot fi prezentate printr-o expoziţie de lucrări realizate de copii în sala de grupă sau în cadrul sărbătorii ,,Ziua Eminescu”, cu participarea părinţilor şi a altor cadre didactice. Se poate realiza un panou tematic cu fragmente de poezii şi desene, astfel încât să rămână un material vizual şi educativ accesibil copiilor pe termen lung.

BIBLIOGRAFIE

1. Ministerul Educaţiei(2019). *Curriculum pentru educaţie timpurie. Bucureşti:* Editura Didactică şi Pedagogică.
2.Bruner, J.(2006). *The Culture of Education.* Cambridge, MA: Harvard University Press.
3.Gherguţ, A.(2016). *Psihopedagogia educaşiei timpurii.* Iaşi: Polirom.
4.Ilie, V.(2018). *Didactica educaţiei timpurii.* Bucureşti:Editura Didactică şi Pedagogică.
5.Poaget, J. (2005). *Psihologia copilului.* Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică.
6.Vygotsky, L.S.(1978). *Mind in Society.* Cambridge, MA: Harvard University Press.

MIHAI EMINESCU – IZVOR DE EDUCAȚIE ȘI INSPIRAȚIE ÎN UNIVERSUL COPILĂRIEI

Profesor pentru educație timpurie: GLODEAN Iulia
Școala Gimnazială Valea Vișeului – GPN Bistra, jud. Maramureș

Mihai Eminescu este considerat cel mai important poet al literaturii române și un simbol al culturii naționale. Opera sa a influențat profund limba, identitatea și sensibilitatea poporului român, fiind o sursă inepuizabilă de inspirație artistică și educativă. Deși Eminescu este adesea asociat cu poezii filozofice și romantice, o parte semnificativă a creației sale poate fi valorificată cu succes și în educația timpurie.

În grădiniță, copiii descoperă lumea prin povești, imagini poetice, joc și emoție. Poeziile și basmele lui Eminescu, adaptate nivelului lor de înțelegere, pot contribui la dezvoltarea limbajului, a imaginației și a sensibilității estetice. Astfel, Eminescu devine nu doar un reper cultural, ci și un sprijin educațional valoros în formarea timpurie a copiilor.

1. Eminescu – reper cultural și model educativ

Eminescu reprezintă un punct central al literaturii române, iar importanța sa depășește granițele esteticului. El este un reper al valorilor autentice: iubirea de natură, respectul pentru limba română, profunzimea gândirii și sensibilitatea artistică.

În educație, valorificarea unui autor clasic precum Eminescu contribuie la transmiterea identității culturale încă de la vârste fragede. Copiii pot fi familiarizați cu fragmente accesibile din opera sa, în special cele care conțin imagini ale naturii, ale copilăriei și ale universului basmului.

Conform lui Manolescu (2008), Eminescu este un autor fundamental pentru cultura română, iar prezența lui în educație este esențială pentru formarea gustului estetic și a conștiinței naționale.

2. Opera eminesciană și accesibilitatea pentru preșcolari

Deși multe poezii eminesciene sunt complexe, există creații care pot fi introduse în activitățile preșcolare datorită simplității și muzicalității lor. Exemple relevante sunt:

- **„Somnoroase păsărele”**
- **„Revedere”** (fragmente)
- **„Făt-Frumos din lacrimă”** (fragment adaptat)

Aceste texte conțin imagini poetice ușor de înțeles și stimulează imaginația copiilor.

Poezia „Somnoroase păsărele”, de exemplu, poate fi folosită în activități de liniștire, de rutină de seară sau în proiecte tematice despre natură și anotimpuri. Potrivit lui Crețu (2015), literatura pentru copii are un rol

esențial în dezvoltarea limbajului și a capacității de exprimare, iar textele poetice contribuie la formarea sensibilității estetice.

3. Valențe educative ale poeziei lui Eminescu în grădiniță

3.1 Dezvoltarea limbajului

Recitarea poeziilor eminesciene, chiar și a unor fragmente scurte, ajută copiii să își îmbogățească vocabularul și să își dezvolte pronunția și ritmul vorbirii. Prin exerciții ludice, precum completarea versurilor sau însoțirea lor cu gesturi, educatorul poate transforma poezia într-o activitate atractivă.

3.2 Educația emoțională

Poezia transmite emoții profunde: liniște, bucurie, nostalgie, iubire de natură. Copiii învață să recunoască stări afective și să le exprime într-un mod artistic. Prin audierea și recitarea versurilor, cei mici își dezvoltă empatia și sensibilitatea față de frumusețea lumii înconjurătoare. De asemenea, activitățile inspirate din poezie îi ajută să își exteriorizeze trăirile prin desen, joc sau conversații simple, contribuind la formarea unei inteligențe emoționale echilibrate încă din perioada preșcolară.

3.3 Educația estetică și creativitatea

Textele lui Eminescu stimulează creativitatea prin imagini vizuale bogate: codrul, luna, păsările, lacul. Educatorii pot organiza activități plastice inspirate din poezii, precum desenarea unui peisaj nocturn sau realizarea unui colaj de primăvară. După cum afirmă Albulescu (2010), educația artistică timpurie contribuie la formarea unei personalități armonioase și creative.

4. Eminescu în activitățile educaționale preșcolare

Astfel, copiii se familiarizează treptat cu valorile culturale românești, într-un mod accesibil și atractiv, specific vârstei preșcolare. Educatorii pot integra opera eminesciană în mod interdisciplinar, prin activități care îmbină lectura expresivă, jocul și creația artistică.

- **Domeniul Limbă și comunicare:** recitări, jocuri de rol
- **Domeniul Estetic și creativ:** pictură inspirată din poezii
- **Domeniul Om și societate:** sărbătorirea Zilei Culturii Naționale
- **Domeniul Științe:** observarea naturii, anotimpurile

Un exemplu de activitate integrată poate fi:

Tema: „Somnoroase păsărele – natura se pregătește de noapte”

- lectură expresivă
- discuție despre seară și liniște
- desen cu cerul înstelat
- cântecel de relaxare

Astfel, Eminescu devine accesibil și valoros chiar și pentru cei mai mici. Prin adaptarea poeziilor și a poveștilor la nivelul de înțelegere a preșcolarilor, copiii pot descoperi frumusețea limbajului poetic și farmecul imaginilor inspirate din natură. Activitățile interactive, precum dramatizările, jocurile de rol sau ilustrarea versurilor, transformă întâlnirea cu opera eminesciană într-o experiență plăcută și educativă. În acest mod, literatura clasică devine o resursă importantă pentru dezvoltarea armonioasă a copilului încă din primii ani de viață.

5. Rolul educatorului în apropierea copiilor de valorile culturale

Educatorul are rolul de mediator între copil și cultura națională. Introducerea lui Eminescu în universul copilăriei trebuie realizată prin metode adaptate: joc, poveste, imagini, dramatizare. Copiii nu trebuie să înțeleagă filozofia profundă a poetului, ci să simtă frumusețea limbajului, muzicalitatea versurilor și apropierea de natură. În acest sens, Eminescu devine un reper de inspirație și un instrument educativ pentru cultivarea sensibilității și identității culturale încă din grădiniță. Mihai Eminescu rămâne o personalitate fundamentală a culturii române, iar opera sa poate fi valorificată cu succes și în educația timpurie. Prin poezii accesibile, imagini ale naturii și povești adaptate, copiii preșcolari pot descoperi frumusețea limbii române și pot dezvolta emoții, creativitate și sensibilitate artistică.

Astfel, Eminescu nu este doar un poet al maturității și al profunzimii, ci și un izvor de inspirație pentru universul copilăriei, contribuind la formarea timpurie a unor valori culturale autentice.

BIBLIOGRAFIE:

1. Albulescu, I. (2010). *Pedagogia educației timpurii*. Editura Aramis.
2. Crețu, C. (2015). *Literatura pentru copii și rolul ei în dezvoltarea limbajului*. Editura Didactică și Pedagogică.
3. Eminescu, M. (2000). *Poezii*. Editura Corint.

PROIECT EDUCAȚIONAL
DOR DE EMINESCU - 15 IANUARIE 2026

Prof. ed. timpurie ENACHE Mihaela
Grădinița cu Program Normal Nr.1 Balș, Balș, Olt
e-mail:caramizarumihaela@yahoo.com

ARGUMENT:

Poezia lui Eminescu nu este uşor de înţeles în profunzimea ei la vârsta şcolarului mic, dar el trebuie familiarizat cu muzicalitatea versului, cu imaginile naturale pe care le descrie, cu speranța, iubirea de om, de natură, dorul şi frumusețea. Tezaurul eminescian trebuie transmis, valorificat din generație în generație, pentru că el pune bazele dezvoltării unei ființe armonioase.

Eminescu este mereu actual, căci iubirea trăieşte atâta timp cât omenirea încă este sensibilă la frumos. Într-o lume în care se pare că nonvalorile tind să ocupe locul câştigat de valorile naţionale în conştiinţa publică, e nevoie ca elevilor să li se aducă în atenţie adevăratele personalităţi care fac cinste neamului românesc.

„*Cel mai mare scriitor român pe care l-a ivit până acum timpul. Eminescu a fost o personalitate copleşitoare, care i-a impresionat pe contemporani prin inteligenţă, memorie, curiozitate intelectuală, cultura de nivel european şi farmecul limbajului. Scrisul era viaţa lui: omul cel mai silitor, veşnic citind, meditând, scriind ... poet în toată puterea cuvântului.*” (Titu Maiorescu)

SCOPUL PROIECTULUI

Dezvoltarea sentimentelor de dragoste şi preţuire pentru valorile naţionale;

Sărbătorirea zilei poetului național Mihai Eminescu, celebrarea aniversării prin diferite activități în scop de prețuire pentru opera sa, pe care a dăruit-o pentru eternitate;

Dezvoltarea limbajului şi a expresivităţii acestuia prin recitarea poeziilor eminesciene;

Stimularea şi afirmarea potenţialului literar, artistic şicreativ al elevilor;

Stimularea creativităţii, a curiozităţii intelectuale, a comunicării şi deschiderii culturale ca elemente constitutive ale personalităţii tânărului european contemporan.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

Cunoașterea semnificației zilei de 15 Ianuarie;

Familiarizarea prin lectură cu lirica eminesciană;

Îmbogățirea cunoștințelor despre marele poet, despre opera și despre viața sa;

Crearea unor compoziții plastice având ca suport textele poetului;

Transpunerea în cântec, în imagini, în culoare a operei eminesciene.

GRUPUL ŢINTĂ: Preșcolarii grădiniței G.P.N.Nr.1 Balș

LOCUL DESFĂŞURĂRII: sala de grupă

PERIOADA DE DESFĂŞURARE: 15 ianuarie 2026

RESURSE:

Resurse umane: preșcolarii grădiniței, cadre didactice

Resurse materiale: laptop, videoproiector, coli de desen, creioane colorate, volume de poezii, portret, fişa biografică, lucrări ale copiilor, panouri pentru expoziție, carioci, flipchart

DESCRIEREA ACTIVITĂŢII:

-Anunțarea directă a copiilor și a familiilor lor despre tipul de activitate ce se dorește a fi implementat la nivelul grupei;

-Stabilirea inventarului de resurse: umane şi materiale;

-Punerea la dispozitie material didactic specific temei abordate;

Organizarea şi desfăşurarea activităţilor:

Selectarea informațiilor importante cu privire la biografia și activitatea literară a lui M. Eminescu și memorarea unei poezii eminesciene de către copii;

„*Să ne amintim de Eminescu*!” –activitate în sala de grupă, prezentarea de material PPT, descoperirea de informații despre viața și activitatea poetului;

„*Dor de Eminescu*”- concurs de recitări, realizarea unor compoziții/colaje care să oglindească viața și opera lui M. Eminescu – 15 ianuarie 2026;

Audierea unor cântece pe versuri eminesciene;

Expoziție cu lucrările copiilor;

Monitorizarea şi evaluarea activităţi;

Captarea și implicarea tuturor factorilor (interni – externi) ce sunt interesați de educarea copiilor.

REZULTATE AȘTEPTATE:

Implicarea activă a tuturor membrilor;

Atingerea obiectivelor stabilite;

Stimularea interesului elevilor pentru anumite tipuri de activități extracurriculare;

Dezvoltarea simțului artistic.

REZULTATE OBŢINUTE:

Cunoașterea semnificației zilei de 15 Ianuarie;

Familiarizarea prin lectură cu lirica eminesciană;

Îmbogățirea cunoștințelor despre marele poet, despre opera și despre viața sa;

Crearea unor compoziții plastice având ca suport textele poetului;

Transpunerea în cântec, în imagini, în culoare a operei eminesciene.

Dezvoltarea aptitudinilor şi înclinaţiilo rartistice ale elevilor;

Realizarea unei expoziții cu lucrări ale elevilor „presărate” cu imagini și pliante specifice;

Modalităţi de evaluare:

Expoziție cu lucrările copiilor: - copacul/ coroana lui Eminescu; prin aprecieri verbale, aplauze, încurajări; realizarea unei expoziţii cu fotografii din timpul activităţii.

BIBLIOGRAFIE:

Călinescu, G., *Opera lui Eminescu*, Editura Minerva, Bucureşti, 1976
Eminescu, M., *Poezii*, Editura Litera, Bucureşti, 2010

MIHAI EMINESCU

ALBUM

Profesor JECU Nicoleta
Liceul Economic ,,Virgil Madgearu”
Constanța
vmadgearu@yahoo.com

Nume și prenume elevi/e _____
_____
Clasa _____
Perioada elaborare album _____
Albumul in format FIZIC [design la alegere] va cuprinde:

- Date biografice esențiale
- O cronologie a operelor reprezentative
- Fragmente de poezie si proză
- Teme și motive eminesciene
- Ilustratii /desene inspirate de poezia eminesciană
- Eminescu și folclorul românesc
- Moștenirea culturală
- Pagina de reflecție personală
- Bibliografie/resurse internet.

Evaluare album:

1.	aspect	10 puncte
2.	respectarea temei	10 puncte
3.	corectitudinea și organizarea informației	30 puncte
4.	existența a 5 desene	10 puncte
5.	prezența paginei de reflecție personală	10 puncte
6.	regăsirea reperelor bibliografice /resurselor internet	10 puncte
7.	respectarea limitei de spaţiu [minim 10 pagini A4]	10 puncte
8.	din oficiu	10 puncte

TEST DE ANTRENAMENT
PENTRU EXAMENUL DE BACALAUREAT

Profesia: profesor
Numele și prenumele: KISS Csilla
Unitatea de învățământ: Liceul Tehnologic „Joannes Kajoni”
Localitatea: Miercurea-Ciuc, Județul: Harghita
adresa de e-mail:kiss.csilla@kajoni.ro

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore**

SUBIECTUL I **(50 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Pe la sfârşitul lunei Fevruarie sau începutul lunei Martie 1870, mă întorceam într-o seară acasă de la o adunare. Plecasem mai devreme decât se obişnuieşte, căci scriind pe atunci idila „Miron şi Florica“ eram toată vremea preocupat de poema mea. Ajunsesem la cântul din urmă, şi cugetam pe care din sfârşiturile ce mi se înfăţişau în închipuire era mai bine să aleg. Acasă m-am pus la gura sobei şi lăsam să-mi treacă dinaintea ochilor deosebite imagini din idila mea — petrecere ce are un farmec nespus pentru oricare autor. Aruncând ochii din întâmplare asupra mesei mele de lucru, am văzut o scrisoare nedeschisă pe care nu o băgasem în seamă. Era adresată „Redactorului Convorbirilor Literare“ şi scrisă cu litere mici şi fine ca de o mână de femeie. Mi-am zis că trebuie să fie de la una din numeroasele poete tinere din provincie, care voiau să li se tipărească versurile în revista noastră. Deschizând plicul am găsit o scrisoare cu o poezie intitulată „Venere şi Madonă“, amândouă iscălite M. Eminescu. Numele Eminescu nu avea aparenţa a fi real, ci îmi păru împrumutat de vreun autor sfios ce nu vrea să se dea pe faţă.

Deprins cu pachete întregi de versuri şi proză ce-mi veneau zilnic, m-am pus să citesc cu indiferenţă poezia „Venere şi Madonă“ (...) Foarte impresionat am citit poezia de mai multe ori în şir, iar a doua zi des de dimineaţă m-am dus la Maiorescu cu manuscriptul în mână. „În sfârşit am dat de un poet“, i-am strigat intrând în odaie şi arătându-i hârtia. „Ai primit ceva bun?“ răspunse Maiorescu, „să vedem!“ El lua poezia şi o citi, apoi o citi şi a doua oară şi zise: Ai dreptate, aici pare a fi un talent adevărat. Cine este acest Eminescu?

— „Nu ştiu, poezia e trimisă din Viena.“ „Foarte interesant“, zise încă odată Maiorescu, lasă manuscriptul la mine. Peste câteva zile, fiind adunarea Junimii, şi Maiorescu citindu-ne versurile „Venere şi Madonă“, toţi şi mai ales Pogor au fost încântaţi de acest poet necunoscut.

Îmi pare rău că printre hârtiile mele n-am mai putut găsi scrisoarea lui Eminescu, care a întovărășit poezia „Venere și Madonă“, căci era tot atât de originală și de interesantă ca și poezia însăși. Eu i-am răspuns felicitându-l de succesul ce avusese cu versurile sale în Junimea, i-am expus părerile societății, observațiile critice ce se făcuse, l-am îndemnat să cultive talentul său, și am sfârșit cerându-i amănunte despre viața și ocupațiile sale din Viena. La toate acestea Eminescu nici mi-a răspuns, dar peste câtva timp îmi trimise o a doua poezie intitulată „Epigonii“, care iarăși a făcut mare efect în societatea noastră din cauza frumuseții versurilor și originalității cugetării. Negreșit că în fond nu era cu putință să ne unim cu părerile lui Eminescu. O societate în care critica juca un rol așa de însemnat (...) ținând seama de talentul poetului, i-am publicat poezia chiar în fruntea Convorbirilor, unde tipăream versuri foarte rareori, numai în cazul când credeam că ele au o valoare deosebită.

Iacob Negruzzi, *Eminescu* în vol. *Amintiri despre Eminescu*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *aruncând ochii* și al cuvântului *iscălite.* **6 puncte**

2. Menționează numele redactorului revistei *Convorbiri literare*, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**

3. Precizează ce efect are asupra membrilor societății *Junimii* lectura primei poezii trimise de Mihai Eminescu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**

4. Explică motivul pentru care autorul îi arată mentorului societății *Junimea* poezia lui Mihai Eminescu. **6 puncte**

5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, modul în care se schimbă atitudinea autorului față de creațiile eminesciene, așa cum se desprinde din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă *încurajările primite de la alții sunt sau nu sunt esențiale pentru dezvoltarea unui talent,* raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Eminescu* de Iacob Negruzzi, cât și la experiența personală sau culturală. **20 puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă în fragmentul de mai jos.

A doua zi se sculă, lumânarea mai era un muc numai în sfeșnicul cel de argint ce ardea abia... El găsi pe masă o legătură de chei și, topite, multe [mucuri] de lumânări de ceară galbenă... Aprinse unul de mucul ce era să se stingă, luă cheile și deschise o ușă ce ducea într-o subterană alăturată. Ținea lumina în aer cu brațul distins... Lăzi cu grămezi de argint erau în colțurile acestei subterane fără vreo răsuflare... Argint, argint... el merse mai departe... Deschise o altă ușă... Lăzi de aur grămădit licureau slab în lumina cea roșiatică a făcliei de ceară... El s-apropie... Erau monede foarte vechi din cele mai deosebite vremuri. Unele bătute de romani încă, altele de mai încoace, însă toate vechi... El merse înainte... deschise o altă ușă și acolo găsi mici sicrie, pe polițe de fier, pline de pietre scumpe... Diamante într-una, rubine și smaragde într-alta... și o ladă plină de cele mai frumoase mărgăritare...

Mihai Eminescu, *Avatarii faraonului Tlà*

Notă!

Pentru **conținut** vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare - 1 punct; logica înlănțuirii ideilor - 1 punct; ortografia - 1 punct; punctuația -1 punct)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularităţi ale unui text poetic studiat,* **aparţinând lui Mihai Eminescu sau George Bacovia.**

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidenţierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziţie şi/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper)

Pentru r**edactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente - introducere, cuprins încheiere-1 punct; logica înlănțuirii ideilor -1 punct; abilități de analiză și de argumentare -3 puncte; utilizarea

utilizarea limbii literare -2 puncte; ortografia –2 puncte; punctuația - 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea - 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

BAREM PENTRU TESTUL DE ANTRENAMENT

SUBIECTUL I **(50 de puncte)**

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului din text al secvenței date (de exemplu: *privind repede, privind în treacăt etc.*) și al cuvântului dat (de exemplu: *semnate*) – 2+2 puncte; formularea răspunsului în enunț -1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**

2. menționarea numelui redactorului revistei *Convorbiri literare* (Iacob Negruzzi) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț - 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**

3**.** precizarea efectului pe care îl are asupra membrilor societății *Junimii* lectura primei poezii trimise de Eminescu (de exemplu: apreciere, încântare, entuziasm etc) – 2 puncte; justificarea răspunsului cu o secvență semnificativă din text (*Peste câteva zile, fiind adunarea Junimii, şi Maiorescu cetindu-ne versurile „Venere şi Madonă“, toți și mai ales Pogor au fost încântați de acest poet necunoscut.)* - 2 puncte; formularea răspunsului în enunț -1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**

4. explicarea motivului pentru care autorul îi arată mentorului societății *Junimea* poezia lui Mihai Eminescu (de exemplu: Autorul se simte foarte impresionat de poezia eminesciană, remarcând talentul poetului.) explicare nuanțată – 4 puncte/ încercare de explicare – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț -1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**

5. prezentarea modul în care se schimbă atitudinea autorului față de creațiile eminesciene (de exemplu: la început, poezia trimisă cu scrisoarea poetului este tratată cu diferență, crezând că provine de la un poet timid, apoi percepția inițială se schimbă, descoperind un adevărat talent etc.): numirea unei trăsături–2 puncte; prezentare adecvată și nuanțată -2 puncte / încercare de prezentare –1 punct; **-** respectarea precizării privind numărul de cuvinte -1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**

B. (20 de puncte)

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție; **1 punct**

- câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. **2x 2 = 4 puncte**
- câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2x 2 = 4 puncte**
- valorificarea textului în dezvoltarea oricărui argument –3 p./ simpla citare a unor secvențe din text –1p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1p. **3puncte + 1 punct = 4 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente; **1 punct**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată -1 p. **2 puncte**
- respectarea normelor limbii literare (0-1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice –1p; 2 sau mai multe greșeli – 0p.) **1 punct**
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0- 1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0p.) **1 punct**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Prezentarea perspectivei narative din fragmentul dat **6 puncte**

– precizarea tipului de perspectivă narativă: perspectivă de tip obiectiv – 2 puncte

– evidenţierea perspectivei narative indicate, de exemplu: omniscienţa narativă, relatarea la persoana a III-a etc. (prezentare adecvată și nuanțată, prin ilustrare cu exemple din fragmentul dat – 4 puncte; prezentare ezitantă, prin raportare la fragmentul dat – 2 puncte; încercare de valorificare a fragmentului – 1 punct)

–utilizarea limbii literare - 1 punct; logica înlănțuirii ideilor - 1 punct; ortografia - 1 punct (0- 1 greșeli ortografice 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația -1 punct (0- 1 greșeli de punctuație 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **4 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al III-lea **(30 de puncte)**

Conţinut – 18 puncte

– evidenţierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică (6 puncte): precizarea perioadei, a curentului cultural/literar

sau a orientării tematice-2 puncte, numirea a două trăsături ale perioadei, ale curentului cultural/literar sau ale orientării tematice precizate- 2 x 1 punct = 2 puncte, evidențierea celor două trăsături, prin valorificarea textului:-2 x 1 punct = 2 puncte

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat (6 puncte): precizarea temei- 2 puncte; câte 2 puncte pentru comentarea oricăror două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic – 2x 2 puncte = 4 puncte (comentarea adecvată – 2 puncte; încercare de comentare – 1 punct)

− câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de compoziție şi/sau de limbaj, semnificative pentru

textul poetic ales 2 x 3 puncte = 6 puncte (analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru textul poetic – 3 puncte; analiza fiecărui element ales, fără justificarea relevanței – 2 puncte/abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct)

Redactare – 12 puncte

− existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere 1 punct

– logica înlănțuirii ideilor 1 punct

– abilităţi de analiză şi de argumentare (3 puncte):relaţie adecvată între idei, între idei şi argumente, formulare de judecăţi de valoare relevante –3 puncte/relaţie parţial adecvată între idei, între idei şi argumente, formulare de judecăţiparţial relevante – 2 puncte/schematism – 1 punct

− utilizarea limbii literare (stil şi vocabular potrivite temei, claritate a enunţului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 p.; vocabular restrâns, monoton – 1 p.) 2 puncte

− ortografia (0 – 1 greșeli – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) 2 puncte; punctuaţia (0 – 1 greșeli – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea 1 punct

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Amintiri despre Eminescu*, Editura Viitorul românesc
2. Mihai Eminescu, *Proză literară,* Editura Minerva, București, 1984
3. https://subiectebac.ro/romana/romana.html

Pe urmele lui Eminescu – atelier de emoții și imagini

Activitate extracurriculară pentru elevi cu CES, nivel gimnazial

MACOVEI Monica, profesor de psihopedagogie specială,
Școala Gimnazială Specială ,,Constantin Păunescu” Iași,
monicamacovei78@yahoo.com

Lucrarea propune un model de activitate extracurriculară adresată elevilor cu cerințe educaționale speciale, nivel gimnazial, având ca suport fragmente adaptate din opera lui Mihai Eminescu. Activitatea valorifică dimensiunea artistică și emoțională a textelor eminesciene prin metode interactive, multisenzoriale și ludice, urmărind stimularea creativității și a comunicării. Demersul este conceput într-o manieră accesibilizată, centrată pe elev, favorizând participarea activă și exprimarea liberă.

Argument pedagogic

Elevii cu CES învață mai eficient atunci când demersul didactic este adaptat, multisenzorial și centrat pe experiențe concrete. Activitățile extracurriculare permit flexibilizarea conținuturilor și a metodelor, reducând presiunea evaluării formale și favorizând exprimarea emoțională. Fragmentele din creația eminesciană, accesibilizate lingvistic și vizual, devin suport pentru dezvoltarea limbajului, a atenției, a imaginației și a relaționării.

Scopul și obiectivele activității

Scopul activității: Apropierea elevilor de universul eminescian prin texte accesibile, imagini, muzică și activități practice, în vederea stimulării emoțiilor, creativității și comunicării.

Obiective:

La finalul activității, elevii vor fi capabili:

- să recunoască informații simple despre viața și epoca lui Mihai Eminescu;
- să asculte și să înțeleagă fragmente adaptate din opera eminesciană;
- să identifice emoții, imagini sau cuvinte-cheie din texte;
- să realizeze un produs creativ inspirat din creația eminesciană;
- să coopereze și să se exprime într-un cadru securizant.

Strategii didactice

Metode: conversația ghidată, explicația, lectura expresivă, observația, jocul de rol, exercițiul, activitatea practică.

Forme de organizare: frontal, pe grupe mici, individual.

Resurse materiale: fișe adaptate, imagini, planșe, coli colorate, creioane, carioci, stickere, muzică ambientală, videoproiector, „Panoul lui Eminescu”. Textele-suport utilizate sunt fragmente adaptate din: „Somnoroase păsărele”, „Revedere”, „Ce te legeni?...”, „Luceafărul”.

Etapele activității

Moment organizatoric și captarea atenției (5 min)

Activitatea debutează cu crearea unui climat afectiv pozitiv și prezentarea temei. Sunt proiectate imagini din natură și se audiază un fundal sonor liniștitor, stimulând curiozitatea și disponibilitatea emoțională. Conversație: „Ce vedeți?”, „Ce stare vă dau aceste imagini?”

„Cine a fost Eminescu?” (10 min)

Prezentare scurtă, pe înțelesul elevilor: imagini + 4–5 enunțuri simple despre viața lui Eminescu și epoca sa. Discuție ghidată: „Ce vedeți? Ce credeți că îi plăcea? Ce anotimp apare des?”

Moment de receptare – „Ascultăm poezia” (15 min)

Profesorul citește expresiv fragmentele, eventual cu fundal muzical. Elevii primesc fișe cu imagini și cuvinte-cheie. Elevii sunt implicați în sarcini simple: asocierea imaginilor cu textul, alegerea emoțiilor, identificarea cuvintelor preferate.

Activitatea practică (15–20 min)

Sub genericul „*Eminescu în culori*”, elevii aleg una dintre variante: desen inspirat din poezie; colaj tematic; completare de propoziții-suport: „În poezie apare…”, „Eu simt…”. Produsele sunt expuse pe un panou tematic, contribuind la valorizarea muncii fiecărui participant.

Moment ludic-„Trăim poezia!” (10 min)

Se desfășoară un joc de rol simplu, în care elevii interpretează elemente din universul eminescian (codrul, stelele, păsările, vântul). Activitatea susține comunicarea nonverbală, exprimarea corporală și cooperarea, fiind utilă mai ales pentru elevii cu dificultăți de comunicare.

Evaluare și încheiere (5 min)

Evaluarea se realizează prin conversație de feedback („Ce ți-a plăcut?”), observație sistematică, analizarea produselor și feedback verbal/nonverbal. Fiecare elev alege o imagine/cuvânt și spune sau arată ce i-a plăcut. Activitatea se încheie cu valorizarea implicării elevilor și acordarea unor diplome simbolice.

Rezultate și impact educațional

Activitatea a favorizat implicarea activă a elevilor, exprimarea emoțiilor, dezvoltarea creativității și îmbunătățirea relațiilor interpersonale. Elevii au manifestat interes pentru poezie, au identificat imagini artistice și au realizat produse originale, contribuind la creșterea stimei de sine și a sentimentului de apartenență la grup.

Fișe de lucru:

Fișa 1 – Îl descoperim pe Mihai Eminescu

Numele elevului: …… Data: ……

1. Cine a fost Mihai Eminescu? (încercuiește)

Mihai Eminescu a fost:

✏ poet 🎤 cântăreț ⚽ sportiv 🎨 pictor

2. Privește imaginile (tei, carte, stele, codru). Încercuiește ce crezi că îi plăcea lui Eminescu.

3. Completează cu ajutor:

Mihai Eminescu a iubit mult:

_____

_____

(sprijin: natura, poezia, stelele, cărțile)

Fișa 2 – Ascultăm poezia

(după audierea unui fragment din „Somnoroase păsărele” / „Revedere”)

Numele elevului: ……

1. Ce ai auzit în poezie? (bifează)

☐ păsări ☐ stele ☐ codru ☐ mare ☐ flori ☐ noapte

2. Cum te face să te simți poezia? (încercuiește)

🙂 bucurie 😌 liniște 😮 mirare 😢 tristețe

3. Cuvântul meu preferat din poezie este:_____

(poate fi scris sau ales de pe cartonașe)

Fișa 3 – Imagini din lumea lui Eminescu

Numele elevului: ……

1. Desenează ce ți-ai imaginat când ai ascultat poezia:

   ☐ (spațiu mare pentru desen)

2. Completează:

   „În poezia lui Eminescu am văzut …….....

Concluzii

Valorificarea operei eminesciene în activități extracurriculare adaptate demonstrează potențialul educativ al literaturii în formarea socio-emoțională a elevilor cu CES. Abordarea multisenzorială și ludică facilitează accesul la cultură, transformând poezia într-un instrument de incluziune și dezvoltare personală.

BIBLIOGRAFIE:

1. Eminescu, M. (2022). Poezii. Editura Eduard
2. UNICEF România (2024) – Set de instrumente pentru educaţia incluzivă dedicat profesorilor in Romania
3. Priţcan, Valentina & Şova, Tatiana (coord.) (2024) – Educaţia incluzivă: dimensiuni, provocări, soluţii. Biblioteca Ştiinţifică a Universităţii de Stat Alecu Russo din Bălţi

Metoda „Banca de cuvinte”

Profesor psihopedagog MARIAN Anamaria-Elena
Școala Profesională Specială ,,SAMUS”
Cluj-Napoca, smillespecialana@yahoo.com

„Banca de cuvinte” - metodă care pornește de la principiul acumulării de cuvinte, dezvoltării limbajului, este o colecție de cuvinte pe care elevii și le pot aminti și recunoaște în izolare.

Metoda se folosește în etapa de înțelegere a textului după citirea și explicarea generală. Spre deosebire de un vocabular clasic (unde cuvintele sunt doar scrise într-un caiet), metoda „Banca de cuvinte” oferă autonomie. Elevul nu este doar un receptor, ci un „investitor” în propriul bagaj de cunoștințe. Alegerea cuvintelor o fac elevii – acele cuvinte pe care ei le consideră noi, necunoscute sau interesante. Cuvintele sunt scrise pe cartonașe și așezate în „banca de cuvinte”, unde rămân o perioadă pentru fixare. Aceste cuvinte sunt verificate din când în când de către cadrul didactic, prin sarcini simple precum:

– „Citește cuvântul.”

– „Alcătuiește o propoziție cu acest cuvânt.”

– „Găsește-l în text.”

– „Asociază-l cu o imagine.”

Elevul are posibilitatea de a retrage cuvântul din bancă dacă a uitat semnificația acestuia, dar și de a introduce din nou cuvântul când îl recunoaște și îl poate folosi corect. Astfel, banca de cuvinte devine un instrument flexibil, adaptat ritmului fiecărui copil.

Metoda sprijină dezvoltarea limbajului, înțelegerea textelor și îmbogățirea vocabularului, fiind deosebit de utilă în învățământul special, unde învățarea are nevoie de repetiție, vizualizare și consolidare treptată.

Banca trebuie să fie un obiect fizic atractiv, o cutie decorată, o casă/ bancă din carton personalizată de fiecare elev, un borcan etc.

Aplicarea metodei „Banca de cuvinte” pe textul poeziei *„Somnoroase păsărele”* de Mihai Eminescu

După lectura poeziei, elevii pot identifica următoarele cuvinte pentru cartonașele lor:

→ **somnoroase;**

→ **cuib;**

→ **izvor;**

→ **codru;**

→ **suspină;**

→ **trestii;**

→ **feerie.**

Odată ce cuvintele au fost scrise pe cartonașe și puse în „bancă”, propun următoarele exerciții:

1. **„Magia Simțurilor**”

Auditiv: Ascultă un sunet de apă curgătoare. *„Ce cuvânt din bancă seamănă cu acest sunet?”*

Kinestezic: Mimă. *„Cum arată o pasăre **somnoroasă**?”*

Tactil: Lipește bucățele mici de pai sau fire de iarbă uscată peste literele cuvântului trestie sau sub ele.

2. „**Termometrul Magic**”

„ Zona de Liniște și Siguranță” așează cuvintele din bancă care te fac să te simți ocrotit;

„ Zona de Mișcare și Sunet” așează cuvintele din bancă care arată că natura este vie, dar se mișcă încet, fără să te sperie;

„ Zona de Bucurie și Magie” așează cuvintele din bancă care te fac să deschizi ochii mari și să zâmbești.

3. **„ Alege și Potrivește”** (Sinonime/Explicații)

Citește explicația și ridică cartonașul corect din „Banca de cuvinte”.

→ Găsește în banca de cuvinte acel cuvânt care înseamnă *pădure deasă și mare*.

→ Ce cuvânt din banca de cuvinte descrie o imagine magică, ca în povești?

→ Alege cuvântul care ne arată unde dorm păsărelele (casa lor).

→ Cum sunt păsărelele atunci când le este foarte somn?

→ Ce cuvânt descrie o apă care curge și gâlgâie printre pietre?

→ Cum se numește sunetul care seamănă cu un oftat ?

→ Ce plante găsim pe malul apei, care se mișcă în vânt?

4.**„ Cuvinte rătăcite**”

Elimină cuvintele nepotrivite din propoziţiile următoare:

→ Păsărelele se adună la **cuib / școală** pentru a se odihni.

→ Izvorul **suspină / cântă** prin iarbă.

→ Seara, în grădină, totul este o **feerie / gălăgie** .

→ Pe malul apei, vântul mișcă ușor câteva **trestii / mașini**.

→ În pădurea mare și deasă, **codrul / magazinul** tace sub lumina lunii.

5.„**Mesajul din Cuib”**

Alege un singur cuvânt din bancă, cel care ți-a plăcut cel mai mult sau pe care l-ai reținut cel mai ușor, și așează-l în cuib. În timp ce așezi cartonașul în cuib, spune de ce ai ales să ocrotești acest cuvânt sau o condiție pentru ca acest cuvânt să poată dormi.

BIBLIOGRAFIE:

Burlacu D.V., Platon E, Sonea I.S., Procesul de predare-învățarea limbii române ca limbă nematernă la ciclul primar/gimnazial, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2011

MIHAI EMINESCU

-PERSONALITATE FUNDAMENTALĂ A CULTURII ROMÂNE-

Profesor învățământ primar, MARTESCU Elena
Școala Gimnazială Fârliug,
Localitatea Fârliug,
Județul Caraș-Severin,
elena.martescu@yahoo.com

Mihai Eminescu ocupă un loc central în cultura română, fiind considerat, pe bună dreptate, poetul național al românilor și una dintre cele mai complexe personalități ale literaturii din secolul al XIX-lea. Opera sa poetică, proza, activitatea publicistică și reflecția filosofică au contribuit decisiv la consolidarea literaturii române moderne și la afirmarea identității culturale naționale. Eminescu nu este doar un scriitor reprezentativ al romantismului românesc, ci un creator de sinteză, care a reușit să integreze influențe culturale europene într-o viziune profund originală, adaptată spiritului românesc.

Contextul istoric și cultural al epocii eminesciene

Secolul al XIX-lea a reprezentat pentru spațiul românesc o perioadă de transformări profunde, marcate de procesul de modernizare politică, socială și culturală. Unirea Principatelor Române, reformele lui Alexandru Ioan Cuza, obținerea independenței de stat și afirmarea României pe plan internațional au creat un cadru favorabil dezvoltării culturii naționale. În acest context, literatura a devenit un instrument esențial de afirmare a identității naționale și de sincronizare cu valorile culturii europene.

Mihai Eminescu s-a născut la 15 ianuarie 1850, la Botoșani, într-o familie de mici boieri moldoveni. Copilăria și adolescența petrecute în spațiul rural moldovenesc, contactul cu natura și cu tradițiile populare au avut o influență decisivă asupra sensibilității sale poetice. Folclorul, miturile și istoria națională vor deveni ulterior surse importante de inspirație pentru creația sa.

Formarea intelectuală și influențele culturale

Formarea intelectuală a lui Eminescu s-a realizat atât în spațiul românesc, cât și în centrele universitare europene. Studiile urmate la Viena și la Berlin i-au oferit acces direct la filosofia clasică germană, la romantismul european și la marile sisteme de gândire ale epocii. Filosofia lui Immanuel Kant, pesimismul metafizic al lui Arthur Schopenhauer, precum și lirica romanticilor germani au influențat profund viziunea eminesciană asupra lumii și condiției umane.

Cu toate acestea, Eminescu nu a fost un simplu imitator al modelelor occidentale. Originalitatea sa constă în capacitatea de a integra aceste influențe într-o creație proprie, în care dimensiunea universală se îmbină armonios cu specificul național. Opera sa reflectă o sinteză între romantism, clasicism și elemente de gândire filosofică profundă.

Opera poetică – teme și motive fundamentale

Opera poetică a lui Mihai Eminescu se remarcă prin diversitatea tematică, complexitatea expresiei și profunzimea reflecției. Una dintre temele centrale ale liricii eminesciene este **condiția omului de geniu**, perceput ca o ființă superioară, izolată, incapabilă să se integreze într-o lume dominată de mediocritate. Această temă este ilustrată magistral în poemul **„Luceafărul”**, capodoperă a literaturii române, în care conflictul dintre Hyperion și lumea comună simbolizează opoziția dintre absolut și contingent, dintre ideal și realitate.

Iubirea reprezintă o altă temă majoră a operei eminesciene, fiind abordată atât în ipostaza sa idealizată, cât și în formele sale dezamăgitoare. Poezii precum **„Floare albastră”**, **„Lacul”**, **„Dorința”** sau **„Sara pe deal”** surprind aspirația către o iubire pură, armonioasă, adesea proiectată într-un cadru natural idilic. În contrast, alte creații exprimă deziluzia și suferința provocate de imposibilitatea împlinirii ideale a iubirii.

Natura ocupă un loc esențial în lirica eminesciană, fiind adesea asociată cu stările sufletești ale eului poetic. Peisajul nu este doar un element decorativ, ci devine un spațiu al reflecției, al nostalgiei și al meditației asupra timpului și existenței.

Dimensiunea filosofică a operei

Un element definitoriu al creației eminesciene îl constituie dimensiunea sa filosofică. Poezii precum **„Scrisoarea I”**, **„Glossă”**, **„Odă (în metru antic)”** sau **„Rugăciunea unui dac”** reflectă preocupările poetului pentru problematica timpului, a destinului uman, a cunoașterii și a sensului existenței. Eminescu exprimă adesea o viziune pesimistă asupra condiției umane, influențată de filosofia schopenhaueriană, dar această viziune este contrabalansată de aspirația către absolut și armonie.

Activitatea publicistică și gândirea politică

Pe lângă activitatea literară, Mihai Eminescu a fost un jurnalist de marcă, implicat activ în viața politică și socială a epocii. Articolele publicate în ziarul *Timpul* reflectă o gândire politică profundă, caracterizată prin spirit critic, patriotism și atașament față de valorile tradiționale. Eminescu a susținut ideea unității naționale, a criticat formele fără fond și a pledat pentru o dezvoltare organică a statului român.

Publicistica sa demonstrează că Eminescu nu a fost doar un poet retras în lumea idealurilor, ci un intelectual angajat, preocupat de destinul națiunii și de responsabilitatea elitei culturale.

Rolul lui Eminescu în dezvoltarea limbii române

Contribuția lui Mihai Eminescu la consolidarea limbii române literare este incontestabilă. Prin rafinamentul expresiei, bogăția lexicală și armonia construcției poetice, Eminescu a stabilit un model lingvistic durabil. Limba sa poetică a devenit un reper estetic, influențând decisiv generațiile ulterioare de scriitori și contribuind la maturizarea literaturii române.

Posteritatea operei eminesciene

Moștenirea culturală a lui Mihai Eminescu este una durabilă și continuu reinterpretată. Opera sa este studiată în sistemul educațional, analizată în cercetarea academică și valorizată în cadrul culturii naționale. Declararea zilei de 15 ianuarie drept **Ziua Culturii Naționale** subliniază rolul său simbolic în definirea identității culturale românești.

Concluzie

În concluzie, Mihai Eminescu reprezintă o personalitate fundamentală a culturii române, a cărei operă a depășit limitele epocii sale, dobândind o valoare universală. Prin profunzimea gândirii, originalitatea expresiei și complexitatea tematică, Eminescu a contribuit decisiv la afirmarea literaturii române moderne și la consolidarea conștiinței naționale. Opera sa rămâne un reper esențial al spiritualității românești și un punct de referință în cultura europeană.

Bibliografie

1. ***Călinescu, George***, Viața lui Mihai Eminescu, *Editura pentru Literatură, București, 1966.*
2. ***Călinescu, George***, Istoria literaturii române de la origini până în prezent, *Editura Minerva, București, 1982.*
3. ***Eminescu, Mihai***, Poezii, *ediție îngrijită de Perpessicius, Editura Academiei Române, București.*
4. ***Manolescu, Nicolae***, Istoria critică a literaturii române, *Editura Paralela 45, Pitești, 2008.*
5. ***Negoițescu, Ion***, Poezia lui Eminescu, *Editura Eminescu, București, 1970.*
6. ***Simion, Eugen***, Întoarcerea autorului, *Editura Univers Enciclopedic, București, 1998.*
7. ***Vianu, Tudor***, Studii de literatură română, *Editura Didactică și Pedagogică, București, 1972.*

FIŞA DE LUCRU

CLASA A V-A

LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

Profesor: MIŞU Denisa-Cătălina
Şcoala Gimnazială Produleşti
Email - denisamisu@gmail.com

Citeşte cu atenţie textul dat şi rezolvă cerinţele:

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele -
Noapte bună!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru ***tace;***
Dorm și florile-n grădină -
Dormi în pace!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce -
Fie-ți îngerii ***aproape,***
Somnul dulce!

Peste-a nopții feerie
Se ridică mândra lună,
Totu-i vis și armonie -
Noapte bună!

SOMNOROASE PASARELE…

de Mihai Eminescu

A. ÎNŢELEGEREA TEXTULUI

1. Scrie, într-un enunţ, titlul poeziei şi autorul acesteia.
2. Precizează câte strofe are poezia dată.
3. Identifică un cuvânt sau o expresie care sugerează liniştea.
4. Notează momentul zilei surprins în poezie.
5. Transcrie, din textul dat, două elemente din natură.

B. LIMBA ROMÂNĂ

1. Stabileşte sinonimul cuvintelor *se adună, se ascund, codrul, mândra.*
2. Precizează antonimul cuvintelor subliniate.
3. Desparte în silabe termenii: *somnoroase, izvoarele, feerie, armonie.*
4. Notează numărul de litere şi de sunete din cadrul următoarelor cuvinte: *pace, îngerii, culce, lebăda.*
5. Transcrie, din textul dat, o propoziţie exclamativă.

C. ACTIVITATE CREATIVĂ

- ❖ Realizează pe baza textului dat un desen reprezentativ.

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Profesor pentru educație timpurie, NEGRILA Ionela Maria

Grădinița cu P.P. Nr.1 Hunedoara, județul Hunedoara

NIVELUL: II (Grupa mare)

TEMA ANUALĂ: „Cine și cum planifică/organizează o activitate?”

SUBTEMA: „Mihai Eminescu-Luceafărul poeziei românești”

TEMA ZILEI: „Somnoroase păsărele”

TIPUL ACTIVITĂŢII: transmitere de noi cunoştiinţe, formare de priceperi şi deprinderi

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată (DLC+DEC)

FORMA DE ORGANIZARE: frontal, pe grupuri.

LOCUL DE DESFĂŞURARE: sala de grupă

SCOPUL ACTIVITĂŢII: Cultivarea sensibilității estetice și a dragostei pentru poezia clasică, prin receptarea textului eminescian și exprimarea propriilor trăiri prin intermediul tehnicilor de pictură.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

a)cognitive:

- să memoreze poezia, pe baza modelului educatoarei și a ilustrațiilor;
- să-și îmbogățească vocabularul cu noi cuvinte din poezie;
- sa recite corect, expresiv, respectand intonația, ritmul și pauzele;

b) afective:

- să-si dezvolte gustul estetic pentru frumosul din natură;
- să-și exprime opinia atât față de lucrarea proprie, cât și față de lucrările celorlalţi, motivându-şi părereile;

c) psiho-motorii:

- să mânuiască materialele puse la dispoziţie ;
- să mențina poziția corectă în timpul realizării picturii.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, memorizare, observaţia, demonstraţia, problematizarea, turul galeriei.

Mijloace didactice: siluete personaje, planșe, acuarele, apă, beţişoare, hârtie.

DEMERSUL DIDACTIC

Evenimentul didactic	Conţinutul ştiinţific	Strategii didactice	Evaluare
1.Moment organizatoric	Aerisirea sălii de grupă, aranjarea mobilierului. Pregătirea materialului didactic necesar pentru buna desfăşurare a activităţii. Asigurarea liniştii necesare începerii activităţii.		
2.Captarea atenţiei	Captarea atenţiei se realizează de către doamna bibliotecară, care înmânează copiilor un plic în care se află o poezie. Copiii sunt întrebaţi dacă vor să o înveţe.	Conversaţia Explicaţia Surpriza	
3. Anunţarea temei şi a obiectivelor	Astăzi vom învăţa poezia „Somnoroase pasarele” scrisă de M Eminescu. Câţiva copii repeta titlul poeziei şi autorul.		
4. Familiarizarea cu continutul poeziei	Recit poezia model. ***Somnoroase păsărele...*** *Somnoroase păsărele* *Pe la cuiburi se adună,* *Se ascund în rămurele -* *Noapte bună!* *Doar izvoarele suspină,* *Pe când codrul negru tace;* *Dorm şi florile-n grădină -* *Dormi în pace!* *Trece lebăda pe ape* *Între trestii să se culce -* *Fie-ţi îngerii aproape,* *Somnul dulce!* Cu ajutorul imaginilor, redau copiilor conţinutul poeziei:	- recitarea model - explicația -conversația	

5.Dirijarea învăţării.	• Fragmentul I Educatoarea recită model primul fragment şi acelaşi lucru se va întâmpla cu 2-3 copii sub îndrumarea ei. Se repetă primul fragment cu toată grupa. • Fragmentul al II-lea Recit model cele două fragmente. Doi-trei copii recită sub îndrumarea mea. Repet cele două fragmente cu toată grupa. Următorul fragment se va învăţa ca şi primele două. Toţi copiii vor repeta în cor versurile poeziei de două ori. Apoi se va recita „în lanţ”, fiecare spunând câte două versuri. Le voi spune copiilor că poetului i-au plăcut foarte mult păsările și dacă doresc să le picteze și ei. Se trece apoi la urmatoarea activitate cu ajutorul unei tranziții	-recitarea poeziei -ilustrații -exercițiul	Evaluare frontală
6 Asigurararea retenției şi a transferului	**a) Intuirea materialelor** Copiii intuiesc ce se află pe măsuțe: acuarele, betişoare, apă, şerveţele umede. **b) Anunţarea temei** Cu aceste materiale noi astăzi vom picta scene din poezia ce tocmai am învățat-o. **c)Exerciții de încălzire a muşchilor mici ai mâinilor** 1. “închidem şi deschidem pumnii”; 2. “morişca” 3. “cântăm la pian” 4. “plouă” 5. “stoarcem rufe” **d) Explicarea şi demonstrarea tehnicii de lucru** Le voi explica copiilor şi voi demonstra tehnica de lucru.	Explicaţia Demonstraţia Exerciţiul	Proba practică

	e) Executarea temei de către copii Se dă semnalul de începere a lucrului şi se va urmări modul de lucru al copiilor, dându-se indicaţii unde este cazul. După ce au terminat lucrările, le voi expune pentru a le putea examina după criteriile: respectarea conturului, folosirea culorilor potrivite, păstrarea acurateței, finalizarea temei. Se fac aprecieri individuale şi globale.	Turul galeriei	Autoevaluarea Analiza produselor activităţii
7.Evaluarea performanțelor	Evaluarea conținutului poeziei se va realiza prin metoda activ-participativă, explozia stelară. **Cine** se adună la cuiburi în prima strofă? **Ce** fac izvoarele pe măsură ce natura se pregătește de somn? **Unde** se retrage lebăda pentru a dormi? **Când** apar stelele pe cer? **De ce** se așterne tăcerea peste întreaga natură? **Cine** veghează somnul lumii în ultima strofă? **Ce** fac florile? **Unde** suntem noi când ascultăm poezia? **De ce** se face liniște seara? **Cum** este seara în poezie? (liniștită, frumoasă)	Conversația Explozia stelară	Evaluare frontală
8. Încheierea activităţii	Aprecieri verbale, colective sau individuale, asupra modului cum au recitat poezia şi au realizat pictura.	Conversaţia	

BIBLIOGRAFIE:

- „*Curriculum pentru Învăţământul preşcolar, 3-6/7 ani” MECT, 2019*
- *„Aplicaţiile noului curriculum pentru învăţământul preşcolar”, Ed. Didactica Publishing House 2009*
- *„ Educaţia timpurie-ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preşcolar”, Ed. Paralela 45*

MOTIVUL OCHILOR ÎN LIRICA EMINESCIANĂ

Profesor PIŢIGOIU Nicoleta
Colegiul Tehnic Grigore Cobălcescu Moineşti,
Loc. Moineşti, Jud. Bacău
E-mail: brumanicoleta@yahoo.com

An de an am ascultat, am citit, am învăţat alte şi alte poezii sau alte creaţii literare compuse de marii noştri scriitori, însă, cu timpul, am reuşit să înţelegem că Mihai Eminescu este poetul nostru naţional, un deschizător de drumuri noi pentru cultura naţională. În fiecare an, toţi îi aducem un omagiu, printr-o activitate cultural-artistică susţinută în şcoală, de cele mai multe ori. S-a stabilit că ziua de 15 ianuarie să fie şi Ziua Culturii în România, lucru demn de apreciat. De-a lungul vremii, marii critici literari s-au ocupat de studiul operei eminesciene. Majoritatea criticii vine să întărească ideea că Eminescu este un geniu. Lui îi revine marele merit de a fi fost declarat întemeietorul limbajului poetic modern, poetul național, grație reprezentabilității tematice care a devenit reperul pentru expresivitatea poetică.

În ansamblul poeziei sale, cea mai întâlnită formă de comunicare este cea vizuală. Ochii sunt capabili să exprime esența sufletului. De exemplu, poetul preferă culoarea albastră ca să o utilizeze în numeroase poezii, deoarece creionează limpezimea spiritului său (*Ochii ei cei mari, albaștri, de blândețe dulci și goi*). Ochii albaștri constituie elementul de atracție, ei fiind dulci *(Dulci-s ochii umbrei tale).* Ei pot reliefa umbra amintirilor sau pot emana o deosebită căldură (*Un val pe ochii tăi fierbinți*). Mihai Eminescu reușește să contureze foarte multe stări prin motivul ochilor: suferință, disperarea, resemnarea, oboseala, sfârșitul, dar prin albastrul lor sugerează renașterea și trecerea în timpul Universului, cel al infinitului (*N-ai putea să faci cu ochii, înălțimile ocol.).* Ochii sunt nu numai instrument al percepției vizuale, pot fi vorbăreți, întrebători, smeriți sau să trăiască frământările vieții (*Numai ochiul e vorbăreț, iară limba lor e mută; Sub pleoapele închise globii ochilor se bat.).* Universul eminescian, surprins în ansamblul său configurativ, are la bază un univers lingvistic eminescian specific, pe o rostire esențială a ființei, proprie numai poetului, motivul ochilor fiind cel care simbolizează puterea lui de a răzbate în inimile generațiilor de-a lungul vremii.

Prin poezie, Mihai Eminescu a arătat că rezistă sub atâtea furtuni, prin sacrificiu și prin plâns, prin credința în Dumnezeu și speranța că într-o zi va fi bine, reprezentând un model pentru fiecare român care îi citește și îi va citi opera.

Fişă de lucru- Clasa a X-a

***Floare albastră*-M. Eminescu**

Răspunde la următoarele cerințe:

1. Ce culoare au ochii iubitei în poezia *Foare albastră*?

2. Completează spațiile libere: Ochii albaștrii simbolizează....., iar ochii negri reprezintă.....

3. Asociază fiecare culoare a ochilor cu simbolistica ei în poezia eminesciană:

Culoarea ochilor 	**Simbolistica**
Ochi albaștri	Pasiune, mister
Ochi negri	Puritate, ideal
Ochi căprui	Căldură, firesc

4.Completează cu Adevărat sau Fals:

a) Ochii negri simbolizează puritatea în poezia eminesciană. _____
b) Eminescu folosește culoarea ochilor pentru a exprima emoții. _____
c) Ochii albaștri reprezintă idealul romantic. _____
d) Culoarea ochilor nu are importanță în poeziile lui Eminescu.

5.Scrie un scurt paragraf, de 4-5 enunțuri, în care să explici de ce crezi că Eminescu folosea culoarea ochilor ca simbol în poeziile sale?

BIBLIOGRAFIE:

Călinescu George – Opera lui Mihai Eminescu, vol. I-V, Editura Fundaţiilor Regale, 1934-1936;
Dumitru, Corneliu – Despre sine şi sens în rostirea eminesciană, Ed. Mondero, Bucureşti, 1993;
Eminescu, Mihai – Poezii, Editura Cartea Românească, Bucureşti, 1986.

SERBAREA ȘCOLARĂ- MIJLOC DE SENSIBILIZARE A ELEVILOR FAȚĂ DE OPERA EMINESCIANĂ

Profesor pentru învățământ primar, POP Elena,
Liceul „Miron Cristea” Subcetate, Harghita,
elena_01pop@yahoo.com

Opera lui Mihai Eminescu reprezintă un reper fundamental al culturii române, iar familiarizarea elevilor cu valorile eminesciene trebuie să înceapă încă din ciclul primar, într-o manieră adaptată vârstei, intereselor și capacităților de înțelegere ale copiilor.

La clasa a III-a, contactul cu universul eminescian nu se poate realiza prin analiză literară complexă, ci prin activități cu caracter ludic, expresiv, practic și emoțional. În acest context, serbarea școlară devine un instrument didactic valoros, cu rol de sensibilizare estetică, de cultivare a limbajului artistic și de formare a unei atitudini pozitive față de lectură și poezie.

Serbarea școlară, ca activitate extracurriculară integrată procesului educativ, îmbină elemente de literatură, muzică și mișcare și arte vizuale și abilități practice, oferind elevilor posibilitatea de a trăi poezia, nu doar de a o recepta pasiv, toate acestea contribuind la înțelegerea mesajului transmis. Inspirată din opera și valorile promovate de Mihai Eminescu, o astfel de activitate contribuie la dezvoltarea sensibilității, a creativității și a spiritului de apartenență culturală, mai ales în contextul digitalizării în care trăiesc elevii din clasele primare.

La vârsta școlară mică, învățarea este eficientă atunci când se bazează pe emoție, joc și implicare directă. Poezia eminesciană, prin muzicalitate, prin imagini sugestive și prin tematici apropiate de universul copilăriei (natura, timpul, visul), poate fi valorificată cu succes prin serbări tematice, serbări școlare.

Serbarea școlară permite: apropierea afectivă a elevilor de textul literar; memorarea facilă a unor fragmente poetice;

- dezvoltarea expresivității verbale și nonverbale;
- stimularea lucrului în echipă și a responsabilității;
- implicarea părinților și a comunității școlare în actul educativ.

Este important ca elevii să facă diferența dintre o repetare fără expresivitate și o recitare care implică respectarea semnelor de punctuație, a intonației, a implicării afective. Prin recitare, prin dramatizare și prin interpretare artistică, elevii ajung să perceapă poezia ca pe o experiență plăcută, nu ca pe o sarcină școlară dificilă.

Tema este aleasă în concordanță cu particularitățile de vârstă ale elevilor de clasa a III-a și valorifică poezii accesibile, cu imagini clare și cu ritm muzical.

Obiective educaționale propuse au fost:

- să recunoască numele poetului Mihai Eminescu și câteva date simple din viața sa;
- să recepteze emoțional mesajul unor poezii eminesciene;
- să recite expresiv fragmente de text liric;
- să manifeste interes și respect față de valorile culturii române;
- să colaboreze în realizarea unui moment artistic colectiv.

Pentru clasa a III-a au fost selectate poezii sau fragmente precum:

- „Somnoroase păsărele”;
- „Revedere” (fragmente adaptate);
- „Fiind băiet păduri cutreieram” (fragmente);
- „O, rămâi” (strofe selectate);
- „Ce te legeni…” (fragment).

Textele sunt alese integral sau parțial, cu respectarea limbajului original, explicându-se sensurile mai dificile prin discuții prealabile.

Pregătirea serbării se realizează pe parcursul mai multor săptămâni și este integrată în activitățile de la clasă: lecturarea expresivă a poeziilor în cadrul orelor de limba și literatura română;
discuții libere despre natură, despre copilărie și despre emoțiile transmise de poezii; realizarea unor fișe de lucru simple (asocierea imaginilor cu versuri, completarea unor strofe lacunare); audierea unor interpretări muzicale ale poeziei eminesciene; realizarea decorurilor (desene cu codri, lacuri, păsări, cer înstelat).

Elevii sunt implicați activ în alegerea rolurilor: recitatori, povestitori, cor, actori în scurte momente dramatizate.

Serbarea a avut următoarea structură:

1. Moment introductiv: am prezentat, pe scurt și într-un limbaj accesibil, cine a fost Mihai Eminescu („un mare poet care a iubit natura, limba română și copilăria”).
2. Recitarea poeziilor: elevii recită individual sau în grup poeziile acompaniați de un fundal muzical discret.
3. Moment de dramatizare: pe baza poeziei „Fiind băiet păduri cutreieram”, elevii au interpretat roluri simbolice (copilul, pădurea, animalele), folosind mișcare și mimică.
4. Moment muzical: interpretarea corală a unei poezii eminesciene puse pe muzică.
5. Final artistic: un colaj de versuri eminesciene despre natură, rostite pe rând de elevi, însoțite de imagini proiectate sau de decoruri realizate manual.

În școala noastră această serbare se desfășoară în holul mare al școlii, iar celelalte activități,
în sala de clasă.

Exemple de activități complementare: realizarea unui album cu desene realizate de elevi pornind de la poezia eminesciană, realizarea unui colț eminescian în clasă.

Serbarea școlară, ca formă de activitate didactică integrată și creativă, reprezintă un mijloc eficient de sensibilizare a elevilor de clasa a III-a față de opera lui Mihai Eminescu.

Prin îmbinarea poeziei cu muzica, jocul și expresia artistică, copiii descoperă universul eminescian într-un mod natural și atractiv. Această abordare contribuie la formarea gustului pentru frumos, la dezvoltarea emoțională și la cultivarea respectului pentru valorile culturale românești, punând bazele unei relații durabile între elev și literatură.

Integrarea operei eminesciene în activități precum serbarea școlară demonstrează că poezia poate deveni vie, accesibilă și relevantă chiar și pentru cei mai tineri elevi, atunci când este prezentată prin metode adaptate vârstei și nevoilor lor.

BIBLIOGRAFIE

- *Crețu, Bogdan, Eminescu. Sens, timp și devenire, Editura Polirom, Iași, 2015.*
- *Pamfil, Alina, Limba și literatura română în învățământul primar. Perspective didactice, Editura Art, București, 2016.*
- *Oprea, Crenguța-Lăcrămioara, Didactica limbii și literaturii române în ciclul primar, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2018.*
- *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasele III–IV, Ministerul Educației Naționale, București, 2014.*
- *Cucoș, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2006.*

COMPARAREA UNOR VIZIUNI DESPRE CONDIȚIA UMANĂ

Propunător: profesor PREDA Florentina
Școala Gimnazială Costești, județul Buzău

TEST, clasa a VIII-a

Citește textele de mai jos și rezolvă apoi cerințele.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Textul A

„Trecut-au anii ca nouri lungi pe şesuri
Şi niciodată n-or să vie iară,
Căci nu mă-ncântă azi cum mă mişcară
Poveşti şi doine, ghicitori, eresuri,

Ce fruntea-mi de copil o-nseninară,
Abia-nţelese, pline de-nţelesuri -
Cu-a tale umbre azi în van mă-mpresuri,
O, ceas al tainei, asfinţit de sară.

Să smulg un sunet din trecutul vieţii,
Să fac, o, suflet, ca din nou să tremuri
Cu mâna mea în van pe liră lunec;

Pierdut e totu-n zarea tinereţii
Şi mută-i gura dulce-a altor vremuri,
Iar timpul creşte-n urma mea... mă-ntunec!”

(***Trecut-au anii...,*** de Mihai Eminescu)

Textul B

„În tentativa noastră firească de a înțelege lumea, totul se întâmplă ca și cum lumea ne spune: «cauți să mă înțelegi, dar eu mă ascund; și cu cât lucrul pe care-l cauți este mai interesant, mai semnificativ, cu atât îl ascund mai bine și îl fac mai greu de găsit. Dar merită să-l cauți. Chiar fără rezultatul așteptat, căutarea îți va

da satisfacții, care însă ar putea fi altele decât cele la care te-ai gândit inițial. Cauți ceva, nu-l găsești, dar găsești altceva; uneori mai interesant decât ceea ce căutai inițial».

Învață să savurezi acest spectacol al omenescului, să te îmbeți de el - și din nou să simți că viața merită să fie trăită.”

(Solomon Marcus, ***Zece nevoi umane****)*

1. O asemănare între textul A („Trecut-au anii…”) și textul B („Zece nevoi umane”) constă în modul în care este prezentată condiția umană. Evidențiază această asemănare, raportându-te la ideea de timp și căutare a sensului existenței. (20 puncte)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

2. Comparația „Trecut-au anii ca nouri lungi pe șesuri” – textul A – sugerează ideea că: (10 puncte)

a. timpul se scurge ireversibil, provocând sentimentul pierderii;

b. natura domină existența umană;

c. spațiul este idealizat.

3. Structurile „niciodată n-or să vie iară” – textul A – și „căutarea îți va da satisfacții” (textul B) evidențiază: (10 puncte)

_____

_____

_____

4. Atât în textul A, cât și în textul B, apare ideea raportării omului la timp și la propria existență. Această raportare sugerează, în mod obișnuit: (10 puncte)

a. conștientizarea limitelor condiției umane;

b. refuzul experienței de viață;

c. izolarea totală a individului față de lume.

5. În structura „O, ceas al tainei, asfințit de seară”, din textul A, identificăm: (10 puncte)

a. o interjecție și două epitete, care sugerează pălirea luminii solare;

b. o interjecție și două metafore, ce trădează zbuciumul lăuntric al celui care se simte dureros amenințat de moarte.

6. Textele A și B propun două atitudini diferite față de existență: resemnarea în fața timpului sau acceptarea căutării continue. Care dintre aceste atitudini oferă sens vieții, potrivit fiecărui text?

(10 puncte)

a. În textul A predomină sentimentul pierderii și al limitării, în textul B, căutarea conferă sens existenței.

b. În ambele texte, timpul este ignorat, iar viața este trăită instinctiv.

7. Comentează structura „Căutarea se dovedește de multe ori mai importantă decât găsirea”, valorificând textul

B. (20 puncte)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

CE TE LEGENI?...

de Mihai Eminescu

Fișă de lucru, clasa a III-a

Profesor pentru învățământ primar RICIU Daniela
Şcoala Gimnazială Suraia, Vrancea
riciudana@gmail.com

Pălăria Albă (Informația)

Sarcina: Identifică în text elementele naturii care marchează trecerea timpului și sosirea iernii.

Ce se întâmplă cu ziua, cu noaptea și cu frunzișul?

Răspuns: _____

Pălăria Roșie (Emoția)

Sarcina: Ce sentimente îți transmite dialogul dintre poet și codru? Cum te simți când citești despre plecarea păsărilor și „pustiirea” codrului?

Răspuns: _____

Pălăria Neagră (Criticul/Pesimistul)

Sarcina: Ce a pierdut codrul odată cu venirea iernii ?

Răspuns: _____

Pălăria Galbenă (Optimistul)

Sarcina: Deși codrul este trist, crezi că această perioadă de „amorțire” îi este necesară naturii? Gândește-te la ce se va întâmpla după ce trece iarna.

Răspuns: _____

Pălăria Verde (Creativul)

Sarcina: Imaginează-ți că ești o rândunică din stolul care pleacă. Ce mesaj i-ai lăsa codrului pentru a-l încuraja până la primăvară?

Răspuns: _____

Pălăria Albastră (Moderatorul)

Sarcina: Scrie într-o singură poezie motivul principal pentru care codrul este trist în fața trecerii timpului.

Răspuns: _____

„ATELIERUL STELEI INTERIOARE” – METODĂ DIDACTICĂ INOVATOARE

Profesor pentru învățământ primar, ROCHIAN Adriana
Școala Gimnazială Nr.1, Moreni, Dâmbovița
rochian_adriana@yahoo.com

Rezumat

Lucrarea propune o metodă didactică interdisciplinară, destinată ciclului primar, intitulată **„Atelierul Stelei Interioare”**, inspirată din universul eminescian. Metoda îmbină literatura, educația moral-civică, artele și elemente de învățare socio-emoțională, având ca scop formarea elevului ca ființă sensibilă, creativă și conștientă de valorile culturale românești. Abordarea este centrată pe elev, valorifică învățarea prin experiență și utilizează simboluri recurente din opera lui Mihai Eminescu (steaua, codrul, timpul, visul) ca repere educaționale.

1. Argument

Mihai Eminescu nu este doar poetul național, ci un reper axiologic pentru cultura română. Opera sa reflectă profunzimea gândirii, dragostea pentru natură, setea de cunoaștere, spiritul critic și aspirația către absolut. Pentru elevii din ciclul primar, aceste dimensiuni pot deveni surse fertile de formare interioară, dacă sunt transpuse într-un limbaj pedagogic accesibil. În contextul actual, dominat de tehnologie și ritm accelerat, copilul are nevoie de ancore culturale și emoționale. Metoda „Atelierul Stelei Interioare” pornește de la ideea eminesciană a luminii lăuntrice (simbolizată de stea) și urmărește cultivarea acesteia prin activități integrate, creative și reflexive.

2. Fundamentare teoretică

Metoda se sprijină pe:

- pedagogia constructivistă (elevul își construiește activ cunoașterea);
- teoria inteligențelor multiple (H. Gardner);
- învățarea experiențială (D. Kolb);
- educația socio-emoțională;
- valorizarea patrimoniului cultural național.

Din opera eminesciană sunt valorificate simbolurile recurente: natura (codrul), timpul, visul, steaua, condiția omului. Acestea sunt adaptate nivelului de vârstă al elevilor și transformate în instrumente pedagogice.

3. Descrierea metodei „Atelierul Stelei Interioare”

3.1. Scop: dezvoltarea armonioasă a elevilor prin cultivarea sensibilității estetice, a empatiei, a creativității și a respectului față de valorile culturale, având ca punct de plecare universul eminescian.

3.2. Obiective

- formarea competențelor de receptare a mesajului literar;
- stimularea exprimării creative orale, scrise și artistice;
- dezvoltarea capacității de reflecție personală;
- cultivarea dragostei pentru natură și pentru limba română;
- consolidarea lucrului în echipă.

3.3. Grup țintă

Elevii din clasele II-–IV (adaptabil și pentru alte niveluri).

4. Structura metodei

Metoda este organizată în patru module simbolice, desfășurate pe parcursul a două–patru săptămâni:

Modulul I – „Sub teiul lui Eminescu”

Activitate de deschidere: se creează în clasă un colț tematic cu portretul poetului, frunze, imagini cu natura și un „tei simbolic”. Învățătorul povestește, pe înțelesul copiilor, episoade din viața lui Eminescu. Elevii primesc un „Jurnal al stelei”, un mic caiet personal în care vor nota impresii, desene, gânduri.

Exercițiu: „*Dacă l-aș întâlni pe Eminescu*…” – discuție ghidată.

Modulul II – „Codrul care vorbește”

Lectură adaptată din poezii precum „Revedere”, „Somnoroase păsărele”, „Fiind băiet păduri cutreieram”.

Activități:

- lectură expresivă;
- audiție muzicală inspirată din versuri;
- plimbare didactică în natură sau observarea mediului din jurul școlii;
- realizarea unei „hărți a codrului” (colaj colectiv).

Modulul III – „Steaua mea interioară”

Pornind de la poezia „La steaua”, elevii sunt ghidați într-un exercițiu de imaginație: fiecare copil își descoperă „steaua interioară” – o calitate personală.

Activități:

- desenarea stelei personale;
- completarea propoziției: „Steaua mea luminează atunci când…”;
- cerc al aprecierii (colegii oferă feedback pozitiv).

Se urmărește dezvoltarea stimei de sine și a empatiei.

Modulul IV – „Vis și creație”

Elevii creează produse finale:

- poezii scurte;

- mini-povești;
- benzi desenate;
- mici scenete.

Se organizează „Festivalul micilor eminescieni”, cu invitați (părinți, alți elevi).

Evaluarea este alternativă: portofoliu, autoevaluare, observație sistematică.

5. Elemente de inovație

- utilizarea simbolurilor eminesciene ca instrumente pedagogice;
- îmbinarea educației literare cu cea socio-emoțională;
- accent pe reflecția personală prin „Jurnalul stelei”;
- evaluare formativă și creativă;
- deschidere către comunitate.

Metoda nu transmite doar informații despre Eminescu, ci creează o experiență de viață inspirată din valorile sale.

6. Impact educațional

Aplicarea metodei conduce la:

- creșterea motivației pentru lectură;
- îmbunătățirea climatului clasei;
- dezvoltarea creativității;
- consolidarea identității culturale;
- formarea unor atitudini pozitive față de sine și ceilalți.

7. Concluzii

„Atelierul Stelei Interioare” propune o lectură pedagogică a universului eminescian, adaptată copilului contemporan. Eminescu devine astfel nu doar obiect de studiu, ci mentor simbolic, iar școala – spațiu al descoperirii de sine. Metoda poate fi extinsă și adaptată, reprezentând un model de valorificare creativă a patrimoniului cultural în educația timpurie.

BIBLIOGRAFIE

1. *EMINESCU, Mihai.* Poezii. *București: Editura Academiei Române, ediții diverse.*
2. *CREȚU, Carmen.* Pedagogia valorilor. *Iași: Polirom, 2015.*
3. *GARDNER, Howard.* Inteligențe multiple. Noi orizonturi. *București: Sigma, 2006.*
4. *KOLB, David A.* Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development. *New Jersey: Pearson Education, 2014.*
5. *PÂNIȘOARĂ, Ion-Ovidiu.* Ghidul profesorului modern. *București: Polirom, 2017.*
6. *Ministerul Educației.* Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română – învățământ primar. *București: Ministerul Educației, în vigoare.*

MIHAI EMINESCU- ASPECTE INEDITE DIN VIAȚA POETULUI

Profesor învățământ primar
RUSIE Daniela
Școala Gimnazială, Comuna Sinești,
Județul Vâlcea
danarusie@yahoo.com

Printre activitățile extracurriculare organizate cu clasa a III-a, am desfășurat și activitatea despre marele nostru poet, „*Mihai Eminescu- aspecte inedite din viața lui*”.

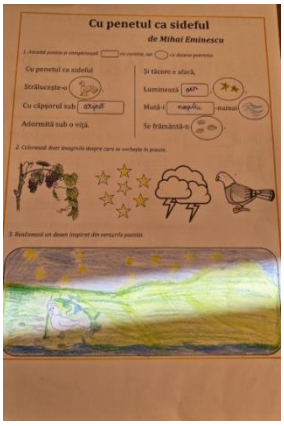
Am prezentat elevilor un material cu informații despre *Luceafărul poeziei românești*:

Mihai Eminescu este considerat poetul național al românilor și una dintre cele mai importante personalități ale culturii române. Dincolo de opera sa literară, viața lui Eminescu ascunde numeroase curiozități interesante, care îl apropie de cititorii de toate vârstele.

1. Numele adevărat al poetului

La naștere, poetul s-a numit Mihail Eminovici. Numele „Eminescu” i-a fost atribuit de Iosif Vulcan, directorul revistei *Familia*, atunci când i-a publicat prima poezie, „De-aș avea”.

2. Un copil pasionat de lectură

Eminescu a fost un copil curios și foarte inteligent. Îi plăcea să citească ore întregi și era atras de povești, legende și basme populare, care mai târziu vor influența creațiile sale, precum „Făt-Frumos din lacrimă”.

3. Elev rebel, dar genial

Deși era foarte talentat, Eminescu nu a fost un elev obișnuit. A abandonat școala de mai multe ori, preferând să călătorească și să învețe pe cont propriu. A fost un spirit liber, dornic de cunoaștere.

4. Poet, dar și jurnalist

Pe lângă poezie, Eminescu a fost un *jurnalist foarte activ.* A lucrat la ziarul *Timpul*, unde a scris articole politice și sociale, fiind cunoscut pentru opiniile sale ferme și critice.

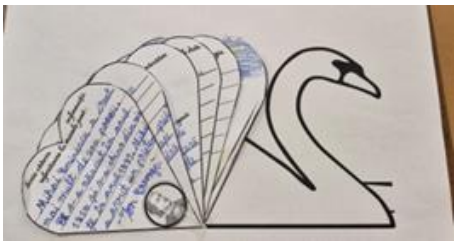
5. O iubire celebră: Veronica Micle

Una dintre cele mai cunoscute povești de dragoste din literatura română este cea dintre Mihai Eminescu și Veronica Micle. Relația lor a fost intensă, dar plină de suferință, influențând profund poeziile de dragoste ale poetului.

6. „Luceafărul”– o poezie record

Poezia „Luceafărul” este considerată cea mai lungă poezie din literatura română, având 98 de strofe. Este și una dintre cele mai studiate și iubite creații eminesciene.

7. Eminescu și pasiunea pentru știință

Puțini știu că Eminescu era pasionat de *astronomie, filozofie și istorie.* Aceste interese se reflectă în poezii precum „Scrisoarea I”, unde apar idei despre univers și timp.

8. Ziua Culturii Naționale

Data de *15 ianuarie*, ziua nașterii lui Mihai Eminescu, a fost declarată *Ziua Culturii Naționale* în România, în semn de omagiu pentru contribuția sa la cultura română.

9. Un manuscris impresionant

Eminescu a lăsat în urmă aproximativ *14.000 de pagini de manuscrise*, care cuprind poezii, proză, articole și note personale. Acestea sunt păstrate la Academia Română.

10. Un poet nemuritor

Deși a trăit doar *39 de ani,* Mihai Eminescu a lăsat o moștenire literară uriașă. Opera sa continuă să fie citită, studiată și iubită de generații întregi.

Mihai Eminescu nu a fost doar un mare poet, ci și un om complex, curios și profund. Curiozitățile din viața sa ne ajută să-l înțelegem mai bine și să descoperim că în spatele versurilor se afla un spirit liber și pasionat de cunoaștere.

În continuare, elevii au lucrat pe fișe de lucru și au realizat o lebădă din inimioare pe care au scris rezolvarea anumitor sarcini.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Călinescu, George– Viața lui Mihai Eminescu, Editura pentru Literatură, București, 1966*
2. *Creția, Ioana– Eminescu. Viața și opera, Editura Humanitas, București, 2015*
3. *Manolescu, Nicolae– Istoria critică a literaturii române, Editura Paralela 45, Pitești, 2008*
4. *Manual de Limba și literatura română, clasele III–VIII, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2002*

Probă de evaluare - Limba și Literatura Română

Profesia: Profesor învățământ primar
Numele și prenumele: SACALIU Angelica
Liceul Tenologic ,,Tudor Vladimirescu”
Structura Școala Gimnazială Cerneți
Localitatea: Cerneți
Județul :Mehedinți
angelcasacaliu@gmail.com

I. Citește cu atenție versurile de mai jos:

„La mijloc de codru des
Toate păsările ies,
Din huceag de aluniș
La voiosul luminiș,
Luminiș de lângă baltă,
Care-n trestia înaltă
Legănându-se din unde,
În adâncu-i se pătrunde
Și de lună și de soare
Și de păsări călătoare,
Și de lună și de stele
Și de zbor de rândunele.”

II. Înțelegerea textului (50 puncte)

1. Unde se află locul descris de poet în prima strofă? (5p)

_____

2. Transrie din text două elemente ale cadrului natural terestru (de pe pământ) și două elemente ale cadrului cosmic (din cer): (10p)

- Elemente terestre: _____ , _____
- Elemente cosmice: _____ , _____

3. Explică, în 2-3 rânduri, ce crezi că înseamnă că balta „se pătrunde” de lună și de soare. (10p)

_____

_____

_____

4. Identifică în text un adjectiv care exprimă starea de spirit a luminișului și scrie-l mai jos: (5p)

_____

5. Realizează un desen scurt (schiță) care să ilustreze tabloul descris în ultima parte a poeziei (balta, trestia și cerul oglindit). (20p)

III. Limbă și Comunicare (40 puncte)

6. Găsește în text sinonime (cuvinte cu același înțeles) pentru: (10p)

- Pădure = _____
- Valuri = _____

7. Desparte în silabe următoarele cuvinte din poezie: (10p)

- *păsările:* _____
- *aluniș:* _____
- *luminiș*: _____

8. Analizează cuvintele subliniate din propoziția următoare: (10p) „Toate <u>păsările</u> <u>ies</u> din pădure.”

- *păsările*–_____
- *ies* –_____

9. Alcătuiește o propoziție în care cuvântul „baltă” să aibă funcția de subiect. (10p)

_____

Descriptori de Performanță

Item	Suficient (S)	Bine (B)	Foarte Bine (FB)
I.1	Identifică parțial locul, cu ezitări sau greșeli de exprimare.	Identifică corect locul (codrul), dar fără detalii.	Identifică precis locul descris, utilizând textul („mijlocul codrului des”).
I.2	Identifică cel puțin două elemente din cele patru cerute.	Identifică trei elemente corect sau le amestecă ușor.	Identifică și clasifică corect toate cele 4 elemente (2 terestre, 2 cosmice).

I.3	Oferă o explicație simplistă sau parțial corectă (ex: „apa e luminată”).	Explică sensul versului, referindu-se la lumină sau reflexie.	Explică nuanțat fenomenul de oglindire a aștrilor în luciul apei.
I.4	Identifică un adjectiv, dar nu pe cel cerut de context.	Identifică adjectivul „voiosul”, dar cu greșeli de scriere.	Identifică corect adjectivul „voiosul” și îl scrie corect.
I. 6	Identifică un singur sinonim corect.	Identifică ambele sinonime, cu mici ezitări ortografice.	Identifică corect ambele sinonime: *codru* și *unde*.
I.7	Desparte corect în silabe un singur cuvânt din trei.	Desparte corect în silabe două cuvinte din trei.	Desparte corect în silabe toate cele trei cuvinte.
I.8	Analizează parțial corect una dintre părțile de vorbire.	Analizează corect părțile de vorbire, dar omite timpul verbului.	Analizează complet și corect: substantiv comun, nr. plural; verb, timpul prezent.
I.9	Alcătuiește o propoziție, dar cuvântul nu are funcția de subiect.	Alcătuiește o propoziție corectă cu „baltă” ca subiect, dar simplă.	Alcătuiește o propoziție dezvoltată, corectă gramatical, cu rolul de subiect.

Barem de corectare și notare

Partea a II-a: Înțelegerea textului (50 puncte)

1. 5 puncte pentru precizarea locului (mijlocul codrului/pădurii).
2. 10 puncte (2,5p x 4) pentru elemente:
   - Terestre: codru, aluniș, trestie, baltă, rândunele (oricare două).
   - Cosmice: lună, soare, stele (oricare două).
3. 10 puncte pentru explicarea ideii de oglindire:
   - 10p – explicație clară, logică, referitoare la reflexia apei.
   - 5p – răspuns parțial sau ezitant.
4. 5 puncte pentru identificarea adjectivului „voiosul”.
5. 20 puncte pentru desen:
   - 20p – respectă toate elementele textului (apă, trestie, cer).
   - 10p – respectă parțial elementele.
   - 5p – desen sumar, fără legătură evidentă cu textul.

Partea a III-a: Limbă și comunicare (40 puncte)

6. 10 puncte (5p x 2): codru (pentru pădure), unde (pentru valuri).
7. 10 puncte (3,3p x 3):

- pă-să-ri-le
- a-lu-niș
- lu-mi-niș

8. 10 puncte (5p x 2):

- păsările = substantiv comun, numărul plural.
- ies = verb, timpul prezent.

9. 10 puncte pentru propoziție:

- 10p – cuvântul este subiect (răspunde la întrebarea cine/ce?), propoziția începe cu majusculă și are punct.
- 5p – cuvântul este în propoziție, dar are altă funcție (ex: „Merg la baltă.” - aici e complement).

10 puncte din oficiu.

Recomandare pentru notarea finală:

- FB: 90 - 100 puncte
- B: 70 - 89 puncte
- S: 50 - 69 puncte
- I: sub 50 puncte

BIBLIOGRAFIE:

Eminescu, Mihai, Poezii, Editura Minerva, București, 1985
Ministerul Educației Naționale, Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasele a III-a – a IV-a, București, 2014.
Neacșu, Ioan, Metode și tehnici de învățare eficientă-Fundamente și practici de succes,Editura Polirom,2015

TEST DE ANTRENAMENT
EXAMENUL NAȚIONAL DE BACALAUREAT
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Profesor: STAICU Eugenia Viorica
Liceul Tehnologic „Anghel Saligny”
Roşiori de Vede
Jud. Teleorman
e-mail: staicu_gina@yahoo.com

Filiera teoretică-Profilul real; Filiera tehnologică,
Filiera vocațională – Toate profilurile *cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(50 DE PUNCTE)**

Citește următorul fragment:

Aveam optsprezece ani. E frumos să ai optsprezece ani, da, însă eu voiam să mă sinucid. Eram frumoasă, admirată, părinţii mei erau bogaţi şi mă răsfăţau. Începusem să scriu şi chiar debutul a fost un succes: Marele Premiu naţional pentru roman. Fotografia mea apărea în toate ziarele. M-au decretat un fenomen dar eu, eu voiam să mor.

Această adolescenţă, care ar fi putut fi perfect fericită, o victorie, nu era pentru mine decât o tortură morală.

Îmi era ruşine să fiu fericită, nu voiam să accept viaţa aşa cum o vedeam atunci. Mă simţeam trăind, fără a putea înţelege această existenţă care-mi fusese dată. Trăiam în afara voinţei mele, mă născusem fără ştiinţa mea, sufeream ca toată lumea, fără a şti de ce şi voi muri, inevitabil, fără să cunosc raţiunile acestui sfârşit. Îmi puneam toate problemele şi nu numai teoretic, ci şi practic, zi după zi. Era un supliciu să accept că nu pot înţelege. Intrasem într-o stare de răzvrătire absolută.

De altfel, acest refuz de a accepta viaţa, aşa cum mi se părea că este, începuse de timpuriu.

Aveam probabil cinci sau şase ani când ceilalţi puşti, care descoperiseră „trucul”, mă ameninţau: — Dacă nu ne dai jucăriile tale, o să-ţi povestim cum bandiţii au chinuit un copil. L-au furat de-acasă. I-au tăiat urechile, nasul, i-au ars mâinile, i-au torturat şi pe părinţii lui…

Lumea se întuneca, mă sufocam de oroare, simţeam că mor. Dacă ar fi continuat, aş fi putut să leşin. Mi s-a întâmplat asta, de mai multe ori.

S-ar putea deduce că eram un copil bolnav, bolnav de nervi, dar eu cred că eram mai mult decât normală şi că, foarte firavă în aparenţă, mă susţinea o mare vitalitate, chiar un temperament excesiv; această

sensibilitate nu putea suporta cruzimea, absurdul – era starea normală, idealul oricărei fiinţe, a oricărui copil. A putea să suporţi toate acestea ar fi fost, cu adevărat, anormal.

În ceea ce mă priveşte pe mine, era evident că o forţă statornică mă ajuta să mă redresez, după fiecare boală gravă. De mai multe ori – dublă pneumonie. Îmi aduc aminte că la cinci ani am scuipat sânge. Văzând spaima părinţilor mei, credeam că am comis o greşeală gravă. Mă temeam să nu fiu pedepsită. Doar după ce m-am trezit în braţele mamei, care plângea şi ea, am simţit că mă liniştisem, în fine.

Calmă, blândă chiar, cădeam totuşi pradă crizelor violente şi, uneori, dovedeam o sumbră încăpăţânare, o totală inflexibilitate.

Am refuzat să merg la şcoală şi am fost mult timp incapabilă să învăţ literele alfabetului. Şi asta fiindcă nimeni nu s-a gândit să-mi explice la ce poate servi alfabetul. Eu voiam întotdeauna să pricep lucrurile, pentru a le accepta. La nouă ani, un profesor special angajat se chinuia să mă convingă că trebuie să învăţ. Eu mă gândeam mereu la altceva, eram distrată...

— Şi totuşi, l-am auzit şoptind pe tata, nu pare să fie idioată.

M-au dus cu forţa la şcoală şi din prima zi am provocat un scandal. Fetiţele care se jucau, împroşcându-se cu apă, au fost surprinse de învăţătoare; aceasta a prins-o pe una dintre fetiţe, trăgând-o brutal de ureche. Micuţa răcnea de durere, eu am ieşit din bancă şi, fără a mai sta pe gânduri, am început s-o lovesc pe învăţătoare cu pumnii şi cu picioarele.

Au fost chemaţi părinţii mei, doctorul…

Când am înţeles că alfabetul cu literele lui folosea la scris şi la citit cărţi care povesteau lucruri foarte interesante, cititul curent a devenit pentru mine o joacă.

Dar, după aceea, cărţile au fost acelea care mă împiedecau să-mi fac lecţiile. Îmi neglijam complet îndatoririle şcolare, citind toată ziua orice îmi cădea în mână. Biblioteca tatălui meu, care acoperea un zid imens, deveni pentru mine suprema fascinaţie. Credeam că pot găsi răspuns la toate misterele, la toate întrebările.

Henriette Yvonne Stahl, *Martorul eternităţii*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvintelor *supliciu* și *statornică.* **6 puncte**
2. Menționează motivul pentru care au fost chemați la școală părinții. **6 puncte**
3. Precizează motivul pentru care adolescența naratoarei ar fi putut fi considerată *perfect fericită,* justificându-ți răspunsul cu o secvență semnficativă din text. **6 puncte**
4. Explică ce însemnătate capătă pentru naratoare alfabetul. **6 puncte**

5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, două trăsături de caracter ale personajului narator, așa cum reiese din texul dat spre analiză. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezei dacă *succesul personal și bogăția părinților pot asigura sau nu fericirea unui adolescent*, raportându-te atât la informațiile din fragmentul citat, care aparține scriitoarei Henriette Yvonne Stahl, cât și la experiența personală sau culturală.

20 puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;

14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea.

6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL AL II-LEA (10 PUNCTE)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, relația dintre ideile poetice și mijloacele artistice din textul următor:

Din valurile vremii, iubita mea, răsai
Cu braţele de marmur, cu părul lung, bălai -
Şi faţa străvezie ca faţa albei ceri
Slăbită e de umbra duioaselor dureri!
Cu zâmbetul tău dulce tu mângâi ochii mei,
Femeie între stele şi stea între femei
Şi întorcându-ţi faţa spre umărul tău stâng,
În ochii fericirii mă uit pierdut şi plâng.
Cum oare din noianul de neguri să te rump,
Să te ridic la pieptu-mi, iubite înger scump,

Şi faţa mea în lacrimi pe faţa ta s-o plec,
Cu sărutări aprinse suflarea să ţi-o-nec

Şi mâna friguroasă s-o încălzesc la sân,
Aproape, mai aproape pe inima-mi s-o ţin.

Dar vai, un chip aievea nu eşti, astfel de treci
Şi umbra ta se pierde în negurile reci,
De mă găsesc iar singur cu braţele în jos
În trista amintire a visului frumos
Zadarnic după umbra ta dulce le întind:
Din valurile vremii nu pot să te cuprind.

Mihai Eminescu, *Din valurile vremii*

Notă!

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

SUBIECTUL AL III-LEA **(30 DE PUNCTE)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje într-un text dramatic aparținând lui I. L. Caragiale.

In elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea adouă dintre caracteristicile textului dramatic, semnificative pentru realizarea personajelor alese (de exemplu: formula estetică, temă, conflict, acțiune, relații temporale și spațiale, tipuri de comic, indicații scenice, discurs dramatic, final etc.) prin referire la textul studiat;
– statut social, moral și psihologic, relevarea trăsăturilor celor două personaje;
– comentarea a două citate/scene dramatice, semnificative pentru relația dintre cele două personaje.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper). Pentru **redactarea** eseului, vei primi 12 puncte (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte, ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vererea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

FIȘA DE LUCRU

„LACUL” de MIHAI EMINESCU

Profesor de limba și literatura română: STAN Mihaela
Școala Gimnazială „Simion Balint”
Localitatea: Copăceni, Județul: Cluj
E-mail: mihaelastan36@yahoo.com

Citește cu atenție textul și răspunde cerințelor.

Lacul codrilor albastru
Nuferi galbeni îl încarcă;
Tresărind în cercuri albe
El cutremură o barcă.

Și eu trec de-a lung de maluri,
Parc-ascult și parc-aștept
Ea din trestii să răsară
Și să-mi cadă lin pe piept;

Să sărim în luntrea mică,
Îngânați de glas de ape,
Și să scap din mână cârma,
Și lopețile să-mi scape;

Să plutim cuprinși de farmec
Sub lumina blândei lune -
Vântu-n trestii lin foșnească,
Unduioasa apă sune!

Dar nu vine...Singuratic
În zadar suspin și sufăr
Lângă lacul cel albastru
Încărcat cu flori de nufăr.

(Lacul, de Mihai Eminescu)

1. Scrie trei cuvinte care îți vin în minte când auzi cuvântul „lac”:
.....
.....
.....

2. Răspunde la următoarele întrebări:

Ce rol are natura în poezie?

.....

Ce vis își construiește îndrăgostitul?

.....

Ce stare sufletească domină în poezie?

a) bucurie

b) melancolie

c) speranță

d) tristețe

Cum este prezentat lacul?

.....

Cu ce anotimp sau stare sufletească ai asocia poezia?

.....

Ce rol are iubirea în poezie?

.....

De ce finalul poeziei este melancolic?

.....

3. Completează:

-elemente din natură: .....

-culori: .....

-sunete/mișcare: .....

-sentimentele îndrăgostitului: .....

4. Metoda cubului:

- Descrie lacul în două rânduri.
- Explică de ce lacul este important în poezie.
- Compară începutul și finalul poeziei.
- Asociază poezia cu o stare sufletească.
- Argumentează dacă poezia are, ca temă, iubirea.

- Aplică: Ce mesaj transmite poezia unui adolescent de azi?

5. Scrie 5-6 rânduri despre un moment în care ai așteptat ceva important pentru tine, într-un loc din natură.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Completează propozițiile:

Cel mai mult mi-a plăcut versul:

„.....”.

Poezia m-a făcut să mă simt .....

Am înțeles că natura la Eminescu este .....

METODA INTELIGENȚELOR MULTIPLE – APLICAȚII DIDACTICE ÎN RECEPTAREA TEXTELOR POETICE EMINESCIENE *SARA PE DEAL* ȘI *DORINȚA*

Prof. TĂNASE Loredana
Liceul Tehnologic Dimitrie Dima
Localitatea Pitești
Județul Argeș
E-mail: loredana_tanase 77@yahoo.com

Cunoașterea operei *poetului nepereche* Mihai Eminescu constituie un reper fundamental al educației noastre literare, dar și o provocare didactică, în special în ceea ce privește receptarea poeziei lirice de către elevi. Densitatea imagistică, simbolismul profund și limbajul specific epocii pot crea dificultăți în înțelegerea textului poetic și o receptare pasivă a acestuia. În acest context, se impune necesitatea valorificării unor metode teoretice moderne, capabile să răspundă diversității cognitive și afective a elevilor. Metoda inteligențelor multiple oferă un astfel de cadru, permițând o abordare flexibilă, diferențiată și profund formativă a textului poetic.

În literatura de specialitate, metodele didactice tradiționale reprezintă rezultatul unor practici validate și teoretizate sistematic. În paralel, practica pedagogică modernă încurajează elaborarea unor propuneri metodologice inovatoare, cu condiția ca acestea să fie fundamentate pe teorii recunoscute. În acest sens, metoda inteligențelor multiple reprezintă un cadru teoretic solid, recunoscut și aplicabil în predarea literaturii.

Dintre tipurile de inteligențe multiple, în predarea literaturii sunt relevante în mod constructiv câteva precum: inteligența lingvistică, inteligența spațială, inteligența muzicală, inteligența intrapersonală /interpersonală, inteligența kinestezică, inteligența naturalistă.

Aplicarea acestei metode favorizează învățarea activă și participativă. Textele poetice *Sara pe deal* și *Dorința* se remarcă printr-o puternică dimensiune senzorială și afectivă, fiind structurate pe imagini vizuale, sonore și dinamice, integrate într-un cadru natural armonios, iar aceste caracteristici oferă posibilitatea unei abordări didactice bazată pe metoda inteligențelor multiple.

Activitatea didactică propusă a fost realizată la nivelul clasei a X-a, în cadrul unei lecții de interpretare a textului liric. Textele *Sara pe deal* și *Dorința* au fost citite integral și discutate frontal în etapa inițială, după care elevii au fost organizați în șase grupe, fiecare grupă optând pentru un anume tip de inteligență, în funcție de preferințele și aptitudinile fiecăruia.

Elevii cu inteligență lingvistică au valorificat analiza metaforelor și a imaginilor poetice, au reformulat mesajul liric și au redactat unele texte reflexive inspirate de textul poetic.

Elevii care au ales acest tip de inteligență au avut de selectat trei imagini poetice relevante din fiecare text liric, de interpretat mesajul liric și de redactat un text reflexiv de 30–50 de cuvinte, pornind de la ideea iubirii idealizate. Ei au realizat un text interpretativ în care poezia *Sara pe deal* a fost definită ca poezie a așteptării și a armoniei cosmice, *Dorința* a fost interpretată ca expresie a iubirii trăite în deplină comuniune cu natura și au evidențiat antiteza dintre timpul cosmic și timpul individual.

Grupa cu inteligență spațială a realizat desene/colaje inspirate din atmosfera poeziilor, reprezentând grafic imaginile artistice și asociind culorile cu stările afective sugerate de text. Elevii au prezentat un peisaj nocturn dominat de tonuri calde și reci, sugerând liniștea serii din *Sara pe deal*, elemente romantice precum stelele, luna, izvorul, salcâmul etc., oferind explicații în care au corelat cromatica cu emoțiile eului liric: liniștea, dorul, intimitatea cuplului.

Elevii cu *inteligență muzicală* au identificat elementele sonore din text, au recitat poeziile respectând ritmul, au asociat textul cu un fundal muzical sugestiv. Ei au recitat poezia *Sara pe deal*, accentuând repetiția sunetelor, au oferit o scurtă explicație privind rolul unor simboluri ca toaca, clopotul și buciumul în construirea atmosferei și asocierea cu muzica instrumentală lentă, sugerând ideea de armonie și intimitate.

Grupul care s-a identificat cu tipul de *inteligență intrapersonală/interpersonală* a valorificat prin reflecție asupra propriilor emoții generate de poezie, redactarea unui jurnal de lectură, autoevaluându-și trăirile. Elevii au organizat o dezbatere cu tema *Iubirea eminesciană este idealizată sau trăită concret?* formulând argumente pro și contra în care au utilizat exemple din ambele poezii și au ajuns la o concluzie comună, anume iubirea eminesciană este idealizată, dar trăită intens prin intermediul naturii. Alți elevi din aceeași grupă au redactat un jurnal de lectură, în care au notat emoțiile generate de poezii exprimându-și părerea asupra sentimentului de iubire.

Elevii cu *inteligență kinestezică* au reprezentat câteva secvențe lirice diferite din cele două texte (mimarea mișcării și a așteptării, jocul de rol, utilizarea materialelor: clopotul, vălul ca simbol). Ei au transpus prin mișcare atmosfera poeziei, au realizat o scurtă scenetă nonverbală dramatizând simbolic întâlnirea dintre cei doi îndrăgostiți făcând apel la mișcări lente sugestive pentru apropiere și așteptare.

Elevii cu *inteligență naturalistă* au avut în vedere identificarea tuturor elementele naturii din cele două poezii, explicarea rolului acestora în exprimarea sentimentului de iubire și menționarea relației dintre om și natură. Grupa respectivă a realizat o hartă conceptuală în care natura a fost văzută ca spațiu protector al iubirii, iar elementele naturii au fost interpretate simbolic evidențiindu-se comuniunea deplină dintre eul liric și întregul univers.

Aplicarea inteligențelor multiple în analiza poeziilor *Sara pe deal* și *Dorința* demonstrează că literatura poate fi abordată într-un mod accesibil, creativ și profund formativ, fără a diminua rigoarea interpretativă. O

astfel de abordare contribuie la descoperirea potențialului elevilor și la actualizarea didactică a operei lui Mihai Eminescu permițând fiecăruia să fie valoros și original în interpretarea textului poetic.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Cucoș, Constantin, (2014), Pedagogie, Iași, Editura Polirom;*
2. Eminescu, Mihai, (2018), Poezii, București, Editura Corint;
3. Manolescu, Nicolae, (2008), Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură, Pitești, Editura Paralela 45

„NU SUNT PREA MIC” DE MIHAI EMINESCU
- ACTIVITATE DIDACTICĂ PENTRU ELEVII CU DMS

Prof. ȚOGHE Cosmina Andreea,
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Băbeni, Vâlcea
cosmina_ciornohac@yahoo.com

Anul acesta mi-am ales, ca poezie studiată pentru a marca ziua marelui poet Mihai Eminescu, *Nu sunt prea mic*- o poezie scurtă, plăcută și care este foarte elocventă în situația mea, în care lucrez cu elevi cu deficiențe mintale severe. Mesajul acestei poezii este unul care am dorit să se întipărească în sufletele copiilor, dar și ale părinților, care, în vremurile noastre încercând să își protejeze copii, fac multe lucruri în locul acestora. De asemenea, pentru elevii cu DMS este foarte important să ajungă să realizeze independent activități, întrucât aceștia nu au dezvoltarea copiilor tipici și au mai mereu nevoie de suportul adultului.

Copiii cu autism sever întâmpină dificultăți majore în comunicarea verbală, dar dorința lor de a comunica rămâne vie și puternică.

În activitățile didactice pentru elevii cu DMS folosirea limbajului nonverbal și a comunicării alternative devine esențială: gesturile, imaginile și semnele facilitează înțelegerea și exprimarea emoțiilor. Poezia „*Nu sunt prea mic"* devine astfel un instrument de conectare emoțională și stimulare senzorială, adaptată prin metode vizuale și tactile care respectă particularitățile fiecărui copil.

Pentru ca activitatea să aibă succes, am respectat niște principii de organizare a activității :

✓ **Am fragmentat poezia vizual**

Fiecare vers al poeziei a fost însoțit de imagini sugestive clare: copil zâmbitor, soare strălucitor, fluture colorat. Aceste imagini creează conexiuni vizuale imediate și facilitează înțelegerea mesajului poetic.

✓ **Am folosit pictograme și simboluri**

Cuvintele-cheie din poezie le-am reprezentat prin pictograme standardizate, facilitând recunoașterea și asocierea semantică. Simbolurile devin punți către înțelegere.

✓ **Am folosit activități tactile**

Am introdus în cadrul activității material diferite: plastilină moale, texturi variate, obiecte reale care reprezintă elementele poeziei: mușcată din hârtie colorată, soare din carton texturat, creând experiențe senzoriale concrete (foarte importante mai ales pentru copiii care au desincronizări senzoriale).

✓ **Am folosit întrebări interactive**

Întrebările folosite au fost simple, nonverbale, prin alegerea de imagini sau gesturi intuitive, stimulând răspunsul și implicarea activă a copilului în procesul de învățare.

De asemenea, am utilizat metode de stimulare a comunicării nonverbale în contextul învățării poeziei:

- introducerea semnelor simple pentru cuvintele-cheie: „eu" (arăt către mine-palma la piept), „mic" (arătând cu mâna spre sol), „mare" (arătând cu mâna spre cer), „să ud" (imitarea acțiunii de a uda o floare folosind stropitoarea), „să scriu" (imitarea acțiunii de a scrie), fiecare semn este repetat cu răbdare până devine familiar;

- mimarea emoțiilor din poezie: bucurie, curaj, dorință; copilul observă și imită expresiile faciale și gesturile care transmit stările emoționale;

-activități dramatice simple care permit înțelegerea mesajului poeziei fără cuvinte, prin mișcare și expresie corporală;

-stimularea sunetelor cântând cântecelul care are la bază versurile acestei poezii, creând o conexiune auditivă (cântecelul se derulează pe tabla inteligentă, cu imagini sugestive).

Poezia „*Nu sunt prea mic*" de Mihai Eminescu devine un instrument valoros de incluziune și exprimare pentru copiii cu deficiențe mintale severe, oferindu-le o voce prin metode alternative.

Adaptarea conținutului literar prin metode multisenzoriale și nonverbale sprijină dezvoltarea comunicării și a inteligenței emoționale. Răbdarea, personalizarea activităților și colaborarea interdisciplinară sunt esențiale pentru succesul intervențiilor educaționale și terapeutice.

Imaginile utilizate în memorarea poeziei le-am generat cu AI.

<table>
<tr><td colspan="2">NU SUNT PREA MIC
de MIHAI EMINESCU</td></tr>
<tr><td> </td><td>Nu sunt prea mic să pot uda
Mușcata din fereastra mea.</td></tr>
<tr><td> </td><td>Să scriu și să citesc frumos,
Să fiu atent politicos.</td></tr>
</table>

	Nu sunt prea mic curat să fiu,
	Sau rostul vorbelor să știu.
	Nu sunt prea mic să mulțumesc, Părinții, frații să-i iubesc
	Și oamenii de lângă mine.
	Nu sunt prea mic să știu ce-i bine.

IMAGINE ȘI SIMBOL: LUCRĂRI PLASTICE INSPIRATE DE POEZIA „DINTRE SUTE DE CATARGE” DE MIHAI EMINESCU

prof. TOMȘA Loredana
Palatul Copiilor Cluj / Structura Dej
Dej, jud. Cluj, loretomsa@gmail.com

În artele plastice, vaporul și catargul sunt simboluri puternice, încărcate de semnificații legate de călătorie, destin și raportul dintre om și infinit. Corabia apare adesea ca metaforă a existenței umane: o entitate fragilă care traversează marea imprevizibilă a vieții. Ea sugerează mișcare, explorare și dorința de depășire a limitelor, dar și riscul, rătăcirea sau exilul. În pictură și sculptură, vaporul poate simboliza atât speranța și progresul, cât și singurătatea sau naufragiul interior.

Catargul, element vertical central al vaporului, are o simbolistică distinctă și complementară. Prin verticalitatea sa, el trimite la ideea de axă, de legătură între cer și pământ, apropiindu-se de simbolul *axis mundi*. Catargul susține pânzele, deci direcția și forța înaintării, devenind un semn al voinței, al orientării și al credinței într-un sens. În unele reprezentări, el capătă valențe spirituale sau sacrificial-creștine, fiind asociat subtil cu crucea. Împreună, vaporul și catargul construiesc o imagine complexă a condiției umane: omul aflat în călătorie, purtat de forțe mai mari decât el, dar capabil să-și fixeze un orizont. De aceea, acest simbolism rămâne actual și expresiv în artele plastice, indiferent de epocă sau stil. În pictura romantică, marea devine un spațiu privilegiat al sublimului. În operele lui Turner, Caspar David Friedrich și Aivazovski ea capătă valențe diferite, dar convergente în intensitatea emoțională și simbolică.

În pictura lui J.M.W. Turner, marea este un spectacol al forțelor dezlănțuite ale naturii. Furtunile, valurile și lumina incandescentă dizolvă formele, iar vaporul sau corabia apar adesea mici și vulnerabile, subliniind neputința omului în fața infinitului. Subiectul marin este pretext pentru explorarea luminii, mișcării și a haosului cosmic.

J.M.W. Turner (1775-1851), peisaj marin

În pictura lui Caspar David Friedrich, marea este redată mai ales simbolic și emoțional, nu descriptiv-realist. Ea devine un spațiu al infinitului, al singurătății și al relației dintre om și absolut. Atmosfera este melancolică și

contemplativă – marea este adesea calmă, întinsă, tăcută, sugerând liniștea, dar și neliniștea interioară. În pictura *Călugărul pe malul mării*, marea este aproape goală, cerul imens domină compoziția, iar omul pare copleșit de vastitatea naturii. Linia orizontului este clară și îndepărtată, accentuând sentimentul de infinit și micimea omului. De asemenea, artistul folosește culori reci și reținute – tonuri de albastru, gri, verde închis, uneori ceață sau lumină difuză - care sporesc misterul. Prezența omului ca martor, nu ca erou, este specifică picturii lui C.D. Friedrich, unde personaje mici, văzute din spate (celebrele *Rückenfigur*), contemplă zările, invitând privitorul la introspecție. Astfel, la Caspar Friedrich, marea nu este doar un peisaj, ci o metaforă a stării sufletești și a absolutului romantic.

C.D. Friedrich (1774-1840), „Călugăr la malul mării”

În schimb, la Ivan Aivazovski, marea este protagonistul absolut, redată cu un realism liric și o mare sensibilitate față de lumină și atmosferă. Valurile, reflexele și orizontul creează o poezie a infinitului, în care omul, deși fragil, păstrează o relație mai armonioasă cu natura decât în viziunea dramatică a lui Turner.

Ivan Aivazovski (1817-1900), „Corabie pe mare în furtună”

Cei trei artiști folosesc marea ca simbol romantic al infinitului și al destinului, dar o interpretează diferit: Turner prin forța distrugătoare a naturii, Friedrich printr-o viziune spirituală și mitică, iar Aivazovski prin emoție lirică și contemplativă. O paralelă între subiectele marine ale picturii romantice și poezia *Dintre sute de catarge* de Mihai Eminescu evidențiază aceeași sensibilitate romantică față de mare ca simbol al destinului, al aspirației și al singurătății umane. Nu este lipsită de fundament presupunerea că, în perioada studiilor sale vieneze (1869-1872), Eminescu ar fi putut vizita galerii de artă în care să fi văzut peisaje marine ale unor pictori precum J.M.W. Turner, C.D. Friedrich sau Ivan Aivazovski. În lirica eminesciană, marea este fundalul meditativ al condiției

umane: întinderea ei sugerează infinitul timpului și al existenței, iar catargele devin semne ale unor destine care pornesc în direcții diferite. Vaporul ales, care se desprinde dintre celelalte, exprimă aspirația individuală, dorința de ideal și asumarea singurătății ca preț al alegerii unui drum propriu.

Aceeași idee a fragilității omului în fața infinitului se regăsește la Turner, unde corabia este adesea înghițită de forțele mării, accentuând drama existențială („Dintre sute de catarge / Care lasă malurile, / Câte oare le vor sparge / Vânturile, valurile?”). La Friedrich, marea și călătoria capătă un sens simbolic și spiritual, apropiat de dimensiunea filozofică a poeziei eminesciene, în care drumul pe mare devine o alegorie a căutării sensului („De-i goni fie norocul, / Fie idealurile, / Te urmează în tot locul / Vânturile, valurile”).

În pictura lui Aivazovski, asemenea tonului melancolic al poeziei, marea este vastă și luminoasă, iar vaporul, deși mic, păstrează speranța și poezia contemplativă a înaintării. Astfel, atât în pictura romantică, cât și în poezia „Dintre sute de catarge”, marea și vaporul funcționează ca metafore ale destinului: omul este chemat să aleagă un drum unic, purtându-și idealul prin nesiguranța infinitului („Neînţeles rămâne gândul / Ce-ţi străbate cânturile, / Zboară vecinic, îngânându-l, / Valurile, vânturile”).

Pornind de la aceste considerente teoretice, am ales pentru modelarea unei lecții de educație vizuală (nivel liceu, cu posibilitate de adaptare și pentru gimnaziu), tema: *Imaginea simbolică. Corabia ca metaforă vizuală*. Competențele vizate au fost:

- analiza limbajului vizual (linie, culoare, formă, compoziție);
- identificarea simbolurilor și a mesajului artistic;
- corelarea imaginii vizuale cu textul literar (poezia *Dintre sute de catarge*);
- exprimarea creativă a unei idei personale prin imagine, folosind resursele plastice date.

La finalul lecției, elevii vor fi capabili să descrie elementele plastice ale imaginii (forme, culoare, ritm, spațialitate), să interpreteze simbolul corabiei și al catargelor, să recunoască relația dintre text și imagine, să realizeze o intervenție plastică proprie cu valoare simbolică și să folosească culorile pentru a sugera stări, emoții, sentimente.

Astfel, fiecare elev (grupa de la cercul de pictură a fost formată de elevi de clasa a IX-a de la Liceul Tehnologic „Someș” Dej) a primit o fișă tipărită cu imaginea unei corăbii pe o mare agitată. Cu ajutorul creioanelor colorate și cariocilor, elevii au colorat imaginea și, eventual, au intercalat versuri din poezia *Dintre sute de catarge* de Mihai Eminescu. La final, lucrările au fost analizate din punct de vedere plastic (forme, linii, culoare, compoziție) cu identificarea simbolurilor (corabia, catargele, marea, cerul) și a mesajului artistic, prin corelarea imaginii vizuale cu textul literar. Evaluarea lucrărilor a fost realizată prin discuții individuale și de grup, având în vedere claritatea mesajului, folosirea simbolurilor, originalitatea vizuală și valoarea psihologică a culorii în expresia plastică.

Naomi, clasa a IX-a, lucrare ilustrativă la poezia „Dintre sute de catarge”

Iată câteva dintre comentariile elevilor la poezia lui Eminescu și la lucrările plastice ale colegilor:

Cristi: „Titlul sugerează că, dintre mulți oameni asemănători, doar unul are curajul să iasă în evidență.”

Adriana: „«Sutele de catarge»” reprezintă oamenii obișnuiți, iar corabia care pornește singură la drum simbolizează persoana specială, care îndrăznește să își urmeze visul, chiar dacă drumul este plin de pericole. Îmi place felul cum a colorat marea cu albastru și violet care sugerează adâncimea și visarea.”

Roxana: „Poetul folosește imaginea mării pentru a descrie viața. Marea agitată și furtuna reprezintă problemele și greutățile pe care le întâlnim, iar corabia este viața fiecărui om.”

Valentina: „Faptul că un catarg se rupe nu înseamnă neapărat un eșec, ci arată cât de mult este dispus acest om să sufere pentru a-și atinge idealul.”

Cătălin: „Mesajul poeziei este că oamenii curajoși și deosebiți ajung adesea să fie singuri și să sufere, dar tocmai aceste lucruri îi fac speciali.”

Szidonia: „Eminescu arată că merită să îți urmezi idealurile, chiar dacă asta înseamnă sacrificiu.”

Naomi: „ Poezia vorbește despre oamenii care sunt diferiți de majoritate și care aleg un drum greu în viață. Prin imagini simbolice, Eminescu arată cât de dificil este destinul unui om cu idealuri înalte, care nu se mulțumește cu o viață obișnuită.”

În lucrarea lui Naomi, culorile nu sunt folosite doar pentru a reda realitatea, ci pentru a transmite stări, emoții și idei. Fiecare element important (marea, cerul, catargele, corabia) are o cromatică proprie, care ajută la înțelegerea mesajului imaginii. Marea este colorată în nuanțe de albastru, o culoare rece. Albastrul sugerează: profunzime, liniște, dar și necunoscut, gândire și reflecție. Valurile desenate repetitiv arată că marea nu este complet calmă. Psihologic, marea poate reprezenta viața, cu schimbările și dificultățile ei, dar și spațiul în care omul își caută drumul.

Cerul este realizat din mai multe culori: albastru, roșu, portocaliu și galben. Acest amestec arată: albastrul – visare și ideal; roșul și portocaliul – emoție, energie, neliniște; galbenul – speranță și lumină.
Cerul sugerează lumea interioară a omului, plină de gânduri și sentimente diferite, uneori contradictorii. El reflectă starea de căutare și frământare specifică adolescenței.

Catargele sunt desenate în culori mai calde și mai luminoase și au forme ascuțite, orientate în sus. Acestea simbolizează: dorința de a merge mai departe, aspirațiile și idealurile, nevoia de direcție în viață.
Din punct de vedere psihologic, catargele reprezintă visele și obiectivele personale, care se ridică deasupra dificultăților.

Corabia este realizată din mai multe culori (albastru, violet, galben), ceea ce arată că nu este simplă sau uniformă. Ea simbolizează, așa cum au intuit cei mai mulți dintre elevi: omul, drumul său în viață, identitatea în formare, succesele și eșecurile etc..

În concluzie, elevii au înțeles că, prin culori, forme și cuvinte, arta plastică și poezia pot transmite ideea că viața este o călătorie. Alegerea culorilor și a cuvintelor versificate ajută privitorul/cititorul însetat de frumos să înțeleagă nu doar ceea vede, ci și ceea ce simte dincolo de imagine și simbol.

BIBLIOGRAFIE

Brion, M., Pictura romantică, București, Editura Meridiane, 1972
Turner, W., Album de artă, București, Editura Prior@Books, 2017
Eminescu, M., Poezii alese, București, Editura Andreas, 2009
Marinescu, G., Educația prin artă și formarea competențelor culturale la elevi, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2018
Ciobanu, M., Metode active și strategii creative în educația artistică, Iași, Editura Polirom. 2019

CUFĂRUL CU VISURI ȘI FLORI DE TEI

Prof. înv.primar TUFIȘ Corina Mihaela
Liceul Tehnologic ,,Tudor Vladimirescu”,
Structura Școala Gimnazială Cerneți,
Loc. Cerneți, jud. Mehedinți, tufis_corina@yahoo.com

Metoda inovatoare ,,Cufărul cu visuri și flori de tei” reprezintă o structură didactică modernă ce facilitează învățarea prin descoperire și care transformă o lecție teoretică într-o experiență multisenzorială. Prin acest ,,cufăr”, universul eminescian nu mai este doar auzit (prin versuri), ci și atins, mirosit și vizualizat. Spre deosebire de abordările tradiționale care prezintă informația în mod abstract, această metodă prioritizează activarea cunoștințelor anterioare prin interacțiune senzitivă. Obiectele–simbol servesc drept mediatori între universul cunoscut al elevului și noul orizont de cunoaștere. Această etapă de evocare permite cadrului didactic să evalueze informal bagajul de informații al clasei și să construiască noile achiziții pe o bază deja familiară și relevantă pentru copii.

Metoda vizează eliminarea pasivității prin înlocuirea prelegerii cu un scenariu didactic de tip mister. Procesul de extracție din ,,cufăr” (,,capsulă a timpului”) și interpretare a indiciilor (o pană de gâscă, o scoică, o carte veche, flori de tei, o poză cu un lac etc.) nu doar că suscită interesul clasei, dar consolidează abilitățile de predicție și stimulează participarea activă, transformând cunoștințele anterioare într-o experiență de învățare vie.

,,Cufărul cu visuri și flori de tei” nu este doar o activitate ludică, ci o strategie de reactualizare ancorată, care funcționează pe următoarele paliere:

- **punctul de plecare (ancorarea):** fiecare obiect extras din cufăr (o floare de tei, o pană…) acționează ca un ,,cârlig cognitiv”; elevul accesează schemele mentale deja existente (ex: ,,Știu cum arată o floare de tei.”);

- transferul de cunoștințe: prin întrebări de tipul ,,Unde ați mai întâlnit această floare?” sau ,,Ce vă amintește de aceasta?”, cadrul didactic facilitează transferul de la experiența de viață a copilului către noul conținut informațional (ex: trecerea de la ,,o simplă floare de tei” la ,,teiul în opera scriitorului”);

-conflictul cognitiv și curiozitatea: atunci când un obiect nu are o legătura evidentă pentru elev (ex: o pană de gâscă într-o era a tehnologiei), se creează o stare de curiozitate epistemică; elevul devine motivat să asimileze informația nouă pentru a rezolva ,,misterul” legăturii obiectului cu tema lecției.

Această metodă generează beneficii multiple la nivelul procesului de învățare, urmărind cu prioritate:

1.**inteligența emoțională și empatia**:

- umanizarea geniului: copiii nu îl mai văd pe Eminescu ca pe o statuie, ci ca pe un om care a iubit parfumul florilor, a mangâiat scoarța copacilor și a privit stelele; această conexiune emoțională facilitează asimilarea valorilor sale (respectul pentru natură, sensibilitatea);

- starea de bine (mindfullness): mirosul florilor de tei și atingerea elementelor naturale induc o stare de calm, pregătind mintea pentru o recepție profundă a mesajului poetic;

2. **dezvoltarea senzorială** (sistemul VAK: vizual, auditiv, kinestezic):

- memoria olfactivă: florile de tei activează memoria; peste ani, copiii vor asocia mirosul de tei cu Mihai Eminescu;

- percepția tactilă: pipăirea unei pene de gâscă sau a unei pietre de râu (din ,,izvorul” eminescian) ancorează abstractul în realitate;

- vizualizare creativă: ,,Visurile” din cufăr dezvoltă capacitatea de a ,,vedea” cu ochii minții;

3. **abilitățile de comunicare și limbaj**:

- descrierea subiectivă: elevii sunt încurajați să folosească adjective pentru a descrie ce simt: ,,Teiul miroase a dulce”, ,,Pana este ușoară ca un fulg”;

- asocierea simbolică: elevul înțelege că floarea de tei nu este doar o plantă, ci o ,,scrisoare” parfumată lasată de poet;

4**. gândirea transdisciplinară:**

- explorarea mediului: îi determină pe elevi să observe natura cu mai multă atenție, căutând ,,urmele” lui Eminescu peste tot;

- educația plastică: stimulează dorința de a transpune senzorialul în vizual.

În concluzie, metoda ,,Cufărul cu visuri și flori de tei” depășește sfera unei simple activități recreative, constituindu-se într-o veritabilă strategie de optimizare a actului didactic în învățământul primar. Prin valorificarea valențelor senzoriale și activarea cunoștințelor anterioare, această metodă transformă conținutul teoretic într-o experiență de învățare vie, memorabilă și relevantă pentru elev.

Implementarea acestei metode demonstrează că succesul educațional la vârstă școlară mica depinde de capacitatea cadrului didactic de a construi punți între universul concret al copilului și cel abstract al cunoașterii. Rezultatul final nu este doar asimilarea unor informații, ci dezvoltarea unei atitudini pozitive de învățare, stimularea curiozității și formarea unei gândiri flexibile, pregatite să exploreze și să coreleze semnificații profunde în lumea înconjurătoare. Elevii nu doar au ,,învățat despre Eminescu”, ci ,,l-au simțit pe Eminescu”.

BIBLIOGRAFIE:

1.Cucoș, Constantin (2014), Pedagogie, Ediția a III-a revăzută și adăugită; Editura Polirom, Iași
2.Gardner, Howard (2006), Inteligențe multiple. Noi orizonturi, Editura Sigma, București
3. Ionescu, Miron; Bocoș, Mușata (coord.)(2009), Tratat de didactică modernă, Editura Paralela 45, Pitești

MIHAI EMINESCU. TEORIA INTELIGENŢELOR MULTIPLE

Profesor UNGUREANU Maria
Colegiul Tehnic „Edmond Nicolau“, loc. Focşani
jud. Vrancea, e-mail: ungureanumaria79@yahoo.com

Poeziile lui Mihai Eminescu pot fi analizate printr-o multitudine de metode didactice, însă una care-i stimulează pe toţi elevii clasei să participe activ este cea a inteligenţelor multiple. Avantajul acestei metode constă în faptul că, pe parcursul unei ore, este atins un număr mare de obiective operaţionale, cum ar fi: determinarea profilului de inteligenţă la elevi şi realizarea în acest sens a unor demersuri educative; valorificarea şi dezvoltarea inteligenţelor individuale la elevi bazate pe instruirea diferenţiată în cadrul activităţilor curriculare şi extracurriculare; dezvoltarea atitudinii activ-participative a elevului în cadrul lecţiei şi sporirea motivaţiei învăţării; formarea şi dezvoltarea competenţei comunicative a elevului; evidenţierea modului de reflectare a unei teme în mai multe opere literare; exprimarea orală a reacţiilor şi opiniilor faţă de text; relatarea unei experienţe personale; emiterea unor judecăţi; exprimarea unor emoţii şi sentimente; stăpânirea tehnicii argumentării. Astfel, se realizează o instruire diferenţiată, tema iubirii din poezia „Sara pe deal“ de Mihai Eminescu fiind observată din mai multe perspective (în funcţie de tipul de inteligenţă dominant), stimulând dezvoltarea inteligenţelor multiple ale fiecărui copil şi permiţând valorizarea tuturor elevilor, inclusiv a celor cu dificultăţi de exprimare, oferindu-le tuturor şansa de a avea satisfacţia propriei reuşite.

După ce profesorul le prezintă elevilor principiile care stau la baza teoriei inteligențelor multiple, aceştia sunt repartizaţi în 8 grupe corespunzătoare celor 8 tipuri de inteligenţă, tipuri identificate în ora anterioară prin aplicarea chestionarului lui Gardner.

Comunicarea se face prin intermediul unui raportor care face cunoscut modul în care au fost rezolvate sarcinile printr-un poster sau prin activităţi specifice argumentându-şi răspunsurile.

Grupe:

1. Inteligenţa verbal lingvistică

Rezolvaţi, în 5-10 minute, 2-3 sarcini din lista de mai jos valorificând textul dat:

1. Prezentaţi într-un monolog al eului liric modul în care acesta se raportează la iubire.
2. Concepeţi o scrisoare de la el către ea sau invers în care, folosind figuri de stil, să dezvăluiţi trăirile acestuia/ acesteia.
3. Realizaţi o creaţie originală lirică, epică sau dramatică care să transpună în viziune personală semnificaţia textului dat.
4. Evidenţiaţi elementele de expresivitate ale limbajului poetic din textul dat.

5. Recitaţi poezia.
6. Prezentaţi sub forma unui monolog al eului liric experienţa trăită.
7. Comentaţi figurile de stil din poezie.

Daţi un nume sugestiv grupei voastre.

Timp de expunere: 3-5 minute.

2. Inteligenţa logico-matematică

Rezolvaţi, în 5-10 minute, 2-3 sarcini din lista de mai jos valorificând textul dat:

1. Reprezentaţi într-un grafic evoluţia sentimentelor sau relaţia dintre personaje din textul dat.
2. Exprimaţi motivul cuplului folosind una dintre operaţiile matematice de bază.
3. Exprimaţi o idee poetică din text folosind o formulă din chimie, fizică, matematică, logică etc..
4. Identificaţi elementele de structură şi compoziţie, precum şi relaţia din incipit - final din textul dat.
5. Demonstraţi prin X argumente faptul că poezia este o idilă şi/sau un pastel.
6. Compune o problemă, rebus, grafic, ecuaţie în care să cuprinzi elementele poeziei şi eul liric.

Daţi un nume sugestiv grupei voastre.

Timp de expunere: 3-5 minute.

3. Inteligenţa vizual-spaţială

Rezolvaţi, în 5-10 minute, 2-3 sarcini din lista de mai jos valorificând textul dat:

1. Descrie reperele spaţiale şi vizuale, imaginându-ţi că eşti un ghid turistic.
2. Comentaţi imaginile artistice vizuale.
3. Realizează un tablou în care să înfăţişezi cu ajutorul formelor şi culorilor, ceea ce poetul Mihai Eminescu a realizat cu ajutorul cuvintelor.
4. Alegeţi o culoare care ar putea reprezenta cel mai bine mesajul textului şi argumentaţi opţiunea.

Daţi un nume sugestiv grupei voastre.

Timp de expunere: 3-5 minute.

4. Inteligenţa corporal-kinestezică

Rezolvaţi, în 5-10 minute, 2-3 sarcini din lista de mai jos valorificând textul dat:

1. Mimaţi întâlnirea celor doi îndrăgostiţi, apoi comentaţi comportamentul protagonistului.
2. Folosiţi codurile nonverbale pentru a exprima conţinutul textului.
3. Imaginaţi şi dramatizaţi un alt final pentru textul dat.

Daţi un nume sugestiv grupei voastre.

Timp de expunere: 3-5 minute.

5. Inteligenţa muzical-ritmică

Rezolvaţi, în 5-10 minute, 2-3 sarcini din lista de mai jos valorificând textul dat:

1. Asociaţi o melodie cu trăirile eului liric sau cu o idee din text.
2. Alcătuiţi noi versuri folosind aceleaşi motive literare.
3. Transpuneţi textul pe o linie melodică sau pe un ritm.
4. Asociaţi un ritm sau un instrument cu trăirile eului liric/ personajului sau cu o idee din text.
5. Identifică sunetele produse de natură sau om.
6. Identificaţi ritmul, rima şi măsura poeziei.
7. Comentaţi imaginile artistice auditive din poezie.
8. Evidenţiaţi rolul semnelor de ortografie şi de punctuaţie.

Daţi un nume sugestiv grupei voastre.

Timp de expunere: 3-5 minute.

6. Inteligenţa sociala - interpersonală

Rezolvaţi, în 5-10 minute, 2-3 sarcini din lista de mai jos valorificând textul dat:

1. Imaginează-ţi că eşti confidentul eului liric, iar, în urma destăinuirii acestuia, precizează:
   - trei sentimente dominante ale eului liric;
   - trei impresii lăsate de acest fapt eului liric.
2. Imaginează-ţi că „Ea“ vine. Relatează un alt final al poeziei, descriind eul liric şi natura.
3. Prezentaţi relaţia dintre cei doi protagonişti din textului dat.
4. Identificaţi o soluţie pentru a aplana situaţia de criză din cuplul reliefat în textul dat.
5. Argumentaţi importanţa cuplului în societate.

Daţi un nume sugestiv grupei voastre.

Timp de expunere: 3-5 minute.

7. Inteligenţa intrapersonală

Rezolvaţi, în 5-10 minute, 2-3 sarcini din lista de mai jos valorificând textul dat:

1. Imaginează-ţi că tu eşti în locul eului liric. Cum te simţi?
   - spune ce sentiment ai avut la începutul poeziei, pe parcurs şi la final;
   - spune care au fost primele gânduri pe care le-ai avut când ai realizat că „Ea“ nu vine.
2. Prezintă trăirile interioare ale eului liric din textul dat.
3. Ce ai face în locul eului liric?
4. Povesteşte o experienţă personală care ar putea fi pusă în relaţie cu problematica textului.
5. Interpretează textul prin raportare la propria experienţă de viaţă.
6. Încadrează-l pe eul liric într-un tip temperamental. Argumentează alegerea.

Daţi un nume sugestiv grupei voastre.

Timp de expunere: 3-5 minute.

8. Inteligenţa naturalistă

Rezolvaţi, în 5-10 minute, 2-3 sarcini din lista de mai jos valorificând textul dat:

1. Evidenţiază relaţia dintre eul liric şi natură.
2. Descrie peisajul din textul suport.
3. Prezintă elementele naturii, evidenţiind simbolistica lor.
4. Explică sentimentul eului liric în mijlocul naturii.

Daţi un nume sugestiv grupei voastre.

Timp de expunere: 3-5 minute.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Adrian Costache, Florin Ioniţă, Adrian Săvoiu, Limba şi literatura română, Manual pentru clasa a X-a, Editura Art, Bucureşti, 2008.*
2. *H. Gardner, Inteligenţe multiple. Noi orizonturi pentru teorie şi practică, Editura Sigma, 2007.*

TEST DE ANTRENAMENT PENTRU EXAMENUL DE BACALAUREAT

Subiectul I

Prof. VLAICU-NICULA Claudia
Colegiul Tehnic „Costin D. Neniţescu” Piteşti
claudiamihaelavlaicu@yahoo.com

SUBIECTUL I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Îngerul meu blond,

Te-aş acoperi toată cu sărutări, cum argintarii îmbracă cu pietre scumpe icoana Maicii Domnului, dacă ai fi de faţă; aş face-o în gând, dacă n-aş fi atât de gelos precum sunt. Tu îmi faci imputarea că nu-ţi vorbesc de loc de amor – dar tu nu ştii că amorul meu e un păhar în adevăr dulce, dar în fundul lui e plin de amărăciune. Şi acea amărăciune, care-mi turbură pururea amintirea ta, e acea gelozie nebună, care mă face distras, care mă amărăşte şi când eşti de faţă, şi când nu eşti. Veronicuţa mea, dacă acest sentiment care tâmpeşte mintea şi stinge-n om orice curaj de viaţă, n-ar învenina pururea zilele şi nopţile mele, dacă n-ar fi ingredienţa fatală a oricărei gândiri la tine, aş fi poate în scrisorile mele mai expresiv şi mai vorbăreţ. Tu trebuie să ştii, Veronică, că pe cât te iubesc, tot aşa – uneori – te urăsc; te urăsc fără cauză, fără cuvânt, numai pentru că-mi închipuiesc că râzi cu altul, pentru care râsul tău nu are preţul ce i-l dau eu (...). Fericit pe deplin nu aş fi cu tine, decât departe de lume, unde să n-am nici a te arăta nimănui şi liniştit nu aş fi decât închizându-te într-o colivie, unde numai eu să am intrarea. Şi această amărăciune e uneori atât de mare, încât pare c-aş fi vrut să nu te fi văzut niciodată. E drept că viaţa mea ar fi fost săracă, ar fi fost lipsită de tot ce-i dă cuprins şi înţeles, e drept că nu te-aş fi strâns în braţe, dulce şi albă amică, dar nici n-aş fi suferit atât, nici n-aş fi trăit pururea ca un om care duce un tezaur printr-un codru de tâlhari.

Oare acel om, pururea în pericol de a-şi arunca viaţa pentru acel tezaur şi pururea în pericol de a-l pierde, nu-şi zice în sine uneori că, cu toate că iubeşte tezaurul, ar fi fost – nu mai fericit, dar mai puţin nefericit să nu-l fi avut? Aşa zice poate, dar cu toate acestea nu-l lasă în pădure, cu toate acestea-l iubeşte mai mult decât viaţa. Aşa te iubesc şi eu – mai mult decât viaţa, mai mult decât orice în lume şi pururea cu frica-n sân, aş vrea să mor or să murim împreună, ca să nu mai am frica de-a te pierde. Ţi-am spus, Nicuţă, că pentru mine viaţa s-a încheiat. Ce-mi mai spui tu, că sper să aflu alt amor cu uşurinţă şi că nu apreciez îndestul dragostea ta. Nu mai sunt în stare şi nu voi mai fi de-a iubi nimic în lume, afară de tine.

Dac-ai cunoaşte această mizerie sufletească care mă roade, dacă ai şti cu câtă amărăciune, cu câtă neagră şi urâtă gelozie te iubesc, nu mi-ai mai face imputarea că nu-ţi scriu uneori o vorbă de amor. În acel moment te-aş săruta, te-aş desmierda, dar te-aş ucide totodată.

Emin.

*(*Mihai Eminescu*, Scrisori către Veronica Micle)*

A.Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text.

1.Precizează sensul expresiei *pentru mine viața s-a încheiat*. **6 puncte**

2.Indică rolul formulei de adresare utilizate în debutul scrisorii. **6 puncte**

3.Menționează două trăsături fizice ale iubitei, așa cum pot fi desprinse din scrisoare, justificând printr-o secvență relevantă. **6 puncte**

4. Explică motivul pentru care expeditorul susține că o urăște pe destinatară. **6 puncte**

5.Prezintă, în 30 -50 de cuvinte, o notă definitorie a iubirii dintre cei doi. **6 puncte**

B. Redactează un text argumentativ de minimum 150 de cuvinte, în care să susții ***importanța iubirii în viața noastră***, raportându-te atât la informațiile din fragmentul dat, cât și la experiența culturală/ personală.

20 puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

-formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și devoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

-utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

PROBĂ DE EVALUARE
CLASA A VIII-A

Prof. VOINESC Georgiana
Prof. Resedea Neluța
Liceul Teoretic ,,I.C. Brătianu”/Școala Gimnazială ,,Ovid Densusianu”
Hațeg, județul Hunedoara
georgianavoinesc@gmail.com

Se dă textul:

Sara pe deal buciumul sună cu jale,
Turmele-l urc, stele le scapără-n cale,
Apele plâng, clar izvorând în fântâne;
Sub un salcâm, dragă, m-aştepţi tu pe mine.

Luna pe cer trece-aşa sfântă şi clară,
Ochii tăi mari caută-n frunza cea rară,
Stelele nasc umezi pe bolta senină,
Pieptul de dor, fruntea de gânduri ţi-e plină.

Nourii curg, raze-a lor şiruri despică,
Streşine vechi casele-n lună ridică,
Scârţâie-n vânt cumpăna de la fântână,
Valea-i în fum, fluiere murmură-n stână.

Şi osteniţi oameni cu coasa-n spinare
Vin de la câmp; toaca răsună mai tare,
Clopotul vechi umple cu glasul lui sara,
Sufletul meu arde-n iubire ca para.

Ah! în curând satul în vale-amuţeşte;
Ah! în curând pasu-mi spre tine grăbeşte:
Lângă salcâm sta-vom noi noaptea întreagă,
Ore întregi spune-ţi-voi cât îmi eşti dragă.

Ne-om răzima capetele-unul de altul

Şi surâzând vom adormi sub înaltul,

Vechiul salcâm. - Astfel de noapte bogată,

Cine pe ea n-ar da viaţa lui toată?

(Mihai Eminescu, *Sara pe deal*)

Se cere:

1. Precizează câte un sinonim contextual pentru: *para, vechiul.* 10 p
2. Găsește în text două cuvinte formate prin derivare. 10 p
3. Transcrie din text un cuvânt cu diftong și unul cu hiat. 10 p
4. Alcătuiește enunţuri pentru a-i demonstra omonimia cuvântului *pas.* 10 p
5. Transcrie din text două figuri de stil diferite, pe care le vei preciza. 10 p
6. Precizează rima și măsura primei strofe. 10 p
7. Scrie un text de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți mesajul/o semnificație a textului *Sara pe deal*, de Mihai Eminescu. 30 p

În redactarea textului:

• vei preciza mesajul/o semnificație a textului, prin referire la temă;

• vei menționa două elemente ale peisajului descris;

• vei interpreta două figuri de stil diferite, relevante pentru mesaj/semnificație;

• vei prezenta o emoție exprimată/un sentiment exprimat în textul poetic.

Se acordă 10 p din oficiu.

PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ

ETERNUL EMINESCU

Profesor de limba şi literatura română
GRAMA Steluța
Liceul Teoretic Radu Vlădescu Pătârlagele
Oraş Pătârlagele, județul Buzău
stelutzagrama@yahoo.com
liceulpatarlagele@yahoo.com

„-Codrule, codruţule!
Eminescu unde e?
Este în doina cea lină?
E în frunza ce suspină
Sau cu dragoste şi dor
Pe pământ rătăcitor?
În parfumul teiului,
În floarea salcâmului,
În lumina stelelor,
Murmurul izvoarelor,
În graiul românilor,
În secunda clipelor? ”
Codrul îmi răspunde-n şoapte…
„-Eminescu e în toate! ”

(prof. Grama Steluța)

Argument:

Eminescu este glasul națiunii române!

Eminescu înseamnă suflet românesc, vibrație a spiritualității românești de pretutindeni, este aerul pe care îl respirăm, este pământul pe care călcăm, este durerea, este bucuria acestui neam. Fără el *„am fi fost mai altfel şi mai săraci”* .(Tudor Vianu)

Dragoste nestatornică și suflet zbuciumat, prieten de nădejde, geniu literar și mereu în căutare de valori adevărate, creator de frumos și sublim – Eminescu a fost, este și va rămâne *luceafărul* culturii românești.

Marele poet a fost un deschizător de drumuri pentru cei care i-au urmat, a cântat dragostea sub toate formele ei, natura i-a fost prieten, pavăză și loc de refugiu când sufletul era rănit și neînțeles, folclorul și istoria națională au adus în fața noastră tot ceea ce a avut acest neam mai frumos și mai glorios.

Critica literară i-a recunoscut valoarea printr-un loc de cinste, atât în literatura română, cât și în cea universală.

Titlul activității didactice: *„Eternul Eminescu”*
Data: 15 ianuarie
Coordonator: Grama Steluța
Locul desfășurării: sala de clasă;
Grup țintă şi beneficiarii direcţi: elevii clasei
Scopul: - cunoaşterea şi respectarea valorilor culturale, naţionale;
- sensibilizarea elevilor faţă de opera eminesciană;

Obiectivele proiectului:
 Să cunoască viaţa şi opera lui Eminescu;
 Să reproducă independent şi să expună versuri din creaţia poetului;
 Să-și dezvolte creativitatea şi imaginația artistică;
 Să descopere curiozități despre Eminescu.

Resurse:
 RESURSE UMANE: elevii clasei, cadrul didactic;
 RESURSE MATERIALE: ilustraţii, cărţi, computer, tabla inteligentă, coli, instrumente de scris/de desenat;
 Perioada de desfăşurare: 15 ianuarie

Desfășurarea activității *„Eternul Eminescu”*

1. Profesorul discută cu elevii despre modul în care critica literară și oamenii de cultură l-au văzut pe Eminescu.

De exemplu, *l***a aniversarea a 105 ani de la naşterea lui Mihai Eminescu, scriitorul Tudor Arghezi a rostit câteva cuvinte, frumos meşteşugite, în faţa microfonului Radiodifuziunii.**

Eminescu e sfântul prea curat al versului românesc. Din tumultul dramatic al vieţii lui s-a ales un crucificat. Pentru pietatea noastră depăşită, dimensiunile lui trec peste noi, sus, şi peste văzduhuri. Fiind foarte român, Eminescu e universal, asta o ştie oricine citeşte.

Se continuă cu prezentarea unui material despre poet și cu audierea unor poezii şi cântece.

Dar Eminescu nu a fost doar poet, înainte de toate a fost om, un om ca noi toți ceilalți, cu bune și cu mai puțin bune.

Mihai Eminescu a fost un poliglot (cunoștea 8 limbi), un mare iubitor de sport (fotbal, înot), un om timid, dar cuceritor, un naționalist (saluta cu „Trăiască nația!”), un fumător pasionat, un om al singurătății, care a suferit de tulburare bipolară și a avut gânduri de călugărire, iar manuscrisele sale, donate Academiei, sunt o comoară literară.

Mijloace și materiale didactice
Ilustrații, volum de poezii, computer, tabla inteligentă, anexă

2. ***„Eminescu în viziunea proprie a elevilor”***
- compuneri/eseuri
- desene/grafică

Mijloace și materiale didactice
- Coli de scris și de desen
- Instrumente de scris și de desenat

Evaluare – rezultate finale ale activității elevilor.

Concluzii

Și Dumnezeu, în taina Lui,
Ne hărăzi o soartă
Și-un tânăr mândru zămisli
Și Eminescu îl numi,
Etern să dăinuiască.
Să cânte-n versuri și în basm
O dulce limbă românească!

(prof. Grama Steluța)

BIBLIOGRAFIE

1. Călinescu, George, *Istoria Literaturii Române (compendiu)*, Editura Minerva, București, 1983
2. Călinescu, George, *Viața lui Mihai Eminescu,* Editura Cartex 2000, București, 2008
3. Eminescu, Mihai, *Poezii,* Editura Minerva, București, 1987
4. Parfene, Constantin, *Metodica studierii limbii şi literaturii române în şcoală, Ghid teoretico-aplicativ*, Editura Polirom, Iași, 1999
5. Vianu, Tudor, *Arta Prozatorilor Români,* Editura Minerva, București, 1981
6. http://www.experimenteaza.ro

http://www.rador.ro

Anexă

Curiozități despre viața lui Eminescu:

- **Iubea sportul:** A deprins dragostea pentru fotbal și înot, sporturi neobișnuite pentru un poet la acea vreme.
- **Poliglot remarcabil:** Pe lângă română, stăpânea latina, germana, italiana, franceza, turca, sârba, greaca și albaneza.
- **Un profesor controversat:** A fost un profesor strict, studenții de la Institutul Academic din Iași au cerut înlăturarea lui.
- **Obsedat de naționalism:** Saluta oamenii cu „Trăiască nația!” și era un aprig naționalist.
- **Pasiuni (și vicii):** Era un mare fumător și un mare consumator de cafea.
- **Timid și singuratic:** Deși era un cuceritor cu femeile, în rest era un om retras și singuratic.
- **A vrut să se călugărească:** În anumite perioade ale vieții, a avut intenția de a se călugări.

Despre moștenirea sa:

- **Manuscrise uriașe:** 46 de volume de manuscrise (14.000 de file) au fost donate {Link: Academiei Române de către Titu Maiorescu în 1902}.
- **Ultimele poezii:** Se consideră că „Viața” și „Stele în cer” sunt printre ultimele sale creații.
- **Înmormântare:** Este înmormântat la Cimitirul Bellu din București.

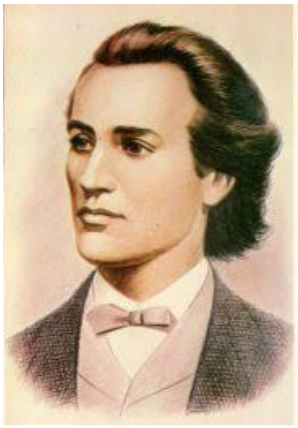
Gânduri finale:

- **Stare de sănătate:** Suferea de tulburare bipolară, care i-a afectat profund viața.
- **„Hoinar în lume”:** George Călinescu îl descrie ca pe un om al călătoriilor, mereu în căutarea cunoașterii.

MIHAI EMINESCU

MINI GHID

Prof.înv.primar ENACHE Carolina Ileana
Școala Gimnazială Moșoaia
Localitatea Moșoaia
Jud. Argeș, scoalamosoaia@yahoo.com

CUPRINS

1. VIAȚA ȘI OPERA LUI MIHAI EMINESCU
2. APRECIERI CRITICE
3. MIHAI EMINESCU, POET NAȚIONAL ȘI UNIVERSAL
4. ARTISTUL – MIHAI EMINESCU

1.VIAȚA ȘI OPERA LUI MIHAI EMINESCU

Mihai Eminescu s-a născut la Botoşani la 15 ianuarie 1850. Este al şaptelea din cei 11 copii ai căminarului Gheorghe Eminovici, provenit dintr-o familie de ţărani români din nordul Moldovei şi al Ralucăi Eminovici, născută Juraşcu, fiică de stolnic din Joldeşti. Îşi petrece copilăria la Botoşani şi Ipoteşti, în casa părintească şi prin împrejurimi, într-o totală libertate de mişcare şi de contact cu oamenii şi cu natura. Această stare o evocă cu adâncă nostalgie în poezia de mai târziu (“**Fiind băiat păduri cutreieram..**.).

„Fiind băiet păduri cutreieram

Și mă culcam ades lângă izvor,

Iar brațul drept sub cap eu mi-l puneam,

S-aud cum apa sună-n-cetișor

Un freamăt lin trecea din ram în ram

Și un miros venea adormitor.

Astfel ades eu nopți întregi am mas,

Blând îngânat de-al valurilor glas.”

Între 1858 şi 1866, urmează cu intermitenţe şcoala la Cernăuţi. Termină clasa a IV-a clasificat al cincilea din 82 de elevi după care face două clase de gimnaziu. Părăseşte şcoala în 1863, revine ca privatist în 1865 şi pleacă din nou în 1866. Între timp, e angajat ca funcţionar la diverse instituţii din Botoşani (la tribunal şi primărie) sau pribegeşte cu trupa Tardini-Vlădicescu.

La 25 februarie (9 martie pe stil nou) debutează în revista “*Familia*”, din Pesta, a lui Iosif Vulcan, cu poezia “*De-aş avea*”. Iosif Vulcan îi schimbă numele în Mihai Eminescu, adoptat apoi de poet şi, mai tîrziu, şi de alţi membri ai familiei sale. În acelaşi an îi mai apar în “*Familia*” încă 5 poezii.

Din 1866 pînă în 1869, pribegeşte pe traseul Cernăuţi-Blaj-Sibiu-Giurgiu-Bucureşti. De fapt, sunt ani de cunoaştere, prin contact direct, a poporului, a limbii, a obiceiurilor şi a realităţilor româneşti.

Între 1869 şi 1872 este student la Viena. Urmează ca auditor extraordinar Facultatea de Filozofie şi Drept, dar audiază şi cursuri de la alte facultăţi. Activează în rîndul societăţilor studenţeşti, se împrieteneşte cu Ioan Slavici; o cunoaşte la Viena pe Veronica Micle; începe colaborarea la “*Convorbiri Literare*”; debutează ca publicist în ziarul “*Albina*” din Pesta.

Între 1872 şi 1874 este student la Berlin. Junimea îi acordă o bursă cu condiţia să-şi ia doctoratul în filozofie. Urmează cu regularitate două semestre, dar nu se prezintă la examene.

Se întoarce în ţară, trăind la Iaşi, între 1874-1877. E director al Bibliotecii Centrale, profesor suplinitor, revizor şcolar pentru judeţele Iaşi şi Vaslui, redactor la ziarul “*Curierul de Iaşi* “. Continuă să publice în “*Convorbiri Literare*”. Devine bun prieten cu Ion Creangă pe care îl introduce la Junimea. Situaţia lui materială este nesigură, are necazuri în familie, este îndrăgostit de Veronica Micle.

În 1877 se mută la Bucureşti, unde pînă în 1883 este redactor, apoi redactor-şef la ziarul “*Timpul*“. Desfăşoară o activitate publicistică excepţională, tot aici i se ruinează însă sănătatea. Acum scrie marile lui poeme (*Scrisorile*, *Luceafărul* etc.).

În anii 1883-1889 Eminescu scrie foarte puţin. Mihai Eminescu se stinge din viaţă în condiţii dubioase şi interpretate diferit în mai multe surse la 15 iunie 1889 (15 iunie, în zori – ora 3) în casa de sănătate a doctorului Şuţu. E înmormîntat la Bucureşti, în cimitirul Bellu, sicriul e dus pe umeri de patru elevi de la Şcoala Normală de Institutori.

În “*Viaţa lui Mihai Eminescu*” (1932), G. Călinescu a scris aceste emoţionate cuvinte despre moartea poetului: “*Astfel se stinse în al optulea lustru de viaţa cel mai mare poet, pe care l-a ivit şi-l va ivi vreodată, poate, pământul românesc. Ape vor seca în albie şi peste locul îngropării sale va răsării pădure sau cetate, şi*

cîte o stea va vesteji pe cer în depărtări, pînă cînd acest pămînt sa-şi strîngă toate sevele şi să le ridice în ţeava subţire a altui crin de tăria parfumurilor sale“.

“Eminescu e tot ce ne-a rămas neîntinat din apele, din cerul și din pământul nostru românesc” .
(Mircea Eliade)

2. APRECIERI CRITICE

2.1 Garabet Ibrăileanu, Studii literare

2.2 Tudor Vianu, Studii de stil și artă literară

2.3 Edgar Papu, Glosse eminesciene – Național și universal

2.4 Constantin Noica, Eminescu sau gânduri despre omul deplin al culturii românești

2.1 Garabet Ibrăileanu, Studii literare

Eminescu este nu numai cel mai mare scriitor român. El este o apariție aproape neexplicabilă în literatura noastră. El a căzut în sărmana noastră literatură de la 1870 ca un meteor din alte lumi. Întâmplarea a facut ca unul din cei mai mari poeți lirici ai secolului al XIX-lea, secol atât de bogat, cel mai bogat în lirici, să se nască la noi, într-un colț din fundul Moldovei.

Impresia, cu nimic comparabilă, pe care Eminescu o face asupra cititorului se explică, credem noi, printr-un caracter special al poeziei lui, pe care vom încerca să-l definim în rândurile următoare.

Eminescu nu cânta incidentele unei iubiri, ci iubirea, nu cânta farmecele unei femei, ci femeia, nu ne da crâmpeie separate din natura, colturi de peisaje, ci ceea ce este mai general în natura. Că pentru a reda generalul, utilizează culori ale particularului, aceasta se întelege de la sine. Dă ceea ce vrea să ne dea- e generalul, iubirea, femeia, natura.

2.2 Tudor Vianu, Studii de stil și artă literară

Eminescu a dat poeziei românești dimensiunile care îi lipseau înainte. Lumea în care ne introduce Eminescu este o lume de mare vastitate în spatiu și în timp și în care privirea cugetătorului pătrunde până în punctele cele mai tăinuite ale sufletului omenesc și până în concepțiile cele mai înalte ale rațiunii.

Prin aceste caractere ale poeziei sale, așa cum le luminează epitetele ei cele mai caracteristice, Eminescu este unul din reprezentanții cei mai străluciți ai epocii deschise odată cu anul 1848, printre ai cărui scriitori el a recunoscut în *Epigonii* pe înaintașii săi [...].

Eminescu li se alătura, în generația următoare, nu numai prin poetizarea trecutului generos, a basmelor, legendelor și tradițiilor populare, dar și prin acea sensibilitate pentru vechimea înfățișărilor din jurul său, despre

care ne vorbește unul dintre epitetele sale cele mai caracteristice. Gândirea eliberată vrea să pătrundă până în adâncimea sufletului omenesc, să sondeze misterele naturii și să se ridice pâna la concepțiile cele mai generale ale inteligenței, până la cunoașterea legilor eterne ale naturii.

2.3 Edgar Papu, Glosse eminesciene – Național și universal

Pe plan național, Eminescu se dovedește un exponent nedezmințit al pământului nostru, mai întâi prin limbă și apoi prin stil sau curentul stilistic pe care el îl ilustrează. Lexicul îl arata ca pe un rod autentic al pământului Moldovei. Atâtea din moldovenismele sale, care, departe de a supăra, îi sporesc farmecul poeziei, nu vor mai fi utilizate ulterior nici chiar de scriitori de origine moldovenească. Așa ar fi a îmbla, a împle, nemângâiet, sau pluralul femininelor terminale în inta, cu sufixul schimbat, de pildă: suferinti în loc de suferinte. Toate aceste atât de firești regionalisme devin garante ale autenticității lui Eminescu, ca expresie a pământului patriei.Într-adevar, la aceeași scară a perfecțiunii în poezia sa se afla totul. Gama sa lirică este imensă. Din aceasta lirică se înalța cele mai nebănuite sunete: ecouri depărtate, chemări care se sting, murmure de ape, cântari furate de vânt sau absorbite de lăcomia depărtărilor, voci șoptite, foșniri de frunze, fâșâit de ierburi, șopot de izvoare, ropot de cascade, glasuri înabusite parcă din adâncul pământului sau din funduri de abisuri, dar în același timp și tunete, și furtuni nimicitoare, și muget de valuri. În poezia sa adoarme fluierul, plânge clarinetul, geme violoncelul, izbucnește orga, tuna surlele apocaliptice. Se modulează infinit cu sunetele toate stările, toate senzațiile, toate simțirile, toate nuanțele lăuntrice, a dorului, a urâtului, a aleanului, a “somniei” voluptoase, a pustiului, toate la cel mai înalt grad de perfecțiune.

2.4 Constantin Noica, Eminescu sau gânduri despre omul deplin al culturii românești

Eminescu și neființa

Neființa aduce totuși odihna. Eminescu, neodihna. Nu ne putem odihni în el. Întreg evantaliul lui de deschideri către lume și cultură se strânge pentru noi într-o inima, care bate.

Cărui popor i s-a facut darul acesta? O conștiință mai bună, o spusă mai bună și exemplară, au desigur câteva mari popoare și culturile lor. Dar câte din ele au cu-adevărat o inima?

Căci nu de judecat critic, de către noi, este acum Eminescu, ci de asimilat într-un fel, ca o conștiință de cultură de dindărătul nostru – de la folclor și până la științele pozitive -, devenind astfel conștiința noastră mai bună, sau poate mustrarea de conștiință a oricărui intelectual, care-i vede necuprinsul, adică sinteza însăși.

Un miracol al culturii românesti

Dar nu e vorba de operele lui Eminescu, de cultura lui, de proiectele lui, de variantele lui, de comorile plutonice reținute sau sistemele de filozofie posibile – e vorba de tot; de spectacolul acesta extraordinar pe care ți-l dă o conștiință de cultură deschisă către tot.

Năzuind necontenit spre un plan de viață superior etic și artistic,cautând cu patos adevarul și refuzând consecvent compromisul, Eminescu s-a aflat în permanent conflict cu lumea vremii sale din pricina nonconformismului, a sinceritatii în faptele de viață și a înălțimii de gândire.

3. MIHAI EMINESCU, POET NAȚIONAL ȘI UNIVERSAL

Omul deplin al culturii româneşti, Mihai Eminescu, a fost o apariţie deosebită în literatura secolului al XIX-lea integrându-se în marele curent romantic european.

În planul literaturii naţionale, prin toate cele patru etape ale creaţiei sale, Mihai Eminescu reprezintă culmea cea mai înaltă a puterii de creaţie artistică a poporului român.

Legătura dintre poetul naţional şi fiinţa poporului român este imensă şi această legătură este exprimată chiar şi de poet atunci când afirmă într-un moment de adâncă luciditate: „Dumnezeul geniului m-a sorbit din popor, cum soarele soarbe un nour de aur din marea de amar ”!

În cartea lui Eminescu suntem la noi acasă, pe un tărâm fabulos, creionat de „mersul cârdului de cerbi”,convorbind cu codrul despre toate cele, chiar şi despre nestatornicie.

Nicolae Iorga, vedea în poet „expresia integrală a sufletului românesc”, anticipându-l astfel pe Constantin Noica, cu ale sale „gânduri despre omul deplin al culturii româneşti”, din 1975.

Ca poet universal, în opera eminesciană se pot înregistra motive de circulaţie universală, utilizate cu spirit de geniu de poetul nostru: geniul în permanenţa aspiraţie spre perfecţiune şi sete de absolut; titanismul, demonismul; metempsihoza (avatarul); „viaţa ca vis” (Hovalis); reveria ca o posibilitate de împlinire a dorinţei; cosmogonia sau călătoria spre alte lumi; motivul umbrei; dedublarea; iubirea angelică, serafică;natura paradisiacă; abolirea regulilor timpului şi spaţiului pentru a demonstra relativitatea adevărului existenţei; posibilitatea de a crea o lume înlăuntrul sufletului (sau a reduce un univers la propriul eu).

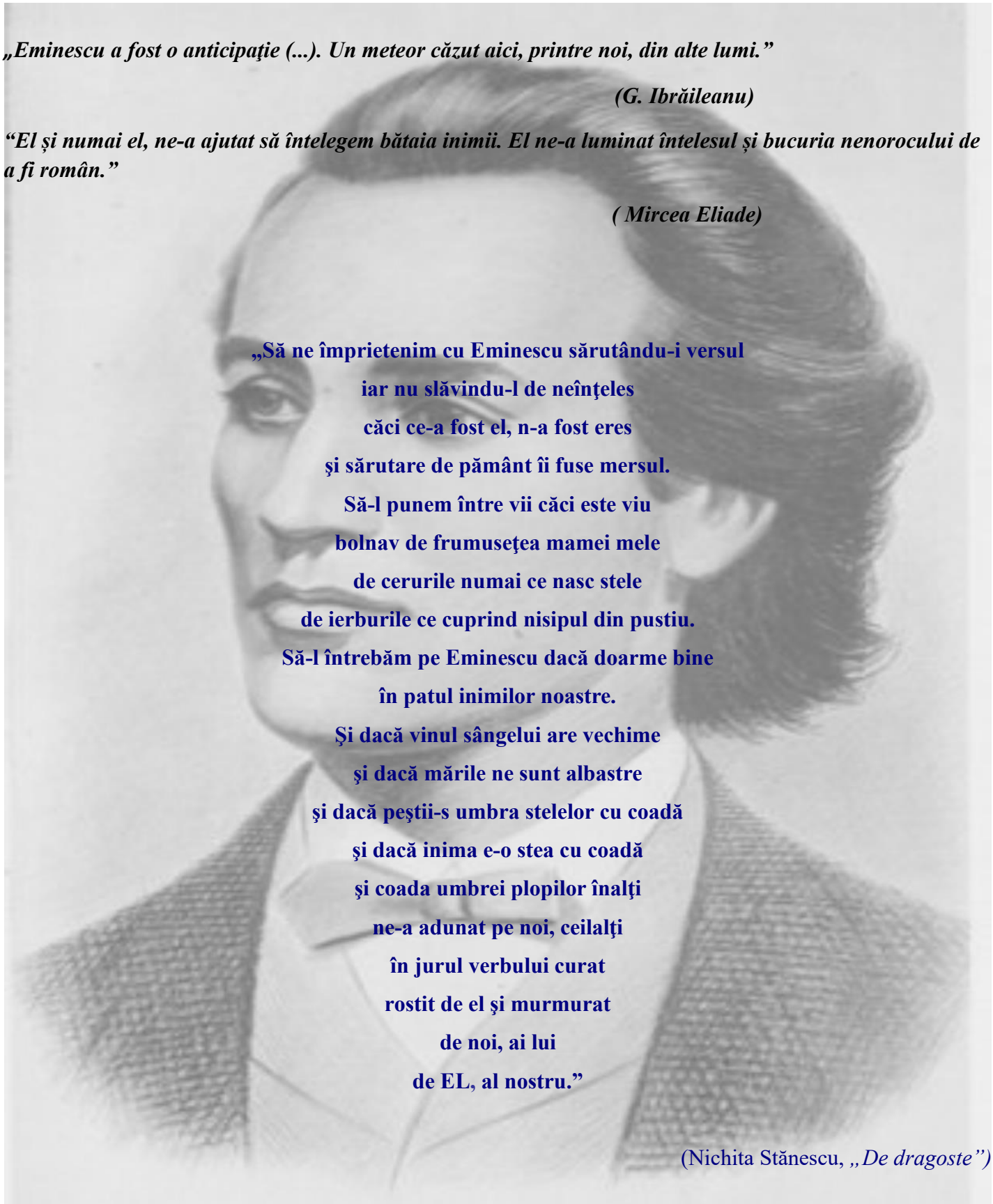
Poet cosmic, răsărit din profunzimile milenare ale sufletului şi codrului românesc, dar pătrunzând prin multiple studii în atâtea limbi străine, Eminescu s-a impus ca un poet universal şi naţional prin miracolul creaţiei sale originale.

4. ARTISTUL – MIHAI EMINESCU

A fost o personalitate copleșitoare, care i-a impresinat pe contemporani – după opinia lui Titu Maiorescu – prin inteligență, memorie, curiozitate intelectuală, cultură și prin farmecul limbajului.

Ca poet, s-a remarcat prin forța de sinteză a izvoarelor autohtone și universale, prin imaginație bogată și fantezie creatoare, prin înălțarea filozofică și printr-o viziune cosmică și mitologică asupra omului, printr-o excepțională putere de expresie, printr-un stil limpede și armonios, prin capacitatea de a fi inteligibil oricărui

cititor, fără ca prin aceasta să-și scadă sau să-și epuizezez înțelesurile. Și totuși în ciuda impresiei că e accesibil, Eminescu rămâne un pisc poetic la care nu se ajunge ușor.

„Eminescu a fost o anticipaţie (...). Un meteor căzut aici, printre noi, din alte lumi.”

(G. Ibrăileanu)

“El și numai el, ne-a ajutat să întelegem bătaia inimii. El ne-a luminat întelesul și bucuria nenorocului de a fi român.”

(Mircea Eliade)

„Să ne împrietenim cu Eminescu sărutându-i versul
iar nu slăvindu-l de neînţeles
căci ce-a fost el, n-a fost eres
şi sărutare de pământ îi fuse mersul.
Să-l punem între vii căci este viu
bolnav de frumuseţea mamei mele
de cerurile numai ce nasc stele
de ierburile ce cuprind nisipul din pustiu.
Să-l întrebăm pe Eminescu dacă doarme bine
în patul inimilor noastre.
Şi dacă vinul sângelui are vechime
şi dacă mările ne sunt albastre
şi dacă peştii-s umbra stelelor cu coadă
şi dacă inima e-o stea cu coadă
şi coada umbrei plopilor înalţi
ne-a adunat pe noi, ceilalţi
în jurul verbului curat
rostit de el şi murmurat
de noi, ai lui
de EL, al nostru.”

(Nichita Stănescu, *„De dragoste”)*

PROFESOR : BURCESCU Florentina Nicoleta

Prezenta lucrare conține _____pagini

Numele:.....

.....

Inițiala prenumelui tatălui: .....

Prenumele:.....

.....

Școala de proveniență: .....

.....

Centrul de examen: .....

Localitatea: .....

Județul: .....

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2025 – 2026

Limba și literatura română

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

Probă scrisă la limba și literatura română Simulare

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I **70 de puncte**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Afară-i toamnă, frunză 'mprăștiată,
Iar vântul svârle 'n geamuri grele picuri;
Și tu citești scrisori din roase plicuri
Și într'un ceas gândești la viața toată.

Pierzându-ți timpul tău cu dulci nimicuri,
N-ai vrea ca nime 'n ușa ta să bată;
Dar și mai bine-i, când afară-i sloată,
Să stai visând la foc, de somn să picuri.

Și eu astfel mă uit din jeț pe gânduri,
Visez la basmul vechiu al zânei Dochii,
În juru-mi ceața crește rânduri-rânduri;

De-odat'aud foșnirea unei rochii,
Un moale pas abia atins de scânduri...
Iar mâni subțiri și reci mi-acopăr ochii.

Textul 2

I-am strâns mâna lui Tudor Gheorghe la începutul toamnei, anotimpul în care artistul a învățat să se bucure de o mulţime de lucruri mărunte, „altminteri înnebunești.“ Tudor Gheorghe este oltean, neam de piatră, a avut o copilărie minunată alături de ţărănuşii lui şi o adolescenţă dificilă, marcată de faptul că tatăl i-a fost condamnat politic la 22 de ani de temniţă grea, la Aiud. Azi susţine concerte sold-out în cele

mai mari oraşe ale României, dar mărturiseşte că se gândeşte la retragere, pentru că nu-şi doreşte să fie „atât de penibil“ încât să continue dacă nu va mai avea putere în corp şi vigoare în glas. Deocamdată le are pe ambele. Şi mai are ceva: un mare talent de povestitor. Tudor Gheorghe are şi un farmec aparte, mânuieşte cu măestrie cele mai alese cuvinte şi îţi vine greu să-l contrazici chiar şi când nu eşti de acord cu el. În cele ce urmează, Tudor Gheorghe vorbeşte cu patos despre muzică, despre poezie(...)Tudor Gheorghe va susţine spectacolul „*Toamna Simfonic*“ cu casa închisă, însă pregăteşte pentru publicul bucureştean alte două evenimente - „*Declaraţie de dragoste*“, pe 14 noiembrie, la Sala Mare a Teatrului Naţional Bucureşti (biletele s-au pus deja în vânzare) şi „*Degeaba*“.

„Adevărul“: Va fi o altfel de toamnă la Sala Palatului. Cum aţi schimbat spectacolul „*Toamna Simfonic*“?

Tudor Gheorghe: Acest ciclu al anotimpurilor poeziei române, reluat după 15 ani, îmi dă posibilitatea de a testa trăinicia poeziei şi a hainei muzicale în care am îmbrăcat-o. Am făcut „*Primăvara Simfonic*“ şi s-a bucurat de un succes extraordinar, a fost nevoie de două spectacole la Sala Palatului, ceea ce e un lucru foarte frumos pentru un artist român. În primul rând, e foarte important că şi de data asta colaborez cu două insituţii majore, Orchestra Naţională Radio şi Corul Naţional Madrigal. Eu în fiecare an am două spectacole, unul de primăvară şi unul de toamnă, dar niciodată nu sunt la fel. Eu merg prin toată ţara, în turneu, de fiecare dată cu alt spectacol.

Toamna este reorchestrată, aici Marius Hristescu îşi dă valoarea maturităţii lui de compozitor şi de creator absolut extraordinar. Sună altfel, orchestraţia e alta, acompaniamentul e deja altceva, sunt cântece noi, fabuloase. Repet, este un spectacol care îmi este drag şi regret că nu pot să-l fac mai des. Pe 26 octombrie cânt la Bucureşti, pe 7 noiembrie cânt la Timişoara, am cântat în Craiova, Constanţa, Iaşi, Suceava, Cluj, merg acolo unde am orchestre care îmi pot asigura un spate civilizat.

Spectacolul este o încântare, ascult şi mă bucur enorm de mult, de parcă nu eu am scris muzica.

„Adevărul“: Cât de greu este să realizaţi un asemenea spectacol?

Tudor Gheorghe: E mai greu, am fost întrebat la un moment dat care sunt textierii mei. Când e vorba de spectacolele mele, termenul de textier mă deranjează, în general nu-mi place cum sună. M-a bufnit râsul şi i-am răspuns: „Dragul meu, textierii mei se cheamă Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri, George Coşbuc, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Grigore Vieru, adică marii poeţi ai literaturii române.“

„Adevărul“: Cu ce vă mai ocupaţi timpul?

Tudor Gheorghe: Pregătesc în noiembrie pentru bucureşteni un spectacol incitant şi absolut minunat, „*Declaraţie de dragoste*“. Este o poezie mai puţin cunoscută a lui Adrian Păunescu. El a fost receptat ca un poet al societăţii, un om implicat în viaţa socială, lăsa impresia unui tip dur până la brutalitate, în spatele acestui personaj era un om de o sensibilitate absolut fabuloasă. Eu l-am cunoscut bine, bine, bine, l-am cunoscut şi prin faptul că m-a şi cununat şi fiul meu îi poartă numele. Când spun că îl cunosc ştiu de ce spun asta. Aveam dialoguri lungi cu el, îmi citea câte o poezie de dragoste. Spre bucuria cititorului şi iubitorului de poezie din România, Păunescu se îndrăgostea des şi era de multe ori părăsit şi atunci scria. Poezia lui de dragoste este extraordinară, poezia lui de dragoste i-a dat marea lui dimensiune de poet, în sensul cu majuscule scris.

(Interviu cu Tudor Gheorghe, *www.adevarul.ro*)

A.

1. Completează spațiile punctate cu informațiile din textul 2. **2 puncte**

Va fi o altfel de ..... la Sala Palatului. Cum aţi schimbat spectacolul .....?

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Figura de stil predominantă în prima strofă este:

a. repetiția.
b. epitetul.
c. metafora.
d. comparația.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2puncte**

Un oraș în care Tudor Gheorghe încă nu a cântat este:

a. Suceava.
b. Timișoara.
c. Cluj.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Poezia „*Declaraţie de dragoste*“este scrisă de: **2 puncte**

a. Mihai Eminescu.
b. Adrian Păunescu .
c. Marin Sorescu.
d. Grigore Vieru.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a marca dacă acesta este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Adevărat	Fals
În poezie este prezentat un peisaj de primăvară.		
Vântul aruncă-n geamuri grele picuri.		
Eul liric visează la basmul vechiu al zânei Dochii.		

Enunțul	Adevărat	Fals
Tudor Gheorghe vorbeşte cu patos despre muzică, despre poezie.		
Ciclul anotimpurilor poeziei a fost reluat după 10 ani.		
Artistul va cânta pe 26 octombrie la București.		

6 puncte

6. Precizează măsura versurilor și felul rimei din primul catren al textului

Afară-i toamnă.

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că o problemă în familie este un obstacol de nedepășit în continuarea pasiunii/ carierei? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

9. Asociază poezia „Afară-i toamnă” de Mihai Eminescu cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Conțin vocale în hiat ambele cuvinte din seria:

a. fabuloasă; lui.
b. poezia; toamna.
c. fiecare; orchestrația.
d. trăinicia; urmează.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele subliniate în versurile „Am fost întrebat la un moment dat care sunt textierii mei” s-au format prin:

a. derivare (1), conversiune (2).
b. conversiune (1), conversiune (2).
c. conversiune (1), derivare (2).
d. derivare (1), derivare (2).

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Antonimul cuvintului subliniat în secvența: „artistul a învățat să se bucure de o mulţime de lucruri mărunte” este:

a. semnificative.
b. mici.
c. puține.
d. neînsemnate.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele subliniate din secvențele „Poezia i-a dat marea lui dimensiune de poet”, „Marea era agitată astăzi” sunt în relație de:

a. omonimie.
b. sinonimie.
c. antonimie.

5. Selectează, din fragmentul următor, trei pronume aflate în cazuri diferite, pe care le vei preciza: „Eu l-am cunoscut bine, bine, bine, l-am cunoscut şi prin faptul că m-a şi cununat şi fiul meu îi poartă numele”. **6 puncte**

Pronumele	Cazul

6. Alcătuiește un enunț asertiv, în care substantivul „toamnă” să fie în cazul genitiv (1) și un enunț negativ, în care verbul „ a citi” să fie la modul indicativ, timpul perfect compus (2) **6 puncte**

7. Transcrie propozițiile din frază, precizând tipul raportului sintactic: „ Păunescu se îndrăgostea des şi era de multe ori părăsit.” **6 puncte**

8. Scrie, pe spațiile punctate, forma corectă a cuvintelor subliniate în următorul enunț, reprezentând mesajul unui artist. **6 puncte**

-Ține/ți-ne (1) seama: muzica <u>î-ți/îți</u> (2) poate fi hrană a sufletului. Bucuria <u>care/pe care</u> (3) o oferă este <u>ecsact/exact</u> (4) ca un medicament <u>ale cărui/al cărui</u>(5) beneficii <u>va fi/vor fi</u> (6) pe termen lung! <u>copii / copiii</u> (5) și mergeți să îngrijiți albinele <u>ale / ai</u> (6) căror stupi au fost stricați de ploaie!

- .....(1) seama: muzica .....(2) poate fi hrană a sufletului. Bucuria ..... (3) o oferă este .....(4) ca un medicament .....(5) beneficii .....(6) pe termen lung!

SUBIECTUL al II-lea **20 de puncte**

Scrie un text de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți mesajul poeziei/o semnificație a poeziei *Afară-i toamnă* de Mihai Eminescu.

În redactarea textului:

- vei preciza mesajul textului/o semnificație a textului, prin referire la temă;
- vei prezenta două elemente componente ale peisajului;
- vei interpreta două figuri de stil diferite, relevante pentru mesaj/semnificație;
- vei menționa o emoție exprimată/un sentiment exprimat în textul poetic, justificându-ți alegerea.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

ÎN AMINTIREA LUI MIHAI EMINESCU

FIȘĂ DE ACTIVITATE
DLC(EDUCAREA LIMBAJULUI)
GRUPA MARE

Prof.ed.timpurie: Feher Larisa-Alexandra
GPP NR 56, Oradea, Jud Bihor
m.lary_allexa@yahoo.ro

Memorează versurile:
Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce-
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce !

Încercuiește imaginile care apar în poezie.

Încercuiește doar imaginile care încep cu sunetul P

Desparte în silabe cuvintele următoare: PĂSĂRELE, STEA, ÎNGERI, LEBĂDĂ.
Bate din palme și trasează câte o linie pentru fiecare silabă.

Colorează scena din poezie în care apare lebăda.

FIŞĂ DE MUNCĂ INDEPENDENTĂ

Prof. Florincuța Aida

Grădinița P.P.Nr.4, Lugoj, Timiș

aida_mf71@yahoo.com

Recunoaște imaginea marelui poet național, Mihai Eminescu și încercuiește-o.

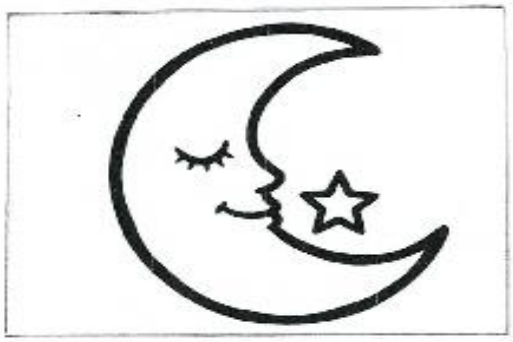
Puzzle matematic. Pornind de la poezia ,,Somnoroase păsărele”, de Mihai Eminescu, ordonează imaginile!

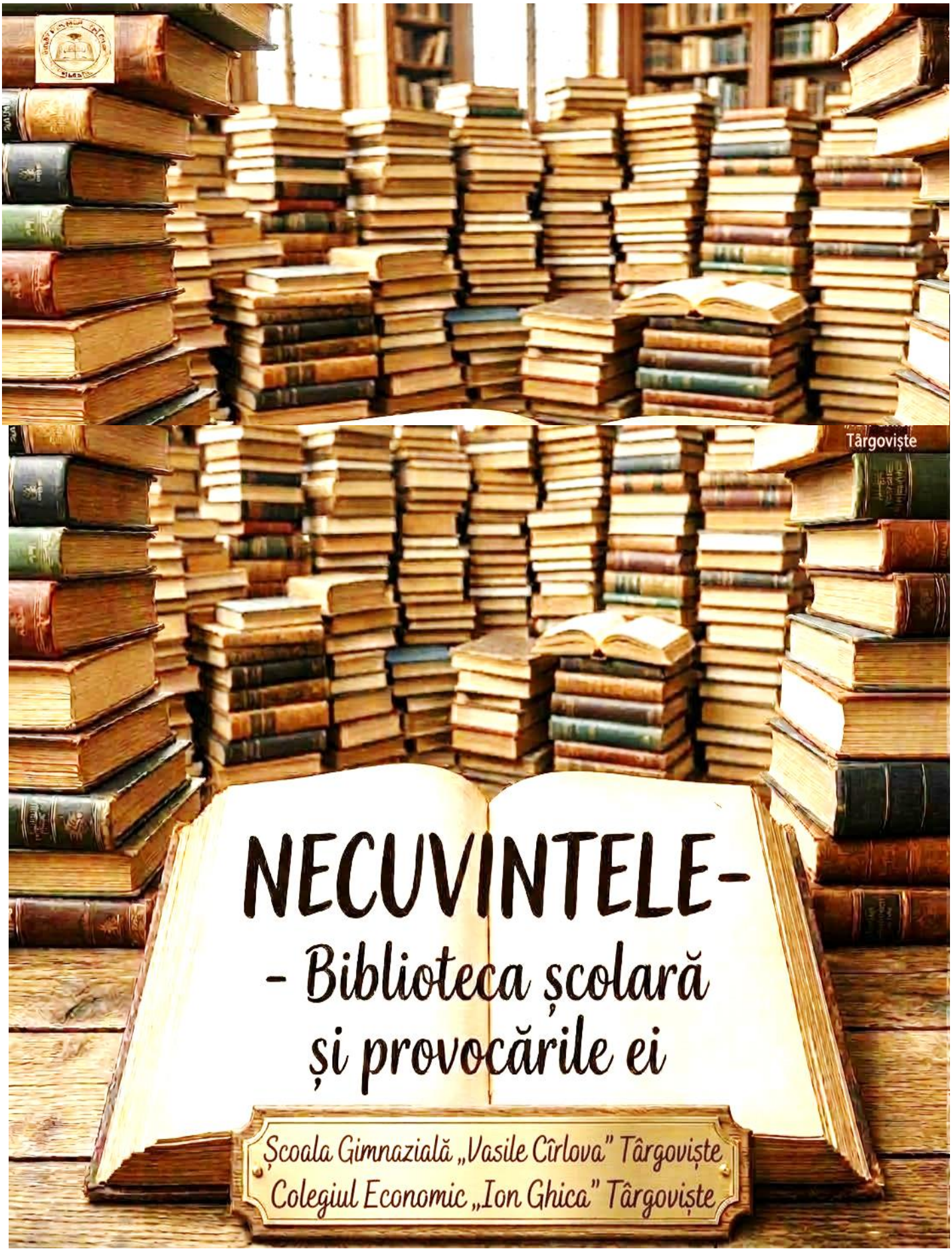
Desparte cuvintele în silabe. Colorează imaginile.

Bibliografie - Pinterest.ro

Târgoviște
NECUVINTELE-
- Biblioteca școlară
și provocările ei
Școala Gimnazială „Vasile Cîrlova" Târgoviște
Colegiul Economic „Ion Ghica" Târgoviște

CUPRINS

• **BIBLIOTECA ȘCOLARĂ – SPAȚIU DE FORMARE ȘI UNIVERS AL CUNOAȘTERII PENTRU ELEVI,** prof. ABRUDAN Mariana Florica.....pag.274
• **ATRAGEREA ȘI IMPLICAREA ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBLIOTECII ȘCOLARE PRIN ÎNFIINȚAREA UNUI CLUB DE TEATRU - O PLEDOARIE PENTRU EMOȚIE ȘI CREATIVITATE,** bibl. CÂRNARU Alina Maria……..pag.276
• **CARTEA CA OBIECT CULTURAL,** bibl. BĂDILĂ Vera Dorina……..…….……pag.281
• **LA BIBLIOTHEQUE SCOLAIRE AU SERVICE DU FRANÇAIS,** prof. DAVIDOIU Georgiana…...pag.285
• **BIBLIOTECA ȘCOLARĂ MODERNĂ – ÎNTRE LECTURĂ, CREATIVITATE ȘI IMPLICARE,** bibl. DUMITRA Mihaela-Alexandra ……..……..pag.287
• **STRATEGII EFICIENTE DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ECOSISTEMUL BIBLIOTECII ȘCOLARE,** prof. ENACHI Oana-Maria.....pag.289
• **BIBLIOTECA ȘCOLARĂ CA SPAȚIU AL DIALOGULUI CULTURAL: ÎNTÂLNIREA ELEVILOR CU SCRIITORII CONTEMPORANI,** prof. ISPAS Raluca; bibl. GÂNDU Mărioara…….pag.291
• **DIGITALIZAREA - STRATEGIE MODERNĂ DE REVITALIZARE A BIBLIOTECII ȘCOLARE,** prof. IORDĂNESCU Carmen; prof. IORDĂNESCU Mihai Florin.....pag.294
• **MODALITĂȚI DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBLIOTECII ȘCOLARE - EXEMPLE DE BUNE PRACTICI,** prof. IUGULESCU Petruța Claudia.....pag.296
• **STRATEGII AVANSATE DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBLIOTECII ȘCOLARE,** prof. SCARLAT Iuliana.....pag.298
• **FIȘĂ DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ,** prof. LAZEA Mariana.....pag.300
• **MODALITĂȚI DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBLIOTECII COLEGIULUI ECONOMIC „ION GHICA” TÂRGOVIȘTE,** prof. Ana-Maria MANEA.....pag.302
• **IMPORTANȚA BIBLIOTECII DE ACASĂ ȘI A BIBLIOTECII ȘCOLARE,** prof. GLIGĂ Ramona.....pag.306
• **MODALITĂȚI DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBILOTECII ȘCOLARE – EXEMPLE DE BUNE PRACTICI,** prof. MIERCAN Georgiana Nicoleta.....pag.308
• **PROIECT EDUCAȚIONAL ”DOMNULUI EMINESCU... CU DRAGOSTE,** prof. Budeanu -Mihalachi Mihaela.....pag.310
• **PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL‘’CLUBULDELECTURĂ”,** prof. YOLCU Andreea Oana .....pag. 314
• **PROIECT EDUCAȚIONAL- „DESCOPERIM LUMEA CĂRȚILOR”,** prof. OPREA Florina Mădălina……..……pag.318
• **BIBLIOTECA ȘCOLARĂ – SPAȚIU VIU AL LECTURII, CREATIVITĂȚII ȘI INCLUZIUNII,** prof. PRICOP Elena-Lăcrămioara……..……pag.321
• **MODALITĂȚI DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBILOTECII ȘCOLARE – EXEMPLE DE BUNE PRACTICI,** prof. ȘERBAN Mariana.....pag.324
• **LECTURA SUPLIMENTARĂ PENTRU MODULUL ”POLITICI DE MARKETING” MODALITĂȚI DE IMPLICARE AL ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBLIOTECII ȘCOLARE,** prof. TIPI Izabella.....pag.326
• **MODALITĂȚI DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBLIOTECII ȘCOLARE,** prof. VIȘAN Mihaela…….……pag.329

• **JOCUL – O MODALITATE EFICIENTĂ DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBLIOTECII,** prof. VULTURU Gabriela.....pag. 331
• **COMPETENȚE DE LITERAȚIE ALE PREȘCOLARILOR – METODE DE BUNE PRACTICI,** prof. ZAMĂ Ana-Maria pag.335
• **MODALITĂȚI DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE ȘCOLARE ȘI EXTRAȘCOLARE,** prof. Denisa-Reli DINA.....pag.337
• **LECTURA – MIJLOC DE DEZVOLTARE A LIMBAJULUI ȘI CREATIVITĂȚII PENTRU ȘCOLARUL MIC,** prof. PLAVIE Georgiana……pag.340
• **CLUB DE LECTURĂ ”LECTURICI”,**bibl. POPA Magdalena ……..pag.342
• **LECTURA PRINDE VIAȚĂ LA CLASA A IV-A C,** prof. NEACȘU Florentina Carla……pag.346

BIBLIOTECA ȘCOLARĂ –
SPAȚIU DE FORMARE ȘI UNIVERS AL CUNOAȘTERII PENTRU ELEVI

Prof. ABRUDAN Mariana Florica
Colegiul Tehnic „Mihai Viteazul" Oradea

1. Introducere

Biblioteca școlară reprezintă mai mult decât un simplu depozit de cărți; ea este un **hub cultural** și un centru de informare esențial pentru succesul educațional. Într-o epocă dominată de digitalizare, acest spațiu rămâne un pilon fundamental care facilitează accesul gratuit la literatură și cunoaștere, adaptându-se nevoilor diverse ale copiilor.

2. Importanța bibliotecii în dezvoltarea copilului

- **Stimularea gustului pentru lectură**: Biblioteca este locul unde copiii descoperă plăcerea cititului în afara programei obligatorii. Utilizarea strategiilor specifice de stimulare a interesului ajută la formarea competențelor de lectură pe termen lung.
- **Alfabetizarea informațională**: Elevii învață să caute, să selecteze și să analizeze critic informația, abilitate vitală în contextul actual.
- **Sprijin pentru succesul școlar**: Accesul la resurse variate (manuale, dicționare, enciclopedii) susține procesul de învățare și îmbunătățește performanțele academice.

3. Relația Bibliotecar – Elev

Bibliotecarul școlar joacă un rol dublu: este un **ghid** în universul cărților și un **partener** în procesul de informare. Acesta trebuie să fie receptiv la interesele diferite ale copiilor, oferind recomandări personalizate care să transforme vizita la bibliotecă într-o experiență plăcută și utilă.

4. Biblioteca ca spațiu de integrare socială

Biblioteca funcționează ca o punte între școală și familie. Este un mediu sigur unde copiii pot participa la:

- Ateliere de lectură și cluburi de discuții.
- Evenimente culturale și proiecte educaționale.
- Activități care promovează multiculturalismul și incluziunea.

5. Provocări actuale

Deși importanța sa este de necontestat, statisticile arată că doar aproximativ **30% din școlile din România** au o bibliotecă funcțională. De asemenea, digitalizarea bibliotecilor școlare rămâne o temă de actualitate și o necesitate pentru a menține elevii conectați la noile forme de învățare.

6. Concluzii

Biblioteca școlară rămâne un element fundamental în dezvoltarea intelectuală și personală a copilului. Investiția în acest spațiu și în formarea personalului de specialitate reprezintă o investiție directă în viitorul educațional al noilor generații.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

- Asociația Bibliotecarilor din România (ABR) - Ghiduri privind biblioteca școlară.
- Revista iTeach - Articole despre relația bibliotecă-elev.
- Edict.ro - Resurse pentru formare prin CDI-uri

ATRAGEREA ȘI IMPLICAREA ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBLIOTECII ȘCOLARE PRIN ÎNFIINȚAREA UNUI CLUB DE TEATRU - O PLEDOARIE PENTRU EMOȚIE ȘI CREATIVITATE –

Bibliotecar CÂRNARU Alina Maria
Liceul Teoretic „Ion Heliade Rădulescu" - Târgoviște

Există o liniște aparte în unele biblioteci școlare. O liniște care, de multe ori, nu înseamnă pace, ci absență. Absența vocilor, a râsetelor, a întrebărilor puse chiar și cu jumătate de glas. În această liniște se ascunde un potențial imens – acela de a deveni un spațiu viu, plin de emoție, voce și expresie! Totuși, pentru mulți liceeni, biblioteca rămâne un loc rigid, adesea necunoscut, asociat mai degrabă cu sarcina lecturilor obligatorii decât cu plăcerea interioară. Într-o lume în care atenția copiilor noștri este fragmentată și limitată, iar stimulii digitali domină, provocarea este clară și majoră: cum transformăm biblioteca într-un loc în care elevii să vină nu pentru că „trebuie", ci pentru că „vor", pentru că simt că aparțin acestui loc și că sunt parte din colectivul care există aici?

Soluția, deloc magică, este că ei, copiii noștri, au nevoie să fie ascultați și înțeleși, să fie provocați și încurajați, să creadă cu tărie în ceea ce fac, să se regăsească pe ei înșiși și să empatizeze cu ceilalți, să simtă cu pasiune, să se exprime cu încredere, să trăiască intens!

Biblioteca noastră vie – de la tăcere la vibrație

La Biblioteca Liceului Teoretic „Ion Heliade Rădulescu" din Târgoviște, răspunsul a venit aproape firesc, acum câțiva ani, când pe lista lecturilor obligatorii i-a venit rândul lui Alecsandri, cu ale sale Chiriițe. Lecturat „la comandă" și fără emoție, textul nu a adus prea multă bucurie copiilor! Citind pentru aceștia un scurt fragment, pe voci, cu intonație, plus mimică și câteva mișcări… ei ascultau, simțeau, zâmbeau! Și atunci a devenit clar: textele literare nu trebuie doar citite, ci trăite! Problema nu era textul. Problema era distanța dintre elev și text! Iar cărțile pot să **nu** mai fie doar pagini citite obligatoriu și în grabă! Textele au o poveste de spus, emoții de transmis, un tablou de creat!

Și atunci, ARTA e soluția!

Iar TEATRUL are puterea de a da viață cuvintelor! De a da frâu liber emoțiilor! De a face chipurile și inimile să zâmbească, iar ochii – să scânteieze, să lăcrimeze… Copiii nu ar mai fi simpli cititori; ei ar deveni personaje trăite, povestitori, interpreți, creatori chiar!

Prin teatru, lectura capătă sens personal, intim chiar... Un monolog poate deveni o confesiune, un dialog – o oglindă a propriilor frământări, un conflict între personaje aduce în prim plan valorile și virtuțile în care cred

copiii, le stimulează gândirea critică și creativitatea în identificare soluțiilor. Astfel, elevii nu doar că înțeleg mai bine literatura, ci O SIMT!

Când un elev rostește o replică, nu mai este doar un cititor. Devine o voce. Devine o poveste. Devine, pentru câteva minute, altcineva și, paradoxal, mai mult el însuși.

Am văzut copii timizi care abia vorbeau în clasă, dar care, pe „scenă", găseau o forță neașteptată. Am văzut râsete sincere, dar și emoții greu de ascuns. Am văzut ochi care nu mai priveau în jos, ci direct spre ceilalți!

Înființarea unui club de teatru în cadrul bibliotecii liceului nostru nu a fost doar o activitate extracurriculară punctuală, ci o invitație periodică la trăire, la descoperire, la improvizație și, mai ales, la conexiune umană autentică!

Biblioteca a început astfel să respire într-un alt fel! S-a schimbat! Nu peste noapte. Dar într-un mod spectaculos și profund. A devenit și devine în fiecare zi un spațiu în care emoțiile, încurajările, determinarea și aplauzele își găsesc locul printre rafturile de cărți!

Elevii nu mai vin doar să împrumute cărți. Vin ca să fie împreună. Să creeze. Să încerce. Să fie văzuți. Și, fără să ne dăm seama, biblioteca nu mai era doar un spațiu. Devenise un loc. Locul LOR! Cel mai frumos lucru nu este niciodată spectacolul în sine! Ci schimbarea. Elevii devin mai siguri pe ei. Încep să vorbească mai clar, să asculte mai atent, să privească mai des în ochi. Devin mai empatici, mai conectați, mai deschiși.

2019 – Un început timid („Chirița în provincie", de Vasile Alecsandri)

Cum am atras copiii? Prin autenticitate și libertate!

Pentru ca un club de teatru să prindă viață în sala de lectură, este esențial ca elevii să simtă că acest spațiu le aparține. Nu este vorba despre perfecțiune, ci despre exprimare sinceră și liberă!

- **Invitația la participare trebuie să fie vie și personală** – nu doar afișe pe pereți, ci mesaje personale care le vorbesc despre emoție și despre curajul de a se face auziți.
- **Libertatea de a crea** este esențială în atragerea copiilor – ei trebuie să știe că nu sunt condiționați, ca să aibă curajul să improvizeze, să greșească, să scrie, să se descopere și să se exprime.
- **Atmosfera trebuie să fie una caldă și de acceptare**, unde fiecare voce, A LOR, contează!

Bune practici care inspiră și transformă

Există numeroase moduri prin care teatrul a prins rădăcini în biblioteca noastră:

- **Lecturile dramatizate** devin momente de intensitate, în care elevii dau glas personajelor și își descoperă propriile emoții.

„Domnișoara Poimâine și joaca de-a timpul”, de Adina Rosetti – lectură pe roluri 2020

- **Reinterpretarea textelor clasice** aduce literatura mai aproape de prezent – elevii pot transforma operele în povești actuale, în care se regăsesc.

Judecata lui Ion, personajul lui Liviu Rebreanu, de către elevii clasei a X-a B 2021

- **Spectacolele organizate în liceu** creează momente de neuitat, în comunitatea școlară, în care publicul (colegi, profesori) și actorii se întâlnesc într-un spațiu intim și autentic.

Trupa HELI-AZI „Take, Ianke și Cadîr”, de Victor Ion Popa 2022

- **Atelierele de improvizație teatrală** oferă copiilor libertatea de a-și spune propriile povești, de a transforma gândurile în replici și emoțiile în scenarii, toate întâlnirile fiind presărate cu multă voie bună și creativitate!

Ateliere de improvizație teatrală

2022-2023
2023-2024
2024-2025
2025-2026

- **Întâlnirile cu artiști** pot aprinde scântei de inspirație și pot valida pasiunea elevilor!

După multe întâlniri abordate cu seriozitate, după multă muncă și ore de repetiții urmează și etapa evaluării. Prin participarea la concursuri locale și naționale, calitatea actului interpretativ al tinerilor actori este apreciată de oameni de valoare, profesioniști de la care primesc cele mai prețioase sfaturi pentru îmbunătățirea prestației lor.

Talente Dâmbovițene
Secțiunea - MONOLOG
2026

-DAVID ADELIN primind indicații prețioase de la membrii juriului-

Trupa HELI-AZI – „Analfabetul”, de Branislav Nusic

Locul I la Concursul Național „ART 4 YOU” - 2025

Un impact care depășește scena

Un club de teatru nu schimbă doar biblioteca – schimbă COPIII! Aceștia devin mai încrezători, mai empatici, mai conectați unii cu alții. Învață să asculte, să se exprime, să simtă.

Biblioteca devine un spațiu de refugiu și de afirmare personală, iar comunitatea școlară câștigă coeziune și identitate. AICI se nasc amintiri! AICI se construiește spiritul de apartenență! AICI construim încredere, construim relații, construim Oameni!

Momente neprețuite împărtășite cu elevii, în timpul repetițiilor

Concluzie

A înființa un club de teatru în biblioteca școlară înseamnă mai mult decât a organiza activități – înseamnă a reda sens unui spațiu, a aprinde pasiuni și a oferi elevilor o voce! Înseamnă a transforma tăcerea în emoție și lectura în experiență personală!

Pentru că, uneori, este suficient un rol, o replică sau o scenă pentru ca un copil să descopere cine este CU ADEVĂRAT!

CARTEA CA OBIECT CULTURAL

BĂDILĂ Vera Dorina

Colegiul Național ”Nicolae Titulescu” Pucioasa

“Orice carte care ajută un copil să-şi formeze obiceiul de a citi, să facă din citit o nevoie adâncă şi continuă pentru toată viaţa sa, este bună.” – Maya Angelou

Acest obiect, pe care Orientul antic îl păstra sub formă de tăbliţe de argilă, grecii şi romanii îl desfăşurau sub ochii lor, Evul Mediu îl ataşa de bănci, strămoşii noştri îl luau în mână şi pe care în prezent putem să-l punem în buzunar, cartea, are un loc atât de important în exprimarea gândirii şi în păstrarea oricărei cunoştinţe, încât merită un studiu aparte. Din începuturi de civilizaţie oamenii au manifestat o mare râvnă de a învăţa, da a se iniţia şi a pătrunde tainele existenţei. Nimeni n-a reuşit să facă acest lucru de unul singur, ci a trebuit să preia ceea ce deja ştiau înaintaşii săi. Antichitatea, Evul Mediu şi Epoca modernă şi-au perfecţionat permanent formele de instruire, folosind consecvent cartea.Pentru a defini cartea, trebuie să recurgem la trei noţiuni a căror îmbinare este necesară**: suportul scrierii, difuzarea şi păstrarea textului, uşurinţa în mânuire.**

Cartea este mai întâi **suportul scrierii;** astfel, **tăbliţele de argilă sumeriene, papirusurile egiptene, sulurile Romei antice, manuscrisele medievale şi textele** noastre tipărite pot fi considerate cărţi în ciuda marii varietăţi de suporturi şi forme. Ideea de carte este asociată şi celei de **editare,** adică voinţei de difuzare a unui text şi voinţei de păstrare a acestuia; astfel, cartea se distinge de toate celelalte scrieri private, de la scrisoare la actul de notariat. În sfârşit, **cartea trebuie să fie uşor de mânuit**; numeroase texte au fost gravate în piatră, însă nimănui nu i-ar veni ideea de a le considera cărţi.**Apariţia cărţii** este legată de suporturile scrierii. Un foarte vechi suport al cărţii, **argila,** era folosit în **Mesopotamia**, chiar din mileniul al III-lea î.Hr.; se trasau caractere în tăbliţele de argilă încă moi şi umede, cu ajutorul unui instrument triunghiular; apoi aceste tăbliţe se coceau în cuptor pentru a le întări. S-au găsit la **Nippur**, în regiunea **Sumerului**, tăbliţe provenind din mileniul al III-lea î.Hr.; 22 000 de tăbliţe datând din secolul al VII-lea î.Hr. au fost descoperite la **Ninive**, aparţinând bibliotecii şi arhivelor regilor Asiriei. Fabricarea cărţilor era organizată; templele din Babilon şi Ninive aveau deja ateliere cu copişti.Şi **ţesăturile** au servit drept suport scrierii, mai ales **mătasea** pe care chinezii scriau cu ajutorul unei pensule.Dar **principalele suporturi ale cărţii antice erau papirusul şi pergamentul.Papirusul** a rămas suport esenţial al cărţii în Egipt şi s-a răspândit în lumea greacă şi în Imperiul Roman. Papirusurile care ne-au parvenit nu reprezintă decât o infimă parte a celor care au existat. Aproape toate provin din Egipt, unde condiţiile climatice au uşurat păstrarea lor.**Cartea din papirus** se prezenta sub forma unui sul alcătuit din foi lipite unele în continuarea celorlalte, adesea în număr de zece. Lungimea medie a unui sul era de la 6 până la 10 metri, dar **papirusul Harris** (cronică a domniei lui Ramses al III-lea) depăşeşte 40 de metri. Cartea se desfăşura orizontal; ea era împărţită în coloane verticale şi aproape întotdeauna scrisă pe o parte, cea a sensului orizontal al fibrelor. Titlul se găsea la sfârşit, uneori în interior sau pe o etichetă atârnată de cilindrul care înfăşura sulul. Cea mai mare parte a cărţilor din papirus care ne-au rămas din vechiul Egipt au

fost găsite în morminte; se depuneau lângă corpuri texte sacre, rugăciuni, pentru a proteja sufletele defuncţilor în peregrinările lor; aceasta este originea „**Cărţii morţilor**”, cunoscută chiar de la începutul celui de-al II-lea mileniu. Acest text, devenit tradiţional, era fabricat în serie de către preoţi. Exemplarele erau mai mult sau mai puţin ilustrate, după calitatea defuncţilor cărora le erau destinate.Pieile diverselor animale sunt de asemenea vechi suporturi ale scrierii, atât în Orient cât şi la greci, dar **pergamentul** este cu totul altceva. Invenţia legendară îi este atribuită lui E**umenes al II-lea,** rege al Pergamului, în Asia Mică, care voia să se sustragă monopolului egiptean de papirus. Ceea ce este sigur este că în jurul secolului al III-lea î.Hr. începe tratarea pieilor de animale spre a le face mai potrivite scrierii şi că **Pergamul** a fost, fără îndoială, un centru important de fabricare a acestei noi materii. Se foloseau pieile de oaie, viţel, capră, ţap şi chiar de măgar sau de antilopă, iar modalităţile de tratare nu s-au schimbat prea mult până în Evul Mediu. Pieile erau spălate, uscate, întinse, aşezate pe sol, cu blana dedesubt şi unse cu var nestins pe partea cealaltă; li se răzuia partea cu blană şi apoi erau aşezate într-un butoi umplut cu var; în sfârşit, se spălau, se uscau întinzându-le, se subţiau, se lustruiau şi se decupau în funcţie de mărimea dorită. În acelaşi timp, pergamentul era un material mai solid şi mai suplu decât papirusul şi permitea zgârierea şi ştergerea. Totuşi, folosirea sa se generalizează lent şi abia în secolul al IV-lea d.Hr. a înlocuit complet papirusul în realizarea cărţilor. Preţul pergamentului rămânea ridicat din cauza relativei raritǎţi a materiei prime, dar şi datorită costului mâinii de lucru şi timpului pe care îl cerea pregătirea sa.**Cărţile timpurii aveau un conţinut religios.** Aproape toate cărţile cuprindeau rugăciuni, imnuri sau ritualuri legate de nemurirea omului, ori mituri, legende şi opere epice referitoare la originea fiinţei umane. Aceste cărţi au fost ulterior înlocuite cu coduri semisacre de legi, colecţii de proverbe şi poveţe şi discursuri preoţeşti referitoare la divinitate, medicină şi magie, istorie, astronomie şi astrologie.Sulul de papirus, forma tradiţională a cărţii antice, se numea **volumen** în latină. Între secolele al II-lea şi al IV-lea d.Hr. el a fost înlocuit progresiv de **codex** făcut din foi inserate şi pliate pentru a forma caiete legate între ele. Din aceea perioadă, cartea şi-a păstrat întotdeauna această formă. Este vorba despre o mutaţie capitală în istoria cărţii, aproape la fel de importantă ca cea a lui **Gutenberg**, deoarece atinge cartea în forma sa şi îl obligă pe cititor să îşi schimbe complet poziţia corpului în timpul lecturii. Consultarea unui „volumen” nu era deloc practică; trebuia să-l desfăşori lateral în faţă şi era dificil de trecut de la o parte a textului la alta. Era incomod şi trebuia ţinut cu amundouă mâinile, ceea ce nu permitea luarea de note de lectură, aşa cum se va face mai târziu. Codexul, mai mic şi mai uşor de mânuit, constituia şi o formă mai uşor de transportat a cărţii, foarte potrivită slujitorilor bisericii, magistraţilor, funcţionarilor, călătorilor şi şcolarilor.În **perioada medievală**, numeroase mănăstiri erau prevăzute cu un **scriptorium**, atelier în care cărţile erau scrise, decorate şi legate. Această activitate avea ca obiect principal literatura religioasă, dar călugării s-au interesat şi de textele profane; latina era limba bisericii şi fiecare cleric trebuia să o cunoască suficient de bine; călugării recopiau şi textelele autorilor din antichitate, mai puţin pentru text cât pentru limbă, pentru a învăţa latina şi a o pune mai bine în practică. Păstrarea acestei literaturi poate fi şi o dovadă a prestigiului pe care îl exercita încă asupra anumitor spirite sensibile la asprimea timpului.Realizarea cărţilor se făcea sub conducerea unui călugăr experimentat, **armarius**, care se îngrijea de aprovizionarea atelierului cu material, repartiza şi conducea lucrul, verificând execuţia. Adesea îndeplinea şi funcţia de bibliotecar, asigurând păzirea cărţilor şi controlând împrumutarea lor. Copiştii aparţineau comunităţii monastice. Uneori, călugării în trecere veneau să li se alăture, chemaţi datorită competenţei lor sau, dimpotrivă, veniţi să se perfecţioneze într-un atelier renumit sau pur şi simplu pentru a recopia un text care lipsea din mănăstirea lor. Munca desfăşurată de copist

avea un caracter religios. Execuţia unei cărţi era un lucru bun deoarece permitea celor care erau în serviciul Domnului să se edifice citind-o; aspectul aspru şi anevoios al muncii aducea merite. Munca presupunea transcrierea şi copierea textului. Totuşi, operele originale, erau mai întâi dictate unui notar care le scria pe tăbliţe de ceară; apoi, copiştii „scriptorium”-ului le treceau fără greşeli pe pergament. Acest intermediar servea ca ciornă şi permitea eventuale corecturi; el explică şi raritatea manuscriselor autografe ale acestei epoci. Execuţia unui manuscris putea fi opera unui singur copist sau rezultatul muncii colective; în acest ultim caz, caietele erau distribuite la trei sau patru copişti, uneori mai mulţi, atunci când se dorea ca o carte să fie repede terminată. Decorarea manuscrisului era făcută de copistul care îl caligrafiase, atunci când trebuiau pictate majuscule simple, sau de un altul mai specializat dacă necesita iniţiale frumoase şi miniaturi. Legarea, care consta în adunarea şi copertarea caietelor, se făcea în general în „scriptorium”. Durata execuţiei varia în funcţie de rapiditatea şi numărul copiştilor şi în funcţie de calitatea cerută de manuscris. Au fost manuscrise scrise în câteva zile, altele în mai mulţi ani, dar se estimează că execuţia unui manuscris de dimensiune medie de către un singur copist cerea trei sau patru luni. Şeful de atelier sau un alt călugăr experimentat revedea manuscrisul; aceasta consta fie în simpla recitire a textului pentru a elimina greşelile evidente, fie în compararea copiei cu exemplarul reprodus pentru a se asigura de fidelitatea transcrierii.Adesea, manuscrisele de copiat erau împrumutate de la o altă mănăstire, dar se recopiau şi lucrările care se găseau deja în mănăstire, fie pentru că aveau nevoie de mai multe exemplare, fie pentru că se primea o comandă din exterior, de la prinţi şi personalităţi sau alte mănăstiri. Astfel, cele mai bune ateliere monastice, datorită calităţii tehnicilor lor în caligrafie sau ilustrare, au jucat un rol comparabil cu cel al unei edituri.**Apariţia hârtiei** în Occident a permis multiplicarea şi popularizarea manuscriselor. În comparaţie cu pergamentul, hârtia prezenta avantajul unui preţ inferior şi mai multe posibilităţi de fabricaţie. Nu l-a înlocuit însă dintr-o dată, ci încetul cu încetul. În timp ce pergamentul se orienta spre manuscrisele de lux, hârtia era folosită pentru manuscrisele obişnuite.În măsura în care orice text literar (în sens larg) aspiră, în esenţă, la o comunicare şi o difuzare dintre cele mai ample posibile, putem spune că **inventarea tiparului** a adus cărţii o împlinire şi o desăvârşire. Primii tipografi au păstrat manuscrisul ca formă de prezentare a cărţii, nu pentru a înşela clientela, aşa cum s-a crezut uneori, ci pur şi simplu pentru că nu puteau concepe o altă formă a cărţii decât cea pe care o cunoşteau. Încetul cu încetul, necesităţile noii tehnici au dus la îndepartarea cărţii de modelul său iniţial şi, după o evoluţie de aproape un secol, a ajuns în jurul anilor 1530-1550 la forma de prezentare pe care o cunoaştem şi astăzi, cu excepţia câtorva detalii.

Cartea este un univers magic ,în care marii visători ai umanitati au transmis generatiilor următoare zestrea lor de gînduri si de sentimente. Cartea este o lume în aşteptare .Când o deschide ,cititorul dă viaţă spiritelor ei vrăjite si cartea începe să trăiască.Facută să lumineze mintea omului şi să-i încălzească sufletul ,cartea este purtătoarea peste milenii a înţelepciunii şi a cunoaşterii umane ,un obiect de cultură,depotrivă de important în toate domeniile :literatură,artă,ştiinţă,tehnică.

Cartea a fost cântată de poeţi şi i-a inspirat pe marii pictori,intrând în muzeele lumii.Cartea – invenţie a tiparului, obiect incert – înseamnă, în esenţă, posibilitatea oferită unui text de a cîştiga bătălia cu timpul. Ea cumulează spectaculos facilităţile de arhivare – pe care le aveau şi mai vechile suporturi ale scrisului, precum tăbliţele, papirusurile etc. – cu cele de multiplicare, asigurînd, în felul acesta, şansa unei dăinuri perpetue în memoria colectivă. E un obiect ubicuu, care există simultan undeva – în biblioteci, de exemplu – şi peste tot – în minţile cititorilor, de pildă.

Cartea a însemnat construcţia migăloasă, de-a lungul a numeroase generaţii şi, lucru încă şi mai demn de semnalat, cu o deschidere socială tot mai largă, a unui comportament de lectură. Cel care a scrijelit acum mai multe milenii textul epopeii *Ghilgameş* sînt sigur că nu s-a gîndit nici o clipă că face o muncă de pe urma căreia vor trage foloase toţi adolescenţii sumerieni. Oamenii secolului al XIX-lea, francezii care i-au arătat cu degetul pe Corneille şi Racine, englezii care s-au uitat la Shakespeare, nemţii care s-au oprit la Goethe etc. s-au gîndit, în schimb, la aşa ceva. Şi asta pentru că exista tiparul.

Încă de secole lectura cărţii înseamnă, în primul rînd, capacitatea de a ieşi din timpul propriu, contingent, şi de a intra în alt timp, dincolo de cronologie: cel al întîlnirii cu textul. O lectură focalizată, atentă, răbdătoare, disponibilă. O lectură, în cele din urmă, altruistă, care ne îmbogăţeşte prin ieşirea din propriile noastre îngrădiri.

LA BIBLIOTHEQUE SCOLAIRE AU SERVICE DU FRANÇAIS

DAVIDOIU Georgiana,
Colegiul Economic „Ion Ghica”, Târgoviște

La bibliothèque scolaire, bien plus qu'un simple dépôt de livres, constitue un espace vivant où se tisse le rapport à la langue, à la culture et au savoir. Dans le cadre de l'enseignement du français, elle représente un allié précieux que les professeurs et les bibliothécaires scolaires ont tout intérêt à mobiliser ensemble, à condition de proposer aux élèves des expériences qui suscitent la curiosité et donnent envie de revenir. L'un des leviers les plus efficaces reste la création d'un « coin français » au sein même de la bibliothèque, un espace dédié où l'on trouve romans, bandes dessinées, magazines, films sous-titrés et jeux de société en langue française, soigneusement sélectionnés selon les niveaux et les goûts des apprenants. Ce coin devient rapidement un lieu de rendez-vous naturel, surtout lorsqu'il est animé par des affichages attractifs, des citations d'auteurs francophones illustrées, ou encore des cartes du monde francophone invitant à la découverte géographique et culturelle.

Une autre pratique qui a fait ses preuves dans de nombreux établissements est l'organisation régulière de clubs de lecture en français, animés tantôt par l'enseignant de langue, tantôt par les élèves eux-mêmes en rotation. Ces clubs, qui se réunissent à la bibliothèque, permettent de lire à voix haute des extraits de textes adaptés au niveau du groupe, de débattre en français sur des personnages ou des situations, et de développer ainsi l'expression orale dans un cadre détendu et bienveillant. Le fait que la séance se déroule à la bibliothèque, et non en classe, change symboliquement la nature de l'activité : il ne s'agit plus d'une évaluation, mais d'un plaisir partagé. Dans le même esprit, des séances de « lecture à voix haute » ou de conte bilingue, permettent d'entendre la musicalité du français et d'associer la langue à une expérience sensorielle et émotionnelle forte.

Les projets transversaux représentent également une modalité d'implication très efficace. Par exemple, un projet de correspondance avec une classe partenaire d'un pays francophone, peut trouver son point de départ et son suivi à la bibliothèque, où les élèves viennent chercher des informations sur le pays partenaire, préparer leurs lettres ou leurs messages vidéo, et exposer les retours reçus. Cette ouverture sur le monde francophone donne du sens à l'apprentissage de la langue et ancre la bibliothèque dans un réseau de relations humaines réelles. De même, l'organisation d'expositions thématiques — sur la francophonie, sur un auteur comme Saint-Exupéry ou Molière, sur la culture culinaire française ou sur le cinéma francophone, transforme la bibliothèque en un espace d'exposition vivant, que les élèves contribuent eux-mêmes à concevoir et à décorer, renforçant ainsi leur sentiment d'appartenance à ce lieu.

L'usage du numérique et les nouvelles technologies constitue un autre axe de bonne pratique, notamment pour attirer les élèves les plus réticents à la lecture traditionnelle. La mise en place d'un blog ou d'un espace numérique de la bibliothèque, alimenté par les élèves eux-mêmes en français : critiques de livres, présentation de biographies d'auteurs, recommandations de films, stimule la production écrite tout en donnant une finalité concrète et valorisante à leurs efforts.

Des ateliers d'écriture créative en français, organisés à la bibliothèque et publiés ensuite sous forme de petits recueils artisanaux ou de livrets numériques, font vivre la langue comme un outil de création personnelle.

Il faut enfin souligner l'importance du rôle du bibliothécaire scolaire, qui ne doit pas rester en retrait de ces dynamiques pédagogiques. Formé ou sensibilisé à la didactique du français langue étrangère, il peut devenir un véritable médiateur culturel, capable de conseiller les élèves dans leurs choix de lecture, de signaler les nouvelles acquisitions en rapport avec les thèmes étudiés en cours, et de créer des parcours de lecture adaptés aux différents profils d'apprenants. La collaboration entre le professeur de français et le bibliothécaire est, en définitive, la clé de toutes ces bonnes pratiques. Elle garantit la cohérence entre les activités menées à la bibliothèque et les objectifs du cours, elle multiplie les occasions d'exposition à la langue française dans des contextes variés et signifiants, et elle fait de la bibliothèque scolaire ce qu'elle devrait toujours être, non pas un lieu de silence figé, mais un espace de rencontre vivant entre les élèves et le monde francophone dans toute sa richesse et sa diversité.

BIBLIOTECA ȘCOLARĂ MODERNĂ – ÎNTRE LECTURĂ, CREATIVITATE ȘI IMPLICARE

bibl. Mihaela-Alexandra DUMITRA
Colegiul Economic "Ion Ghica" Târgoviște

„Cititul este pentru minte ceea ce exercițiul este pentru corp." – Joseph Addison

Într-o societate dominată de tehnologie și de accesul rapid la informație, rolul bibliotecii școlare traversează o perioadă de transformare profundă. Dacă altădată aceasta era percepută exclusiv ca un spațiu destinat împrumutului de cărți și studiului individual, astăzi ea poate deveni un veritabil centru educațional în care lectura, creativitatea și colaborarea se întâlnesc. Biblioteca modernă trebuie să răspundă intereselor și nevoilor unei generații obișnuite cu interactivitatea, oferind experiențe care să stimuleze participarea activă a elevilor.

Succesul unei biblioteci școlare nu se măsoară doar prin numărul volumelor existente în colecții, ci și prin capacitatea sa de a crea legături între elevi și universul cunoașterii. Pentru mulți copii și adolescenți, primul contact cu lectura se produce într-un astfel de spațiu, motiv pentru care atmosfera bibliotecii are o importanță deosebită. Un mediu prietenos, bine organizat și atractiv contribuie la dezvoltarea interesului pentru carte și transformă biblioteca într-un loc în care elevii aleg să își petreacă timpul.

O direcție esențială în revitalizarea bibliotecii este diversificarea activităților educative. În prezent, elevii sunt atrași de experiențe care îmbină învățarea cu interacțiunea și creativitatea. Atelierele de lectură, cercurile literare, concursurile tematice, expozițiile de carte sau proiectele interdisciplinare oferă contexte în care informația este descoperită într-un mod atractiv. Lectura încetează astfel să fie percepută ca o obligație școlară și devine o activitate asociată cu explorarea și dialogul.

Un rol important îl are și implicarea directă a elevilor în viața bibliotecii. Atunci când tinerii participă la organizarea unor evenimente, la promovarea lecturilor recomandate sau la realizarea unor expoziții tematice, ei dezvoltă sentimentul apartenenței la comunitatea școlară. Activitățile de voluntariat desfășurate în bibliotecă stimulează spiritul de inițiativă, responsabilitatea și colaborarea, contribuind totodată la dezvoltarea competențelor sociale.

Integrarea tehnologiei reprezintă o altă oportunitate pentru creșterea interesului elevilor. Utilizarea instrumentelor digitale poate transforma lectura într-o experiență adaptată generației actuale. Realizarea de prezentări multimedia, recenzii video, podcasturi culturale sau materiale promoționale pentru cărți oferă elevilor posibilitatea de a valorifica tehnologia în scop educativ. În acest mod, biblioteca nu intră în competiție cu mediul digital, ci îl folosește pentru a-și extinde impactul și pentru a comunica mai eficient cu utilizatorii săi.

În același timp, biblioteca școlară poate funcționa ca un punct de întâlnire între școală și comunitate. Colaborările cu instituții culturale, biblioteci publice, muzee, edituri sau organizații educaționale contribuie la îmbogățirea experiențelor de învățare. Proiectele comune și evenimentele culturale facilitează accesul elevilor la resurse variate și consolidează rolul bibliotecii ca spațiu deschis dialogului și schimbului de idei.

Experiența demonstrează că elevii răspund favorabil atunci când activitățile bibliotecii sunt adaptate preocupărilor și intereselor lor. Prin abordări moderne, prin utilizarea metodelor interactive și prin valorificarea parteneriatelor educaționale, biblioteca poate deveni un loc în care lectura se îmbină firesc cu dezvoltarea personală. În acest context, cartea nu mai reprezintă doar o sursă de informație, ci un punct de plecare pentru reflecție, comunicare și creație.

În concluzie, biblioteca școlară își păstrează relevanța în educația contemporană tocmai prin capacitatea de a se adapta schimbărilor. Ea poate deveni un spațiu al dialogului, al descoperirii și al participării active, în care elevii își dezvoltă nu doar competențele de lectură, ci și creativitatea, spiritul critic și capacitatea de colaborare. O bibliotecă vie este o bibliotecă în care elevii nu sunt simpli utilizatori, ci parteneri în procesul de construire a unei comunități educaționale moderne.

BIBLIOGRAFIE:

1. Istrate, O. (coord.), *Biblioteca școlară – spațiu educațional modern*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2013.
2. Pânișoară, I.-O., *Comunicare și relații interpersonale în școală*, Iași, Editura Polirom, 2015.
3. Ministerul Educației, *Ghidul bibliotecarului școlar*, București, 2017.
4. Resurse metodice și exemple de bune practici din bibliotecile școlare din România.

STRATEGII EFICIENTE
DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR
ÎN ECOSISTEMUL BIBLIOTECII ȘCOLARE

Prof. ENACHI Oana-Maria
Liceul Teoretic "Ion Heliade Rădulescu", Târgoviște

Într-un peisaj educațional dominat de digitalizare și de consumul rapid de informație, biblioteca școlară se află într-un moment de redefinire structurală. Nu mai este suficient ca acest spațiu să funcționeze ca un simplu depozit de volume (un „muzeu al cărții"), ci trebuie să evolueze spre conceptul de *Learning Commons* – un spațiu dinamic, flexibil, unde învățarea formală se întâlnește cu cea non-formală. Provocarea majoră a bibliotecarului modern nu este doar gestionarea fondului de carte, ci atragerea unei generații de „nativi digitali" care percep lectura tradițională ca pe o activitate statică și, uneori, izolată. Atragerea elevilor necesită o mutare de accent de la *resursă* către *experiență*.

Primul pilon în strategia de atragere a elevilor este transformarea mediului fizic. Studiile de psihologie a mediului educațional sugerează că spațiile rigide, cu mobilier masiv și reguli de liniște opresive, creează o barieră subconștientă pentru elevi. Pentru a-i implica biblioteca trebuie să ofere „zone de confort". Aceasta înseamnă fragmentarea spațiului în arii cu funcționalități diferite: o zonă de liniște pentru studiu individual, dar și o zonă de interacțiune socială dotată cu mobilier modular, perne de podea sau fotolii puf, unde elevii pot discuta proiecte de grup fără teama de a fi sancționați.

Mai mult, estetica vizuală joacă un rol crucial. Expozițiile tematice „vii" – care se schimbă lunar și care includ elemente interactive (de exemplu, un panou unde elevii pot lăsa post-it-uri cu recenzii de un rând) – fac ca spațiul să pară actual. Integrarea tehnologiei nu trebuie privită ca un inamic al cărții, ci ca un aliat. Existența unor terminale de căutare rapidă, accesul la biblioteci digitale și posibilitatea de a utiliza tablete pentru lectură audio transformă biblioteca într-un centru multimedia care răspunde nevoilor diverse de procesare a informației ale tinerilor de astăzi.

- ***Gamificarea și Strategiile de Implicare Activă***

Implicarea profundă a elevilor se realizează prin trecerea de la rolul de observator la cel de participant. Gamificarea (utilizarea elementelor de design de joc în contexte non-joc) s-a dovedit a fi una dintre cele mai eficiente metode de motivare. Organizarea unor „vânători de comori literare" (scavenger hunts), unde elevii trebuie să descifreze indicii ascunse în diferite volume pentru a ajunge la o recompensă, transformă explorarea rafturilor într-o aventură.

Un alt instrument de succes este conceptul de „Living Library" (Biblioteca Vie), unde elevii nu împrumută cărți, ci „oameni-carte" – profesori, mentori sau colegi cu experiențe de viață deosebite, cu care pot purta dialoguri de 15-20 de minute. Acest tip de activitate umanizează instituția și o transformă într-un forum de idei. De asemenea, cluburile de lectură trebuie să se îndepărteze de modelul „analizei literare școlare" și să adopte formate moderne, precum „Battle of the Books", unde elevii susțin pledoarii pasionate pentru cărțile lor preferate, dezvoltându-și astfel abilitățile oratorice și spiritul critic.

- ***Digitalizarea și Prezența în Social Media***

Pentru a atrage elevii, biblioteca trebuie să fie prezentă acolo unde aceștia își petrec cea mai mare parte a timpului liber: în mediul virtual. O bibliotecă „invizibilă” online este, pentru elevul modern, o bibliotecă inexistentă. Promovarea prin campanii pe platforme precum Instagram sau TikTok, folosind trenduri precum #BookTok sau #Shelfie, poate schimba percepția asupra lecturii, transformând-o dintr-o obligație școlară într-un element de stil de viață cool.

Bibliotecarul trebuie să devină un „curator de conținut”. Crearea unor liste de lectură personalizate pe baza intereselor populare (de exemplu, „Cărți pentru fanii serialului X” sau „Lecturi pentru gameri”) demonstrează elevilor că biblioteca înțelege și respectă universul lor cultural. Totodată, implicarea elevilor în gestionarea paginilor de social media ale bibliotecii le oferă un sentiment de responsabilitate și proprietate asupra spațiului respectiv.

- ***Parteneriatul Strategic și Managementul Participativ***

Implicarea sustenabilă nu se poate realiza fără un management participativ. Elevii trebuie consultați în procesul de achiziție de carte. Crearea unui „Consiliu Consultativ al Elevilor pentru Bibliotecă” le permite acestora să propună titluri, genuri (benzi desenate, manga, romane de tip young adult) și activități. Atunci când elevii văd că sugestiile lor se materializează pe rafturi, gradul de loialitate față de instituție crește exponențial.

În plus, biblioteca trebuie să devină centrul activităților transdisciplinare. Colaborarea cu profesorii de diferite discipline pentru a organiza lecții în incinta bibliotecii,unde resursele documentare sunt la îndemână, consolidează rolul acesteia de suport academic indispensabil. De exemplu, o lecție de istorie despre Al Doilea Război Mondial poate fi susținută de o expoziție de jurnale de epocă și romane istorice, oferind o perspectivă mult mai imersivă decât manualul standard.

În concluzie, atragerea elevilor în biblioteca școlară necesită o schimbare de viziune de la control la libertate, de la liniște la dialog și de la analog la hibrid. Biblioteca trebuie să tindă spre statutul de „al treilea spațiu” (după casă și sala de clasă)- un loc neutru, sigur și stimulativ, unde elevul nu vine pentru că „trebuie”, ci pentru că găsește o comunitate. Succesul acestor modalități de implicare depinde de entuziasmul și deschiderea bibliotecarului, care încetează să mai fie un custode al tăcerii și devine un facilitator de experiențe culturale și un ghid în labirintul informațional al modernității.

BIBLIOTECA ȘCOLARĂ CA SPAȚIU AL DIALOGULUI CULTURAL: ÎNTÂLNIREA ELEVILOR CU SCRIITORII CONTEMPORANI

Profesor documentarist ISPAS Raluca,
Bibliotecar GÂNDU Mărioara
Școala Gimnazială Mihai Viteazul, Târgoviște

În contextul actual al educației, în care lectura se confruntă adesea cu provocarea competiției permanente a mediilor digitale, biblioteca școlară are nevoie să își redefinească rolul și să devină un spațiu viu, atractiv, capabil să creeze experiențe memorabile în jurul cărții. Dincolo de funcția tradițională de împrumut și conservare a fondului de carte, biblioteca poate deveni un spațiu al întâlnirii autentice dintre elev și cultură, dintre cititor și autor, dintre curiozitate și sens.

În cadrul activităților desfășurate la Școala Gimnazială Mihai Viteazul, întâlnirea elevilor cu scriitorii contemporani a reprezentat una dintre cele mai eficiente modalități de apropiere de lectură și de valorizare a bibliotecii ca spațiu educativ activ. Aceste experiențe nu au fost simple evenimente punctuale, ci rezultatul unui proces pedagogic construit atent, în care lectura, reflecția, dialogul și creativitatea s-au împletit firesc.

Biblioteca a devenit, înainte de fiecare întâlnire, locul în care lectura începea să capete consistență și sens. Aici, sub coordonarea profesorului documentarist și a bibliotecarei, elevii au fost încurajați să citească, să observe, să compare, să întrebe, să formuleze ipoteze și să își construiască propria relație cu textul literar. Fiecare activitate premergătoare întâlnirii cu autorul a avut rolul de a pregăti nu doar cititori, ci interlocutori. Un exemplu relevant îl constituie întâlnirea cu **Ioana Nicolaie**, prilej care a pornit de la lectura romanului *Ferbonia.* Elevii claselor a VI-a au primit cartea spre lectură și au lucrat pe marginea ei în biblioteca școlii, în activități succesive de interpretare și explorare a universului narativ. Alegerea cărții a răspuns nevoii de a oferi elevilor de clasa a VI-a o lectură care să îi provoace afectiv și intelectual, prin universul său sensibil și prin complexitatea discretă a relațiilor dintre personaje. Sub coordonarea profesorului documentarist și a bibliotecarei, elevii au parcurs lectura în etape, fiecare întâlnire în bibliotecă fiind însoțită de exerciții de reflecție și de activități aplicate, au fost realizate jurnale de lectură, s-au selectat fragmente reprezentative, s-au comentat trăiri ale personajelor și s-au formulat impresii personale. In plus, activitatea elevilor a fost inscrisă la concursul CEPEENI, cu finanțare, poz. 48 „*Citeste cu mine! Autorul meu de suflet”*, unde au câștigat „*Diploma de merit”* din partea ANPRO.

Un instrument de lucru esențial a fost jurnalul de lectură cu dublă intrare. Într-o coloană elevii selectau fragmente care îi impresionau sau îi intrigau, iar în cealaltă notau reacții personale, întrebări, conexiuni cu

propriile experiențe sau ipoteze legate de intenția autoarei. Acest tip de exercițiu a permis o lectură lentă, atentă, în care elevii au învățat să se oprească asupra detaliului și să observe nuanțele. În paralel, s-au realizat proiecte de lectură variate. Unii elevi au construit fișe de personaj, alții au realizat reprezentări grafice ale relațiilor dintre personaje, iar o activitate care a avut un impact deosebit asupra întregului grup a fost modelarea din lut polimeric a celor două personaje principale ale cărții. Aceste obiecte, create cu grijă și imaginație, au fost expuse în bibliotecă, unde au devenit punct de pornire pentru noi discuții despre modul în care fiecare cititor își imaginează personajele.

Pe măsură ce lectura avansa, apăreau întrebări tot mai nuanțate: despre anumite alegeri narative, despre final, despre sursa unor episoade sau despre felul în care ia naștere un personaj literar. Toate aceste întrebări au fost notate și organizate într-un set pregătit special pentru întâlnirea cu autoarea.

Pentru a apropia și mai mult textul de universul elevilor, activitatea a fost continuată prin realizarea unor proiecte de lectură. Unii elevi au construit hărți ale personajelor, alții au imaginat mesaje adresate acestora. Aceste reprezentări au fost expuse în bibliotecă, transformând spațiul într-o galerie de interpretări personale.

În mod firesc, pe măsură ce lectura avansa, apăreau întrebări. Unele vizau destinul personajelor, altele motivele anumitor alegeri narative, iar altele mergeau spre însăși originea ideilor autoarei. Toate aceste întrebări au fost adunate într-un set pregătit de elevi pentru întâlnirea propriu-zisă.

Momentul întâlnirii cu autoarea a fost unul de intensă participare. Elevii au descoperit că pot adresa direct întrebări celei care a creat universul cărții citite. A fost pentru mulți prima experiență de acest fel și tocmai această dimensiune directă a transformat activitatea într-o experiență memorabilă. Întrebările au curs firesc, iar răspunsurile autoarei au dat textului noi sensuri.

Un alt moment de referință a fost întâlnirea cu **Mircea Cărtărescu**, construită în jurul volumului "*Enciclopedia zmeilor"*. Alegerea cărții a fost firească datorită caracterului ei ludic, imaginativ și accesibil, dar și pentru că permite numeroase activități interdisciplinare.

În biblioteca școlii, lectura a fost însoțită de activități de explorare a imaginarului fantastic. Elevii au identificat tipologii de zmei, au realizat fișe descriptive, au comparat creaturile fantastice din volum cu personajele mitologice cunoscute și au creat propriile fișe de enciclopedie fantastică.

O activitate care a generat entuziasm a fost aceea în care elevii au imaginat un „zmeu contemporan", descriindu-i comportamentul, puterile și slăbiciunile, folosind modelul enciclopedic al textului. Aceste creații au fost citite și discutate în bibliotecă, iar elevii au înțeles că literatura poate fi și joc intelectual, și libertate imaginativă.

În cadrul întâlnirii propriu-zise, scriitorul le-a vorbit elevilor despre importanța lecturii ca exercițiu al imaginației și despre felul în care copilăria, observația atentă și curiozitatea pot deveni surse ale creației literare.

Mesajul său a fost unul puternic: că imaginația trebuie protejată și cultivată, deoarece ea este una dintre cele mai importante resurse ale devenirii personale.

Elevii au fost impresionați de naturalețea dialogului și de disponibilitatea scriitorului de a răspunde chiar și celor mai neașteptate întrebări. Pentru ei, întâlnirea a însemnat și descoperirea faptului că autorul unei cărți nu este o figură inaccesibilă, ci un om capabil să povestească simplu despre cum ia naștere o lume literară.

La fel de valoroasă a fost întâlnirea cu **Adina Popescu**, precedată de lectura volumului „*8 povestiri de pe Calea Moșilor”*. Toate exemplarele folosite în activitate au fost împrumutate din biblioteca școlii, fapt care a oferit un sens concret funcției bibliotecii: aceea de a pune cartea în circulație vie, între elevi.

În perioada premergătoare întâlnirii, în bibliotecă au fost organizate sesiuni de lectură ghidată. Fragmentele selectate au fost comentate împreună, accentul fiind pus pe atmosfera textului, pe detaliul urban și pe modul în care realitatea cotidiană poate deveni literatură.

Elevii au lucrat din nou cu jurnale de lectură cu dublă intrare, au identificat imagini reprezentative și au realizat scurte exerciții de rescriere: cum ar arăta propria lor povestire inspirată de strada pe care locuiesc sau de cartierul lor. Un exercițiu de mare impact a fost construirea unei „hărți afective a orașului”, în care fiecare elev a asociat unui loc cunoscut o poveste posibilă, inspirat de modelul narativ oferit de volum. Toate aceste activități au generat întrebări autentice pentru întâlnirea cu autoarea: de unde pornesc poveștile, cât este real și cât este imaginar, de ce anumite locuri devin memorabile în literatură.

În dialogul direct, elevii au primit răspunsuri care i-au ajutat să înțeleagă procesul de creație și relația dintre experiență și scris. Autoarea le-a vorbit despre observarea lumii, despre memorie și despre felul în care detaliile aparent obișnuite pot deveni literatură.

Poate cea mai importantă schimbare produsă prin aceste întâlniri a fost aceea că elevii au început să privească scriitorul altfel: nu ca pe o autoritate îndepărtată, ci ca pe un om care observă, trăiește, reflectează și transformă experiențele în literatură.

Astfel, biblioteca școlară a devenit spațiul în care această apropiere a fost posibilă. Nu doar locul fizic al cărților, ci locul în care lectura a dat naștere dialogului, iar dialogul a dat naștere curiozității.

În acest proces, biblioteca școlară și-a confirmat rolul de spațiu cultural activ. Nu doar locul unde se află cărțile, ci locul unde cartea provoacă dialog, unde lectura naște întrebări, unde întâlnirea cu autorul devine experiență formativă.

Poate acesta este câștigul cel mai important: faptul că elevii au înțeles că lectura nu se încheie odată cu ultima pagină, ci poate continua într-o conversație, într-o reflecție, într-o întrebare adresată chiar celui care a scris. Iar biblioteca rămâne locul în care această continuare devine posibilă , discret, firesc și profund, ca o lumină care se aprinde treptat în mintea celui care citește.

DIGITALIZAREA - STRATEGIE MODERNĂ DE REVITALIZARE A BIBLIOTECII ȘCOLARE

Prof. IORDĂNESCU Carmen,
Colegiul Economic „Ion Ghica”, Târgoviște , Dâmbovița
Prof. IORDĂNESCU Mihai Florin,
Colegiul național „Constantin Carabella”, Târgoviște, Dâmbovița

În era digitalizării accelerate, biblioteca școlară încetează să mai fie un simplu depozit de carte, devenind un centru de resurse educaționale și un spațiu de interacțiune socială. Provocarea majoră a bibliotecarului modern constă în transformarea lecturii dintr-o obligație școlară într-o activitate de loisir și dezvoltare personală.

Primul pas în atragerea elevilor este designul ambiental. Conceptul de „al treilea spațiu” (după casă și sala de clasă) presupune crearea unui mediu primitor.

și delimitarea clară între spațiul de studiu individual silențios și spațiul de creație/colaborare.

Biblioteca trebuie să vorbească limba nativilor digitali. Digitalizarea bibliotecii nu presupune doar înlocuirea fișierului de carton cu un catalog online, ci utilizarea tehnologiei pentru a crea experiențe imersive care să stimuleze apetitul pentru cunoaștere. Astfel, ar trebui:

- să existe coduri QR pe rafturi pentru ca elevii să poată scana coduri pentru a vedea trailere video (book-trailers) create de colegii lor despre anumite volume; - să se organizeze în bibliotecă jocuri de indicii bazate pe fragmente din cărțile aflate la raft pentru a găsi „comoara” ;
- să se acorde premii simbolice pe baza unor puncte primite de elevi pentru fiecare carte citită dintr-o anumită categorie;
- să găzduiască interviuri realizate de elevi cu autori locali sau profesori despre

cărțile care le-au marcat copilăria sau dezbateri despre noutățile editoriale;

- ca personajele din cărți să „prinde viață” pe ecranul tabletei sau al telefonului

atunci când elevul scanează o anumită pagină prin intermediul aplicațiilor de realitate augmentată.

O altă metodă eficientă de implicare este transformarea elevilor în „Ambasadori ai lecturii”. Voluntarii pot ajuta la organizarea rafturilor (trec de la rolul de consumator pasiv la cel de curator de conținut) , învățând să selecteze surse credibile de informație, pot recomanda cărți colegilor de aceeași vârstă (peer-to-peer recommendation) și pot gestiona pagina de social media a bibliotecii.

Activitățile digitale nu exclud cartea fizică, ci funcționează ca o „poartă de intrare” (gateway) către text. Ele validează universul tehnologic al elevului și îl ancorează în spațiul bibliotecii prin limbaje care îi sunt familiare.

Succesul unei biblioteci școlare nu se mai măsoară doar în numărul de volume, ci în calitatea experiențelor oferite. Prin flexibilitate, deschidere către tehnologie și implicarea directă a elevilor în procesul decizional, biblioteca redevine „inima” școlii.

BIBLIOGRAFIE

1. Coravu, Robert – *Biblioteca școlară în era digitală*, Editura Asociației Bibliotecarilor din România, București, 2011.
2. Dahrendorf, Malte – *Lectura și dezvoltarea personalității*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008
3. Mocanu, Marin Radu – *Biblioteca și lectura*, Editura Enciclopedică, București, 1998

MODALITĂȚI DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBLIOTECII ȘCOLARE - EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

prof. IUGULESCU Petruța Claudia
Colegiul Economic *Ion Ghica*, Târgoviște

Biblioteca școlară reprezintă un spațiu fundamental pentru dezvoltarea intelectuală și culturală a elevilor. În contextul actual, caracterizat de acces rapid la informație și de influența mediului digital, rolul bibliotecii nu mai este doar acela de a oferi cărți, ci și de a crea experiențe educaționale interactive care să stimuleze interesul pentru lectură și autoinformare. Pentru a atrage elevii și a-i implica activ în activitățile bibliotecii, este necesară organizarea unor proiecte și activități atractive, care să transforme lectura într-o experiență dinamică și colaborativă.

Una dintre cele mai eficiente modalități de implicare a elevilor este **organizarea cluburilor de lectură**. Astfel de activități creează un cadru în care elevii pot discuta liber despre cărțile citite, pot analiza texte literare și își pot exprima opiniile. Prin intermediul cluburilor de lectură, lectura devine o activitate socială și interactivă, iar elevii își dezvoltă capacitatea de argumentare, gândirea critică și abilitatea de a comunica eficient. În același timp, aceste întâlniri contribuie la formarea unei comunități literare în cadrul școlii.

Astfel, la Colegiul Economic „Ion Ghica” Târgoviște, se desfășoară în anul școlar 2025-2026 activități cu elevii clasei a XI-a E, în cadrul proiectului educațional ***Investitortii în lectură,*** coordonat de bibliotecar Dumitra Mihaela și profesor de limba și literatura română Iugulescu Petruța Claudia.

Colaborarea fructuoasă pe care o avem cu **editura Booklet** ne permite să procurăm **cărți pentru adolescenți** și să organizăm activități interesante, mai ales că fiecare volum pus la dispoziție este însoțit și de un ***Jurnal de lectură***, care le permite elevilor să reflecteze asupra lecturii parcurse. Pe baza acestor însemnări, organizăm întâlniri la care tinerii își expun opiniile, impactul estetic pe care universul ficțional l-a avut asupra lor. De asemenea, prin discuții, încercăm să

asociem experiențele din lumea ficțională cu situații reale din viața tinerilor, astfel încât elevii să își formeze un set de valori și atitudini, așa cum prevăd programele școlare.

Un alt aspect esențial este **crearea unui mediu colaborativ și stimulativ**. Prin activități desfășurate în grupuri, elevii învață să coopereze, să își respecte opiniile și să construiască împreună interpretări ale textelor citite. Astfel, biblioteca devine nu doar un spațiu de informare, ci și un loc de dezvoltare personală și socială.

De asemenea, în cadrul clubului ***Investitorii în lectură***, prin discuții, încercăm să asociem experiențele din lumea ficțională cu situații reale din viața tinerilor, astfel încât elevii să se raporteze la un set de valori și atitudini enunțate în programele școlare.

În concluzie, atragerea și implicarea elevilor în activitățile bibliotecii școlare presupune diversificarea metodelor educaționale și adaptarea acestora la interesele și nevoile elevilor. Prin cluburi de lectură, ateliere de scriere creativă, concursuri literare, dezbateri, utilizarea mediilor digitale și organizarea unor evenimente culturale, biblioteca poate deveni un centru activ al vieții educaționale. Astfel, lectura este transformată într-o experiență atractivă și relevantă, contribuind la dezvoltarea competențelor intelectuale și culturale ale elevilor.

STRATEGII AVANSATE DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBLIOTECII ȘCOLARE

Prof. SCARLAT Iuliana
ȘC. GIM. "VLAICU VODĂ" – G.P.P. NR. 3 SLATINA, OLT

Într-un ecosistem educațional aflat în plină transformare, biblioteca școlară nu mai poate fi privită ca un simplu depozit de maculatură sau un spațiu de pedepsire a elevilor „trimiși la studiu". Ea trebuie să funcționeze ca un hub de inovare, un laborator de idei și un spațiu de siguranță emoțională. Provocarea majoră a bibliotecarului modern este de a demonta mitul că lectura este o activitate solitară și plictisitoare, transformând-o într-o experiență socială și interactivă.

Atragerea elevilor începe cu accesibilitatea senzorială și cognitivă. Biblioteca trebuie să ofere spații pentru tipuri diferite de personalitate. Extroverții au nevoie de mese rotunde pentru proiecte de grup, în timp ce introverții caută „nișe de lectură" (fotolii orientate spre fereastră, separatoare fonice). În loc de etichete rigide (ex: „821.135.1 - Literatură Română"), se pot folosi categorii bazate pe interesele elevilor: „Lumi Distopice", „Eroi și Legende", „Cărți care te vor face să plângi" sau „Trenduri TikTok". Această abordare reduce anxietatea de raft și face explorarea intuitivă.

Biblioteca este locul ideal unde elevii învață să navigheze în „infodemie". Implicarea lor se poate face prin ateliere practice - Vânătorii de fake news unde elevii primesc știri virale și trebuie să folosească resursele bibliotecii (enciclopedii, baze de date, site-uri verificate) pentru a confirma sau infirma informația; Ateliere de citare și etică digitală - învățarea utilizării instrumentelor de management bibliografic (Zotero, Mendeley) prin jocuri de rol în care elevii sunt „detectivi de plagiat".

Pentru a menține interesul pe termen lung, biblioteca trebuie să devină un furnizor de experiențe memorabile: integrarea unor zone unde elevii pot crea (nu doar consuma) conținut: kit-uri de robotică, materiale pentru colaje, instrumente de podcasting. Când un elev vine la bibliotecă să înregistreze un interviu pentru proiectul de istorie, el percepe spațiul ca pe o resursă vitală, nu ca pe o obligație; organizarea de evenimente tematice bazate pe universuri populare (Harry Potter, Marvel, Lord of the Rings). Acestea includ concursuri de trivia, ateliere de scriere de „fan-fiction" și dezbateri despre evoluția personajelor, legând literatura de cultura pop; biblio-terapia: colaborarea cu consilierul școlar pentru a crea rafturi dedicate sănătății mintale, gestionării emoțiilor și dezvoltării personale, oferind elevilor un refugiu discret pentru problemele lor de vârstă.

O bibliotecă fără o „extensie digitală" este invizibilă pentru generația Z.

Catalogul online interactiv (OPAC) în care elevii trebuie să poată rezerva cărți de pe telefon și să lase recenzii (steluțe) similare sistemului Goodreads**;** curatoria de conținut pe social media: crearea de „Reels" sau „TikTok-uri" scurte în care bibliotecarul sau voluntarii prezintă „Cele mai estetice copertări ale lunii" sau „Ce citesc profesorii tăi în secret". Umorul și autenticitatea sunt cheia succesului aici.

Implicarea profundă apare atunci când elevul primește responsabilități:
Programul „Elevul-Bibliotecar" în care voluntarii pot învăța procesul de achiziție, organizarea evenimentelor sau chiar restaurarea cărților vechi (atelier de legătorie); peer-tutoring în bibliotecă unde elevii mai mari pot oferi meditații gratuite celor mai mici în incinta bibliotecii, spațiul devenind astfel un centru de suport comunitar.

În concluzie, succesul atragerii elevilor depinde de flexibilitatea instituțională. O bibliotecă vie este una care se adaptează constant, care nu se teme de tehnologie și care pune nevoile emoționale și intelectuale ale elevului deasupra rigorii birocratice. Transformarea bibliotecii dintr-o „cameră a tăcerii" într-o „cameră a ideilor" este singura cale spre o educație modernă și relevantă.

Bibliografie:

1. Apostol, Loredana – *Managementul și marketingul bibliotecii școlare în societatea informației*, Editura Casa Corpului Didactic, 2019.
2. Bânciu, Doina – *Sisteme de informare și documentare*, Editura Tehnică, București, 2005.
3. Coravu, Robert – *Marketingul serviciilor de bibliotecă*, Editura Universității din București, 2010.
4. IFLA (International Federation of Library Associations) – *School Library Guidelines*, 2nd revised edition, 2015.
5. Ionascu, Adriana – *Biblioteca școlară – spațiu de învățare și creativitate*, în „Perspective pedagogice", nr. 12/2021

FIŞĂ DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ

Autor :prof.înv.primar LAZEA Mariana
Şcoala Gimnazială Nr.1 Gurbediu

Titlul activităţii: ,,Ziua Naţională a Lecturii,,
Coordonatorul activităţii: prof.înv.primar Lazea Mariana
Data desfăşurării:12 februarie 2026
Durata activităţii:50 minute
Grupul ţintă: clasa a II-a

Argument

În fiecare an, pe data de 12 februarie, este sărbătorită Ziua Naţională a Lecturii. Întrucât trăim într-o lume în care scrisul de mână nu mai reprezintă o formă de comunicare atât de importantă ca în trecut, această dată a fost stabilită cu principalul scop de a ne aminti fiecăruia dintre noi atât de frumusețea, cât și de unicitatea unei forme de artă: caligrafia.În concluzie, scrisul de mână nu este doar o abilitate practică, ci şi un instrument valoros în procesul educaţional, având efecte pozitive asupra dezvoltării cognitive şi emoţionale a elevilor. Prin lectură, facilităm explozia vocabularului la copii, pentru că în cărți copiii descoperă de trei ori mai multe cuvinte decât într-o conversație ordinară. Odată expuși lecturii, poveștii își dezvoltă imaginația, capacitatea de a vedea cu ochii minții și gândirii. De aceea noi, profesorii vom căuta să desfășurăm aceste activități cât mai original, cât mai apropiate de sufletul copilului, să selectăm materialul de lecturare, pentru a fi cât mai adecvat vârstei și capacității de percepere a copilului și iar modul le lecturare va fi unul expresiv, transmițător de mesaje și reacții și doar așa vom avea acel succes la care țintim atunci când ne propunem lectura, ca mod de abordare.Lectura pune mintea în mișcare, oferă oportunități pentru dezvoltarea emoțională a copiilor, imaginația creatoare a acestora, gândirea prin analize simple , de moment ale imaginilor, ale acțiunilor, iar Maurice Blachat spunea că „*literatura este mai pozitivă decât creația, mai creatoare, deși ea nu produce nimic*”, dar noi știm că ascultătorul face schimbări în comportament, atitudine și acțiune, în urma lecturii, iar vocabularul și limbajul copiilor se dezvoltă mult mai repede prin comunicare și activități cu caracter literar.

Scopul: conștientizarea importanței scrierii de mână, aspect care se reflectă în dezvoltarea abilităților de motricitate fină, creativitate, memorie, de înțelegere a unui text scris/poezie, ortografie și nu în ultimul rând dezvoltarea cognitivă.

Obiectivele:

-să îşi îmbunătăţească memoria;
-să îşi dezvolte abilităţile motrice fine;
-să stimuleze creativitatea;
-să îşi distribuie corect concentrarea şi atenţia ;
-să îşi dezvolte abilităţile de organizare;
-să-şi structureze corect ideile;

Resursele :

a.umane:elevii şi cadrul didactic

b.materiale: prezentări ppt despre ziua internaţională a scrisului, scrierea caligrafică a unor poezii sugestive;

Descrierea activităţii:

Elevii clasei aIIa de la Şcoala Gimnazială Nr.1 Gurbediu, au aflat informaţii despre ziua internaţională a scrisului de mână (ppt) , au scris prima strofă din poezia ,,Iarna,, de Virgil Carianopol în care elevii aveau de urmărit aspectul caligrafic în caietul de Comunicare în limba română şi redarea cu cuvintele proprii oral despre întregul conţinut al poeziei.

Rezultate aşteptate:

a.recitare a unor poezii şi redarea cu cuvintele lor despre conţinutul strofelor ;

b.scrierea strofei din poezie citeț, ordonat,caligrafic ;

Modalităţi de evaluare a activităţii:

-recitări de poezii şi scrierea caligrafică;

Rezultate aşteptate:

a.îmbogăţirea cunoştinţelor cu privire la ziua culturii naţionale prin vizionarea ppt;

b.scrierea caligrafică a strofei din poezia Iarna de V.Carianopol ;

Sugestii, recomandări:

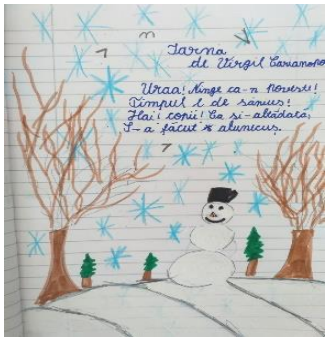
-să citească poezii ;

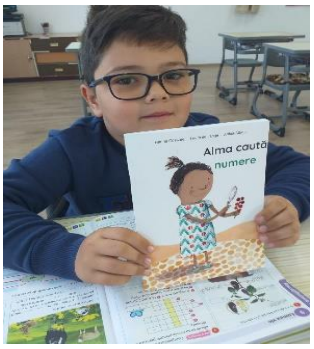
Anexe: Fotografii, prezentări ppt

BIBLIOGRAFIE:

Mitu, F. – Metodica activităților de educare a limbajului, Editura Pro Humanitas, București, 2000.

MODALITĂȚI DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBLIOTECII COLEGIULUI ECONOMIC „ION GHICA” TÂRGOVIȘTE

Autor: Prof. Ana-Maria MANEA
Colegiul Economic „Ion Ghica” Târgoviște

În contextul actual, marcat de interesul crescut pentru tehnologie și resurse digitale, este necesară adaptarea activităților bibliotecii pentru a deveni atractive și relevante pentru elevi. Într-un liceu cu profil servicii, așa cum este Colegiul Economic „Ion Ghica” din Târgoviște, lectura are un rol esențial în formarea elevilor, deoarece dezvoltă exact acele competențe de care viitorii profesioniști din domeniul economic, comercial și administrativ au nevoie pentru a reuși într-o piață a muncii competitivă și în continuă schimbare.

Prin lectură, elevii își dezvoltă abilitățile necesare unui viitor contabil, comerciant, antreprenor sau manager de succes, precum:

- gândirea critică, competență fundamentală în economie. În domeniul economic, elevii trebuie să analizeze informații, să compare date, să înțeleagă procese și să ia decizii argumentate, iar lectura, literară, economică sau de dezvoltare personală, antrenează exact aceste abilități: capacitatea de a interpreta situații complexe, identificarea cauzelor și efectelor, formularea de concluzii logice, evaluarea argumentelor. Practic elevii devin capabili să gândească limpede și strategic.

- comunicarea eficientă, esențială în profesiile economice care presupun interacțiune constantă cu clienți, colegi, furnizori, instituții. Un elev care citește poate redacta mult mai ușor un email profesional, un raport, un CV sau o prezentare, pentru că dispune de un vocabular bogat, formulează fraze clare.

- cultura economică generală, prin intermediul cărților de educație financiară, a biografiilor de antreprenori, manualelor de contabilitate, marketing, management, articolelor economice actuale din revistele de specialitate. Toate acestea îi ajută pe elevi să înțeleagă cum funcționează piața, ce înseamnă un buget personal, cum se construiește un brand, cum se iau decizii financiare responsabile. Astfel, lectura devine un instrument de formare profesională timpurie.

- creativitatea, necesară în marketing și antreprenoriat. Aceasta este vitală pentru campaniile de marketing, prezentările de produse, soluții inovatoare pentru satisfacerea nevoilor clienților, dezvoltarea unui business. Lectura le poate deschide mintea, oferind modele, idei și perspective noi, devenind în viitor profesioniști capabili să găsească soluții originale.

- capacitatea de concentrare și disciplină, pentru că într-o lume dominată de tehnologie și multitasking, lectura este una dintre puținele activități care antrenează atenția susținută, răbdarea și organizarea mentală. Aceste calități sunt esențiale pentru un contabil, manager sau operator economic.

- dezvoltarea personală și emoțională. Un tânăr care citește devine mai echilibrat, mai încrezător și mai pregătit pentru viață, iar pentru că adolescenții se află într-o perioadă în care își formează identitatea, lectura îi sprijină în înțelegerea emoțiilor, dezvoltarea empatiei, descoperirea pasiunilor și clarificarea aspirațiilor profesionale.

Deși există nenumărate modalități prin care adolescenții își pot dezvolta mintea, cea mai simplă și mai directă abordare este lectura, pentru că o minte educată este la fel ca o balerină bine antrenată. O balerină deține controlul perfect asupra mușchilor ei. Corpul ei se va apleca, se va răsuci, va sări și se va întoarce perfect, în conformitate cu comenzile ei. În mod similar, o minte educată se poate concentra, poate sintetiza, scrie, vorbi, crea, analiza, imagina. Însă pentru a face acest lucru trebuie să fie antrenată, nu se va întâmpla în mod automat. Pentru ca adolescenții să învețe să gândească bine, pentru a avea o mulțime de opțiuni de carieră și educație din care să aleagă, este esențială creșterea atractivității bibliotecii școlare. Aceasta este posibilă prin oferirea unor activități variate, participative și adaptate vârstei, deoarece adolescenții se simt motivați să citească atunci când:

1. Lectura este conectată la interesele lor reale. Adolescenții devin motivați atunci când activitățile pornesc de la ceea ce îi pasionează: prietenii, identitatea, succesul profesional, relațiile, presiunea socială. Așadar, în bibliotecă ar trebui să se regăsească cărți despre dezvoltare personală, prietenie, curaj, depășirea obstacolelor, povești reale ale tinerilor, biografii inspiraționale,
2. Se simt înțeleși, validați și respectați. Deoarece adolescenții răspund pozitiv la adulți care îi ascultă și îi tratează cu respect, ei ar trebui implicați în alegerea cărților, în organizarea unor cluburi de lectură conduse chiar de elevi, astfel încât biblioteca să devină un spațiu în care opiniile lor sunt apreciate.
3. Lectura este prezentată drept o cale spre obținerea succesului personal. Pentru că tinerii sunt motivați de ideea de a-și îmbunătăți viața, relațiile și viitorul, biblioteca trebuie să vină în întâmpinarea lor cu cărți despre leadership, comunicare, gestionarea timpului, afișe cu citate motivaționale, ateliere de lucru (de exemplu: Fii proactiv!, Gândește câștig-câștigi!) inspirate din cartea „Cele 7 obișnuințe ale adolescenților extraordinar de eficace”, de Sean Covey.
4. Activitățile sunt interactive prin: jocuri de rol pe teme din cărți, dezbateri, provocări de lectură, proiecte creative (postere, videoclipuri, benzi desenate).
5. Văd modele pozitive și povești reale. În biblioteca liceului pot fi invitați tineri (elevi, absolvenți) care povestesc despre lecturile lor; se poate realiza un panou cu tema „Elevul recomandă” sau pot urmări prezentări video cu povești inspiraționale.
6. Lectura este legată de dezvoltarea identității lor. Pentru a pune accent pe autocunoaștere, valori, scopuri personale, pot fi organizate ateliere de „goal-setting”.
7. Mediul este prietenos, relaxat și fără presiune. Deoarece adolescenții reacționează negativ la autoritate rigidă și pozitiv la spații sigure, în bibliotecă pot fi amenajate colțuri de lectură confortabile, creată o atmosferă relaxată, oferindu-le libertatea în alegerea cărților.

Având în vedere interesele elevilor, ceea ce îi motivează, dar și specificul liceului nostru, am întocmit un plan anual personalizat, pentru atragerea și implicarea elevilor în activitățile bibliotecii Colegiului Economic „Ion Ghica”:

Luna	Activități	Resurse necesare
Septembrie Luna de orientare, promovare, organizare	1. Tururi ghidate pentru clasele a IX-a 2. Amenajarea colțurilor tematice: - „Educație financiară pentru tineri” - Marketing și antreprenoriat” - „Cartea lunii – recomandată de profesori”	Cartonașe Afișe Imprimantă Standuri de prezentare
Octombrie Luna lecturii pentru ascuțirea minții	1. Lansarea Clubului de lectură „Economiștii citesc” (discuții, dezbateri, prezentări) 2. Concurs: „Redesenează coperta unei cărți de business” 3. Atelier: „Cum aleg o carte potrivită profilului meu profesional?”	Cărți de dezvoltare personală, marketing, economie Materiale de desen, tablete pentru copertă digitală
Noiembrie Luna jurnalismului	1. Atelier: „Scriere profesională: CV, scrisoare de intenție, email” 2. Lansarea revistei școlii: „Tânărul economist” 3. Concurs: „Cel mai bun articol economic pentru adolescenți”	Laptopuri Modele de CV Canva
Decembrie Luna solidarității	1. „Lecturi cu parfum de iarnă” – profesori invitați citesc fragmente reprezentative 2. Campanie: „O carte pentru un coleg” 3. Atelier: Semne de carte tematice	Cărți donate Cartonașe Markere
Ianuarie Luna competențelor digitale	1. Introducere în resurse digitale: baze de date, e-books, articole economice 2. Proiect: „Cartea mea în format digital – prezentare multimedia” 3. Concurs: „Cea mai bună recenzie video”	Laptopuri Video-proiector Platforme educaționale
Februarie Luna autorilor români	1. Expoziție: „Scriitori români și economia în literatură” 2. Lecturi din autori români contemporani 3. Întâlniri cu un autor local sau jurnalist economic	Cărți ale autorilor români contemporani
Martie Luna creativității	1. Atelier de caligrafie și design de copertă 2. Proiect interdisciplinar: „Cartea ca instrument de branding personal” 3. Concurs: „Scrisoare către antreprenorul meu preferat”	Coli A4 Markere Laptopuri

Aprilie Luna educației economice și financiare	1. „Economia pe înțelesul tuturor” – lecturi din cărți de popularizare 2. Expoziție: „Istoria banilor” 3. Atelier: „Cum fac o prezentare documentată corect”	Cărți de popularizare a economiei
Mai Luna proiectelor	1. „Ziua antreprenorului elev”- prezentări de mini-proiecte 2. Târg de carte și Book Swap, cu schimb de cărți, recomandări, expoziții 3. Maratonul lecturii: 15 minute/zi în toată școala	Laptopuri Video-proiectoare Standuri Etichete Voluntari
Iunie Luna evaluării și a premierii	1. Premierea „Cititorul anului” 2. Publicarea „Anuarului bibliotecii” 3. Evaluarea activităților	Diplome Anuarul bibliotecii școlii

Într-un liceu economic, lectura nu este doar o activitate culturală, ci un instrument de formare profesională, un exercițiu de gândire economică și un sprijin pentru dezvoltarea personală.

Un cunoscut proverb spune: „Un copil care citește va deveni un adult care gândește!”, iar elevii care citesc devin adulți capabili să înțeleagă lumea economică, să comunice eficient, să ia decizii responsabile și să se adapteze rapid la schimbări. Lectura este, așadar, o investiție în viitorul lor profesional și uman, pentru că cea mai bună investiție este cea în educație.

BIBLIOGRAFIE:

1. Covey, Sean, „Cele 7 obișnuințe ale adolescenților extraordinar de eficace”, Ediția a II-a, Editura ACT și Politon, București, 2020
2. Junior Achievement România, Manual „Succesul profesional”, București, 2015
3. Paraschiva, Alina-Maria, „Psihologia educației”, Editura ASA, București, 2006

IMPORTANȚA BIBLIOTECII DE ACASĂ ȘI A BIBLIOTECII ȘCOLARE

Prof. GLIGĂ Ramona
Școala Gimnazială „Constantin Gheorghiță”
Podari, Dolj

În contextul societății actuale, în care cartea a pierdut mult în detrimentul tehnologiei, îi revine profesorului de limba și literatura română sarcina de a le aminti permanent elevilor că întâlnirea cu textul literar, cu cuvântul scris, poate fi o bucurie pe care nimic nu o poate înlocui.

De fapt, primul contact al copilului cu cartea ar trebui să se producă în familie, chiar de la cele mai fragede vârste. Laura Bush, fosta Primă Doamnă a Statelor Unite ale Americii, care a fost bibliotecară și care continuă să fie o susținătoare a alfabetizării, a spus: „Ca părinți, cel mai important lucru pe care-l putem face e să le citim copiilor noștri devreme și des. Cititul este calea spre succes și în școală, și în viață. Când copiii învață să iubească cititul și să adore cărțile, învață să iubească să învețe”[1].

În casa în care există copii, biblioteca ar trebui să fie nelipsită. Este dificil ca un copil să devină un bun cititor sau să iubească lectura, dacă în casă nu a avut ce să citească sau dacă nimeni nu i-a citit cu voce tare. Consider că este destul de târziu ca întâlnirea cu cartea să se facă abia la școală.

Ce cărți ar trebui să cuprindă biblioteca de acasă? Firește, fiecare vârstă a copilului impune o lectură adaptată. Ceea ce este important este faptul ca cel mic să aibă acces la cărți. Este bine ca acestea să se afle în locuri ușor accesibile, să aibă coperțile la vedere, astfel încât copilul să poată să ia singur ce carte dorește, când dorește. Cu toții știm că textul literar impune multă atenție, concentrare și implicare. Nu este ușor să descifrezi textul și să-i înțelegi mesajul, de aceea este bine ca părinții să le citească celor mici cu voce tare. Deținerea de cărți și bibliotecile de acasă au o influență pozitivă asupra cititului. Elevii, cărora li s-a citit cu voce tare în familie, au șanse să devină cititori pasionați, au rezultate mai bune la teste, iubesc învățătura și își dezvoltă creativitatea.

Cartea tipărită este cea mai indicată, dar există și cărțile audio pe care părinții le pot accesa chiar și din mașină și le pot asculta împreună cu copiii. Pentru o verificare a înțelegerii mesajului transmis, înregistrarea poate fi oprită pentru a fi adresate întrebări de tipul: „De ce crezi că a făcut asta?”, „Tu ce ai fi făcut în această situație?” etc.

Lectura elevilor trebuie stimulată prin orice mijloc se dovedește eficient. La clasele mici se va pune accent pe dezvoltarea gustului pentru cărțile interesante, bune. În vederea acestui scop, pot enumera câteva mijloace:

- citirea expresivă în cadrul orelor de curs sau la bibliotecă;
- citirea selectivă a unor fragmente, urmărind trezirea curiozității elevilor;
- prezentarea unor ilustrații care înfățișează personaje sau secvențe din operă;
-recenzia prezentată în cadrul unor întâlniri organizate la biblioteca școlii;
-organizarea cercurilor de lectură, în colaborare cu biblioteca școlii.

La nivelul gimnaziului, profesorul va avea în vedere continuarea activității de lectură suplimentară, prezentându-le elevilor liste cu lecturi suplimentare obligatorii. Manualele actuale propun sugestii de lectură pentru fiecare unitate de învățare, cărți bine selectate și adaptate nivelului de înțelegere al elevilor. În plus, se pot organiza activități lunare în colaborare cu biblioteca școlii privind discuțiile generate de „cartea lunii”.

De asemenea, caietul de rezumate, impresii și extrase este un instrument util pentru elev, având astfel posibilitatea de a ține evidența lecturilor și de a reveni periodic la textele citite. Un astfel de instrument poate deveni un mijloc eficace de dezvoltare a aptitudinilor creatoare ale elevilor.

Apreciez programul desfășurat de Asociația Ovidiu.ro care are în vedere alfabetizarea timpurie (Punguța cu două cărți) și prin care inițiatorii au reușit să le ofere copiilor din zonele defavorizate cărți de o frumusețe aparte, astfel încât și aceștia să ia contact cu lectura. De asemenea, Asociația „Toți copiii citesc” se ocupă de oferirea cursurilor privind dezvoltarea competenței de literație.

În anul școlar 2024-2025 am desfășurat cu elevii mei Proiectul „Bibliotecă pentru școala mea” inițiat de Fundația Rădăcini Grup. Fundația Rădăcini Grup a donat școlii patruzeci de volume, iar elevii au avut de citit o carte pe lună. La sfârșitul lunii, fiecare cititor a prezentat, în mod propriu, impresiile legate de carte citită. Consider că activitățile derulate pe parcursul întregului an școlar au contribuit la dezvoltarea competențelor de lectură și la formarea cititorilor pasionați, maturi și capabili să își aleagă singuri cărțile pe care le vor citi în viitor.

Consider că este bine să contribuim cu toții la transformarea bibliotecii într-un spațiu de informații și să nu o lăsăm să fie numai un depozit de cărți.

BIBLIOGRAFIE:

Citat de Laura Bush, apărut într-un document emis de U.S. Departament of Education „Helping Your Child Become a Reader”, p. 5, 2005

Trelease, Jim, „Manualul lecturii cu voce tare”, Editura Litera, București, 2021

MODALITĂȚI DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBILOTECII ȘCOLARE – EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. MIERCAN Georgiana Nicoleta

Grădinița cu Program Prelungit "Sfânta Marina" Câmpulung, Argeș

Biblioteca școlară reprezintă un spațiu educațional important, care contribuie la formarea intelectuală și culturală a elevilor. În contextul actual, dominat de tehnologie și rețele sociale, interesul elevilor pentru lectură și pentru frecventarea bibliotecii a scăzut. Din acest motiv, este necesar să fie identificate metode eficiente prin care elevii să fie atrași și implicați activ în activitățile organizate de bibliotecă.

Biblioteca școlară are un rol esențial în procesul educațional. Aceasta oferă acces la informații, susține studiul individual și contribuie la dezvoltarea competențelor de lectură și documentare. De asemenea, biblioteca este un spațiu care stimulează creativitatea, imaginația și gândirea critică a elevilor.

Atragerea elevilor către bibliotecă este importantă deoarece contribuie la formarea obiceiului de lectură, îmbunătățește performanțele școlare, dezvoltă vocabularul și capacitatea de exprimare, oferă alternative educative de petrecere a timpului liber și stimulează gândirea logică și critică.

Câteva dintre modalitățile de atragere a elevilor sunt:

- *Organizarea de activități atractive și interactive poate crește interesul elevilor:*
  - cluburi de lectură;
  - concursuri de cultură generală;
  - dezbateri pe teme literare;
  - jocuri educative și dramatizări.
- *Integrarea tehnologiei în activitățile bibliotecii este esențială:*
  - prezentări multimedia;
  - platforme online pentru recomandări de carte;
  - bloguri sau pagini de social media ale bibliotecii;
  - cărți în format digital (e-book).
- *Un spațiu modern și atractiv încurajează participarea:*
  - zone de lectură confortabile;
  - decoruri tematice;

- expoziții de carte;
- colțuri special amenajate pentru diferite vârste.
- Evenimentele speciale pot atrage elevii:
- zile tematice (Ziua Lecturii);
- întâlniri cu scriitori;
- lansări de carte;
- târguri de carte.
- Pentru a crește interesul elevilor, aceștia trebuie implicați direct:
- voluntariat în bibliotecă;
- realizarea de recenzii de carte;
- implicarea în organizarea activităților;
- crearea de afișe și materiale promoționale;
- participarea la proiecte educaționale.

Biblioteca școlară poate deveni, astfel, un spațiu atractiv și dinamic dacă sunt utilizate metode moderne și interactive. Implicarea activă a elevilor, utilizarea tehnologiei și organizarea de activități variate contribuie la dezvoltarea interesului pentru lectură și la formarea unor competențe esențiale pentru viitor. Astfel, biblioteca nu mai este doar un loc de studiu, ci devine un centru educațional activ.

Pentru fiecare dascăl, sădirea respectului şi dragostei pentru cuvântul tipărit înseamnă truda sa temeinică. Cel ce renunţă la alte plăceri pentru a procura o carte, cel ce mângâie filele cu dragoste şi apără cu străşnicie o carte, cel ce aleargă să găsească o carte, cel ce respectă pe făuritorii de cărţi, acela se cultivă neîncetat pe el însuşi.

Orice copil vine pe lume cu un strigăt, un ţipăt. El reprezintă un miracol al vieţii pe pământ. În evoluţia omenirii, chiar apariţia tiparului a constituit un adevărat miracol, un strigăt al minţii, o victorie a cunoaşterii. Prin calitatea pe care o avem, prin orele închinate cărţii, bibliotecii, dar şi prin întreaga activitate desfăşurată în clasă şi în afara ei, vom folosi cele mai variate metode şi procedee: aducem pliante, albume, ilustrate cu biblioteci, expoziţii de carte, vizitarea unor librării şi biblioteci, cumpărarea unei cărţi ca amintire, invitarea unui autor de carte care locuieşte în satul nostru sau în apropiere, chiar a unuia care locuieşte la o distanţă mai mare.

Toate ne vor ajuta să creăm pasiunea pentru cultivarea şi apărarea cărţii.

BIBLIOGRAFIE:

- *Predarea ca o poveste, o abordare alternativă a predării și a curriculumului în școala primară,* Kieran Egan, Editura Didactica Press, București, 2007

MINISTERUL EDUCAŢIEI , CERCETĂRII, TINERETULUI ŞI SPORTULUI

LICEUL „DIMITRIE NEGREANU”

B O T O Ş A N I

Avizat director,

Profesor Camelia Axinte

PROIECT EDUCAŢIONAL

D-LUI EMINESCU ...CU DRAGOSTE

AN ŞCOLAR 2025-2026

Argument

Valorile culturale sunt o nevoie vitală pentru omul deplin iar scriitorii sunt cel mai bun exemplu de sacrificiu și implicare în formarea unei gândiri sănătoase a adolescenților. **Eminescu** prin opera lui permite o bună exemplificare în acest sens cu atât mai mult cu cât este apropiat zonei din care facem parte.

Activitățile din cadrul proiectului vizează includerea operei eminesciene într-o geografie spirituală, individualizată prin descoperirea valentelor naționale și universale, fundamente ale formării unei conștiințe estetice autentice care se situează autonim în cultura europeană.

1. SCOP: ♣ Scop – dezvoltarea, la elevi, a acelor disponibilități pentru comunicare și cunoașterea valorilor culturale naționale

2.OBIECTIVE:

- încurajarea gustului pentru lectură;
- folosirea dramatizării şi a jocului de rol
- cultivarea gustului estetic printr-un limbaj specific
- stimularea gîndirii critice
- încurajarea elevilor cu talent pentru scris, recitare, interpretare etc.
- stimularea creativităţii elevilor
- sporirea eficienţei interdisciplinarităţii în formarea enciclopedică a elevilor
- înţelegerea, perceperea şi selectarea critică a creaţiilor literare, musicale, plastice de autentică valoare.

3. GRUP ŢINTĂ : - elevii Liceul„Dimitrie Negreanu” Botoşani si structura Elie Radu

4. COORDONATOR :

- **prof. Budeanu Mihalachi Mihaela**
- **5. ECHIPA DE PROIECT**: prof. Axinie Alina
  Prof. Baltariu Iuliana Flavia
  Prof. Croitoru Ana
  Prof. Stroesteanu Ramona
  bibliotecar Nichiteanu Daniela

6. DURATA PROIECTULUI:

12 ianuarie 2025 – 16 ianuarie 2026

7. RESURSE

- *umane:* elevii şi cadrele didactice
- *materiale:* sponsorizări

8. LOC DE DESFĂŞURARE :

- CDI- ul din liceu
- Săli de clasă
- Parcul M. Eminescu

9. COLABORATORI: Memorialul Ipotești

10. EVALUAREA PROIECTULUI:

- Evaluarea proiectului se va realiza pe parcursul derulării proiectului, prin chestionare, jurnal de impresii, dar şi prin metode specifice: portofoliu, blog, proiect şi concurs tematic ;
- Se vor acorda diplome tuturor elevilor participanţi şi tuturor cadrelor didactice sau persoanelor care au contribuit la buna desfăşurare şi organizare a proiectului;
- Se va realiza analiza SWOT;

11. MEDIATIZAREA:

- prezentarea proiectului în Consiliu de Administraţie şi în Consiliul Profesoral

- popularizarea în ziarele locale, pe site-uri didactice

Calendarul activităţilor:

Nr. crt.	Activitatea	Data	Răspunde	Observaţii
1.	**Tot mai citesc măiastra-ți carte...**– activitate de recitire a prozei eminesciene	12.01.2026	Prof. Budeanu-Mihalachi	
2.	Expozitie tematică - **Cu priviri și cu imagini**	12.01.2026	Bibliotecar Nichiteanu Daniela	
3	**Poeți la liceu** – întâlnire în versuri cu poetul Constantin Abăluță Memorialul Ipotești	14.01.2025 Ora 13	Prof. Budeanu Prof. Axinie Bibliotecar Nichiteanu	

4.	**La aniversară -**Concurs de cultură generală din viața și opera poetului 10 A	15.01.2026 Ora 10	Prof. Budeanu M	
5.	**Strai de purpură și aur- concurs de recitare- 9 A**	15.01.2026	Prof. Axinie Alina	
6.	**Eu rămân ce-am fost : romantic ! –** audiție de poezie eminesciană în interpretarea unor actori celebri 11 A	15.01.2026	Prof. Axinie	
7.	**Un bulgăre de humă-** vizionare film artistic 10 A, 10 C	14.01.2026	Bibliotecar Nichiteanu D. Prof. Axinie	
8.	**Toate-s vechi și nouă toate-** versuri eminescieneîn lectura unor actori celebri, 11 D	15.01.2026	Prof. Axinie	
9.	**În căutarea lirei eminesciene –** împărțire de pliante pe pietonalul Unirii și depunere de flori la bustul poetului, din parcul Eminescu, clasa a 10- a A	15.01.2026	Prof. Budeanu-Mihalachi	
10.	**O oră cu Mihai Eminescu- emoții și idei, 9 P**	15.01.2026	Prof. Baltariu Flavia	
11.	**Eminescu – veșnic viu** Prezentare de materiale informative, concurs Ghicește titlul, 11 E	15.01.2026	Prof.Croitoru Ana	
12.	**Dor de Eminescu-** expoziție de carte,creare de logouri, 12 D	15.01.2026	Prof. Croitoru	
13.	**Eminescu în suflet și în gând** **Cântece și interpretări celebre, 11 F**	16.01.2026	Prof. Croitoru Ana	
14.	**Cu drag, domnului Eminescu!, 10 C**	15.01.2026	Prof. Stroești eanu Ramona	

Întocmit,

Prof. Budeanu -Mihalachi Mihaela

YOLCU Andreea Oana

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 HUNEDOARA

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAŢIONAL

‘’CLUBULDELECTURĂ”

“Cartea care merită citită nu e cea care gândește pentru tine, ci cartea care te face să gândești.”

(James McCosh)

AN ȘCOLAR 2025-2026

ARGUMENT: Un club de lectură presupune un mediu care să atragă și să provoace participanții la lectură. Activitățile nu se limitează doar la citit, ba dimpotrivă, sunt alese astfel încât să te prindă și să te facă să-ți dorești să citești mai mult acasă.

Beneficiile unui club de lectură

1. Cărțile alese vor fi printre cele mai interesante, ca să nu existe urme de plictiseală și dezinteres. Poate că cel mic a auzit de unele titluri ca fiind celebre, premiate, bestseller, dar totuși nu i-au prezentat interes. Pot deveni subiect comun de discuție cu ceilalți prieteni. Ce-ar fi să le dea o șansă?
2. Club de lectură fără prieteni noi nu există. Oricât de introvertit ar fi cel mic, acesta este un moment bun să-și găsească prieteni noi. N-ai cum să pleci de la un club de lectură fără cel puțin 2 prieteni noi cu care vei ști sigur că poți discuta despre cele mai interesante cărți.
3. Cu fiecare ediție a unui club de carte ești mai aproape cu un pas de dezbaterile literare. La club îți vei face antrenamentul, ca mai apoi să participi la evenimente „de oameni mari", serioase și intense. Îți dai seama că l-ai putea întâlni chiar pe autorul tău preferat la una dintre dezbateri?
4. Deadline-urile pentru cluburile de lectură pot fi ca o provocare pentru copii. Nu trebuie să pară ca o altă temă pentru acasă, acest lucru i-ar îndepărta și mai tare. În funcție de vârsta lor va fi ales numărul de pagini și complexitatea titlului ales.
5. Poți deveni un expert într-ale cititului, iar exercițiul pe care îl dobândești la un club de lectură te poate transforma într-un participant model. Poți alege chiar tu titlul pentru următoarea dezbatere dacă reușești să-i convingi pe toți că titlul tău merită o ediție de club de carte.
6. Nu-i așa că atunci când un titlu ți-a picat cu tronc, parcă varianta pe care ai înțeles-o tu este cea mai potrivită și nu te poți desprinde ca să vezi alte perspective? Într-adevăr, nu-i ușor să-ți imaginezi părerea altcuiva decât atunci când ești pus în fața faptului împlinit.

- Lectura dezvoltă **imaginația și creativitatea** încă de la cele mai fragede vârste. Există cluburi de carte adecvate fiecărei vârste, chiar și pentru cei mai mici cititori.
- Este o ocazie bună ca cel mic să se desprindă câteva ore de ecran și să socializeze direct cu alte persoane, astfel i se vor îmbunătăți **concentrarea și observarea**.
- Citind câte o carte pentru fiecare club de lectură și discutând despre subiectul cărții în cadrul clubului îl va determina pe cel mic să se exprime mai ușor prin idei originale, dezvoltându-și astfel **vocabularul**.
- Conceptele unor titluri pentru copii sunt special făcute pentru a-i stimula **gândirea**. Chiar dacă povestea pare una simplă, cu ajutorul unui specialist pot desluși misterele ascunse între pagini.

- Un titlu la care nu te-ai fi așteptat poate stârni în el **hobby-uri și pasiuni** ascunse. Secretul este ca personajul lui preferat să fie suficient de convingător, astfel va dobândi noi pasiuni.

SCOPUL PROIECTULUI: Stimularea interesului pentru lectura individuală şi colectivă în perioada şcolară, în vederea dezvoltării şi a activizării vocabularului şi a dobândirii tehnicilor de muncă intelectuală.

Dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activităţi cât mai variate şi bogate în conţinut, cultivarea interesului pentru lectură, facilitarea integrării în mediul şcolar,oferirea de suport pentru reuşita şcolară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale şi corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale.

OBIECTIVE SPECIFICE:

Privind elevii:

- Stimularea gustului pentru lectură;
- Apropierea copiilor de carte şi de cuvântul scris;
- Formarea unei atitudini de grijă şi respect faţă de carte;
- Familiarizarea copiilor cu diferite tipuri de scriere;
- Îmbunătăţirea comunicării orale şi stimularea interesului pentru citit-scris;
- Cunoaşterea instituţiilor care se ocupă de apariţia, distribuirea sau păstrarea cărţilor;
- Stimularea imaginaţiei şi a creativităţii verbale;
- Împărtăşirea experienţelor personale..

Privind părinţii:

- Conştientizarea părinţilor cu privire la rolul lor în dezvoltarea şi educaţia propriilor copii;
- creşterea implicării părinţilor în activitatea şcolii şi în crearea unui mediu cald şi sigur pentru copil

GRUPULŢINTĂ:

Beneficiari direcţi: elevii clasei...

Beneficiari indirecţi:părinţii elevilor implicaţi în proiect; invitați, comunitatea locală

DURATAPROIECTULUI: Proiectul educaţional se desfăşoară pe parcursul anului școlar 2025-2026

ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI: Întâlnirile la clubul de lectură vor avea loc în fiecare vineri. La începutul fiecărui modul, se va alege împreună cu elevii o carte din oferta editurii Arthur. Elevii vor avea de citit un anumit număr de pagini pentru fiecare întâlnire, astfel că în timpul întâlnirilor, se va discuta pe marginea celor citite și se vor desfășura activități specifice clubului de lectură. La sfârșitul anului școlar, elevii vor avea fiecare 5 cărți noi în biblioteca personală, plus un jurnal de lectură complet.

Jurnal de lectură“jucăuș”

1. Cum alegi cartile pe care sa le citesti? Urmeaza ghidul din jurnal.
2. Porneste de la o lista de carti. Pune lista pe perete, completeaza cu titluri pe masura ce citesti. Incearca o clasificare: carti de aventura, triste, amuzante, cu personaje umane, cu animale…

3. Clasifica personajele – Scrie numele lor sau deseneaza-le portretul. Lista ramane deschisa, o completezi pe masura ce citesti.
4. Unele carti au si un film care a fost realizat pe baza lor. Ce-ar fi sa fii regizor? Deseneaza, schiteaza scenele.
5. O coperta e ca o haina. Spune ceva despre cartea pe care o reprezinta? Deseneaza o coperta pentru o carte care iti place.
6. Citeste cu ochi critic. Gandeste-te de ce personajele actioneazaasa, ce a vrut sa spuna autorul si ce simti tu de fapt, care e morala cartii, ce vrea sa te invete.
7. Incearca sa citesti si altfel. Cititul cu voce tare, de exemplu, te va face sa vezi povestea cu alti ochi. Incearca! Vei da viata si voce personajelor. Citeste ca un actor, dramatizand pe masura ce citesti. Inventeaza o melodie simpla si citeste in timp ce lalai. Nu, nu citi asa toata cartea. Dar poate vei simtiintr-un moment, la un pasaj, la un fragment, ca vrei sa te exteriorizezi. Citeste cu voce tare si schimba-ti vocea. Poti citi ca o vrajitoare? Dar ca un pitic?
8. Nu trebuie sa completezi toate paginile din acest jurnal. Foloseste-le pe cele care ti se potrivesc.

PROIECT EDUCAȚIONAL- „Descoperim lumea cărților”

Parteneriat școală – bibliotecă

Prof. înv. primar, OPREA Florina Mădălina
Școala Gimnazială Comișani, Dâmbovița

Argument

Lectura reprezintă un element esențial în dezvoltarea intelectuală și emoțională a elevilor din ciclul primar. În contextul actual, în care tehnologia ocupă un loc important în viața copiilor, este necesară stimularea interesului pentru carte încă din clasa I.

Prezentul proiect educațional își propune să creeze un parteneriat activ între școală și bibliotecă, oferind elevilor oportunitatea de a descoperi lumea fascinantă a cărților într-un mediu organizat și atractiv.

Scopul proiectului:

Dezvoltarea interesului pentru lectură și formarea deprinderilor de citire corectă, conștientă și expresivă la elevii din clasa I.

Obiective specifice:

- stimularea curiozității pentru lectură;
- familiarizarea elevilor cu biblioteca și regulile acesteia;
- dezvoltarea vocabularului;
- formarea abilităților de comunicare;
- cultivarea respectului pentru carte.

Grup țintă:

- Elevii clasei I;
- Cadre didactice;
- Bibliotecar;
- Părinți.

Durata proiectului: 3 luni

Activități propuse:

- Vizită la bibliotecă

Descriere: Prima întâlnire a elevilor cu biblioteca locală.

Desfășurare:

Primirea elevilor de către bibliotecar;

Tur ghidat (săli, rafturi, secțiuni pentru copii);

Prezentarea modului de împrumut al cărților;

Discuții despre cum se îngrijesc cărțile.

Rezultate: Elevii cunosc regulile bibliotecii și devin familiarizați cu mediul.

- Ora de poveste

Descriere: Activitate de lectură expresivă realizată de adult.

Desfășurare:

Alegerea unei povești potrivite vârstei;

Citirea expresivă de către învățător sau bibliotecar;

Pauze pentru întrebări și predicții („Ce credeți că urmează?”);

Discuții finale despre personaje și mesaj.

Rezultate: Dezvoltarea atenției, a imaginației și a înțelegerii textului.

- Atelier de lectură

Descriere: Activitate interactivă centrată pe implicarea elevilor.

Desfășurare:

Împărțirea elevilor pe grupuri mici;

Citirea pe roluri a unui text scurt;

Identificarea personajelor și a acțiunii;

Realizarea unor mini-scenete sau jocuri de rol.

Rezultate: Dezvoltarea citirii expresive și a cooperării.

- „Cartea preferată”

Descriere: Activitate de valorizare a lecturii individuale.

Desfășurare:

Elevii aleg o carte citită acasă sau la bibliotecă;

Prezentare orală scurtă (cu sprijinul învățătorului);

Realizarea unui desen sau colaj inspirat din carte;

Expoziție în clasă sau la bibliotecă.

Rezultate: Creșterea încrederii în sine și exprimarea creativă.

- Întâlnire cu un autor

Descriere: Activitate motivațională.

Desfășurare:

Invitație adresată unui autor de cărți pentru copii;

Prezentarea profesiei de scriitor;

Sesiune de întrebări și răspunsuri;

Eventuală sesiune de autografe.

Rezultate: Stimularea interesului pentru lectură și scriere.

Metode, evaluare și rezultate

Metode și mijloace didactice: conversația; explicația; lectura expresivă; jocul didactic; materiale ilustrate și cărți pentru copii.

Modalități de evaluare: observarea comportamentului elevilor; participarea activă la activități; prezentări orale; portofoliul elevului.

Rezultate așteptate: creșterea interesului pentru lectură; îmbunătățirea capacității de exprimare; dezvoltarea imaginației; frecventarea bibliotecii.

Parteneri implicați:

școala;

biblioteca locală;

familia.

Concluzii:

Parteneriatul dintre școală și bibliotecă contribuie semnificativ la formarea unei atitudini pozitive față de lectură. Prin activități atractive și adaptate vârstei, elevii pot descoperi plăcerea cititului și pot dezvolta competențe esențiale pentru parcursul lor educațional.

BIBLIOGRAFIE:

Programa școlară pentru disciplina Comunicare în limba română – clasa I;
Cucoș, Constantin – „Pedagogie”;
Ionescu, Miron – „Didactica modernă”;
*** – Ghiduri metodice pentru învățământul primar;
Cărți de povești pentru copii (autori clasici și contemporani)

BIBLIOTECA ȘCOLARĂ – SPAȚIU VIU AL LECTURII, CREATIVITĂȚII ȘI INCLUZIUNII

Prof. PRICOP Elena-Lăcrămioara
Școala Profesională Mogoșești – Iași

Rezumat

Lucrarea evidențiază rolul bibliotecii școlare în stimularea interesului pentru lectură și în dezvoltarea creativității, a comunicării și a relațiilor pozitive dintre elevi. Activitățile desfășurate în cadrul Clubului de lectură „Atelier de Cuvinte” demonstrează faptul că lectura poate deveni o experiență formativă autentică, apropiată de universul afectiv și intelectual al elevilor. Prin ateliere tematice, activități creative și organizarea unei biblioteci mobile în clasă, elevii au fost încurajați să descopere lectura ca experiență personală, spațiu al reflecției și mijloc de dezvoltare culturală și emoțională.

Cuvinte-cheie

lectură, bibliotecă școlară, creativitate, incluziune, activități educative, club de lectură

Introducere

În contextul actual, dominat de tehnologie și de diminuarea interesului pentru lectură, școala are responsabilitatea de a transforma lectura într-o experiență atractivă și accesibilă elevilor. Biblioteca școlară nu mai reprezintă doar un spațiu destinat cărților, ci un mediu educativ activ, în care elevii își dezvoltă creativitatea, comunicarea și capacitatea de reflecție.

Versurile lui Tudor Arghezi din poezia Testament surprind importanța culturii scrise în formarea spirituală a omului:

„Nu-ți voi lăsa drept bunuri după moarte decât un nume adunat pe-o carte.”

Pornind de la această idee, activitățile desfășurate în biblioteca școlară au urmărit apropierea elevilor de lectură și dezvoltarea unei relații autentice cu lumea cărților.

Biblioteca școlară – spațiu al formării și creativității

În cadrul Clubului de lectură „Atelier de Cuvinte”, elevii claselor V–VII au participat la activități dedicate unor autori reprezentativi ai literaturii române: Mihai Eminescu, Ion Creangă, Grigore Vieru și Mihail Sadoveanu. Activitățile au inclus lectură expresivă, dezbateri, exerciții de reflecție, realizarea de fișe de lectură și prezentări tematice.

Biblioteca școlară a devenit un spațiu creativ și recreativ, în care lectura a fost completată prin activități artistice și interdisciplinare. Elevii au realizat desene inspirate din operele studiate, transcrieri caligrafice, benzi desenate, postere tematice și scurte compuneri creative. Unele activități au pornit de la teme de mitologie și folclor sau de la comparații între „școala de ieri și școala de azi”, stimulând gândirea critică și exprimarea argumentată.

Expozițiile tematice organizate în biblioteca școlară au valorificat produsele realizate de elevi și au transformat lectura într-o experiență participativă și atractivă. În cadrul activităților dedicate primăverii, elevii au realizat mărțișoare literare și semne de carte inspirate din universul lecturilor preferate.

Biblioteca mobilă – apropierea elevilor de carte

Un moment semnificativ al activităților l-a reprezentat organizarea unei biblioteci mobile în clasă. Ideea a pornit de la nevoile reale ale elevilor și a demonstrat faptul că lectura poate deveni și o formă de sprijin emoțional și social.

În biblioteca școlară, elevii au posibilitatea de a utiliza cărțile în timpul activităților desfășurate la clasă sau în sala de lectură. Pentru a facilita însă accesul la lectură individuală acasă, a fost organizată activitatea de tip „bibliotecă mobilă”, prin care elevii au avut ocazia să răsfoiască și să împrumute volume potrivite vârstei lor.

Momentul alegerii cărților a fost primit cu entuziasm. Elevii au discutat despre titlurile preferate, despre personaje și despre experiențele de lectură, iar contactul direct cu volumele a stimulat interesul pentru lectură și comunicarea între colegi.

Prin astfel de activități, lectura devine o experiență apropiată de universul afectiv al elevilor și contribuie la dezvoltarea motivației pentru învățare.

Lectura ca experiență formativă și educație pentru valori

Lectura a fost valorificată și ca „fitness pentru minte”, contribuind la dezvoltarea gândirii critice, a imaginației și a exprimării personale. Activitățile de lectură și reflecție au încurajat dialogul, cooperarea și exprimarea liberă a opiniilor.

Versurile lui Nichita Stănescu din poemul Către Galateea: „Și mă rog de tine, naște-mă.” sugerează puterea creatoare a cuvântului și capacitatea literaturii de a transforma sensibilitatea și perspectiva asupra lumii.

Activitățile dedicate emoțiilor, prieteniei și comunicării au contribuit la dezvoltarea empatiei și la integrarea elevilor mai retrași sau vulnerabili. Produsele realizate în echipă și dezbaterile tematice au încurajat colaborarea și relațiile pozitive dintre elevi.

Concluzii

Biblioteca școlară poate deveni un spațiu viu al lecturii, creativității și incluziunii, în care elevii descoperă lectura nu ca obligație școlară, ci ca experiență personală și formativă. Activitățile desfășurate în cadrul Clubului de lectură „Atelier de Cuvinte" demonstrează faptul că apropierea de carte poate contribui la dezvoltarea intelectuală, emoțională și culturală a elevilor.

Prin lectură, dialog și activități creative, biblioteca școlară devine un spațiu al formării și al bucuriei descoperirii, consolidând relația dintre elev, carte și educație.

BIBLIOGRAFIE

Cucoș, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2006.

Iucu, Romiță – *Managementul clasei de elevi*, Editura Polirom, Iași, 2000.

Creangă, Ion – *Amintiri din copilărie*, Editura Minerva, București, 1987.

Sadoveanu, Mihail – *Opere*, Editura Minerva, București, 1980.

Arghezi, Tudor – *Testament*, în volumul *Cuvinte potrivite*, Editura Minerva, București, 1970

Stănescu, Nichita – *Către Galateea*, în volumul *Dreptul la timp*, Editura Tineretului, București, 1965

MODALITĂȚI DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBILOTECII ȘCOLARE – EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. ȘERBAN Mariana

Grădinița cu Program Prelungit "Sfânta Marina" Câmpulung, Argeș

Aşa cum soarele încălzeşte pământul şi dă viaţă tuturor vieţuitoarelor, aşa cum apa şi aerul hrănesc clipă de clipă tot ce creşte pe pământ – aşa lumina cărţii dă viaţă oamenilor. Fără această viaţă – cea interioară, omenirea n-ar putea exista. De aceea este necesară reînnoirea gândurilor despre carte, a importanţei ei în toate domeniile, dragostea pentru a păstra cartea, biblioteca personală, bibliotecile publice şi şcolare.

O carte nu este un obiect oarecare, ci este o fiinţă vie alături de noi. Dacă înţelegi că ea este viaţă, atunci o vei apăra, o vei îngriji, nu o vei rupe, nu o vei mâzgăli. Comportarea cu cartea dezvăluie trăsăturile celui ce o are în grijă. Pornind de la această idee, putem ajunge la cele mai diferite pasiuni ale copiilor prin carte.

Ştim că micii şcolari sunt vrăjiţi de carte, fiind purtaţi din aceasta pe tărâmul minunat al cunoaşterii. Învăţătorul este dator să îndrume paşii acestor mlădiţe, spre un drum nou, plin de neprevăzut. El este cel care, prin intermediul cărţii, face cunoscute copiilor muzicalitatea şi farmecul deosebit al limbii române.

Lectura e un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacitaţilor de gândire şi limbaj. Ea contribuie într-o mare măsură la lărgirea orizontului de cunoaştere al elevilor, la formarea unui vocabular activ, bogat şi colorat, la o exprimare aleasă, corectă, literară, la educarea sentimentelor estetice. Trezirea interesului pentru lectură în general este unul dintre obiectivele finale ale activităţii desfăşurate de învăţător cu elevii claselor primare.

Sunt factori care determină lectura elevilor: particularităţile de vârstă psihice, preferinţele lor, climatul familial, care pot transforma lectura într-o necesitate sau nu. Gustul pentru citit nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă ce înglobează răbdare, perseverentă, continuitate, voinţă.

Orizontul cunoştinţelor primite în clasă la orele de literatură româna e lărgit de lectura în afara clasei. Este foarte important ca învăţătorul să cunoască formele de îndrumare a acesteia. Forma cea mai des folosită în această activitate este povestirea în ajutorul căreia vin formarea bibliotecii de clasă (realizată cu cărţi aduse de către învăţător, copii etc.) şi a celei personale.

Înfiinţarea bibliotecii clasei aduce, pe rând, rolul de bibliotecar elevilor care au obţinut rezultate foarte bune la citire. Întocmirea cu elevii de albume pentru fiecare autor cunoscut, cuprinzând date biografice şi aspecte esenţiale în opera lor, e un prilej de a stârni curiozitatea şi de a sădi în sufletele lor dragostea pentru carte.

Interesul copiilor pentru literatură este sporit şi de şezătorile literare, expoziţii de cărţi, filme, înregistrări audio şi video. Mijloace pasionante ce-i invita pe copii la lectură sunt şi ghicitorile literare şi jocul cu versuri. La vârsta preşcolară, atât familia, cât şi grădiniţa depun eforturi pentru a influenţa universul copilăriei prin basme, poveşti şi poezii.

Lectura propriu-zisă începe după ce copilul reuşeşte singur să descifreze cu uşurinţa ideile ascunse în spatele semnelor grafice, odată cu descifrarea enigmei acestor hieroglife, care adesea îi înspăimânta pe copii. Încă de la venirea copilului în şcoală, trebuie să căutăm să-l facem să iubească „cartea”. Se vor citi poveşti, poezii, în aşa fel încât, în urma lor, micii şcolari să simtă nevoia să citească.

Ţinând cont de particularităţile fiecărui copil, ne vom ocupa şi de felul cum vom recomanda lectura pentru vacanţa de vară. Basmele şi povestirile le sunt indicate celor cu ritm de citire rapid, iar celor cu ritm mai lent, lecturi mai scurte.

Din cauza rapidităţii ritmului de citire, rămânând la imposibilitatea de a urmări conţinutul micilor lecturi, mulţi elevi se luptă adesea cu descifrarea unui text. Acum trebuie să intervină învăţătorul în urmărirea cu atenţie a lecturii şi exersarea acestui exerciţiu cu voce tare. În locul curiozităţii care face abstracţie de formă şi se luptă pentru descifrarea ideii, apare efortul descifrării semnelor grafice.

Uneori, elevul nu are la îndemână cărţile cele mai potrivite cu vârsta, preocupările şi preferinţele lui, alteori, indiferenţa mediului faţa de lectură determină aceeaşi atitudine ca şi la elevi. Se ştie că nimic nu este mai puternic decât exemplul. Într-o familie unde sunt prea puţine cărţi şi acestea aflate la întâmplare, unde părinţii şi fraţii mai mari consideră lectura o corvoadă, rareori se poate aştepta cineva ca un copil să dovedească de timpuriu pasiune pentru lectură, pentru carte, în general.

Prin lectură , elevii sunt conduşi să-şi formeze capacitatea de a surprinde, de a descoperi conţinuturi şi forme ale realităţii exprimate printr-o multitudine de modalităţi, să-şi extindă astfel aria cunoaşterii; pătrunzând în diversitatea textelor literare, elevii vor parcurge căi specifice de expresie, asocierea cu altele, ceea ce le permite trecerea de la cunoaşterea concretă la cea abstractă, de la intuiţie la reprezentare şi fantezie, ajungând în posesia unor instrumente utile descoperirii realităţii înconjurătoare.

„A înţelege literatura - remarca Ioan Şerdean - înseamnă a avea puterea de a raporta impresiile, trăirile autorului la propria ta experienţă de viaţă, a stabili legături nu numai cu cunoştinţele cunoscute, ci şi cu emoţiile, simţămintele pe care le-ai trăit”.

BIBLIOGRAFIE:

- Costea, O., Cerkez, M., Sarivan, L. (2009), Educaţia nonformală şi informală: realităţi şi perspective în şcoala românească, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;

LECTURA SUPLIMENTARĂ PENTRU MODULUL ”POLITICI DE MARKETING”

MODALITĂȚI DE IMPLICARE AL ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBLIOTECII ȘCOLARE

Prof. TIPI Izabella

Colegiul Tehnic “Mihai Viteazul”, Oradea

Implicarea elevilor în activitățile bibliotecii școlare este esențială pentru transformarea acesteia într-un centru educațional activ, transformându-i din simpli utilizatori în parteneri.

Elevii se pot implica în mod concret propunînd cărți de achiziționat, care ar putea fii important de parcurs la o anumită materie. De exemplu li s-ar putea da programa la materia MODUL I Politici de marketing, clasa a XII-a, profil Gastronomie iar ei să alcătuiască lista de cărți care pot fii propuse spre lecturare la această materie.

Programa include următoarele capitole:

1. Mixul de marketing
- Scurt istoric
- Componentele mixului de marketing
- Factori de influență ai mixului

2. Politica de produs
- Obiective și elemente componente
- Produsul în optica de marketing
- Ciclul de viata al produsului
- Lansarea unui produs nou
- Gama de produse și servicii
- Strategii de produs

3. Politica de distribuție
- Obiective ale politicii de distribuție
- Procesul distributiei marfurilor

- Circuite de distribuție
- Distributie fizică
- Intermediarii si rolul lor
- Strategii de distribuție

4. Politica de preț

- Obiective ale politicii de preț
- Categorii de prețuri
- Factori de influenta ai prețurilor
- Strategii de pret

5. Politica promoțională

- Obiective ale politicii promoționale
- Tehnici de promovare
- Utilizarea internetului in promovare

Strategii promotionale

Lista cărților de lecturat ar putea arăta în felul umător:

Capitolul I. Mixul de marketing

- ✓ "Marketing", de Virgil Balaure, editura Uranus, 2003;
- ✓ "Managementul marketingului" de Philip Kotler, editura Teora 1999;
- ✓ "Bazele marketingului. Editie revazuta si adaugita", de Mirela Cătălina Turkeș, editura Pro Universitaria, mai 2017;
- ✓ "Marketing Mix- Master the 4 Ps of marketing", editura 50minutes, septembrie 2015;

Capitolul II. Politica de produs

- ✓ "Politici de marketing", de Mihaela-Mirela Dogaru, Valentina Zaharia, editura Universitară, 2016
- ✓ "Strategii de distributie in spatiul european", de Mihaela Belu, editura ASE, 2004;
- ✓ "Antrenamentul de Marketing. Devino un marketer de performanță!" de Ioan Călin Biriș,
- ✓ "Psihologia vanzarilor. Cum sa vinzi mai mult, mai usor si mai repede decat ti-ai imaginat vreodata ca ar putea fi posibil. Editia a 4-a", de Brian Tracy, Editura Business The,

Pentru elevii cunoscători ai limbii engleze, sarcina poate consta în căutarea cărților scrise în limba engleză cum arf ii:

- ✓ "Instagram Marketing Step-By-Step" de Bryan Bren, Editura Ewritinghub, aprilie 2021;

- ✓ “Power of Teamwork”, de Brian Goldmen;
- ✓ “Marketing Analytics”, de Mike Grigsby;
- ✓ “Marketing Made Simple: A Step-By-Step Storybrand Guide for Any Business”, de J. J. Peterson, Editura Harpercollins Leadership, martie 2021;
- ✓ “Marketing Made Simple: A Step-By-Step Storybrand Guide for Any Business”, de J. J. Peterson, Editura Harpercollins Leadership, martie 2021;
- ✓ “Digital Marketing Strategy - An Integrated Approach to Online Marketing”, de Simon Kingsnorth, Editura Kogan Page, noiembrie 2025;

BIBLIOGRAFIE

Plan de învățământ clasa a XII-a, aprobat prin Ordinul ME nr 3500/ 29.03.2018, corelat cu OMEN 3207/2019

MODALITĂȚI DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBLIOTECII ȘCOLARE

Prof:VIȘAN Mihaela
Școala Gimanzială Vadu Pașii

Biblioteca școlară reprezintă un spațiu esențial pentru formarea intelectuală și culturală a elevilor. Într-o lume dominată de tehnologie și informație rapidă, rolul bibliotecii nu mai este doar acela de a oferi cărți, ci și de a crea oportunități de învățare, explorare și dezvoltare personală. Pentru ca elevii să fie interesați de acest spațiu, este necesar ca biblioteca școlară să adopte metode moderne și atractive de implicare a acestora în activitățile sale.

Una dintre cele mai importante modalități de atragere a elevilor către bibliotecă este organizarea de activități interactive. Atelierele de lectură, cluburile de carte sau întâlnirile literare pot transforma lectura într-o experiență plăcută și socială. Prin discuții libere despre cărțile citite, elevii își pot exprima opiniile, pot face recomandări colegilor și pot descoperi noi genuri literare. Astfel, biblioteca devine un loc al dialogului și al schimbului de idei, nu doar un spațiu de studiu individual.

O altă modalitate eficientă este organizarea de concursuri și proiecte tematice. Concursurile de lectură, realizarea de afișe despre autori sau cărți, precum și proiectele creative inspirate din opere literare pot stimula interesul elevilor. Prin implicarea în astfel de activități, elevii își dezvoltă imaginația, spiritul competitiv și capacitatea de lucru în echipă. În același timp, aceste activități îi determină să petreacă mai mult timp în bibliotecă și să descopere resursele disponibile.

Utilizarea tehnologiei reprezintă o altă strategie importantă. În prezent, elevii sunt atrași de mediul digital, iar biblioteca școlară poate integra această realitate în activitățile sale. Prezentările multimedia, bibliotecile digitale, aplicațiile educaționale sau realizarea unor proiecte online pot face lectura și cercetarea mai interesante.

De asemenea, promovarea activităților bibliotecii prin platforme educaționale sau rețele școlare poate crește vizibilitatea și interesul elevilor.

Amenajarea atractivă a spațiului bibliotecii contribuie, de asemenea, la implicarea elevilor. Un spațiu prietenos, cu zone de lectură confortabile, colțuri tematice și expoziții de carte poate transforma biblioteca într-un loc plăcut, unde elevii doresc să petreacă timp. Decorarea bibliotecii în funcție de anumite teme literare sau evenimente culturale poate stimula curiozitatea și dorința de explorare.

Colaborarea cu profesorii este un alt factor esențial. Activitățile desfășurate în parteneriat cu cadrele didactice pot integra biblioteca în procesul educativ. Orele de lectură, proiectele interdisciplinare sau documentarea pentru diferite discipline pot avea loc în bibliotecă, ceea ce îi ajută pe elevi să perceapă acest spațiu ca pe o resursă importantă pentru învățare.

În concluzie, atragerea și implicarea elevilor în activitățile bibliotecii școlare depind de creativitatea și inițiativa celor care gestionează acest spațiu educațional. Prin activități interactive, concursuri, utilizarea tehnologiei, amenajarea atractivă a spațiului și colaborarea cu profesorii, biblioteca poate deveni un loc dinamic și atractiv pentru elevi. Astfel, aceasta își îndeplinește rolul fundamental de a promova lectura, cultura și dorința de cunoaștere în rândul tinerilor.

JOCUL – O MODALITATE EFICIENTĂ DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE BIBLIOTECII

Prof. VULTURU Gabriela,
Liceul Tehnologic Segarcea,
structura Școala Gimnazială Segarcea

În contextul educației moderne ce stă sub semnul transformării, învățarea activă devine o necesitate, nu doar o opțiune. Copiii de astăzi au nevoie de metode care să le stimuleze curiozitatea, să le dezvolte gândirea critică și să îi implice cu adevărat în procesul educațional astfel încât acesta să devină o experiență plăcută și memorabilă.

Una dintre cele mai eficiente metode prin care se poate realiza acest lucru este jocul didactic. Învățarea activă prin joc presupune implicarea directă a elevului în propria formare. Acesta nu mai este un simplu receptor pasiv al informației, ci devine participant activ, creativ. Prin joc, elevul este pus în fața unor situații-problemă, este provocat să gândească, să ia decizii, să caute soluții și să comunice eficient.

Un alt avantaj major al jocului este caracterul său incluziv și motivant. Elevii care, în contextul tradițional, sunt mai retrași sau nesiguri, pot deveni mult mai activi într-un cadru ludic. Spiritul de echipă, colaborarea, acceptarea greșelii ca parte a procesului de învățare contribuie la crearea unui climat pozitiv și sigur în clasă. Așadar, învățarea prin joc nu înseamnă doar distracție, ci este o formă structurată de activitate educativă, în care elevul participă activ la procesul de formare, dezvoltând atât competențe cognitive, cât și sociale și emoționale.

Jocurile didactice pot lua diverse forme: de la jocuri de rol și simulări, până la competiții pe echipe, jocuri de logică, improvizații sau exerciții interactive de tip „escape room educațional”. În toate aceste cazuri, elevul este în centrul acțiunii și învață „făcând” – ceea ce asigură o fixare mai solidă a cunoștințelor și o dezvoltare a competențelor necesare secolului XXI.

Ca profesor, am observat că atunci când integrez jocul în lecții, elevii învață cu mai multă plăcere, iar nivelul de participare crește semnificativ. De la jocuri simple de vocabular, până la ateliere de creație sau dezbateri simulate, activitățile ludice transformă ora într-o experiență autentică de învățare.

Desigur, jocul nu înlocuiește conținutul academic, ci îl susține și îl face accesibil, prin intermediul unui cadru atractiv și dinamic. Planificarea atentă, adaptarea la nivelul clasei și corelarea cu competențele curriculare sunt esențiale pentru că jocul să își atingă scopul educativ. Jocul didactic urmărește „îmbinarea și toate tranzițiile spontane posibile între elementele distractive și cele de muncă de învățare, în ideea că, treptat, vor avea câștig de cauză cele din urmă” (Cerghit 2006: 264). Această metodă presupune: o anumită structură;

anumite reguli dispuse sistematic; valorificarea, în principiu, a unui set de materiale didactice. Jocurile didactice pot fi folosite în orice moment al lecției cu scopul de a familiariza elevii cu unele concepte, de a consolida cunoștințele însușite, de a cultiva unele calități ale gândirii, de a evalua cunoștințele însușite. Ele își găsesc locul atât în activitățile outdoor, cât și în cele formale.

Jocul poate fi prezent și în activități extracurriculare și extrașcolare. De exemplu, în încercarea de a stimula lectura, este important să identificăm noi strategii prin care să-i ajutăm să selecteze ceea ce este valoros. Astfel, am propus prin activități complementare, care se pot desfășura în școală, dar și în afara orelor alocate disciplinei, câteva jocuri la care elevii au răspuns cu plăcere care să implice vizita la bibliotecă.

Bookface-ul – elevii sunt rugați să facă fotografii, înlocuind fața cu o copertă a unei cărți pe care au citit-o. În fiecare lună se colectează aceste fotografii și se selectează câștigătorul.

Devoratorii de cărți: o dată pe lună, la ora de opțional, copiilor li se propune lectura în cerc în sala de lectură a biblioteci școlare. Fiecare elev al grupei pregătește / citește cartea propusă de profesor sau de alt coleg și o prezintă celorlalți. La finalul orei, elevii vor avea 5 cărți citite, nu una, prin împărtășirea firului narativ, a emoțiilor, a sentimentelor din toate cele 5 cărți.

Tot în sala de lectură a bibliotecii, se improvizează *Biblioteca Vie* –o bibliotecă în care pe rafturi nu sunt cărți, ci oameni care intră într-un dialog personal cu ei, cu cititorul. Pășind în Biblioteca Vie, află că poți învăța lucruri de la oamenii despre care gândeai că nu ar putea să îți spună ceva interesant, poți să vezi lumea, măcar pentru puțin timp, cu alți ochi, poți să descoperi despre tine lucruri pe care încă nu le vedeai, poți să vrei chiar să îți spui propria poveste și, mai ales, poți să afli că viața e compusă din poveștile noastre, ale tuturor, și că de noi depinde dacă le scriem sau nu.

În activitățile formale, pentru dezvoltarea competențelor de lectură și interpretare a textelor literare, se pot folosi jocuri de rol, în care elevii interpretează personaje din operele studiate. De exemplu, după lectura textului literar „Uleul și găinile” de Grigore Alexandrescu (Limba și literatura română, manual pentru clasa a

VI-a, editura ArtKlett), elevii pot organiza un proces literar în care personajele sunt chemate „în instanță”, iar ceilalți colegi joacă roluri inedite: judecători, avocați și martori.

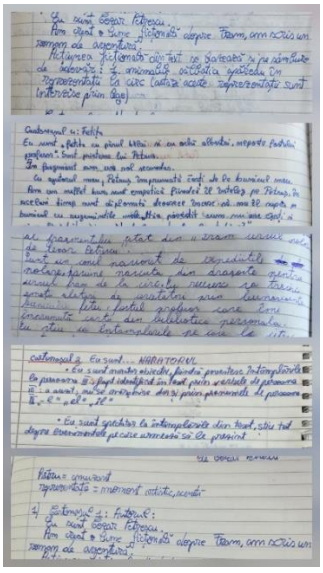
Jocul de rol poate fi integrat și într-o activitate de consolidare, ca în exemplul următor: pe un fragment din „Fram, ursul polar” de Cezar Petrescu (Limba și literatura română, manual pentru clasa a VII-a, editura ArtKlett), ce urmărește fixarea relației autor-narator-personaj. Elevii primesc diverse roluri conform cartonașelor trase la sorți și răspund întrebărilor de pe cartonaș: Eu sunt ...Autorul; Eu sunt ...Naratorul, Eu sunt ... Petruș, Eu sunt... Fetița; Eu sunt ...Bunicul vecinei, Eu sunt ... Mihai Stoican. Această activitate dezvoltă nu doar înțelegerea textului, ci și argumentarea și exprimarea orală.

Un alt exemplu este folosirea jocului „Descoperă eul poetic”, aplicabil după studierea textului liric. Echipele lirice ale clasei primesc fragmente de versuri și au sarcina de a asocia vocea poetică, ipostaza acestuia, cu sentimentele/emoțiile exprimate. Această activitate antrenează atenția, înțelegerea subtilităților și a vocabularului expresiv.

Joc de stimulare a creativității, ar putea fi și provocarea din momentul de captare a atenției, când li se propune elevilor să urce pe scaunul autorului care vrea să scrie o poezie modernă și care îi face să conștientizeze libertatea poetului de exprimare atunci când forma nu mai e la fel de importantă: „Ai ocazia să devii poet! Transformă următorul text într-o poezie: „Luna de pe umăr mă doare ca și cum aș avea reumatism, deși doctorul mi-a zis că mai am mult de trăit, nu de alta, dar vreau să-mi văd nepoții mari, să le povestesc amintirile mele din copilărie. Ce, eu nu pot fi Ion Creangă?”

În concluzie, învățarea activă prin joc nu este doar o metodă alternativă, ci o necesitate în școala modernă care pune elevul în centrul actului didactic. Este o modalitate prin care profesorul creează contexte de învățare semnificative, în care elevii gândesc, simt, colaborează și învață cu bucurie și se apropie de lumea fascinantă a bibliotecii. Într-o lume în continuă schimbare, formarea unor elevi implicați, creativi și autonomi pornește, adesea, de la un simplu joc bine gândit. Pentru elevii de gimnaziu, această abordare este nu doar eficientă, ci și motivantă, transformând școala într-un spațiu viu și prietenos.

BIBLIOGRAFIE:

1. Barna, Andrei, Antohe, Georgeta, Cercetarea pedagogică, Editura Istru, Galați, 2003
2. Cerghit, Ioan, Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006;
3. Cucoș, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 1996;
4. Jianu, Magda, Gramatica prin jocuri teatrale, Editura UNATC Press, București, 2018

COMPETENȚE DE LITERAȚIE ALE PREȘCOLARILOR – METODE DE BUNE PRACTICI

Prof. Ed. Timpurie ZAMĂ Ana-Maria,
Școala Gimnazială nr. 183 București

Într-o societate în continuă schimbare, educația contemporană trebuie să se axeze pe formarea și dezvoltarea competențelor de literație, încă de la o vârstă fragedă, și anume din copilărie. Acest lucru este necesar pentru a forma viitori cetățeni activi. Curriculumul pentru educația timpurie accentuează necesitatea dezvoltării timpurii a limbajului și a comunicării, pentru asigurarea unei gândiri critice, creative și logice.

Încă din perioada copilăriei, copilul ia contact cu limbajul scris, prin intermediul jocului (activitate de bază la vârsta aceasta)și al modelelor oferite de către adulți. Un rol fundamental în această perioadă de descoperire a limajului oral și scris, îl are educatorul, activând ca mediator al învățării, ce pune la dispoziția preșcolarilor metode facile de descoperire ale limbajului.

Referindu-ne la conceptul de literație, putem afirma că noțiunea cuprinde un grup de abilități și competențe, care permit copilului să interpreteze, să înțeleagă, să creeze și să comunice în diverse situații, concept ce depășește nottțiunea tradițională de ”alfabetizare”.

În cadrul educației timpurii, în instituțiile abilitate precum grădinița, se pune accent pe dezvoltarea competențelor de literație, atât de necesare formării preșcolarului, pentru a deveni un cetățean dezirabil al societății. Acest aspect are în vedere desfășurarea mai multor activități, menite să formeze aceste competențe, precum: îmbogățirea vocabularului activ al preșcolarului, dezvoltarea gustului pentru lectură, stimularea interesului pentru tipăritură, recunoașterea sunetelor limbii române și a literelor, formarea și dezvoltarea abilităților de comunicare și ascultare a acestora, dezvoltarea exprimării orale, etc.

Educatoarea, îndeplinește rolul de facilitator între copil și formarea și dezvoltarea competențelor de literație a celor mici. Acesteia îi revine sarcina de a crea un mediu educațional sigur și stimulant, în care copilul trebuie să se exprime liber și, cu ajutorul materialelor puse la dispoziție, descoperă limbajul, sub toate formele acestuia.

Activitățile desfășurate în cadrul grădiniței iau forma jocului, activitate de bază la această vârstă. Ele trebuie să fie interactive și adaptate nevoilor și intereselor copiilor, stimulându-le motivația pentru învățare și creând contexte reale de explorare și comunicare.

Curriculumul pentru educația timpurie prevede ca, zilnic, să existe în orarul preșcolarilor Momentul poveștilor. Acesta reprezintă o ocazie în care preșcolarul ia contact cu limbajul, prin implicarea lor (adresarea de întrebări, formularea de predicții, dialog), dezvoltându-se celor mici gândirea critică și vocabularul activ.

Un alt tip de activitate desfășurată în grădiniță ce are drept scop formarea și dezvoltarea competențelor de literație, este reprezentat de jocurile fonologice din cadrul Domeniului limbă și comunicare, precum ” Silabe magice”, ” Fazan”, ” Cu ce sunet începe?” etc, jocuri ce îi ajută pe copii să conștientizeze componența limbii și pun bazele premisei citirii și scrierii.

Un aspect important în grădiniță pentru facilitarea formării competențelor de literație, îl reprezintă amenajarea unui colț ce lectură, un spațiu special amenajat cu rafturi cu cărți de povești, reviste și texte scurte, pentru familiarizarea celui mic cu limbajul scris și formarea unei atitudini pozitive față de lectură.

Preșcolarii sunt încurajați să ”scrie” prin semne, prin desen, prin trasarea în nisip după model, aspect ce le dezvoltă conștientizarea rolului comunicativ al scrisului.

În cadrul activităților ce aparțin Domeniului limbă și comunicare, educatorul utilizează ca metodă de realizare a acestor activități, Lectura după imagini, Povestea educatoarei, în cadrul cărora preșcolarul este ghidat în citirea imaginilor și ajutat să exprime conținutul acestora.

Un accent deosebit se pune pe organizarea și desfășurarea proiectelor tematice complexe, desfășurate pe o perioadă mai mare de timp, cu teme complexe precum ” În lumea poveștilor”, ” Povestea mea preferată” , ” Cartea, prietena mea”, proiecte ce oferă adevărate contexte de colaborare și comunicare, valorificând interesele și nevoile preșcolarilor.

Nu trebuie lăsată deoparte familia, care reprezintă un partener esențial în formarea și dezvoltarea competențelor de literație a celor mici. Printr-o lectură zilnică împreună, prin explorarea cărților din mediul familial, prin crearea de jocuri de cuvinte, consolidează eforturile și deprinderile formate în grădiniță. Acest lucru este posibil printr-un dialog deschis și o comunicare eficientă între educatoare și familie.

Pentru o reușită școlară, competențele de literație formate în perioada preșcolară, reprezintă temelia și fundamentul acesteia. Prin valorificarea jocului, a activităților interactive, prin implicarea familiei, copilul devine un participant activ în procesul de învățare. Toate acestea practici educaționale contribuie la formarea unor generații de copii capabili să gândească critic, să se exprime, să comunice, să manifeste curiozitate intelectuală.

BIBLIOGRAFIE:

Neacșu, I. (2010). Instruirea eficientă. Teorie, modele, strategii, Editura Didactică și Pedagogică, București.

Ministerul Educației (2019).Curriculum pentru Educație Timpurie. București: MEN

Bruner, J (1996), The Culture of Education. Harvard University Press.

MODALITĂȚI DE ATRAGERE ȘI IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE ȘCOLARE ȘI EXTRAȘCOLARE

Prof. Denisa-Reli DINA
Școala Gimnazială Mănești

Ca și celelalte metode, tehnici, grupate sub denumirea de *metode active,* cele ale gândirii creative cultivă prioritar formarea și dezvoltarea gândirii divergente, definită prin producția de soluții multiple pentru aceeași problemă.
Elevii trebuie învăţaţi să gândească critic, creativ, constructiv, eficient. Ei nu trebuie să se simtă stingheri, să le fie teamă de reacţia celor din jur față de părerile lor, ci trebuie să aibă încredere în puterea lor de analiză, de reflecţie.

În cadrul orelor de limba şi literatura română, creativitatea ar trebui cultivată prin excelență, doar că programa testului final de evaluare impune „îndoctrinarea" elevilor cu același gen de exerciții, cu memorarea rezumatelor, caracterizărilor și argumentărilor pentru obținerea rezultatului dorit, în detrimentul creativității, ingeniozității. Prin urmare, în cadrul unor ore este necesar să fie pusă în valoare dezvoltarea personală a elevilor (capacitatea de utilizare maximă, eficientă a cunoștințelor și a propriei experiențe).

Având în vedere importanta limbii și literaturii române ca obiect de studiu, dar şi importanţa acesteia în activitatea umană, am considerat că este necesar să ne ocupăm, în mod special, de câteva aspecte legate de dezvoltarea capacităţilor creative ale elevilor în cadrul lecţiilor de limba şi literatura română. Aceste aspecte se referă, în special, la câteva strategii didactice adecvate şi eficiente care să contribuie cu maximă eficiență la stimularea şi dezvoltarea creativităţii elevilor din ciclul gimnazial.

Creativitatea poate fi stimulată la nivelul întregii clase cu ajutorul unor strategii adecvate. Ea poate deveni o modalitate de învăţare cu multiple beneficii pentru elevii de gimnaziu. Aceştia sunt de-a dreptul încântaţi să li se ofere şansa să-şi exprime gândurile şi sentimentele în moduri cât mai variate şi originale, jocurile de creativitate fiind un cadru optim în acest scop. Problema care se ridică este aceea a efortului pe care îl vor depune atât elevii, cât şi profesorul în realizarea obiectivelor propuse.

Dezvoltarea spiritului de observaţie, a gândirii şi imaginaţiei, dezvoltarea aptitudinilor de ordin caracterial până la setul direcţional al personalităţii creatoare (corelaţia integrativă a intereselor şi aptitudinilor creatoare) asigură originalitatea în cazul exerciţiilor de limba română. De asemenea, este nevoie de restructurări radicale în metodologia învăţării, precum şi de crearea în clasă a unei atmosfere permisive, care să favorizeze comunicarea în activitatea de învăţare. Supleţea şi originalitatea gândirii, găsirea unor soluţii noi şi satisfacţia faţă de găsirea acestora pot fi cultivate prin toate disciplinele de învăţământ, dar în special, pot fi utilizate în acest sens resursele oferite de studiul limbii şi literaturii române.

Flexibilitatea în ceea ce priveşte adaptarea conţinuturilor la nivelul de dezvoltare concretă şi la interesele copiilor, precum şi punerea accentului pe învăţarea procedurală, conducând la structurarea unor strategii şi proceduri proprii de

rezolvare de exerciţii, de explorare şi de investigare, la dezvoltarea interesului şi a motivaţiei pentru studiul şi aplicarea limbii române în contexte variate.

Pentru o învățare eficientă pusă sub semnul activizării elevilor, se impune implementarea metodelor moderne de predare într-un procent covârșitor, neexcluzând metodele și procedeele tradiționale cum ar fi: comunicarea, conversația, analiza lingvistică, fonetică, morfologică, lexicală, sintactică, ortografică, a punctuației și stilistică, învățarea prin exerciții, dar rolul covârșitor va fi preluat de brainstorming, metoda mozaic, a bulgărelui de zăpadă, a ciorchinelui, a turului galeriei etc. Profesorul va deveni un mediator, iar lecțiile, experiențe de învățare prin stimularea imaginației și creativității elevilor, care în acest mod, vor deveni adaptabili și competitivi. Pentru aceasta trebuie stimulate componentele creativității: ingeniozitatea, spontaneitatea, flexibilitatea, noutatea prin aplicații stimulative, interesante, plăcute.

Creativitatea este un atribut definitoriu al omului modern. Dezvoltarea ştiinţei şi tehnicii implică un înalt nivel de cunoaştere din partea tuturor celor care participă la procesul de producţie, precum şi valorificarea tuturor resurselor umane cu caracter creator al fiecărui individ, însăşi esenţa personalităţii umane constând în afirmarea ei creatoare.

Pentru învăţământ o importanţă deosebită o constituie educabilitatea creativităţii, în general, care implică receptivitate şi atitudine deschisă faţă de experienţa pozitivă, sensibilitatea faţă de nou, dorinţa de a experimenta şi valorifica noi ipoteze, o activitate călăuzitoare de norme şi achiziţii valorificate, dar bazate pe invenţie, pe creaţie şi pe dăruirea dascălului faţă de copil şi valori.

Lecţiile de limba şi literatura română oferă reale posibilităţi de organizare şi desfăşurare a unor multiple activităţi menite a dezvolta capacitatea de creaţie a elevilor. Dintre acestea pot fi amintite: povestirea cu schimbarea formei, povestirea prin analogie, continuarea povestirii, intercalarea unor noi episoade în povestiri, ilustrarea textelor literare, modelajul, dramatizarea povestirilor, realizarea compunerilor, crearea de poezii, ghicitori, cvintete, alcătuirea propoziţiilor după scheme date, transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă şi invers.

Un loc important în dezvoltarea limbajului şi a vocabularului activ îl are *utilizarea jocurilor didactice orale, a*semenea activităţi de învăţare oferind elevilor nu numai bucuria şi satisfacţia de a se juca, dar sunt şi un real prilej de dezvoltare a capacităţilor de exprimare orală şi în acelaşi timp de dezvoltare a capacităţilor creative. Pentru ca activitatea didactică să aibe o mai mare atractivitate pentru elevi, am utilizat o serie de jocuri didactice: “Să găsim familia cuvântului”, “Cine răspunde repede și bine?”, “Jocul însuşirilor”, “Ordonaţi şi transformaţi”, “Cele mai frumoase expresii”, “Unde sunt greşelile?”, “Eu spun una, tu spui multe”, “Eu, tu, el, noi, voi, ei”, “Cum nu este?”, “Cel mai bun povestitor”, „Spune cum e corect!”, „Unde e greşeala?”, “Litera se plimbă”, “Scara cuvintelor” etc.

De asemenea, am stimulat activitatea creativă a elevilor prin redactare de poezii, ghicitori, cvintete pe diverse teme.

Creativitatea nu are limite, trebuie doar să o stimulăm, să o activăm, eliminând caracterul descriptivist din acțiunea didactică și adoptând o viziune nouă asupra limbii, ceea ce duce la formarea de competențe și performanțe în alegerea și combinarea elementeleor componente ale sistemului limbii, într-o manieră personală.

Aşadar, noile metode se bazează pe toate formele de organizare a activităţilor (individual, perechi, grup şi frontal), clasa de elevi devenind o comunitate de învăţare, în care fiecare contribuie atât la propria învăţare, cât şi la procesul de învăţare colectiv. Elevii sunt solicitaţi să apeleze la acele surse care îi ajută să rezolve problemele şi sunt implicaţi în experienţe de învăţare complexe, proiecte din viaţa reală prin care îşi dezvoltă cunoştinţele şi deprinderile.

Cercetarea experimentală efectuată de mine a arătat că această abordare are o eficienţă crescută în creşterea motivaţiei elevilor şi în stimularea operaţiilor superioare ale gândirii. Învăţarea bazată pe proiect este o activitate de cercetare, dar şi una practică, în acelaşi timp. În cadrul acestei acţiuni de cercetare, elevii investighează, descoperă, prelucrează informaţii de real interes pentru ei; sunt actori cu roluri multiple în organizarea, planificarea, realizarea şi evaluarea activităţilor; sunt puşi în situaţii practice în care sunt determinaţi intrinsec să experimenteze deprinderi şi capacităţi noi şi să le consolideze pe cele dobândite; utilizează cooperarea ca modalitate de bază în atingerea scopurilor individuale şi de grup.

BIBLIOGRAFIE:

1. ILIE, Emanuela, 2014, *Didactica limbii și literaturii române*, Iași: Editura Polirom.

2. PAMFIL, Alina, 2006, *Limba și literatura română în gimnaziu*, Pitești: Editura Paralela 45.

3. PARFENE, Constantin, 1999, *Metodica studierii limbii şi literaturii române în școală*. *Ghid teoretico-aplicativ*, Iași: Editura Polirom.

4. SÂMIHĂIAN, Florentina, 2014, *O didactică a limbii și literaturii române*, București: Editura ART

LECTURA – MIJLOC DE DEZVOLTARE A LIMBAJULUI ȘI CREATIVITĂȚII PENTRU ȘCOLARUL MIC

Prof.inv.primar PLAVIE Georgiana
Școala Gimnazială Mănești

Lectura ocupă un loc important în formarea școlarului mic, deoarece contribuie atât la dezvoltarea limbajului, cât și la stimularea imaginației, a gândirii și a sensibilității. În primii ani de școală, copilul își îmbogățește vocabularul, învață să formuleze enunțuri mai clare și descoperă modalități variate de a înțelege lumea. Cartea devine astfel nu doar o sursă de informații și de plăcere, ci și un mijloc educativ esențial, care sprijină dezvoltarea personalității și formarea deprinderilor de comunicare.

Prin contactul constant cu texte literare și nonliterare, elevul întâlnește cuvinte și expresii pe care nu le utilizează în mod obișnuit. Contextul îl ajută să deducă sensul termenilor noi și să observe felul în care cuvintele se combină pentru a transmite idei, emoții și imagini. Poveștile, basmele, poeziile și povestirile oferă modele de exprimare, contribuind la dezvoltarea vocabularului activ și pasiv, la corectitudinea gramaticală și la înțelegerea mesajului. În timp, copilul ajunge să redea conținutul unui text, să formuleze întrebări, să argumenteze opinii și să descrie personaje sau întâmplări folosind un limbaj tot mai nuanțat.

Importanța lecturii pentru dezvoltarea limbajului este susținută și de perspectiva pedagogică asupra formării competențelor de comunicare. Jean Piaget evidențiază rolul activității copilului în construirea cunoașterii, iar lectura poate deveni un prilej de explorare, interpretare și reorganizare a experiențelor. De asemenea, Lev S. Vîgotski subliniază importanța interacțiunii sociale și a limbajului în dezvoltarea psihică. Discuțiile purtate cu învățătorul sau cu ceilalți elevi despre un text îi oferă copilului ocazia să își clarifice ideile, să asculte puncte de vedere diferite și să își dezvolte capacitatea de exprimare.

Lectura are, totodată, un rol deosebit în stimularea creativității. Lumea ficțională îi permite copilului să își imagineze locuri, personaje și situații care depășesc experiența sa directă. Pe măsură ce citește, acesta anticipează desfășurarea acțiunii, formulează ipoteze și găsește explicații pentru comportamentul personajelor. Întrebări precum „Ce s-ar fi întâmplat dacă personajul ar fi ales altfel?” sau „Cum ai continua povestea?” încurajează gândirea divergentă și exprimarea unor soluții originale. Lectura nu oferă doar modele de urmat, ci creează spațiu pentru interpretări personale și pentru exprimarea liberă a ideilor.

Creativitatea poate fi cultivată prin activități desfășurate înainte, în timpul și după lectură. Înainte de citire, elevii pot formula presupuneri pornind de la titlu sau ilustrații. În timpul lecturii, pot identifica emoțiile

personajelor, pot anticipa întâmplări și pot compara acțiunile acestora. După lectură, pot schimba finalul unei povești, pot scrie un dialog, pot realiza o bandă desenată ori pot interpreta scenic un fragment. Astfel de activități îmbină înțelegerea textului cu exprimarea orală, scrisă, artistică și corporală. Pentru a avea efect, ele trebuie adaptate vârstei și intereselor copiilor, fără a transforma lectura exclusiv într-o sarcină de evaluare.

Rolul cadrului didactic și al familiei este decisiv în formarea interesului pentru carte. Învățătorul poate propune texte variate, potrivite nivelului de dezvoltare al elevilor, poate organiza momente de lectură expresivă și poate încuraja recomandarea cărților preferate. La rândul lor, părinții pot oferi un model pozitiv citind împreună cu cei mici și discutând despre ceea ce au descoperit. Este important ca elevul să aibă libertatea de a-și exprima impresiile și să nu fie sancționat pentru interpretări personale argumentate. O atmosferă în care întrebările și ideile originale sunt apreciate transformă lectura într-o experiență plăcută și motivantă.

În concluzie, lectura reprezintă un mijloc fundamental de dezvoltare a limbajului și creativității școlarului mic. Ea îmbogățește vocabularul, sprijină exprimarea corectă și coerentă, dezvoltă înțelegerea mesajelor și stimulează imaginația, empatia și gândirea independentă. Prin alegerea atentă a textelor și prin activități atractive, școala și familia pot contribui la formarea unui cititor curios și activ. Cultivată cu răbdare și consecvență, lectura devine o resursă pentru învățarea de-a lungul vieții și pentru dezvoltarea armonioasă a copilului.

BIBLIOGRAFIE

1. Piaget, Jean. Psihologia inteligenței. București: Editura Științifică.
2. Vîgotski, Lev S. Gândire și limbaj. București: Editura Științifică.
3. Cucoș, Constantin. Pedagogie. Iași: Editura Polirom.
4. Cerghit, Ioan. Metode de învățământ. Iași: Editura Polirom.

ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”VASILE CÎRLOVA”
TÂRGOVIȘTE

BIBL. POPA Magdalena

CLUB DE LECTURĂ ” LECTURICI”

PROIECT DE STIMULARE A LECTURII ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR

DESCHIDE! CITEȘTE! VISEAZĂ!

AN ȘCOLAR 2025-2026

MOTTO:

„Cartea e o făgăduinţă, o bucurie, o călătorie prin suflete, gânduri şi frumuseţi.”

(Mihail Sadoveanu)

ARGUMENT

După sala de clasă, biblioteca şcolii reprezintă primul pas pe care copilul îl face în domeniul lecturii. Menirea acesteia este de a învăța elevii cum să descopere și să folosească informația, cum să descopere frumusețea creației literare și cum să devină ei înșuși creatori de frumos. La bibliotecă monotonia dispare, iar copiii sunt mai relaxați, deoarece sunt eliberați de stresul calificativelor/notelor. Prin colaborarea dintre bibliotecar și cadrul didactic, se creează un context educativ coerent, care susține dezvoltarea armonioasă a elevilor din ciclul primar.

Proiectul propus urmărește stimularea lecturii ca activitate constantă și plăcută, precum și consolidarea parteneriatului bibliotecă–clasă.

Pentru a transforma lectura într-un proces activ și creativ, am propus realizarea unui produs final concret: **„Dicționarul personajelor”**, care va reuni personajele studiate pe parcursul anului școlar. Acest produs final stimulează responsabilitatea, continuitatea în lectură, dezvoltă capacitatea de sinteză și oferă vizibilitate activității clubului.

SCOPUL PROIECTULUI

Dezvoltarea competențelor de lectură, exprimare orală și scrisă a elevilor clasei a II-a, prin valorificarea resurselor bibliotecii școlare și prin implicarea activă a acestora în activități de analiză și interpretare a personajelor literare concretizate în realizarea produsului educațional ”Dicționar de personaje”.

OBIECTIVE SPECIFICE:

O1. desfășurarea a minimum 6 activități comune, profesor – bibliotecar, pe durata implementării proiectului;

O2. citirea a cel puțin 8 cărți de literatură pentru copii (una/lună), împrumutate din biblioteca școlii, de către minimum 90% dintre elevii clasei implicați, până la sfârșitul anului școlar;

O3. participarea fiecărui elev la cel puțin 4 prezentări orale (2–3 minute) despre un personaj citit pe parcursul întâlnirilor clubului de lectură;

O4. realizarea corectă a minimum 6 fișe de personaj, care să conțină: numele personajului, trăsături fizice și morale, fapte relevante și o opinie personală,de cel puțin 80% dintre elevii implicați, până în luna aprilie 2026;

O5. realizarea, în proporție de 100%, a produsului educațional individual „Dicționarul personajelor”, care va cuprinde minimum 10 personaje literare, organizate alfabetic și ilustrate, rezultat al activităților desfășurate în cadrul clubului, până la data de 30 mai 2026.

COORDONATORI PROIECT:

Popa Magdalena- bibliotecar școlar

Mircică Paulescu Daniela Aneta - prof. înv. primar

DURATA: septembrie 2025-iunie 2026

GRUP ȚINTĂ: elevii clasei a II-a A

RESURSE MATERIALE: volume din literatura pentru copii, fișe de lucru, laptop, imprimantă

DIAGRAMA GANTT A ACTIVITĂȚILOR

Nr. crt.	Activitate	sept.2025	oct. 2025	nov. 2025	dec.2025	ian.2026	feb.2026		apr. 2026	mai.2026	iunie	Responsabili
1.	Lansarea proiectului Prezentarea modelului de filă de dicționar personaje literare											Echipa de proiect
2.	Micul Print”- discuții, studiu personaje, realizare fișă personaj- Dicționar de personaje											Echipa de proiect
3.	”Buratino. Cheița de Aur”- discuții, studiu personaje, realizare fișă personaj- Dicționar de personaje											Echipa de proiect
4.	”Fram ursul polar” ”- discuții, studiu personaje,realizare fișă personaj Dicționar de personaje											Echipa de proiect
5.	Finalizare și asamblare „Dicționarul personajelor”											Echipa de proiect
6.	Expoziție și festivitate finală											Echipa de proiect

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ:

Indicatori cantitativi

- Minimum 9–10 activități/an;
- Minimum 80% rată de participare;

- Creșterea cu 30% a împrumuturilor la clasă;

Indicatori calitativi

- Îmbunătățirea fluenței în citire;
- Creșterea încrederii în exprimare;
- Feedback pozitiv din partea părinților;
- Implicare activă în activități

MONITORIZARE ȘI EVALUARE

- Registru de activități al bibliotecii;
- Fișe de observație;
- Raport final

LECTURA PRINDE VIAȚĂ LA CLASA A IV-A C

NEACȘU Florentina Carla
Profesor pentru învățământul primar
Școala Gimnazială „Vasile Cîrlova”, Târgoviște

Promovarea lecturii și dezvoltarea competențelor de citire și scriere reprezintă preocupări constante în activitatea noastră. La clasa a IV-a C, strategia județeană de dezvoltare a literației a prins contur prin activități variate, interactive și interdisciplinare, menite să transforme întâlnirea cu textul într-o experiență plăcută și relevantă pentru copii. Săptămânal, elevii au participat la ateliere de lectură de câte 15 minute, organizate individual, în perechi sau în grupuri mici. Într-o atmosferă relaxantă, uneori însoțită de ceai cald ori popcorn, copiii au exersat citirea fluentă și conștientă, și-au stimulat imaginația și au descoperit plăcerea de a împărtăși impresii despre cărți.

Vizitele la biblioteca școlară au oferit ocazii pentru lectură ghidată, prezentări de carte și recomandări potrivite vârstei. Prin aceste întâlniri, elevii au început să privească biblioteca drept un spațiu familiar, al curiozității și al explorării.

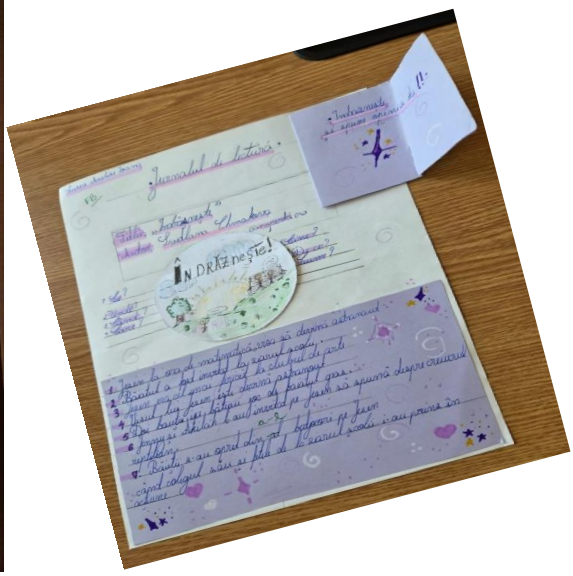
În cadrul programului „Săptămâna Verde”, în parteneriat cu Muzeul Scriitorilor, elevii au explorat istoria scrisului, apoi au redactat scrisori adresate Pământului. Prin mesaje despre protejarea mediului și prin utilizarea unor instrumente tradiționale, precum pana de gâscă, scrieea creativă s-a împletit firesc cu educația ecologică.

În fiecare lună, elevii au prezentat colegilor câte o carte citită, uneori însoțindu-și intervențiile de desene, colaje sau fișe de lectură. Activitatea a încurajat exprimarea opiniilor, comunicarea orală și diversificarea intereselor literare.

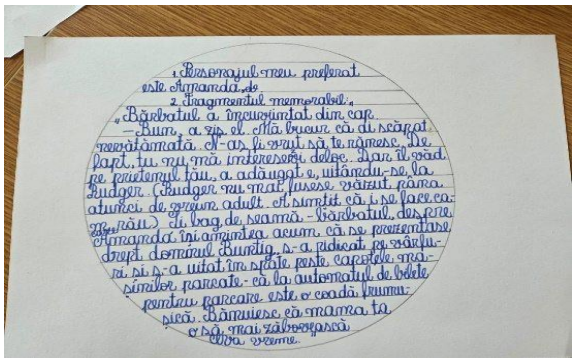
La 29 septembrie, elevii clasei a IV-a au citit texte și mesaje motivaționale copiilor din clasa pregătitoare. Atelierul a încurajat empatia, responsabilitatea și colaborarea, iar cei mici au descoperit lectura prin exemplul colegilor mai mari.

Cu sprijinul Asociației OvidiuRO, elevii au citit cărți aduse de acasă sau din minibiblioteca clasei, au participat la quiz-uri și au recunoscut titluri și autori pornind de la fragmente citite. În jurnalele de lectură au ilustrat personaje, au identificat teme și au formulat opinii personale.

La 2 aprilie 2026, elevii claselor a IV-a A și a IV-a C au participat la testarea PIRLS în format digital. Au citit texte pe suport electronic și au rezolvat sarcini de înțelegere a textului, manifestând concentrare și implicare. Experiența a evidențiat și importanța competențelor de lectură în mediul digital.

Prin diversitatea activităților, colaborarea cu partenerii educaționali și valorificarea experiențelor de lectură, elevii au fost încurajați să citească, să comunice și să creeze. Lectura a devenit astfel nu doar un exercițiu școlar, ci și o punte către cunoaștere, empatie și exprimare personală.

O culegere de bune practici și cercetări pedagogice, menită să sprijine dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice și să promoveze excelența în educație

ISSN.....